

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Esmann, Gustav.

Samlede Værker.

Vol. 1

København ; Kristiania : Gyldendal, 1907

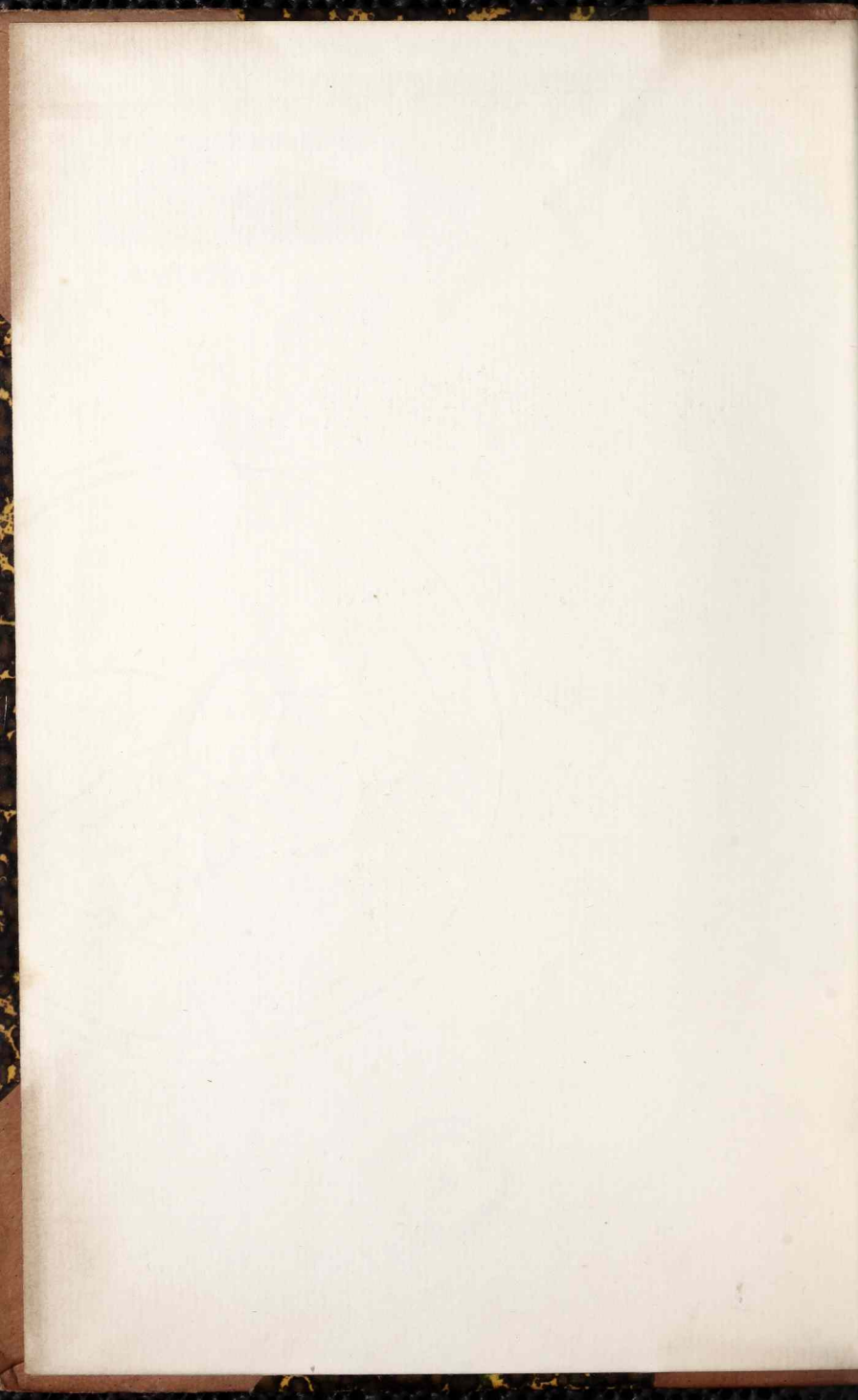
3 bd. (219 s., 293 s., 355 s.).

DK

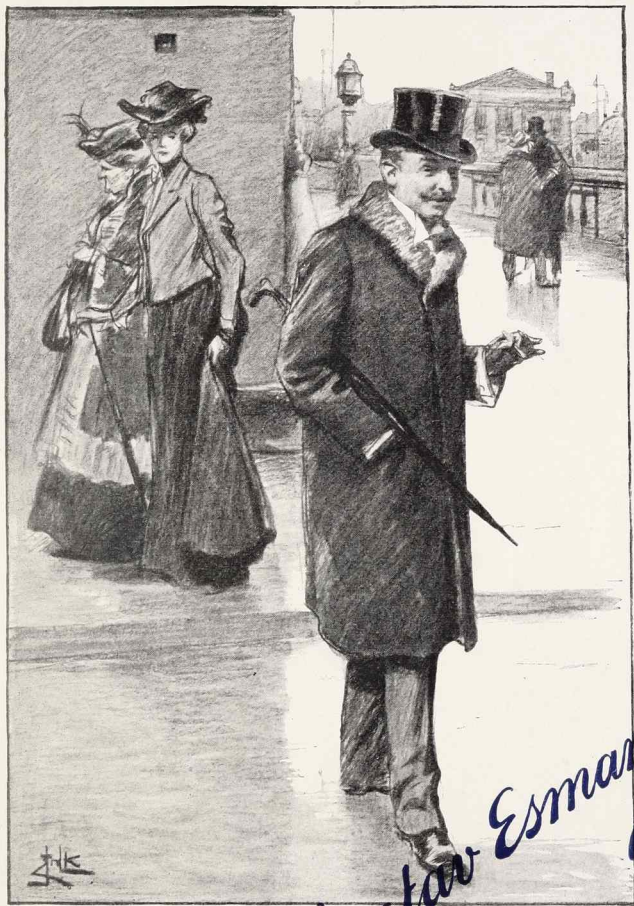
Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

SAMLEDE VÆRKER

Gustav Esmann
1407. 2. 547

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHEESKE
FORLAG

1. HEFTE
PRIS 30 ØRE

GUSTAV ESMANN
SAMLEDE VÆRKER

FØRSTE BIND

GUSTAV ESMANN

SAMLEDE VÆRKER

FØRSTE BIND

KØBENHAVN 1907

GYLDENDALSKE BOGH.
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

GAMMEL GÆLD

I.

Som ganske unge Studenter i den første friske Tid, da Hjertet var blødt som Jorden i Maj, knyttede de et trofast Venskab fuldt af Kærlighed og gensidig Beundring. De lignede kun hinanden lidt. Den ene, den ældste, var en høj, køn Fyr med et aabent blondt Fysiognomi, af dem al Verden synes om. Han var klog og behændig, en ægte Mediciner, et sundt og sluttet Temperament, fast bestemt paa at gøre sin Lykke i Verden, paa at erobre Livet, som Manden erobrer den Kvinde, han elsker.

Den anden var finere bygget, brunet og som af en hel anden Race. Han var sart og slank og havde i sit Væsen noget indsmigrende, næsten koket, som passede godt til hans friske røde Mund og mørke slørede Øjne, den skære Teint og det bløde, brunlige Haar. Hans kræsne, pirrelige, lidt kvindelige Naturel savnede ganske Vennens rolige praktiske Sans, men han var mere ejendommelig, som af et sjældnere Stof, han kendte ikke til Smaalighed og der var intet snævert i hans Begreb.

Hurtig begejstret og hurtig træt, uden synderlig Energi, meget forvænt, meget forfængelig og ikke saa lidt Egoist, men i Grunden højmodig og let at vinde, alt i alt af den Art Mennesker, som sjældent udretter noget i Livet og vanskeligt bliver lykkelige til sidst.

Saaledes var de indbyrdes dybt forskellige, men de havde straks syntes om, ja var næsten blevet forelsket i hinanden, og af denne den første Ungdoms og det første Indtryks hensynsløse Sympati var der opstaaet et trygt Kammeratskab, en frejdig Tillid, en saa øm og fin Forstaaelse, at enhver af dem i den anden saå paa én Gang sin bedste Ven og det sjældneste Menneske, han kendte.

I 3 Aar delte de med hinanden saa godt som hver eneste Dag, saa kom det pludselig til et Brud, over et Fruentimmer, den enes Elskerinde, som den anden havde forført, og det nagede sig ud i et forbitret Had.

Heftige Forklaringer, fjendske Beskyldninger, haarde Beklagelser til fælles Venner, hele et langt Venskabs misbrugte Fortrolighed regnede som en dræbende Aske ned over deres gamle Følelser for hinanden. En Tid lang saas de slet ikke, undgik med Vilje at træffe sammen; saa begyndte de lidt efter lidt paany at mødes, tilfældigt, paa Kaféer, hvor begge af gammel Vane søgte, eller hos fælles bekendte og vekslede nu og da et Par Ord. Efterhaanden som Tiden gik, følte de godt, at de begge havde haft Uret, hver paa sin Maade, og skammede sig derover, men Fornærmelserne fra begge Sider havde været altfor ubarmhertige, Stridens Karakter for aabenlys og bitter, Erindringen derom var endnu altfor pinlig, til at der kunde komme nogen afgørende Forsoning og Forklaring i Stand. Men der udviklede sig imellem dem et eget, man kunde kalde det Koketteri. Det laa i dei glade Smil og venlige Blik, hvormed de hilste hinanden paa Gaden, i Glimt af den gamle kærlige Tone over de ligegyldige Ord, de vekslede, i den næsten ængstelige og overdrevne Omhu, de viste hinanden under deres tilfældige Sammen-træf. En stiltiende Afbigt, der lignede hemmeligt elskendes forblommede Erklæringer.

Men derved blev det, og da de begge samtidigt havde taget deres Eksamen, skiltes de, uden at have faaet talt rigtig ud, med en tom Afsked, et dødt Levvel og drog hver sin Vej.

Glahn, der var rig og stod ene i Verden, rejste til Udlandet for længere Tid. Holck drog som Læge til en Provinsby og nedsatte sig der.

Det gik ham godt. Hans egen djærve Sundhed, som indgød Tillid, hans flinke vindende Optræden, hele hans Væsens brave, kritikløse, kun lidt ufine Elskværdighed passede godt i Provinsen og gjorde ham afholdt og søgt. Han fik hurtig Praksis, og da der var gaaet et Par Aar, blev han gift med Byens smukkeste Pige og bedste Parti. Saa voksede han lidt efter lidt fast til Stedet, forsonede sig med og gled til Hvile i de Omgivelser, han nu en Gang var kommen til at leve iblandt, delte sit Lags og sin Bys Interesser, blev en god Borger, en lykkelig Mand og et almindeligt Menneske. Paa Vennen tænkte han kun sjældent og uden Savn. Nu, da

han havde sagtnet sit Livs første Fart, tilfreds i en Stilling, der borgerlig og nøgtern en Gang for alle var slaaet fast, og dog for ung og for lykkelig til at kalde Fortiden tilbage, var der ikke længere noget, som lokkede hans Tanker ud paa hine Aar, Studenterdrømmenes og de fejre Forhaabningers gyldne Tid, og sammen med de sidste Ungdomsønsker fløj Mindet om Ungdomsvennen bort. —

Saa sad han da en Morgen i Juni hjemme hos sig selv og nød i Hast en tidlig Frokost; han skulde i et Sygebesøg paa Landet. Ved det aabne Vindu ud til Gaarden stod hans Kone med deres lille Dreng paa Armen og saå Vognen blive spændt for. Doktoren rejste sig og gik hen til dem for at sige Farvel, og mens han stod dér, omslyngende dem begge, i Sol-skinnet, der lyste paa hans lille Søns Hoved, under Sommer-brisen, der pustede let og frisk mod hans Pande, tænkte han paa, hvor rolig og glat Tilværelsen havde formet sig for ham, hvor skyløs og fredeligt straalende som Sommermorgen selv Fremtiden laa.

Postbudet kom ind gennem Porten hen til Vinduet og rakte Breve og Aviser ind. Blandt Brevene var et fra København, tykt og tungt og med en Haandskrift, han kendte. Han brød det hurtigt og udtog en Bunke tætbeskrevne Ark, som han nysgerrigt foldede ud og begyndte at læse. Men da han havde løbet den første Side igennem, holdt han pludselig inde og med et Par Ord til sin Kone, om at Vognen maatte vente og han ikke vilde forstyrres, gik han ind i sit Arbejdsværelse og lukkede Døren til efter sig. Dér blev han saa siddende fordybet i Læsningen, mens Arkene et for et dyngede sig op paa Bordet foran ham.

II.

Brevet var fra hans fordums Ven Glahn og lød saaledes:

Kære Holck!

Kjøbenhavn, 15. Juni 1884.

Hvordan skal jeg dog begynde mit Brev til dig, nu da vi saa længe ikke har set hinanden, og Du maaske helt har glemt, hvem jeg er! Jeg har tænkt meget derover og dog, hvad Vægt ligger der vel paa en Begyndelse? Lad mig kort

og godt sige dig, at jeg skriver dig til, fordi jeg har besluttet at gøre en Ende paa mit Liv, og Du er den eneste, til hvem jeg bryder mig om at sige Farvel. Eller rettere, hvem jeg kan sige det, saadan som jeg vil. Du er vel lykkelig nu, jeg har hørt, Du er blevet gift og det gaar dig godt. Med mig er det stadig gaaet ned ad Bakke, og saa ensomt er mit Liv blevet, saa trist har al Ting føjet sig lige til det sidste, at jeg nu, jeg skal til at dø, slet ingen har, med hvem jeg kan tale lidt om mig selv. Og hvor ligegyldig man end er blevet for alt, hvor træt af at stride afmægtig imod, saa kommer der dog i det Øjeblik, man opgiver Kampen, en Frygt for at synes fejg, et Ønske om at forsvare og ligesom tage Vidne paa sin drøje Beslutning. Saa huskede jeg paa dig, og ved Tanken om dig som den, der af alle har kendt mig bedst, faldt det mig ind, at det maaske vilde lykkes mig, den korte Tid, det behøves, at tro, Du ogsaa nu vilde forstaa mig, saa jeg til dig kunde i al Fald adressere min triste Apologi.

Kære Holck, hvor det var dumt, vi den Gang kom bort fra hinanden, og hvor tit har jeg ikke ønsket at tale rigtig med dig igen. Og dog, selv om Du havde været her nu, og alt var som før, jeg tror, jeg valgte at skrive dig til.

Man maa være alene om saaledes at dø: dræbe koldblodigt hver fristende Indvending, knække et for et alle de Baand, der, naar det kommer til Stykket, saa sejt holder fast, myrde sine Erindringer, idet man for sidste Gang holder dem op for Lyset, klæde sig af til Skindet, før man springer ud.

Sligt taler man ikke om, end ikke til en Ven. Var jeg kommen til dig og havde fortalt min Beslutning, vilde Du søgt at holde mig tilbage og maaske faaet mig til at vakle en unyttig Stund. Nu, naar Du læser mit Brev, er alt forbi, og Du vil se, der slet ikke har været andet at gøre for mig.

Det vilde blive for langt, om jeg skulde fortælle dig alt, hvad der er hændt mig, siden vi skiltes — skønt det hele kun er saa lidt. Aar efter Aar, det ene som det andet, har jeg levet tomt og goldt; saa paa nogle faa Maaneder foldede min Skæbne sig pludselig ud.

Kun derom vil jeg fortælle. Men se, hvorledes jeg var blevet en hel anden end ham, Du kendte og dog stadig mig selv, komme til Bunds i min Stemning og føle mit Livs Puls, kort før det gjorde sit sidste haltende Tilløb — dertil vil, tror jeg, et Brev, jeg skrev til dig sidste Efteraar, men den Gang

ikke sendte af Sted, bedre end al anden Forklaring sætte dig i Stand. Som Indledning til min korte Tragedie lader jeg det da følge her.

III.

Kjøbenhavn, i Oktober 1883.

— Lige i Sommerens Begyndelse blev jeg pludselig syg og maatte blive tilbage i Byen. En efter en kom Vennerne op for at sige Farvel, fortalte hvor de skulde rejse hen, gav alle den samme ligegyldige Trøst, de samme overflødige Raad og skyndte sig bort.

Jeg blev alene tilbage — med Feberen, som knugede sin brændende Haand om min Hjerne og trak Tæppet bort fra mine Fødder, saa de krympede sig af Kulde. I lange Uger mærkede jeg kun Dagenes lysende Hede og det svale Mørke, som Natten bragte; men til sidst blev det bedre og jeg hørte, at Faren var forbi.

Smerterne løsnede sig fra min Pande, Sygdommens Døs smeltede bort i en lind og friskaandende Søvn, som jeg kun vaagnede af for med en tryk Fornemmelse af mat og kølende Velvære straks at sove videre igen. Feberens Drømme var forsvundne, ubestemt og ligesom langt borte hørte jeg Lydene omkring mig, Tankerne begyndte at røre sig svagt. Naar jeg et Øjeblik aabnede mine Øjne, så jeg Svalerne som mørke Buer stryge forbi mit Vindu, og Time paa Time gled bort sporløst og uden Bekymring som Røgen, der lige og let steg til Vejrs fra Genboens Skorstens og fordampede i den hede Luft. Saa begyndte jeg lidt efter lidt at lytte til Børnenes Skrig og glade Latter, naar de om Aftenen legede i Gaarden, til Vuggen, der gik over mit Hoved, til alle de forskellige Lyde i det store Hus, som jeg havde lært at kende og vidste stadig kom igen. Langsomt nød jeg med alle mine vaagnende Sanser hver Dag, der gik. Jeg fandt i min Sygdom et kræsent Behag og ønskede ingen Forandring, forlangte ikke bedre end saaledes at ligge stille hen og følge Skyggerne, der gled frem og tilbage under Loftet, ombølget af den friske Luft fra det aabne Vindu og Duften af Blomsterne ved min Seng. Og nu, da jeg er kommen op og begyndt at gaa ud, og Kræfterne Dag for Dag vender tilbage, er jeg egentlig ikke glad ved at blive rask.

Alene, midt i den store Bys Støj og Sommerens stærke Lys, længes jeg efter min Sygdoms Skygge og Ro og er omtrent til Mode, som naar man en Morgen er vaagnet for tidligt og godt mærker, det ikke kan nytte, man prøver paa at sove mere, men dog ikke kan bekvemme sig til at staa op. Jeg tænker ikke paa og har ingen Lyst til Fremtiden; fordybende mig i Erindringen søger jeg stadig tilbage til mit gamle Liv, som døde den Dag, jeg blev syg, og hvorfra jeg er vaagnet op i en hel ny Verden, hvor jeg egentlig ikke bryder mig om at leve.

Sommeren er nu snart til Ende, det bliver Efteraar igen. Jeg mærkede det forleden Dag, jeg var kørt udenfor Byen for at spadserere i en af de offentlige Parker. Det laa i Tavsheden og Tomheden i de lange Alléer, jeg kunde se det paa det tynde Sollys, der ligesom var blæst ud over Plænerne, men især var der en Stemning i Luften langt borte, som fortalte mig det, noget fint sørgmodigt, ømt bristende, som der kan være i en Kvindes Blik, naar hun tilgiver den hun elsker, og hvori jeg ligesom følte hele den døende Sommers kærlige, bedrøvede Farvel.

Jeg blev gaaende længe derude den Dag, frem og tilbage i Alléerne, indaandende den stærke Lugt af Jord og Træernes Uddunstninger, Kastaniens krydrede Duft og Valdnøddernes skarpe, bitre Vellugt, jeg lod Solen varme min Ryg, saa jeg kom til at fryse, naar den et Øjeblik blev formørket af en Sky, og det blæste saa koldt deroppe i Toppene over mit Hoved. Det var ikke Sommerens milde Susen, jeg hørte, naar jeg lyttede med lukkede Øjne.

Og dog er jeg glad over at mærke Efteraaret komme igen. Den stærke Sommer, Løvet's ensformige Pragt og den stadt straalende Himmel tyngede min trætte Stemning. Men Efteraaret er sygt som jeg selv, og med sin falmede Ynde og sine blege Solsmil ligner det en fordums Elskerinde, hvis Skønhed er ved at gaa bort, men i hvis Skød man dog holder af at lægge sit Hoved og føle hendes Haand stryge sagte gennem sit Haar.

Hele Dagen driver jeg nu ene omkring og gaar mig træt i lange Ture; om Aftenen tænder jeg ikke Lys, men naar jeg fra mit Vindu har set Solen gaa ned, kort og flammende, som den gør det om Efteraaret, og Mørket falder paa, Ruderne hvidne i det sidste bristende Skær og Vindusposten tegner paa Døren sin korsformige Silhuet omgivet af Gar-

dinernes Skyggeflor, saa lister jeg mig i Seng og sover længe, træt og tungt, og uden Drømme.

Saa hændte der mig noget forleden Dag, som jeg har tænkt paa siden. Det var lige i Middagsstunden, brændende varmt og ganske stille. Jeg havde rejst mig fra Sofaen, hvor jeg laa og døsede med en Cigar, og var gaaet hen ved det aabne Vindu.

Den modsatte Side af Pladsen laa i et hvidt stirrende Sollys; over de høje lysegraa Mure med deres Markiserækker og kridtede Ruder hvilede Middagens tunge, straalende Hede og Glans. Og paa hele det lange skyggeløse Fortov, i et Øde af Sol og Lys, en eneste Skikkelse, en Kvinde. Hun gik langsomt, tegnende sig langs Husenes Façader som en elegant Silhuet.

Jeg kendte hende straks. Længe før jeg havde set, om hun var mørk eller blond, høj eller lille, vidste jeg, det var hende. Et eller andet Træk har vel slaaet mig, Formen i hendes Holdning, Maaden, hvorpaa hun bar sin Parasol, jeg véd det ikke. Jeg følte kun, der var noget, jeg kendte, som jeg en Gang havde ejet og aldrig kunde glemme. Jeg greb min Hat og løb ud af Døren. Men da jeg kom ned paa Gaden, var hun borte; der var tomt derovre i Solen paa det lange Fortov, hvor Asfalten strakte sig som en sort skinrende Stribe langs de hvide Fliser. Jeg ventede i nogen Tid, men forgæves, hun kom ikke mere til Syne. Og skuffet, træt og blændet af at staa og spejde over mod det skarpe Lys, vendte jeg tilbage til min Stue med Øjnene fyldt af stikkende Sol og Hovedet fuldt af spørgende Tanker.

Da jeg kom ind, gik jeg straks hen til Vinduet igen. Maaske var hun der nu, maaske kom hun om lidt. Og mens mit Blik paany gled hen langs de ensformige Façader, fortrød jeg, at jeg det Minut var gaaet bort og søgte at genkalde i min Erindring den ensomme Skikkelse fra før, der tegnede sig saa tydeligt paa Muren, Nakkens blonde Haarknude, som lyste frem under Hatten og den ranke, lidt dvælende Gang, fornemt og for sig selv, som kun hun kunde gaa.

Hvad vilde hun her? Hvor havde hun været henne, hvorfor var hun kommen igen? Elskede hun nu en anden? Og pludselig skinsyg ved Mindet om min gamle Lykke og den bitre Tanke om min Afmagt nu, gik jeg hurtig bort fra Vinduet.

Jeg lagde mig igen paa Sofaen tændte paany min Cigar

og vilde tænke paa andre Ting. Og saa tænkte jeg da først — paa den sidste Gang, jeg saå hende, den Dag vi skiltes, brat og paa en pinlig Maade. Og jeg huskede især hendes Øjne, det Blik hun sendte mig, da jeg gik ud af Stuen, Døren lukkede sig efter mig, og hun blev alene tilbage. Et underligt koldt og sky Blik, som jeg aldrig før havde set og aldrig vil glemme. Det var mig, som var Skyld i det hele, som brugte det første krænkende Ord, og som, da hun holdt op at svare mig, blev ved at fornærme hende, irriteret vel sagtens af hendes Tavshed og min egen Uret. Hun sad stadig stum med let bøjet Hoved, mens Taarerne én for én pibede frem under de lukkede Øjenlaag og faldt ned paa hendes Bryst. Til sidst, da jeg ikke kunde finde paa mere, der kunde saare hende, var det jeg gik. Da jeg vendte mig i Døren, løftede hun Hovedet og sendte mig et sidste Blik.

En Time efter fortrød jeg alt, men lod dog gaa et Par Dage og skrev saa et Brev. Der kom intet Svar, saa gik jeg selv. Men da jeg kom, var hun borte, rejst uden at sige hvørhen; jeg fandt kun mit eget Brev, som hun slet ikke havde faaet.

Nu var hun kommet tilbage; i Dag havde jeg set hende fra mit Vindu, i Morgen mødte jeg hende maaske paa Gaden, og smuk og indtagende som før vilde hun gaa mig fremmed forbi.

Og ligesom Blodet fra et Saar, der bryder op, først pibler langsomt i enkelte Draaber, og siden rinder hurtigere og hurtigere i stærk og samlet Strøm, saaledes trængte nu alle de gamle Erindringer sig ind paa mig, Minderne fra den lykkelige Tid, da vi tilhørte hinanden, og jeg langt borte fra kunde skimte hendes lille lyse Hoved, naar hun lænede sig ud ad Vinduet for at se, om jeg kom.

De tidlige Morgener, ligesom det var ved at blive Dag, med det blege Skær mod Øst og søvnigt Maanelys endnu over den vestlige Horisont, naar jeg nemmeligt forlod min Elskerinde og gik hjem gennem den halvklaare Luft, som jeg indaandede sammen med Duften af de sidste Kys. Stjernerne over mit Hoved, der begynder ligesom at glippe med Øjnene og lukke dem et efter et; Træerne langs Vejen, der staar saa lydløst og stille og strækker de nøgne Grene i Vejret, hvor Spurvene, som endnu ikke er rigtig vaagne, hopper sagte omkring.

Og de lange Rækker Hølæs, som jeg altid mødte med deres dampende Heste og søvnige Kuske, der sad og nikkede helt nede mellem Knipperne med Kraven op om Ørene.

Hvor det rumlede jævnt henad Vejen, og hvor Høet lugtede godt!

Flokke af Krager kommer trækkende lavt gennem den graa Luft fra Skovene udenfor Byen, hvor de har sovet om Natten. Hist og her daler en enkelt ned paa et højt Tag, ser efter de andre, skriger hæst og dumt og letter saa igen i klodset Flugt.

Det bliver nu mere og mere lyst. Skæret mod Øst begynder at faa Liv og Glans, en rask Vind driver hurtigt Taagerne til Vejrs, smaa Stykker blegblaa Himmel kommer til Syne hist og her og forsvinder igen. Men Huset, hvor jeg bor, ligger slumrende endnu, tavst og lukket med sine lange Rækker af nedrullede Gardiner og et enkelt Vindu staaende aabent som et aarvaagent Øje. Gennem Persiennen i min Stue trænger et svagt gulligt Skær sig ud; det er Lyset fra min Lampe, som jeg glemte at slukke i Aftes, da jeg sneg mig bort. —

Og senere hen, da det blev Foraar og Sommer, vore Ture paa Landet, de lange gyldne Sommereftermiddage, naar vi strejfedes om i Skoven ad Stier, ingen af os kendte. Hun var altid forrest, jeg kom med Vilje bagefter, for jeg elskede at se hende gaa. Hvor hendes smidige ungdommelige Skikkelse vuggede sig sorgløst og lykkelig, og hvor det klædte hende, naar hun bøjede sig let til Siden for at løfte sin Kjole over en Busk eller sænkede sin Parasol for at vende sig om og nikke over Skulderen til mig, og saa pludselig en Solstraale faldt ned paa hendes Hals og forgyldte de smaa Krøller i Nakken og skinnede helt igennem hendes lille blege Øre. Og hvor der var stille i Skoven. Man hørte kun den lette Støj af hendes Skørt og Lyden af de tørre Kviste, som knækkedes under vore Trin. Nu og da brød en Fugl ud i en kort, fornøjet Trille, og Dyrene, som græssede rundt omkring, løftede Hovedet med de store lyttende Øren og så efter os, mens vi gik forbi. Til sidst, da vi fandt en Plet, som vi syntes var smukkere end alle andre, lejrede vi os dér. Jeg slængte min Hat og strakte mig i Græsset med Hovedet i hendes Skød. Hun dækkede mit Ansigt til med et lille violduftende Lommetørklæde, og gennem Kniplingerne kunde jeg skimte det lysegrønne Løv og den blaa Røg af min Cigaret, som hun holdt Ild i og jog Myggene bort med smaa Drag. Pludselige Vindstød, kaade Pust af Sommerdagens Aande gled hviskende gennem Løvet over vore Hoveder og

dryssede ned over os en Regn af smaa grønne og brune Blad-svøb. Time efter Time kunde jeg ligge saaledes og se op under Træerne og lytte til hendes Stemme, hendes dejlige Stemme, lidt sprød og nervøs i Klangens med dybe Alttoner og lyse iltre Overgange, fuld af Kærtegn og Melodi.

Da det saa blev Aften, og Solen kastede sine Straaler paa langs ind mellem Stammerne og indhyllede hendes Ansigt i et blødt rødtligt Skær, rejste vi os og gik Arm i Arm ud af Skoven. Lige med ét opdager vi, at vi begge er dygtig sultne og skynder os hen til en Kro ved Vejen, som vi fandt paa vor sidste Tur.

I Lysthuset, hvor Bordet er dækket, flyver Natsværmerne uophørlig ind i vort eneste Lys og falder sprællende ned paa Dugen. Vi har faaet en Bonde til at køre os hjem, og da vi har spist, løber hun rundt i Haven, mens Vognen bliver spændt for, og plukker af Guldregn og Syrener en stor dufte Buket.

Aftenen er kølig, jeg har svøbt hende ind i min Plæd, og da vi har kørt lidt, trykker hun sig tæt ind til mig og lægger sit lille Hoved op til min Skulder. Hendes Stemme bliver utydelig, Buketten glider ud af hendes Haand, hendes Øjne lukker sig mer og mer, og til sidst sover hun ind træt og lykkelig som et Barn. Kusken og jeg taler dæmpet med hinanden; Hestens ensformige Trav paa Gruset, Frørernes Kvækken og Græshoppernes Surren, Nattevindens Sus i Hækkene, som fører skiftende Duft hen over Vejen, vækker hende ikke. Byen med dens Lys og svindende Larm kommer nærmere og nærmere, snart ruller vi ind over den genlydende Stenbro, forbi de tavse Huse, hjem til os selv, vi to alene, hun og jeg. —

Men bedst af alt huskede jeg dog en Nat i Oktober, den sidste, før vi skiltes. Det var efter et Bal, hvor jeg listede mig bort midt under Dansen, jeg var med ét kommen til at længes.

Da jeg kom ned paa Gaden, gik jeg langsomt, glad over at være alene, og indaandede i fulde Drag Efteraarsnattens friske, fugtige Luft, som strøg blødt hen over mit Ansigt med smaa, vaade Stænk. Det var sent, Gaderne var næsten tomme, og der var kun faa Lyde, som jeg alle kunde følge og halvt ubevidst gjorde mig Rede for. Den fjerne Rumlen af en rullende Vogn, og den slikkende Lyd af de faa møndes Skridt paa det fedtede Fortov. Dæmpede Samtaler af to,

der fulgtes, og højkrøstet Tagen Afsked fra en Klynge paa et Hjørne, ved en Port, i Lyskredsen udenfor en Beværtning. Saa kunde der pludselig komme et ensomt Raab et eller andet Steds fra, det plumpe Refræn af en gængs Melodi, sendt skraalende ud i Natten, kløvende Tavsheden for et Øjeblik, og døende hen brat uden Ekko, et Slag fra Uhret paa en Kirke, der lød dumpt som et Suk, og højt oppe i Luften under den mørke Himmel over mit Hoved Trækfuglenes korte Skrig, som kaldte paa hinanden paa deres Flugt imod Syd.

Der var Lys i hendes Vindu. Lampens dæmpede Skær gled sagte ud gennem de fine Persiennner og Rudernes duggede Glas, hvor Palmerne og de store Bladplanter, som stod i Karmen, tegnede deres fantastiske Skygger. Jeg blev staaende et Øjeblik, før jeg gik ind, og betragtede, som jeg saa tit havde gjort, dette rolige ventende Lys, som jeg vidste, ventede paa mig. Hun var faldet i Søvn og vaagnede ikke, da Døren gik, men Værelsets Duft strømmede mig hviskende i Møde og hilste fortroligt som gammel bekendt. Jeg gik sagte hen til Sengen for ikke at vække hende straks. Med Ansigtet vendt bort fra Lyset laa hun gemt derinde i Skyggen af Omhængets Musselin, saa jeg blot kunde skimte hendes blonde Haar, der var bundet op i en Knude og lyste med en svag Glans, Halsens og Skulderens fine Omrids og Armen, der frisk og nøgen laa strakt hen over Tæppets mørke Silke.

Saa bøjede jeg mig ned over hende, og nærmende min Mund til hendes Øre med den lille glimtende Brillant aandede jeg sagte, som man aander paa en Blomst. Hendes lange Øjenhaar sitrede, hun trak Vejret hurtigt, hendes Kind blev pludselig varm. Fik jeg dig til at drømme, Alice? Saa var det da en lykkelig Drøm! Nægt det ikke, Du blev jo forraadt af dit første Kys!

Saa fortalte vi, hvordan Dagen var gaaet, hvad vi begge havde tænkt, og hvor meget vi havde længtes; men det var dog først, da Lampen var slukket, og Mørket og Tavsheden sænkede sig ned over os og rundt om os, først da syntes jeg, vi var helt alene.

Der var begyndt at falde en tæt Regn, som forstærkede Ensomheden og indesluttede os med sin rislende Stilhed. En enlig Spurv havde søgt Ly paa Karmen udenfor Vinduet, af og til rystede den sine Fjer og udstødte et sørgmodigt Pip; det var næsten, som vi havde den inde hos os i Stuen.

Hun var krøbet hen i min Arm, i sin Krog, som hun kaldte det, med Hovedet paa min Skulder, og en Lok af hendes Haar, som havde forvildet sig ind i mit Øre, kildrede mig, hver Gang hun rørte sig, med sine sarte Kærtegn. Jeg kunde føle, hvordan Blodet bankede i hendes lille Haand, som sitrede svagt i min, og badede mig i hendes lette Aande, der sød og ren strømmede hen over mit Ansigt. Saa sov vi begge, en Nat gled bort over os, og da jeg vaagnede igen, var det Dag.

Koldt, graat og ubarmhjertigt trængte Morgenlyset sig ind og lagde sig i matte Reflekser over Spejlet, Dørenes Haandtag og Møblernes blanke Kanter. Jeg stod op og gik hen til Vinduet og trak Gardinet lidt til Side.

Der faldt en fin dampende Regn og det var saa taaget, at jeg kun kunde se et kort Stykke af den sølede triste Vej. Der kom en Arbejder gaaende. Med dukkende Hoved, en Skovl paa Nakken, traskede han af Sted gennem Snavset, som sprøjtede op ad hans Klæder. Der kom én til, flere endnu. Alle gik de paa samme Maade til samme Side. Der kom stadig flere. Og mens jeg stod og saa dem dukke frem af Taa-gen, traske en Stund gennem Sølen og saa forsvinde i Taa-gen igen, ønskede jeg, at jeg kunde trække Gardinet tæt til, ganske tæt, saa det igen blev mørkt, og at det altid skulde være Nat, og vi altid kunde blive sammen, lukkede inde som i en Verden for os selv, vi to alene, hun og jeg.

Men da jeg vendte mig om, var hun vaagnet, og spurgte mig om et eller andet, sagde et Par ligegyldige Ord. Saa huskede jeg paa, jeg den Dag maatte tidligt af Sted.

Det var den sidste Gang.

Min Cigar var gaaet ud, jeg rejste mig for at finde en ny og gik saa hen til Vinduet igen. Solen var borte, men der dirrede endnu som en svag Aflans af dens stærke Lysovre paa de store Ruder og i Lygtekuplernes Glas. Folk skyndte sig frem og tilbage over Pladsen, Himlen var overtrukken, det truede med Regn. Et pludseligt Vindstød hvirvlede Kalk og Papirstumper op i Luften. De første Draaber klaskede tungt mod Ruden og løb ned ad dens støvede Sider. Endnu en Gang søgte mit Blik over mod Façaden, hvor Skyggen

fra fordum var gledet hen over mit Liv. Saa lukkede jeg Vinduet og gik tilbage i min Stue.

Jeg har ikke set hende siden, bryder mig heller ikke derom. Og naar jeg stundom længes, er det ikke egentlig efter hende, men efter hele Tiden den Gang. Den Sol, der skinnede, den Luft, der blæste, de Tanker, jeg tænkte, de Læber, jeg kyssede, de Haandtryk, jeg fik, — hele min første Ungdom, som nu er forbi. Og tit om Aftenen, naar jeg er alene, tager jeg hendes Billede frem og tænker paa gamle lykkelige Dage, som ikke mere kommer igen. —

IV.

Jeg sendte dig ikke det Brev, for jeg hadede det, straks det var skrevet, og kaldte det et Opkog af forlorent Føleri. Men jeg gemte det dog, og jeg har læst det atter og om igen og aldrig kunnet fornægte det helt. For skrevet, som det er, midt i Rekonvalescensens Feber, maaske i den ejendommeligste Krise i mit Liv, gemmer dets trætte Stemning Kærneduften af min forfejlede Eksistens.

Saaledes har min Ungdom været. En lang afmægtig Rekonvalescens, et halvt Liv med bitter Smag af gammel Brøst, i halve Forhold med Stik af fordums Nag, hvor jeg i Smuler og Stumper har givet for meget af mit eget, ude af Stand til blot én Gang at give nok af mig selv. —

Ensom havde jeg ligget syg, jeg blev ved at leve ensomt, da jeg var kommen mig igen. Jeg oplevede intet, talte med ingen. Mine tidligere Venner søgte mig ikke, fandt mig ikke paa de vante Steder, og jeg — skyede dem. Det gøs i mig, naar jeg tænkte paa de Folk, jeg havde omgaaedes i de sidste Aar, og gik dem igennem en for en. Alle havde jeg mødt dem paa en Tid, hvor deres Liv begyndte at falde fra hinanden. Med dem alle gik det tilbage, hos dem alle var der et eller andet Sted en svampet Plet, en bitter Erfaring, et vædskende Nag, noget der var rystet ved, hvor det lammede og stammede fysisk eller moralsk. Nogle tilstod det straks, fortvivlet aabent eller træt fortroligt, andre strittede endnu imod, søgende at skjule det — uden Held overfor mig,

der selv var syg. Og netop saadan Mennesker og kun dem havde jeg truffet paa. Drevne sammen af en fælles Skæbne havde vi levet med hinanden i lunken Sympati.

Jeg flyttede bort fra det Sted, hvor jeg saa længe havde boet. Jeg kunde ikke mere taale mine Møbler, Billederne paa Væggen, min Seng. Udsigten, Stuernes ejendommelige Duft, der slog mig i Møde, naar jeg om Aftenen kom hjem, alt var mig forhadet. Jeg trængte til friske Tanker, en anden Luft.

Jeg indrettede mig tarveligt, som i min første Studentertid i en Kvistøjlighed højt til Vejrs i et stort nyt Hus, langt ude i en Forstad, et af de Følehorn, en stor By skyder ud. Halv Gade, halv landlig Vej med gamle Kastanier langs Siderne, som med deres falmede Blade fyldte de fugtige Hjulspor. Store gule Omnibusser, som man kun ser dem i de yderste Forstæder, rumlede troligt hver halve Time forbi. Fra mit Vindu saa jeg ud over Byggepladser og vide Tomter med Oplag af Tømmer og Sten, indhegnede Grunde, hvor Køkkengartnerne fra Byen havde deres Drivhuse og Haver. Sodede Fabriksskorstene, Rækker af slanke Popler tegnede sig som sorte Streger mod den graa Horisont. Og langt ude i det fjerne en Spids af Byen, med Taarne og mylrende Tage, indhyllet i Taage og Røg.

Deroppe slog jeg mig til Ro og gik ikke mere ud. Uge efter Uge blev jeg liggende paa min Sofa, henstrakt i kølig Træthed, omsuset af Efteraarets og den første Vinters friske Storme, dysset i Døs af Novembers dagelange, stride, rislende Regnskyl; angst for at røre mig som et Menneske, der lige har overstaaet en stor Smerte, og nu frygter, den ved den mindste Bevægelse skal indfinde sig paany.

Saa holdt Regnen op, Luften blev graa og stille, koldere Dag for Dag. Jorden var ren og tør, de sidste Blade borte, Himlen var bleven lavere, havde ligesom sænket sig lidt. Den var sjældent helt klar, men stadig tilhyllet af Skyer, som Solen kun glimtvis brød igennem og først hen imod Aften farvede med en kort rødlig Glans.

Store Læs med Brænde rullede i de taagede Morgener langsomt hen ad den haarde Vej og sendte op imod mig en kraftig Duft af Mos og vaadt Træ. Hyggelige Lys blinkede mig i Møde fra Byen langt borte, naar jeg om Aftenen stod ved mit Vindu. Alt var saa roligt og mæt, ingen stærke Lyde, intet skærende Lys. Lidt efter lidt fik jeg Lyst til at smage paa Livet paany.

Endnu var jeg dog ung! Jeg følte mig rask, mit Bryst var let, mit Hoved koldt og klart. Hvad skulde der vel komme i Vejen?

Jeg havde jo ingen forvovne Planer, mit Haab var beskedent nok. Forsigtig som en Linedanser, der én Gang er faldet ned, taalmodig som et Barn, der lærer sig selv at læse, vilde jeg begynde at vandre et ganske almindeligt Livs slagne Vej.

Saa søgte og fik jeg kort efter Nytaar en beskedene Post i et ministerielt Kontor. Det var kun et lille Kontor, Forretningerne faa og uden stor Vigtighed, Fremgangsmaaden gammeldags omstændelig, ofte latterlig, og Meningen var nok, det hele skulde nedlægges og gaa over i noget større, naar den gamle Mand, som nu kaldtes Kontorchef, en Gang døde eller gik af. Men mig passede det netop godt. Jeg fandt mig hurtig vel i den høje mørke Stue med de brunede Reoler og den hyggelige Lugt af Tobak og det meget Papir, paa min Plads ved den store Pult lige overfor den gamle Kontorchef selv, henne ved Vinduet i det milde Vinterlys ud til en stille Gade. Vi to og saa en gammel Skriver var hele Personalet. Skriveren ekspederede de faa Folk, der kom, og sad ved et lille Bord for sig selv. Men det var ogsaa den eneste Forskel paa ham og os, ellers var vi Kammerater alle tre og passiarede fortroligt sammen. Og der var god Tid til at snakke saa smaat, mens vi i Ro og Mag skrev i de store Protokoller eller bladede i og puslede med det støvede Papir.

De var kommet mig saa venligt i Møde, de to gamle, straks den første Dag. Undrende sig sagtens, fordi nogen havde ønsket at dele deres beskedne Arbejde, lidt ængstelige maaske, over nu paa deres gamle Dage at skulle brydes med en hensynsløs Ungdom, der havde haarde Meninger og dømte stolt.

Men af mig havde de intet at frygte, jeg vilde sandelig ikke gøre Revolution.

Som naar en vissne Gren en sildig Høstdag løsner sig fra Træet og lydløst falder ned i det stille bladbedækkede Vand, lidt efter lidt svømmer ind til Bredden og lægger sig til Hvile for bestandig i det bløde Dynd tæt op ad andre Grene, — saaledes ønskede jeg kun, saa sagte som muligt at glide til Rette i deres fredelige Liv.

Lidt for sagte syntes de vist. De havde dog nok kunnet lide, om deres unge Kollega havde skinnet med en friskere

Glans og udstraaleet en rigere Varme, om han havde lét oftere, talt højere, selv om de saa nu og da skulde ryste paa Hovedet af det, han havde sagt. Og de kunde kun daarligt blive klog paa en Ungdom, der stemmede saa lidt med deres egen Erindring, som hverken var ærgerrig eller nærede Haab, hvis Puls slog langsomt, og som saa tidligt havde bortødslet sit Krudt. Menneskekendere var de to gamle Fyre nu mindst af alt.

Saa nøjedes de med i al Godmodighed at fritte mig ud, barnlig undres og opholde sig over det fremmede i mine Væner og Ejendommelighederne ved min Person, lykkelige som for en stor Opdagelse over hvert nyt lille Træk. De indsnu-sede med spøgende Velbehag den Parfume, jeg bragte med i mine Klæder og Duften af de Cigarer, jeg røg, gjorde Tegn til hinanden, naar jeg faldt i Staver ved Vinduet, hvor der intet var at se, talte om det en hel Uge, naar jeg havde faaet en ny Frakke eller en Dag gik med en anden Hat. —

Og Vinterugerne krøb fra Søndag til Søndag i ensformig Tilfredshed, i tungt animalsk Velvære med faa Tanker og megen Søvn. Jeg ventede ikke paa noget og følte ingen Savn.

Paa mine Morgenture undervejs til Kontoret mødte jeg hver Dag store Skarer af Børn, som skulde i Skole, og jeg valgte med Forkærlighed de Gader, hvor jeg havde lagt Mærke til, de fleste kom. Det morede mig at staa stille og se dem gaa forbi. Lange ranglede Fyre, som skjulte Bøgerne under Frakken og dampede paa den forbudte Cigar. Flokke af Knægte mellem 10 og 13, som standsede hveranden de mødte og spurgte om Klokken, myrede sig sammen i en Klump med Hovederne med de flade Huer og de store Drengøren tæt ind til hinanden, for saa pludselig at spredes med Skrig og Latter, som en Flok Spurve, der skræmmes op. Og ganske smaa, som Pigen fulgte, hvis hele Bagage var Madkassen og den store Tabel, og som bragte mig til at tænke paa den Gang, jeg selv var saadan en lille Fyr, hvem Moder hver Morgen sendte af Sted med et Kys.

Lidt senere kom Pigerne, og jeg vendte mig om og saå efter alle disse smaa Fødder, som styrede af Sted mod det samme Maal: de mindstes dansende Trav, Smaatøsenes viglige Trippen og Rækkerne af de unge, næsten voksne Piger, som allerede var kokette og hvis første lange Kjole bølgede i Takt med deres raske sorgløse Gang. —

Om Aftenen, naar jeg drev om i Gaderne, hændte det, at jeg i Timevis blev staaende og saa op imod et oplyst Vindu, hvor Skyggen af et ungdommeligt Kvindehoved et Øjeblik var kommen til Syne bag et Gardin. Eller jeg fulgte efter et elskende Par, udspejdede et Stævnemøde, lagde Mærke til, hvem der kom først, om de lykkelige og ubekymrede ilede bort Arm i Arm, bøjende sig tæt ind til hinanden, eller sky og seende sig om til alle Sider steg ind i en Vogn, eller hemmelighedsfuldt, hver for sig forsvandt i et Hus — og blev saa staaende i vage Erindrings vage Længsel, til den sidste Støj af Vognens Rumlen var forstummet, eller der et Sted i Huset pludselig blev tændt Lys, og et Gardin omhyggeligt trukket for. —

Med den gamle Kontorchef var jeg hurtig blevet fortrolig. Vi fulgtes gerne et Stykke, naar vi om Middagen gik hjem, og det varede ikke mange Dage, før han havde fortalt mig det meste af sit simple Liv.

Han var gift og levede med sin Kone og en Datter, deres eneste Barn. „Anna Helene, hun er kun 20 Aar; vi blev først sent gift, Mo’er og jeg, det varede saa længe, før vi fik Raad. Og siden har vi haft det smaat hele Livet igennem, lige til i Fjor, da vi arvede min Kones Broder. Nu er vi næsten rige. Med mig kunde det ha’ været det samme. Jeg forlanger kun lidt, men Mo’er, hun er nu netop af dem, som rigtig passer til at ha’e det godt. I Aar skal vi saamænd ligge paa Landet, det har altid været hendes bedste Ønske. Naar vi nu blot maa faa en smuk Sommer; jeg synes aldrig, det er saa varmt om Sommeren mer, som den Gang, jeg var ung.“

Og den gamle Fyr saå paa mig med et forknytt Smil, mens han rakte mig sin valne Haand. Jeg blev staaende og saå efter hans magre Skikkelse i den falmede Frakke, med en ud-tjent Paraply knuget tæt ind under Armen, bøjende sig helt til Siden for den kolde Blæst, som tog fat i hans Hat. Hvor han dog saå ældet og skrøbelig ud! —

En Dag, et Par Maaneder efter jeg var kommet paa Kontoret, kunde jeg mærke, han havde noget paa Hjerte. Da vi gik hjem, rykkede han frem med det: „Det er Anna Helene, vores lille Pige, hun kommer saa sjældent ud. Derfor har vi tænkt at gøre lidt for hende der hjemme, holde et lille Bal. Men vi kender saa faa, især unge Herrer, og véd heller ikke rigtig, hvordan vi skal stille det an. Vil De ikke

komme og hjælpe os lidt? Det er i Dag 8 Dage, paa næste Lørdag Kl. 7. Det er vel ingen Morskab for Dem, men De vil jo nok? Og hør, gaa saa ud og hils paa Mo'er forinden? Hun vil saa gerne se Dem en Gang."

Jeg havde straks Lyst, og jeg kunde heller aldrig nænnet at sige Nej. Et Par Dage efter gjorde jeg Visit. Fader og Datter var ude sammen, men jeg traf „Mo'er“, en smuk og livlig Dame, næsten ung endnu, en levende Modsætning til sin gamle forknytte Mand. Hendes Stemme var indtagende og klar, paa Mundens og Øjenbrynenes fine Tegning saá man straks, hun havde Smag og Forstand; han havde Ret, den gamle, naar han sagde, hun netop var af dem, som passede til at ha'e det lidt godt. Hun talte venligt og ligefrem med mig, der var over hende en naturlig, behagelig Ro, jeg havde saa længe ikke talt med eller blot været i Nærheden af en Dame, som hende, og jeg følte en festlig Glæde de faa Øjeblikke, jeg blev i den lyse blomsterfyldte Stue med dens fine vaarfriske Duft.

Og da hun til Afsked rakte mig sin Haand, bøjede jeg mig og kyssede hendes smukke ungdommelige Haand.

Det var den Dag et dejligt Vejr. Først i Marts; man følte, Vinteren brød op, der var som en Anelse af Foraar i den milde blaa Luft, det sarte Solskin og den sorte fugtige Jord. Jeg var først gaaet lige hjem, men da jeg stod ved mit Vindu og saa' den fine brunlige Tone over Kastanierne langs Vejen, den lette Damp, som steg op fra Jorden inde i Haven, hvor Drivhustagene blinkede i Solen og Gartnerne var begyndt at tage fat, og hørte Murernes Sang rundt omkring fra Stilladserne, som strakte deres kalkede hvide Arme ud i den blaa Luft, fik jeg Lyst til at gaa en lang Tur. Ud i Landet, jeg vilde gaa Foraaret i Møde. Men udenfor Byen blæste det barskt, skarp og pibende fo'r Vinden hen over de nøgne Marker gennem de bladløse Hække og Digernes visne Græs. Det var pludselig blevet mørkt, en isblaa koldt glimtende Sky dækkede for Solen. Jeg frøs og vendte hurtigt om. Det var for tidligt endnu. —

Om Lørdagen var saa Ballet. Kan Du huske de smaa Familiefester, vi kom til i vore første Studenteraar, hos Embedsmænd i Ministerierne, mindre Grosserere eller Enkefruer med mange Døtre. Som oftest Steder, hvor vi aldrig havde været før, men hvor vi blev indbudt gennem bekendtes bekendte, og tit om Fredagen blev man anholdt paa

Gaden af en Kammerat med et „Halløj Du, vil Du paa Bal i Morgen? Det er hos N.s — de mangler en Herre. Jeg skal skaffe dig med!“

Og man sagde aldrig Nej til den sene Invitation, for man vidste, man vilde træffe Kammerater og komme til at more sig godt.

Saadan en lykkelig Aften oplevede jeg igen, nu efter saa mange Aars Forløb. Jeg følte mig som en Genganger, da jeg stod i den lille Entré, hvor unge Studenter — som i gamle Dage Du og jeg og de andre — trængte sig sammen foran Spejlet, for endnu en Gang at stryge Haaret raskt tilbage og trække ud i de lange Slips, og hvor der bag Skærmbrædtet, som skjulte Damernes Toiletbord, ligesom den Gang lød Hvisken og muntre Udbrud, Raslen af stivede Skorter og Stampen af smaa Sko, som utaalmodigt blev passet imod Gulvet. Jeg fandt det altsammen igen, hele den tro-skyldige Tillavning, jeg huskede saa godt, Stuernes festlige Hygge, den lune Vellugt, som bølgede mig i Møde og Ly-sene langs Væggen i de lejede Lampetter, som viftende hilste mig, da jeg traadte ind. Og hos dem alle, lige fra den gamle Vært selv til Tjenestepigen fra Familien ved Siden af, som var laant til at hjælpe til, kendte jeg igen det samme glade, højtidelige, lidt forbavsede Udtryk, som fortalte til enhver, at Ballet var en Begivenhed dér i Huset, en stor Begivenhed, som man længe havde talt om og tænkt paa og glædet sig til.

Jeg såa da for første Gang Husets Datter, den tyveaarige Helene, en høj ung Pige med et blegt brunet Ansigt og dybe mørkegraa Øjne, som straaledede af lykkelig Ungdom. Alt hos hende aandede ungdommelig uforfærdet Kraft og Glæde over at leve. Hendes klare fortrolige Stemme og aabne ubekymrede Latter gav ligesom Genklang fra hendes sunde friske Sjæl. Hun var allerede helt udviklet, en fastbygget indtagende Skikkelse, kvindemoden og jomfrublød. Men det var først senere, jeg lærte at kende, hvilken prægtig og sjælden Natur hun egentlig var. Den Aften var enhver ung Pige for mig noget nyt og fortryllende, som det var mig en Fest blot at se paa og høre tale og le. Jeg var optaget af dem alle, indtaget i dem alle, henrykt over at lægge min Arm om deres vege slanke Legemer, se dem ind i deres lyse leende Blomsterøjne, føle det lille nysgerrige Hjerteranke og saa lade Fuglen flyve for at fange en ny.

Gang paa Gang i Aftenens Løb blændedes jeg af Minder-
nes Skær. Fordums Venskaber og glemte Sværmerier klang
igen i de unge Pigers milde, usikre Stemmer og Studenter-
nes kammeratlige Sprog. Tættere end nogensinde før om-
ringedes jeg af Erindringer fra min første Ungdom, men ind
i de gamle Drømmes bløde og adspredte Stemning blandede
der sig lidt efter lidt en Følelse af Tryghed og Haab, Anel-
sen om noget lykkeligt og nyt. —

Saa pludselig var det hele forbi, Aftenen gaaet, og vi stod
nede paa Gaden, Damer og Herrer, en stor lystig Gruppe,
og sagde endnu en Gang Farvel. De, der skulde samme Vej,
sluttede sig til hinanden og spredtes i Hold til forskellige
Sider. Stemmerne og Latteren fra de bortdragende Klynger
klang gennem Gaden, tabte sig lidt efter lidt og slugtes helt
af en Vogn, som rullede forbi. Damernes hvide Skørter skin-
nede i Skæret fra den sidste Lygte paa Hjørnet, — jeg stod
alene tilbage. Men jeg følte mig hverken fremmed eller for-
ladt. Glad og let gik jeg hjem i den stjerneklare Nat, nyn-
nende som i gamle Dage paa Aftenens Melodier, glædende
mig som i gamle Dage til at sove længe og drømme lyst, det
var jo Søndag i Morgen. —

De Maaneder, som nu fulgte, det lyse, svulmende For-
aar, blev den lykkeligste Tid i mit Liv. I den gamle Kontor-
chefs Hus kom jeg snart som en stadig Gæst, jeg sluttede
mig inderligt til dem alle, men Anna Helene var dog den,
jeg søgte, og med hvem jeg talte helst.

I Aarevis havde jeg stængt mig inde og aldrig nævnet til
nogen, hvad jeg troede, tænkte og holdt af. Til hende kunde
jeg sige alt. Hun hørte paa mig som kun en Kvinde forstaar
at høre til. Betror Du dig til en Mand, saa, selv om han er
din bedste Ven, og Du siger ham dit Hjertes lønligste
Hemmelighed, han hører dog kun paa dig med sin halve
Tanke. Med den anden halve tænker han paa sig selv, er paa
sin Post og anstiller Beregning, sammenligner med sig selv
og er begærlig efter at komme til at tale om sig selv. Men
har Du fundet Vej til en Kvindes Øre, saa tilhører det dig
helt, og dine Ord naar Bunden af hendes Sjæl.

Gid jeg kunde lægge i mine Ord den rene Ømhed, jeg
selv har følt og sige dig, hvordan Anna Helene var. Hvad
nytter det, jeg fortæller dig om hendes kloge straalende
Øjne, om hendes Stemmes ømme dybe fortrolige Klang,
hvis Du dog ikke forstaar den Lægedom og det Haab, der

i Glansen af hendes rige varme Ungdom fødtes for min mishandlede og forpinte Tilværelses syge Længsel efter Lykke og Ro.

Hvor jeg dog holdt af hende, hvor jeg var taknemlig for hende! Blot hun så paa mig, saa lyst og varmt og inderligt, fyldtes jeg af Mod og Fortrøstning, og Ensomheden og Forladtheden flygtede bort fra min Sjæl. —

Aftenen før de flyttede paa Landet, det er kun nogle faa Dage siden, så jeg hende sidste Gang. Jeg havde tilbragt Eftermiddagen hos dem, og da jeg skulde hjem, fulgte de mig alle et Stykke paa Vej. Det var et henrivende Vejr, Folk spadserede langsomt frem og tilbage i den stille varme Aften, Solen var forlængst gaaet ned, men det var ganske lyst endnu og Stjernerne glimtede kun svagt paa den blege, faste Himmel. De gamle gik et Stykke foran, bagefter kom Anna Helene og jeg. Jeg havde i de sidste Dage været urolig og nervøs og befandt mig nu i en besynderlig paa en Gang blød og ophidset Stemning. Heller ikke Anna Helene var, som hun plejede. Vi talte kun lidt, enhver af os følte hvad den anden tænkte, men vore Stemmer, som skælvede, naar de blandede sig med hinanden, fandt kun faa og ligegyldige Ord. Til sidst tav vi begge. Jeg var med ét kommen til at huske paa noget, som berørte mig pinligt netop nu. Jeg erindrede, hvordan jeg en Sommeraften for mange Aar siden, kort efter, at jeg var bleven Student, havde gaaet paa samme Maade ved Siden af en ung Pige, jeg den Gang var forelsket i. Ogsaa mellem os havde jeg følt den samme hemmelighedsfulde Samklang, som nu mellem Anna Helene og mig, ogsaa den Gang vovede jeg ikke, kunde jeg ikke tale, og jeg havde nu igen den samme bitre, angstfulde Fornemmelse af, at Øjeblikket uigenkaldeligt og ubenyttet gled bort.

Pludselig sagtnede hun sine Skridt, vi var kommet i Nærheden af Forældrene, som var standset og stod og ventede os ved det Sted, hvor Vejen hjem til mig drejede af. Saa sagde hun ganske langsomt:

„Glem os nu ikke, Glahn, naar vi ikke mere ses saa tit! Ja, Fa'er har De jo, men jeg mener Moder og mig.“ Og derpaa lidt muntre, med en uimodstaaelig indsmigrende Klang i Stemmen: „Det er vist bedst, De allerede paa Lørdag kommer ud til os. Vi er maaske ikke i Orden endnu, men hvad gør saa det, Deres Værelse skal nok være i Stand, saa De kan blive, om De har Lyst!“

Og med disse faa, simple Ord aandede hun Mismodet og den trykkende Stemning bort fra os begge to. —

„Paa Lørdag“ det var i Gaar; i Gaar skulde jeg have set hende igen. Men hvordan skal jeg dog fortælle dig, hvad der skete i Gaar!

Husker Du en regnende Novemberdag for mange Aar siden, vi stod sammen ved det aabne Vindu i Lægens Venteværelse, ud til en mørk snavset Gaard med vaade sorte Tage under en graa blind, trøstesløs grædende Himmel. Vi tav begge, den kolde Støvregn stænkede os i Ansigtet. Saa blev Døren bagved os lukket op, Turen var nu til mig. Du gik ned i Porten for at vente mig dér. Da jeg en Stund efter kom tilbage, tog jeg din Arm, og vi gik sammen ned ad Gaden. Ingen af os talte; først, da vi stod ved min Dør, og Du gjorde Mine til at gaa med, bad jeg dig lade det være, ikke søge mig, før jeg kom af mig selv, og saa aldrig tale til mig — om *det*. —

Nu vel, jeg stod i Gaar i den samme Stue overfor den samme Mand, af den samme Grund.

„Sig mig nu, Doktor, De er vel ganske sikker paa, det er *det*?“

„Aldeles. Forøvrigt er Tilfældet meget let, foreløbig skal De kun ...“

„Men det er altsaa *det*?“

„Som jeg siger Dem, Diagnosen er utvivlsom.“

„Andet vilde jeg ikke vide. Tak!“

Solen skar mig i Øjnene, Gaderne brogede Liv i det straalende Vejr, Strømmen paa det myldrende Fortov dansede for mit Blik og spærrede mig Vejen, mens jeg flygtede hjem. En eneste Tanke borede sig fast i min Hjerne: Hende vilde jeg ikke mere se. Og med det samme var det, som alt foran mig blev mørkt, jeg spurgte mig selv, hvad jeg vel mer kunde haabe, og jeg besluttede, at nu skulde det være forbi. Jeg var fuldkommen rolig, fuldkommen bestemt. Jeg længtes kun efter saa snart som muligt at udføre mit Forsæt; for jeg følte allerede hvordan Ensomheden og Forladtheden, den sidste modbydelige Forladthed, snigende sænkede sig ned om mig, for hvert Skridt, jeg nu tog.

Men hvor var jeg ikke træt og fortvivlet, da jeg efter paa Maa og Faa at have strejft rundt i Gaderne og udenfor Byen,

til sidst laa paa Sofaen hjemme hos mig selv. Bitre og sørgelige Tanker knugede sig om min Sjæl. Saaledes var det alt-saa gaaet mig! Jeg troede alt var klaret, hver Fortidens For-dring indfriet, hver gammel Gæld betalt, og saa forfalder denne sidste Veksels, som jeg har glemt at regne med. Hvor jeg dog havde husket mig daarligt om! Drømmende om Lykke og genfødt Ungdom, narret af Foraaret omkring mig, det lyse Solskin og Luftens ømme Varme, havde jeg glemt, jeg var en mærket Mand.

Og skiftende Billeder viste sig for mit Blik, dunkle besyn-derlige Erindringer bemægtigede sig min Tanke. Stemmer, jeg i mange Aar ikke havde hørt, lød igen for mit Øre, An-sigter, jeg i Tidens Løb havde glemt, dukkede frem paany. Alle min Barndoms og Ungdoms glade og tunge Minder drog mig forbi, nu da jeg stod ved Grænsen af mit Liv.

Længe blev jeg saaledes stille liggende. Ind til mig sendte Junidagen sin Varme og sommerlige Duft, sine sagte forfri-skende Luftninge, som fyldte Gardinerne, saa de svulmende løftede sig og langsomt faldt tilbage igen. Fra Trætoppenes grønne Løv, som skinnede i den sene Eftermiddags kraftige, gyldne Lys, lød hele Tiden Bogfinkernes bløde, ensformige Kvidren. Vognenes hurtige Rullen nede paa Vejen, Arbejds-larmen fra Byggepladserne, lystige Raab, fjern Klang af Musik, Latter og Sang, alt Sommerdagens glade, travle Liv fyldte mit Hoved med sin summende Støj.

En uimodstaaelig Slaphed naglede mig fast, hvor jeg laa, en mægtig Trang til Søvn lagde sig over min trætte Hjerne og tyngede mine Øjenlaag til. Mine Tanker blev til Farver og fjerne Toner til sagte syngende Lyde og ganske fine, spil-lende Lys, og jeg sov ind. —

Saa drømte jeg, jeg stod i det høje duggede Græs og læ-nede mig til det lave Gærde ind imod deres Have, derude paa Landet. Det var en stille Sommeraften med stjernefyldt Himmel og bleg, gennemsigtig Luft, med blid, kysk Duft af Kløver, Lind og Syren og de tidlige Rosers søde, blufærdige Aande. Et rødtligt, aflangt Skær strakte sig ud over Plænen foran den oplyste Veranda, hvis Døre stod vidt aabne i den milde Aften. Indenfor i Lampeskinnet sad de to gamle, hver ved sin Side af Bordet, og læste hver i sin Avis. Nu og da sænkede de Avisen, talte lidt med hinanden og læste saa videre igen. Men hende kunde jeg intet Steds se. Saa op-dagede jeg pludselig, uden at jeg vidste, hvordan hun var

kommen der, at hun stod ganske tæt ved mig, inde paa den anden Side af Gærdet lidt højere end jeg. Hun var mig saa nær, at jeg kunde have naaet hendes Kjole med min Haand, hun vilde have hørt min sagteste Hvisken, om jeg havde kaldt paa hendes Navn, men jeg kunde hverken tale eller røre mig, og til sidst forekom det mig, som jeg slet ikke var der selv, men blot saá det hele et eller andet Steds langt borte fra. Tavs og ubevægelig stod hun der, med Armene foldede under den fine, rolige Barm og et alvorligt, bekymret Udtryk i sit yndige Ansigt. Hendes ømme, klare Øjne spejdede ængsteligt hen ad Vejen, nu og da rystede hele hendes Skikkelse, og hun bøjede Hovedet med de halvt aabnede Læber lyttende frem. Men alt blev ved at være tyst. Saa vendte hun sig pludselig om og gik tilbage mod Huset, fjernende langsomt sit fine Kvindeomrids i det bløde Halvmørke. Henne i Lysningen foran Verandaen kom Moderen hende i Møde. Hun lagde Armen om sin Datters Liv og drog hende kærligt ind til sig, og saaledes omsluttede steg de sammen op ad den lave Trappe. Indenfor ventede den gamle med Aviserne og den udrøgede Pibe i Haanden, færdig til at gaa til Ro. Saa kyssede de alle tre hinanden, den gamle bøjede sig frem over Bordet og pustede Lampen ud, og Huset laa tavst og mørkt. —

Jeg aabnede mine Øjne og mærkede, jeg var vaagen og havde sovet og drømt. Stuen var fyldt med et sagte, dæmrende Skær. Jeg rejste mig og gik hen til Vinduet; det var Nat. Smaa bitte Stjerner glimtede højt oppe. Gennem den halvklare, trolddomsagtige Luft svang Flagermusene sig i tyste Kredse, forsvandt, kom tilbage og forsvandt paany. I Løvmørket dybt nede kvidrede Fuglene nu og da saa sagte-lig i Søvn, mod Øst over Kastanietræernes Kroner, som lyste med deres hvide Blomsterfakler, rødmede Nattehimlen under en Krans af smaa, violette Skyer. Bøjende mig ud over Karmen inddrak jeg Duften af de oversneede Frugttræer, som i bævende Drag vældede op imod mig fra de blundende Haver. Jeg huskede godt, hvad der var sket og var min Beslutning tro, men jeg kunde ikke udføre den nu. Som naar man en Aften sent er kommen hjem efter en lang optaget Dag, og saa inden man lægger sig til at sove, langsomt lader sin Tanke søge ud i alle Dagens Kroge, idet man en Stund er helt alene med sig selv, saaledes trængte jeg til, inden jeg slukkede Lyset, at se rundt omkring mig og kaste

et Blik tilbage over mit Liv. Saa faldt det mig ind, at jeg jo kunde skrive til dig. Takker Du mig derfor, eller er Du træt af de mange Sider, jeg har fyldt med den triste Beretning om mig selv? For det er blevet et langt Brev. Smaa graa Natsværmere flagrede om min Lampe, da jeg begyndte, nu er Værelset fuldt af Sol, og det er højt op ad Dagen. Udenfor er det Søndag, straalende Sommersøndag, med skinnende Lys over Træer og Tage og klingende Stilhed i den varme-dirrende Luft. Som den søvnige Takt af en fjernt arbejdende Maskine lyder op til mig de vandrende Skarers ensformige March nede paa Vejen regelmæssig afbrudt af de tætpakkede Omnibussers tunge, raslende Støj. Det store Hus, hvor jeg bor, er søndagsforladt og stille. Kun sjældent bliver et eller andet Sted en Dør lydeligt smækket i, eller jeg hører svagt det plaskende Ekko, naar nede i Gaarden en forsinket Tjenestepige slaar sin Spand ud. Den unge Maler, som er min Nabo heroppe, og med hvem jeg undertiden Søndag Morgen har gaaet en Tur, var her for lidt siden. Han dundrede paa Døren og spurgte, om jeg da vilde ligge og snue hele Dagen. Jeg svarede ikke, saå blot hurtigt hen til Laasen, om Nøglen var drejet forsvarligt om. Saa hørte jeg, hvordan Maleren kradsede noget paa Tavlen under min Brevkasse og fløjtende gik ned ad Trappen.

Jeg er træt nu, mine Øjne brænder, min Hud er tør og nervøs, her er kvælende hedt. Om lidt, naar jeg har sluttet mit Brev, gaar jeg ind i mit Soveværelse. Der er køligt og mørkt, dér staar Solen ikke paa. Jeg lægger mig paa min Seng med Hovedet ned i den bløde, kolde Pude. Saa vil der lyde et kort, skarpt Knald. Og alt vil blive stille igen. Men Fluerne, som af Røgen og Knaldet er blevet sprængt ud i alle Værelsets Hjørner, vil lidt efter lidt komme tilbage. Ikke for som før at summe i Vandet eller sværme lydløst om Krogen i Loftet. En for en vil de dale ned paa mit Ansigt og sætte sig i tætte Rader paa min Pande, i Øjenkrogene og ved min tørre Mund. Og dér vil de blive siddende, dér er jo ingen til at jage dem bort. —

Et eneste kunde jeg ønsket mig endnu, og det havde da været at tilbringe en Aften sammen med dig. Men det skulde ikke være Sommer som nu, men Efteraar, en Oktoberaften, fugtig og blæsende, med sort, skyfuld Himmel, hvor der hist og her titter en skøn Stjerne frem. En Aften med Lygteskær over blinkende Pytter, med tætfyldte Fortove og hurtigt kryd-

sende Vogne, gennem hvis blanke Ruder man skimter Dammernes lyse Toiletter, med straalende Butiksvinduer og hyggeligt Lys bag Kaféernes nedrullede Gardiner, en af de Aftener, jeg altid har holdt mest af i København. Husker Du det Efteraar, vi var kommet til at bo langt fra hinanden og begge havde travlt, saa vi kun sjældent kunde ses? Saa hændte der nu og da, at vi en Morgen begge fik Brev, Du fra mig og jeg fra dig, om at træffes om Aftenen paa en bestemt lille Kafé, hvor vi var sikre paa ikke at blive forstyrret. Jeg kom altid først, før den aftalte Tid; for jeg holdt nu en Gang af at se dig komme stormende ind, dit Blik, som ivrigt fo'r rundt i Stuen, mens Du trak Frakken af henne ved Døren, og dit Nik og straalende Ansigt, naar Du havde faaet Øje paa mig. Saa kom Du hen til mig og rakte mig din Haand, som var kold og rød af den friske Luft. I Begyndelsen blev der ikke talt meget, mens vi studerede Aviserne, som jeg havde bunket sammen, før Du kom. Men naar Smørrebrødet var spist, og Toddyyen dampede paa Bordet, flyttede Du over i Sofaen til mig, og saa gik Passiaren løs. Vi havde altid begge to købt fine Cigarer til hinanden, og vi dampede og drak og blev røde i Hovederne og disputerede og betroede hinanden alt. Timerne fløj, uden at vi mærkede, hvor de blev af, og vi var altid de sidste, der gik. Vi brød aldrig op, før Værten rømmede sig henne bag Disken, eller ingen af os havde Penge til flere Glas. Og hvordan saa Vejret var, eller hvor sent det kunde være blevet, saa fulgte Du mig altid hjem. Det var en gammel Skik fra vort Venskabs første Tid, da jeg endnu ikke var videre kendt i København og heller ikke holdt rigtig af at gaa alene om Natten. Hele Vejen kunde vi godt gaa tavse, tænkende hver paa sit og inderlig glade over at være sammen, men naar vi stod ved min Dør, var der altid et eller andet, som der skulde tales om igen. Saa slentrede vi Arm i Arm frem og tilbage paa Fortovet fra Hjørne til Hjørne i Natteblæsten, som klirrede med Gaslygternes Glas. Og naar vi saa for tyvende og sidste Gang havde trykket hinanden i Haanden, og jeg var sprunget ind ad min Dør, gik Du ikke bort endnu. For Du vidste, at naar jeg var kommen op paa min Hybel, aabnede jeg Vinduet og raabte ned til dig en sidste Hilsen: „God Nat Du, Farvel og Tak for i Dag!“

Din

Otto Vilhelm Glahn.

BØRN

I.

Hen ad Vinterens Slutning begyndte han at lægge Mærke til hende paa Gaden. Hver Dag efter Ministeriet spadserede han paa Østergade en Timestid og regelmæssig lidt over 3 kom hun hurtigt ind gennem Byen.

Og naar hun et Stykke borte dukkede ham i Møde i Trængslen paa Fortovet, hilste han glad det kendte lysebrune Slør og lille blonde Hoved, som hun bar saa rankt og drejede til højre og venstre, mens hun roligt saå sig omkring.

Med sin smækre Jomfruskikkelse i den stramme, pelskantede Jaket over en kort Spadserekjole af svært, mørkt Stof, de fintknappede Støvler, Hænderne i den kokette Muffe og gerne en smal Rulle Papir i Armen, saå hun ud som en ung Pige af god Familie, Datter af en Embedsmand eller Militær, som kom fra Kursus eller skulde til sin Time i Musik. Han troede ikke, hun var forlovet, og det faldt ham ikke ind, hun kunde være gift.

Naar de saa gik forbi hinanden, skænkede hun ham hver Dag et Blik. I Begyndelsen hastigt, fra Siden, lidt nysgerrigt, senere, da de ligesom var blevet bedre bekendte, blev Blikket mere dvælende, stundom med et Strejf af koket Fortrolighed, glimtfint Skælmeri, en voksen Kvindes Blik fra et Par store, blaa Barneøjne, som han hver Dag længtes efter og hver Dag nød. Og undertiden, naar hun var kommen lidt forbi, vendte han sig om og fulgte med Blikket hendes pige-slange Figur, Kjølens smaa Kast under hendes lette, dristige Gang, som smidigt førte hende gennem Vrimlen, snart et Stykke ude paa Gaden, saa ind paa Flisen igen — til det sidste, han saå af hende, var hendes lille lyse Nakkeknude, der lystigt flød ned ad Fortovets langsomt bølgende Strøm og

forsvandt i Vinterdagens taagede Skumring — og slentrede saa videre, i godt Humør for Resten af Dagen og glædende sig til at møde hende i Morgen paany.

Det var det hele. Han saå altid hæfligt, ligegyldigt igen. En Gang, hans Blik havde været lidt dristigt, straffede hun ham med i fire Dage at vende Hovedet bort. Siden da tog han sig i Agt og vaagede ængsteligt over, at hans lille daglige Oplevelse kom til at lykkes vel.

Men ellers beskæftigede hun ham ikke stort. Efter deres flygtige Stævnemøde drev han mageligt, som det lystede ham, ned ad sin Gade, der i de milde, graa Februardage var lun og hyggelig som en Stue. Han skubbede sig frem i Trængslen, nu og da strejfende et smukt Ansigt, som fik ham til at vende sig om, vejrende en Parfume, som strøg forbi, fanget af Farven i et Toilet eller fængslet af en fuldendt Figur, der trak hans Blik efter sig, til den drejede om et Hjørne eller forsvandt, — og morede sig saa alt imens saa smaat med at tænke paa, hvordan han i yngre Dage, som let forelsket Student, vilde baaret sig ganske anderledes ad.

Den Gang vilde han for længe siden have vidst, hvad hun hed, hvor hun boede, hvor hun kom fra og skulde hen. Han vilde have søgt hende i Teatre og Kirker, og fyldt sit tyveaars Hoved med hundrede Planer om at faa Indpas i hendes Hjem eller i en Familie, hvor hun kom, og i Løbet af en Maaned eller en halv ødslet en Hær af Drømme paa denne svage Forelskelsesspire, som det nu kun morede ham hver Dag at give netop den Draabe Vand, den behøvede for ikke at gaa ud.

Og hændte det nu og da, at han, lidt træt af den stadige Legen Sigte, kunde længes med et utaalmodigt Ønske efter at komme sit flygtige Vildt paa sikrere Skud, saa slog han sig som fornuftig Jægersmand hurtigt til Ro. I Kærligheds-sager var han desuden Fatalist. Skulde de træffes, saa skete det nok. Sandsynligvis tilhørte de begge det samme Selskab, de havde sikkert nok af fælles bekendte; om en Maaned eller om tre, i Morgen eller om et Aar, i et Teater, paa et Dampskib eller paa et Bal, en eller anden Gang et eller andet Sted, vilde han træffe hende, blive præsenteret for hende og opdage, hun slet ikke var den, han havde tænkt. Naa, det sidste vanskeligt nok, for han tænkte i Grunden slet ingen Ting.

II.

En Aften var der Fest i Kasino, Velgørenhedsbasar med Forestilling og Bal. Han kom derud lidt sent, efter en munter Middag, oprømt og spændig, med Blod paa Tanden, ret i Humør til Lys og Toiletter, Kvinder og Musik. Dansen var begyndt, straks nede i Forsalen hørte han Violinerne. Han skyndte sig gennem den tomme Vestibule op ad Trapperne til Pergolaen og trængte sig gennem Stimlen ved Indgangen til den store Sal.

Ballet bølgede og glimtede ham i Møde. Gulvet var fyldt til sidste Plet, straaled og vugged i Valsetakt, nu og da kvaltes næsten Musikken i Føddernes Trit og Slæbenes Støj.

Han gik op i en af Logerne for foreløbig at se til, men blev staaende uden at tage Plads. Helt nede i den anden Ende af Salen havde han set en Dame danse ud, en meget lys Dame, lys, som han kun kendte én. Ja, det *var* jo hende! Der dukkede hun frem paany midt inde i Hvirvlen og viste i hurtige Drejninger sin fine og lige Nakke og lunefulde, allerkæreste lille Profil. Nu brusede hun lige forbi ham, yderst i Kredsen, i et straalende friskt Toilet af hvidt og violet; hun saå ikke paa sin Kavalier, men dansede med nedslaaede Øjne og smilte saa smaat, mens hun nynnede Takten med sit lille, blonde Hoved. Han ventede, om hun skulde komme forbi en Gang endnu, men hun maatte være standset dernede. Lidt efter holdt Musikken op, og han gik ned paa Gulvet.

„Lily, jeg har en Herre til dig. Maa jeg præsentere: Kandidat Tegner, min Kone!“

„Danser Fruen Mazurka?“

„Tak, *kun* ikke forkert, jeg bliver straks svimmel.“ —

„Ja, Herren være med jer, nu gaar jeg ned og sørger for Forplejningen. De spiser vel med os, Tegner, jeg har et Kabinet. Saa kommer jeg og henter jer siden.“

„Skal vi prøve Lykken, Frue? Jeg tror ikke, der er saa mange nu ...“

„Maaske ... vil De holde min Vifte!“ ...

... „De er en Ven af min Mand, Hr. Tegner?“

„Jeg har kendt ham godt, men han er en Del ældre end jeg. Jeg tror for Resten ikke, vi har set hinanden, siden han tog fra København.“

„I 3 Aar? Og saa traf De ham her i Aften?“

„For et Øjeblik siden, mens Fruen dansede med Løjtnant Blom. Jeg gik hen til ham for at bede ham præsentere mig, naar De kom tilbage.“

„Vidste De da, jeg var hans Kone?“

„Jeg vidste ikke, han havde nogen Kone. Jeg havde blot set Dem staa og tale sammen. De bor nu her i Byen?“

„Ja, i Vinter, Brun har solgt sin Gaard.“

„Han vil ikke mere være Landmand?“

„Jo, men her paa Sjælland, i Nærheden af København. Det lovede han mig, da vi blev gift.“

„Og De ... Saa, nu er vi nok for Alvor ude af Takt. Det er min Skyld, jeg glemmer at danse, naar jeg taler. Det er vist umuligt at komme frem.“

„Skal vi opgive det straks? Her er frygtelig varmt.“

De gik ud i Pergolaen og spadserede langsomt frem og tilbage i Trængslen. Hun var straalende livlig, talte i et væk, lo og viftede sig. Han sagde kun lidt, han forstod ikke et Ord af det hele. Hun, hans fine, skælske Frøken, Københavnerinde i Sind og Skind, gift med denne tykmavede Proprietær. Oven i Købet en temmelig plump Kavalier, saa vidt han kunde huske fra deres Bekendtskabs Tid. Og gammel. Han regnede ud, Brun maatte være midt i Trediverne, hun var vist næppe tyve endnu.

„De gaar i Tanker, Hr. Tegner; fortæl mig en Ting!“

„Det er?“

„Hvad sagde De til min Mand, da De bad ham præsentere Dem for mig? Jeg saá godt, De gik hen til ham, ligesom jeg var danset ud.“

„Hvad jeg sagde til Deres Mand? Det husker jeg ikke.“

„Vist saa, jeg vil vide det. Brun lo saa voldsomt. Jeg holdt Øje baade med Dem og ham.“

„Naa, jeg gik hen til ham og hilste paa ham og saa ...“

„Nu, De sagde?“

„Siden De nu en Gang er her, saa præsentér mig for den lille blonde, naar hun kommer igen. Saa lo han og svarede: Med Fornøjelse, det er min Kone.“

„Det var det hele?“

„Det hele.“

„Lille blonde ... lad gaa. Men hvad tænkte Du saa?“ —

„Ingen Ting. Der var ikke Tid. I det samme kom De selv.“ —

„Brun bliver længe borte.“

„Keder De Dem? Skal vi danse igen?“

„Aa nej, lad os blive her. Vi kan gaa ind og se paa Butikkerne.“

De gik over i den lille Sal, hvor der var Basar med Butikker, Tombola, Blomsterkiosker og mylrende fuldt. Hun havde været lidt febrilsk, lidt stridslysten før. Han følte hendes smaa Fingre krumme sig nervøst paa hans Arm. Han talte med Vilje ikke, hun skulde have Lov til at begynde selv. Han kom ikke til at vente længe.

„De falder i Staver igen, Hr. Kandidat! De tror maaske, De er paa Østergade. Dør ser De ogsaa saa drømmende ud!“

„Fruen har mødt mig paa Østergade?“

„Jo-o, troligt, hver eneste Dag. Jeg lærer at male, skal jeg fortælle Dem. Og De ser altid saa gruelig alvorligt paa mig.“

„Det skal jeg aldrig gøre mere. Og De, Frue ...“

„Hvad jeg? Aa, De vilde formodentlig sige, jeg ogsaa har set paa Dem. Det skal De ikke bryde Dem om. Det er en Vane, jeg har faaet paa Landet, dør ser man paa alle, man møder. Det er en tosset Vane.“

„En henrivende Vane.“

„Finder De? ... Naa, De har maaske troet ...“

„Jeg forsikrer Dem, Frue, jeg har hverken troet eller haabet.“

„Saa har De tænkt!“

„Unægtelig. Jeg tilstaar min Forbrydelse.“

„Aa, fortæl mig, hvad De har tænkt!“

„Ja, men lige for lige. Saa fortæller De ogsaa, hvad De har tænkt om mig.“

„Det skal jeg nok, — men først De.“

„Nej — Damerne først. Først De.“

„Hvor galant. Men lige meget, det kan jeg gerne. Hver Gang, jeg saå Dem komme, saa sagde jeg til mig selv — Naa, dér er han, Gud véd, hvad *han* tænker om mig. Nu De.“

„Det er mærkværdigt. Det er gaaet mig akkurat paa samme Maade.“

„Hvor De er lumsk, det er ikke smukt af Dem. Vær nu ordentlig og fortæl mig *hele* Sandheden.“

„De *ønsker* altsaa at faa den at vide?“

„Ja-a. Ærligt og oprigtigt.“

„Nu vel. Jeg har tænkt, De var gruelig letsindig.“

„Fy, det var ikke pænt.“

„Ja, jeg ogsaa ...“

„De ogsaa ... letsindigt?“

„Ja, vi begge to. Saadan hver Dag gøre Gæld.“

„Gæld, hvad mener De?“

„Hver Dag tage Forskud, større og større Forskud.“

„Forskud ... paa hvad? Jeg forstaa Dem ikke.“

„Det er da let nok at forstaa. Paa det Bekendtskab, vi ikke havde den fjerneste Udsigt til at stifte. Kalder De ikke det letsindigt?“

„Aa, ikke andet. De gjorde mig ganske bange. Nu kender vi jo hinanden.“

„Ja, det kan vi takke Santalerne for. Det er for deres Skyld, vi er paa Bal ... Véd De, hvad jeg har Lyst til?“

„Nej.“

„Til, at vi skal gaa hen og drikke et Glas Champagne. Dér, ved den Butik.“

„Jeg tror, De vil.“

„Det er ukristeligt af Dem, Frue, at sige Nej. Tænk paa Santalerne ... Det er til Fordel for dem, den skænkes. Hvis vi ikke drikker de to Glas, er der maaske et Par søde smaa Santaltvillinger, som aldrig bliver døbt.“

„Ja, saa tør jeg ikke lade være.“

De standsede udenfor Butikken og fik Champagnen.

„Skaal, Frue!“

„Skaal, min Herre.“

De klinkede og saá paa hinanden. Da de førte Glasset til Læberne, kom de begge til at le, og der kom igen i hendes Øjne det gamle Glimt af fortroligt Skælmeri. Saa gik de ind for at danse, men paa Vejen mødte de Brun.

Han var dygtig rød i Hovedet, svedte stærkt og saa højst fornøjet ud.

„Hej — Stop, stille med de smaa Heste. Jeg sku netop ha' fat paa *jer*. Nu skal vi spise. Kan Du gætte, hvem der er her, Lily? Borch og Claudie. Jeg havde holdt med dem om to Flasker Skum, at de ikke skulde finde mig i Aften. Og saa sidder de ganske gemytligt nede i mit Kabinet hos Jensen og har allerede drukket den ene ... Saa fik vi jo den anden ... og en til. Jeg sku' ellers se at finde Doktoren, Ring. Ham kender De jo, Tegner?“

„Han er min gode Ven.“

„Brillant Karl, hvor mon han er?“

„Jeg synes, jeg saá ham før gaa ind i den store Sal.“

„Saa maa jeg efter ham. Gaa I nu bare ned. Hils de andre og sig, jeg kommer straks. Djø saa længe —.“

„Jeg tror, min Mand har kastet sin Kærlighed paa den Doktor Ring. Han har først truffet ham forleden og vil absolut have ham hjem. Hvordan er han?“

„De vil sikkert synes om ham, Frue.“

„Saa meget desto bedre. Aa, Hr. Tegner, min Arm et Øjeblik. Det er mit Slæb, naar vi skal ned ad Trappen. Tak, nu er jeg parat.“

Paa Afsatsen i Vendingen hen mod den sidste Trappe drejede hun Hovedet og saá sig over Skulderen i Spejlet. Hun smilte fornøjet og gjorde en lille kaad Grimace til sig selv. Der var kommet en fin Rødme i hendes Kinder, og Violetterne tittede friskt og koket frem af det støvblonde Haar.

„Hvem er de Hrr. Borch og Claudi?“

„To Herrer, som tre Gange om Ugen spiser til Middag med min Mand.“

„Bruns Ungkarle venner? — Næppe i Gunst hos Dem?“

„Aa, det er Synd at sige, de generer mig. Brun møder dem kun paa Restaurationer, og naar jeg er med, aabner de blot Munden for at tale om, hvad de *skal* spise, — spise, og saa tale om, hvad de *har* spist. Det er modne Mænd, og de plager mig ikke med deres Kur.“

„Deres Mand nævnte ogsaa en Hr. Jensen.“

„Jensen? Aa-a. Det er Opvarteren, der serverer os. Ogsaa en Ungkarlebekendt af Brun. Det *var* jo til højre?“

„Ja, det midterste, det maa være her.“

Tegner slog Portiøren til Side. To føre Herrer rejste sig i en let Tobakstaage, bukkede dybt for Fruen og trykkede Tegner varmt i Haanden, dæmpet forsikrende:

„Glæder mig at gøre Deres Bekendtskab.“

„Ja, De har vel hørt, hvordan vi pudsede Godsejeren, lille Frue?“

„Væddemaal? Jo, det har Brun fortalt mig.“

„Han kommer vel ellers snart?“

„Om et Øjeblik, Hr. Borch.“ —

„Ja for ellers bli'er s'gu Østerserne kolde,“ — frygtede Hr. Claudi.

De to Gentlemen slog derpaa Asken af deres Cigarer og gemte Stumperne omhyggelig paa Listen over Panelet, tog saa Plads som før lige overfor hinanden og stirrede ud i

Luften. Et langt stadigt Bekendskab, samme Vaner og Smag havde givet dem en vis broderlig Lighed med hinanden. Begge jævnt skallede med smaa tætte Bakkenbarter og fede vaade Munde. Mangeaarigt ihærdigt Kaféliv havde skænket deres Kinder sund Rødme, deres Lemmer kraftig Fedme, og præget deres Væsen overfor fremmede med Stangæsters søvnige Uopdragenhed. Trofast daglig Omgang forlængst vænnet dem af med at gøre hinanden overflødige Meddelelser eller ofre hinandens Vittigheder fjerneste Interesse. Men ingen, som saå dem sammen, om Formiddagen i d'Angleterres Vindu, med Øl paa Bordet og Cigar i Munden, pustende Røgen i Ansigtet paa hinanden uden at mæle et Ord, kunde tvivle om, at de var prøvede Venner.

Med Hænderne foldede paa Bordet betragtede de i dyb Tilfredshed Opvarteren Jensen, som lagde frisk Dug paa og begyndte at dække op. Nu og da vekslede de Smaabemærkninger mest om, hvor Brun blev af. Den skælmske Jensen formodede ærbødigt, at „Godsejeren maaske tog sig en Svingom.“

Men i det hele var Stemningen over Selskabet lidt trykket. Tegner og hans Dame, som for Røgens Skyld havde taget Plads inderst i Kabinettet, talte kun lidt og til sidst slet ikke. Deres forrige muntre Fortrolighed var borte. Den unge Frue skammede sig over sin Mands Venner, var forbitret over deres Dumheder med Opvarteren og fandt dem mere end nogensinde før simple og ubehøvede. Hendes Forstemthed pinte ogsaa Tegner. Han havde en ubehagelig Frygt for, at hun i dette Øjeblik slog ham sammen med de to andre, og ærgrede sig over den Tølper af en Mand, der lod sin Kone alene her i dette halvt sjofle Kabinet med tre Herrer, der alle stod hende lige fjernt. Naa — for Resten, naar alt kom til alt, hvad angik det saa egentlig ham.

Endelig kom Brun med Doktor Ring, og det bragte i al Fald Liv. Ring sluttede sig som en Ven af Tegner straks til ham og hans Dame, fik Plads ved Siden af Fruen og vandt megen Naade.

„De fik Ret,“ hviskede hun til Tegner, „jeg synes udmærket om Deres Ven. Han ser godt ud, er munter og elskværdig. Han gør Dem Ære.“

„Takker for Komplimenten. Maa jeg fortælle ham, hvad De siger?“

„Aa, saa dum er De vist ikke.“

„Skaal mine Herrer! Glæder mig at se Dem. Pas Deres Glas go'e Tegner. Lily, sørg for, han faar noget at drikke ... En Flaske til, Jensen!“

Brun havde slaaet sig ned mellem sine to gamle Venner og straaledede for Enden af Bordet med Servietten om Halsen under det svære lyse Skæg. Han sugede sine Østers op af Skallen og skyllede dem ned med store Slurke kold Champagne. Med Borch og Claudi drak han talrige private Glas under hjertelige Tilraab som „Gamle Fyr“ og „Trofaste gamle Svirebroder“. Ring plagede han med stadige Spørgsmaal, om den eller den Ret eller Vin var sund for Maven, idet han samtidig erklærede, at han ikke brød sig en Døjt om, hvad Lægerne sagde.

„En Maaned i Karlsbad, min Fa'r, hvert Foraar, saa staar Maven sig brillant. Det har jeg holdt ved med, fra jeg var ungt Menneske.“

„Skaal, Doktor,“ raabte han lidt efter, da Fadene blev baaret ud, „det var det tredje Dusin og halvanden Flaske. Hvad siger De til det? Hvad mener De om det Liv, jeg fører.“

„Jeg mener, Hr. Brun lever, som hans Konstitution fordrer det.“

„Min Konstitution! Ha, ha, ha! Ja, den har s'gu altid været en forbandet fordringsfuld Rad. Aa, naar jeg tænker paa,“ han lændede sig tilbage i Stolen „hva' I to“ og ruskede Borch og Claudi i Skulderen, „de Gange vi tre har været fulde sammen i disse hellige Huler.“

„Ja, det er da ikke længer siden end i Tirsdags,“ mumlede Borch.

„Tys, er I gale. Min Kone maa s'gu ikke vide, jeg var paa Maskerade ... Skaal, Lily, maa jeg drikke med dig — Den Kjole klæ'er dig neder — drægtig godt.“

„Maa vi ogsaa have den Ære at hilse paa Fruen.“ Borch og Claudi hævdede respektfuld deres Glas og bøjede sig dybt.

De havde spist i Tavshed og med Andagt. Det var en ny Mand, som havde overtaget Restavrationen, og hans Køkken maatte omhyggelig prøves. Den tørre Sherry gik an, Stiltoneren var upaaklagelig, men Kaviaren kunde langt fra maale sig med den, man fik i gamle Dage. Og med Tandstikkeren i Munden svømmede de i Erindringen om deres Ungdoms Kaviar.

Opvarteren kom med Kaffe og Likør, og et tændt Lys til

Cigarerne. Den unge Frue knappede sine Handsker, samlede sit Slæb og sin Vifte og rejste sig op.

„Hvad er *det*, hvor skal du hen?“

„Aa, du véd, jeg kan ikke taale Tobaksrøg, og jeg vil ikke tvinge Herrerne til at være altfor galante. Undtagen Hr. Tegner, ham har jeg nu en Gang lagt Beslag paa. Hr. Tegner har engageret mig til en lille Dans efter Bordet.“

„Nej, Tegner skal s'gu bli'e og ha' en Cigar.“

Men Tegner brød sig ikke om at ryge, før han gik hjem. Han foretrak at gaa med Fruen. Ring gjorde ogsaa Mine til at rejse sig.

„Nej De, Doktor, De *skal* pinedød bli'e og ha' en lille Kognak. Og en Cigar skal De faa, som jeg lover, De ikke fortryder. Se her, smag *den*, min Fa'r.“

Ring modtog resigneret Cigaren og saa misundelig efter Tegner, som forsvandt med sin Dame under Armen.

Glade og undslupne skyndte de sig op. Ved Indgangen til Balsalen standsede hun foran et Slags Telt, improviseret af Tæpper og store Planter. Paa et Skilt stod der „Tyrkisk Kafé“, indenfor sad Herrer og Damer ved smaa Borde.

„Nu skal De faa Deres Belønning, fordi De var artig og lydig og straks gik med. Her drikker vi to Kaffe. Og De skal ogsaa faa Lov til at ryge en Cigaret.“

Og de drak Kaffe sammen og passiarede muntert som før. Bag efter dansede de og spadserede og glemte, baade at Tiden gik og meget andet. Lige til de, bedst som de stod ude i Pergolaen, saá Brun komme op ad Trappen med Hat i Haanden og aabenstaaende Pels. Da han fik Øje paa dem, gik han lige hen imod dem. Han saá søvnig og blisset ud, med Aske paa Opslagene og Kaffepletter paa Skjorten.

„Saa Hr. Tegner, nu maa De s'gu gi'e Slip paa min Kone. Jeg vil dog nok ha' hende med mig hjem. — Dit Tøj har jeg ladet bringe ind i Kabinettet. Lad os saa komme af Sted.“

Hun slap straks hans Arm og stillede sig hen ved Siden af sin Mand. Tegner bukkede og takkede. Brun brummede et tvært „Godnat“; hun rakte ham tavst Haanden til Farvel. —

Nede i Forsalen traf han Ring, som stod og tog Frakken paa. De fik hinanden under Armen og fulgtes ned ad Gaden.

„Naa, Du valgte nok den bedre Halvdel, som ikke blev taget fra dig.“

„Hvad mener Du?“

„Den lille Frue, naturligvis, som Du forsvandt med og lod mig i Stikken.“

„Er Du bitter, min Ven?“

„Bitter — jeg ærgrer mig over, at jeg har spildt min Aften sammen med det Bæst af en Mand.“

„Han er dog en ganske godmodig Fyr!“

„Ja vist saa — *Du* har i al Fald ingen Grund til at klage over hans Mangel paa Godmodighed. D'Hrr.Borch og Claudi er ogsaa et Par godmodige Svende. Det endte med, de begyndte at drille ham, fordi Du var gaaet med Konen.“

„Saa? Saa var det derfor, han var ubehagelig, da han kom op.“

„Hun er ellers sød, den lille.“

„Ja nydelig — Hvor har han faaet hende?“

„I Jylland.“

„Jeg troede, hun var fra København.“

„Jo, men Forældrene døde nok for et Par Aar siden, og saa kom hun i Huset hos Bedsteforældrene, der er Præstefolk i Bruns gamle Sogn. Dér saå han hende.“

„Og hun tog ham straks?“

„Hun vilde vel giftes — Der har næppe været morsomt i Præstegaarden og Brun var jo Egnens Matador. —“

„Er han rig?“

„Fa'en véd det. Han bruger mange Penge. Solder med Borch og Claudi fra Morgen til Aften og er vist den, der betaler. Han nægter sig i det hele ikke noget ... holder Pige paa Nørrebro ... gammel Forbindelse.“

„*Hun* lader dog ganske fornøjet.“

„Hvem, Konen? Aa, det er slet ikke gaaet op for hende endnu. Men det ender vel med, hun faar sig en Elsker ... Naa, Godnat Du, jeg skal denne Vej. Pokker saa det er koldt. Ser Du op i Morgen?“

„Maaske.“ —

„Det ender vel med, hun faar sig en Elsker,“ lød det i hans Øre, mens han gik hjem. „Det ender vel med, hun faar sig en Elsker —“

Der var varmt i hans Stue, han kastede Overfrakken paa en Stol, tændte Lampe og Lys og gik op og ned ad Gulvet og røg sin Cigar ud. Nu og da dampede han stærkt, smilede, slog Knips med Fingrene og fløjtede sagte: „Det ender vel med, hun faar sig en Elsker.“ Han stillede sig hen foran Spejlet og mønstrede sig tilfreds. Kjolen klædte ham godt.

Han bøjede Halsen tilbage og strøg langsomt sit Skæg. „Lidt skallet er man blevet fortil, lidt Rynker har man faaet ved Øjnene — men ellers gaar det an, det gaar *meget* godt an.“

Han pustede Lampen ud og gik ind i Soveværelset med Lysene, klædte sig hurtig af og lagde sig til Sengs med Aftenbladene. Men han slukkede straks og sov ind, mens han tænkte paa hendes Øjne, „store mørkeblaa Barneøjne — Violer i Mælk.“

III.

Om Morgen vaagnede han med en uklar Fornemmelse af at have gjort Dumheder. Det fortog sig, mens han klædte sig paa. „Ulykker var der da ingen sket af. — Tværtimod.“ For Resten var Vejret daarligt, koldt og stormende, han kom lidt gnaven i Ministeriet, op ad Dagen begyndte det at regne, og da han gik hjem, gad han ikke spadserere. Heller ikke de næste Dage. Da han saa igen kom paa Gaden, mødte han hende ikke. „Naturligvis.“ Han tænkte paa at gøre Visit, men opsatte det fra Dag til Dag. Vejret blev ved at være ubehageligt; der gik over en Uge, hvor han ikke saá hende.

Saa blev det igen en kort Tid mildt med Solskin og smilende Himmel, saa lang Dagen var. Man var nu kommen hen i Marts. De lange lyse Eftermiddage var begyndt, med Damer, som gjorde Foraarsindkøb, og Strøm af Folk, som spadserede til Teatret. Han havde flyttet sin Drivetur til efter Middag, og saa en Dag, bedst som han gik, saá han hende komme sig i Møde, frejdig, seende sig om, som hun plejede, ovre paa den tomme Side. Han lavede sig til at hilse, men det lod ikke til, hun vilde faa Øje paa ham. Saa skraaede han uimodstaaeligt tværs over Gaden hen til hende og sagde Goddag. Hun blev lidt rød, men smilte straks og rakte ham fornøjet Haanden, og de fulgtes ad, som faldt det af sig selv.

Han fortalte, han havde tænkt paa Visit, og tilstod, det var blevet derved.

Det var næsten godt, han ikke var kommet. Hun havde været forkølet, de havde ligget i Flytning, Brun var rejst. — Blev længe borte?

Temmelig sikkert. Først til Gaarden, hvor der endnu var noget at ordne. — En 14 Dages Tid. — Siden paa Sneppejagt i Vendsyssel. Bag efter rimeligvis direkte til Karlsbad

i seks Uger. Til Sommer skulde de bo paa Strandvejen eller rejse i Schweitz. Hvis saa blev, skulde hun støde til Brun i Berlin. De havde opgivet Husholdningen, og hun var flyttet hen i et Damepensionat.

„Og er nu ganske alene?“

„*Toute seule!* Jeg har næsten ingen Familie.“

„Og hvordan faar De Livet af Tiden?“

„Paa den blideste Maade af Verden. Teatret, læser, spadserer, keder mig. Og De?“

„Ganske som De.“

„Det er en Fejl af Dem, en Herre maa sagtens kunne mere sig.“

„Hvordan? For Eksempel?“

„Ja, jeg mener ikke just, hvad man almindelig kalder Fornøjelser. Blot det, at man har sin Frihed. Om en halv Time begynder det at blive mørkt, saa maa jeg i Hus, ligesom Hønsene. Det er akkurat passende, jeg er ude nu. De kan tro, der er ikke morsomt saadan en Aften hjemme i Pensionatet. Saa faar jeg Lyst til tusinde Ting. Og om Dagen ogsaa.“

„Fortæl mig, hvad De har Lyst til?“

„Se mig om. Lære Byen at kende for Eksempel. Jeg kunde gaa paa Gaderne fra Morgen til Aften. Jeg elsker København. Jeg er født her og har boet her, til jeg var 17 Aar. Men jeg følte først, hvor meget jeg holdt af min By, og hvor lidt jeg kendte den, da jeg kom bort. Jeg var fortvivlet de sidste Aar i Jylland. Om Sommeren gik det an. Men Vinteren — jeg kan ikke taale at tænke paa den. Det er min Fødselsdag d. 30te September. Den Dag gik jeg min sidste Sommerspadseretur. Den var trist nok: Ad Landevejen til en Granplantage en halv Mil borte. Det var dog altid Skov. Ved Enden af Plantagen laa der en Mergelgrav. Dér stod jeg og sagde Sommeren Farvel, og gik saa samme Vej tilbage, hjem og satte mig ved Vinduet og så ud paa Kornstakkene og græd.“

„Saa blev De vel glad den Dag, Brun solgte Gaarden?“

„Glad! — Jeg var henrykt. Jeg kørte rundt og sagde Farvel med straalende Ansigt. Folk paa Egnen var ganske fornærmet over min Glæde. Jeg er blevet en hel anden, siden jeg er kommen tilbage. Blot det ikke gaar af mig igen. Mens Brun var her, kom jeg dog ud, var i al Fald paa Farten, skønt det egentlig ikke er det, jeg bryder mig om. Nu er det,

som jeg sagde Dem før: Abonnementsplads, Læsetaske, Pensionatskonversation. Jeg *kan* jo ingen Steder rigtig komme, alene som jeg er. I Gaar for Eksempel. Jeg havde saadan en Lyst til at tage i Skoven, Vejret var saa dejligt, næsten Foraar. Jeg har ikke set Dyrehaven i fem Aar og vil saa nødigt vente til Sommer. Men hvem skulde jeg faa med? Damerne i Pensionatet vilde være daanet, om jeg havde foreslaaet dem det. Og alene havde jeg ikke rigtig Mod til. Saa gik jeg i Ørstedsparken og saå paa Svanerne.“

„Hvor gammel er De, Fru Brun?“

„Hvorfor spørger De om det? Vil De gøre Nar af mig, fordi jeg har været aaben imod Dem? Det var ogsaa dumt af mig. En Herre, man kun har været sammen med én Gang.“

„De behøver ikke at blive vred. Jeg mente ikke noget ondt. Og fordi man kun har været sammen én Gang, kan man godt være Venner og tale fortroligt med hinanden.“

„Jeg er 21 Aar, men hvorfor vilde De vide det?“

„Aa — der var noget, jeg kom til at tænke paa. Men jeg vil hellere fortælle Dem det en anden Gang. Skal vi vende om?“

De var kommet et Stykke ud i Bredgade og gik tilbage i Tavshed. Paa Kongens Nytorv skiltes de. Hun skulde hjem i en af Gaderne paa Gammelholm, han drev ind til à Porta.—

Naar de mødtes, — og det hændte, de mødtes den nævnte Tid —, gik det i Begyndelsen lidt stille til. De var begge lidt forlegne, havde ligesom en Smule daarlig Samvittighed. Men de kom hurtigt i Aande og Trit. Hun havde livligt Øje for alt, hvad der glædede og fængslede ham, og de gik sammen ned ad Gaden, som et Par unge Venner, der en stjaalen Fridag gaar sig en munter Tur. Saa fortalte hun, og saa fortalte han Barndomserindringer, Skoleminder, Historier om Folk, de mødte, alt imellem hinanden, og smaa Uenigheder og morsomme Opdagelser foran Vinduer og Udhængsskabe af alle Slags. De saå alt, undersøgte alt, den ene viste den anden. Og Farten sluttede saa gerne med en eller anden kort, men altid lige fornøjelig Ekspedition: i Kongens Have for at stjæle Vintergækker, ned til Havnen og se et Dampskib komme, ud i Kastellet og høre Musik. Men naar de skiltes, med kammeratligt Haandtryk og Smil, taltes der aldrig om noget „igen“. Det maatte nu ske saadan tilfældigt, af sig selv. —

Men en Dag, da de havde gaaet lidt sammen, kunde han nok mærke, hun ikke var glad.

„Er der noget i Vejen?“

„Der er det i Vejen, at De ikke mere maa standse mig og følges med mig. Man har lagt Mærke til det, og de snakker om det i Pensionatet.“

„Skal vi da ikke mere ses?“

„Det véd jeg ikke, Tegner. Hvad skal jeg gøre? Det er jo ikke rigtigt.“

„Maaske — — handl ganske, som De synes.“

„Hvorfor vil De nu gøre mig Uret? De véd jo dog godt, jeg gerne taler med Dem. Har jeg ikke vist Dem det nok?“

„Men synes De da ikke, det vilde være Synd baade mod Dem og mig? Tror De, det gaar tit paa, man træffer nogen, i hvis Selskab man faar Lyst til at være sig selv? Naturlig, umistænksom, sikker paa at blive forstaaet, som De og jeg forstaar hinanden. — — Og tænk paa, hvor uskyldigt det hele er. Vi mødes i Ny og Næ, gaar en Tur sammen og passiarer en halv Times Tid og skilles, — uden at der er blevet sagt et Ord, som ikke Alverden maatte høre — — Og hvor godt har vi saa dog alligevel ikke haft det? — Tænk ogsaa paa det. Hvor nyder vi ikke alt, det mindste Indtryk, ganske paa samme Maade, tænker og føler saa ubegribelig nøje i Takt. Tror De, man gør det med enhver? Og vilde det saa ikke være dumt, uværdigt ligefrem, om vi for nogle tossede Fruentimmers Skyld, som ikke har mer Menneskenist i sig end min Stok, gav Afkald paa, nægtede os selv at ses?“

„Jo, jo, det er rigtigt altsammen, men — —“

„Men? — —“

„Aa, De kender mig ikke, De véd slet ikke, hvordan jeg er.“

„Hvordan er De da?“

„Jeg taber Modet saa let. Det mindste Skin af en Anklage gør mig straks forskrækket, jeg synes altid alle andre har Ret. — Det maa være forbi.“

„Blot det saa ikke var begyndt — nu er det lidt haardt.“

„Jeg tør ikke, Tegner, De maa ikke være vred.“

„Vred — tværtimod, det glæder mig, De er lykkelig nok til saa let at kunne give Slip paa, hvad jeg i al Fald har troet, De brød Dem om.“

„Nu er De ond igen. De fortjener ikke, jeg svarer Dem. Jeg sætter megen Pris paa Dem, Tegner, jeg vil savne vore Samtaler og smaa Ture, maaske mere end De, og føle mig

alene som før. Jeg var modig og glad, naar jeg havde talt med Dem, men jeg vilde ikke være det mer, jeg vilde gaa i en stadig Angst.“

„Hvad er det egentlig, De er saa angst for? Snakken i Pensionatet?“

„Ja, for at nogen skal se os.“

„Om nu ingen saa os?“

„Hvordan skulde vi være sikre paa det?“

„Tror De ikke, det er let nok i en stor By at træffes uden at blive set? Ja, De behøver ikke at blive urolig, jeg mener ikke, vi skal lege Røvere — det kunde ske lige saa naturligt, lige saa tilfældigt som før. Blot vi bar os lidt mindre uforsigtigt ad. — Naar man har saa ondt af os, er der just ingen Grund til at gaa paa Østergade sammen. — Blot De vilde —.“

„Hvilket?“

„Næsten ingen Ting. Kun en Gang imellem lade mig vide lidt om, hvad De tog Dem for. Hvis De nu for Eksempel fortalte mig, at De paa Torsdag Eftermiddag eller Aften vilde gøre et Besøg — De har jo Familie paa Frederiksberg —, og jeg saa mødte Dem og fulgte Dem lidt paa Vej, hvem skulde saa opdage det? Hvem skulde vi møde derude, som ikke maatte se os? Husk, De kender knap ti Mennesker i hele Byen — — Eller om De en Aften var i Teatret, og jeg maaske ogsaa var der, og vi talte lidt sammen i Foyeren — — selv om jeg fulgte Dem hjem, naar der ingen var efter Dem, det Par Skridt — — tror De, det vilde være farligt? Naa, synes De ikke om det, saa er der Musæerne og Samlingerne, hvor der aldrig kommer et Menneske. Og dem skulde vi dog se. Husk, De sagde forleden, De var en lille Provinsdame, jeg skulde vise rundt i København.“

„Jo, det kan vi maaske ogsaa — men ikke straks, ikke endnu, der maa gaa en lille Tid — blot nogle Dage — ikke sandt?“

„Hverken i Dag eller i Morgen. Naar De selv vil. Nu siger vi pænt Farvel, og gaar hver til sit — — Og er enige om ikke en anden Gang at plage hinanden — Er saa Humøret klaret? — Ikke helt? — De er i Grunden et lille Barn.“

„De taler i al Fald til mig, som jeg var det. De har egentlig været styg imod mig i Dag. Farvel, Hr. Tegner!“

„Farvel da!“

Han stod og saå efter hende, mens hun gik over Torvet hen mod Teatret. Da hun var kommen et Stykke bort, vendte hun sig om. Han nikkede og slog ud med Haanden og gik saa sin Vej. —

Og saa fik han en Morgen, omtrent en Uge efter, et lille bitte Brev med en Haandskrift, som gjorde sig Umage for at være rigtig stærk og stor. Han lo, da han saå den, han gættede straks, hvis det var. Der var ingen Underskrift og kun seks smaa Linier:

„Jeg har været en lille Smule ikke rask og dygtig sort, men tror nu, jeg har fundet mit Humør igen. Hvad var det, jeg skulde fortælle Dem? At jeg i Morgen hele Dagen er hos min Tante paa Østerbro, men gaar derfra i Skumringen for at være hjemme til The.“

— Det var med ét blevet helt vinterligt igen, Nordenvind med kold graa Himmel. Om Eftermiddagen begyndte det at sne, og da han efter Kaffen hos à Porta med Kraven om Ørerne drev ud ad Bredgade, gik han ind et Sted paa Vejen og tog en Vogn. Han naaede Østerbro, som de første Lygter blev tændt, lod Vognen blive holdende i Alléen og gik langsomt op imod Søen. Det blæste ikke mere, men den fine haarde Sne hvirvlede ustandseligt ned og dryssede ham i et Nu over med smaa hvide Prikker. Det mørknedes stærkt, der kom Lys omkring i Vinduerne. Sneen væltede ned fra den høje fri Himmel ud over Søen, han spadserede frem og tilbage langs Dæmningen og befandt sig udmærket vel, morede sig allerede over Æventyret, skønt han knap troede, hun vilde komme. Pludselig løb hun lige imod ham, glidende i Sneen, med et stort hvidt Tørklæde om Hovedet. Hendes lille friske Ansigt lo op i hans med klare Øjne og Snefnug i det blonde Haar.

„Men Gud forbarme sig, Hr. Tegner, er De ude i det grusomme Vejr.“

„Jeg gaar Tur.“

„Ja, De maa da ikke tro, De faar Lov at følge mig, jeg skal rigtignok med en Sporvogn.“

„Vil De ikke hellere køre med mig?“

„Er De kørende?“

„Ja, min Vogn holder henne i Alléen.“

„I Alléen? Det lyder ligesom i Romanerne. De vil da ikke bortføre mig?“

„Heller end gerne.“

„Ja, til Kongens Nytorv skal De faa Lov. Hvor er saa Vognen?“

„Lige her henne.“

Han løb i Forvejen for at sige Kusken Besked og lukke Døren op. Da hun kom hen til Vognen, så hun sig om, hoppede gesvindt ind og lænede sig behageligt tilbage i et Hjørne:

„Hvor man sidder dejligt i saadan en lun og blød Vogn. Skynd Dem nu lidt og kom ind.“

Hun kiggede ud ad Vinduet, mens de kørte ned ad Alléen.

„Nej, hvor det sner! Se, der er fire Heste for Sporvognen, det er den, jeg skulde været med.“

„De er i godt Humør.“

„Udmærket.“

„Jeg ogsaa.“

De ligesom trængte til at fortælle hinanden, hvor glade de var, og sad saa, stille og lykkelige, mens Vognen hurtigt rullede ind imod Byen. Nu og da tørrede hun Ruden af med sin Muffe.

„Hvor er vi nu?“

„Nyboder, tror jeg; dér er Husarkasernen.“

„Hvor det er morsomt saadan at køre gennem Gaderne om Aftenen. Man kender dem ikke rigtig igen, og man ser hvert enkelt Hus langt mere efter, end naar man gaar forbi om Dagen. Det er jo store Kongensgade, saa er jeg straks hjemme.“

„Skal vi ikke lade ham køre lidt endnu. Bare ind gennem Byen og tilbage igen.“

„Saa gaar jeg jo Glip af min The.“

„Og Konversationen ved Aftensbordet.“

„De vil nok drille mig. Naa, lad gaa, men ikke længer end til Halmtorvet.“

Han bøjede sig ud af Vinduet og sagde et Par Ord til Kusken. Da han havde taget Plads igen, tog han hendes Haand og kyssede den:

„Tak for Brevet.“

„Aa, mit lille Brev, blev De glad for det?“

„Jeg blev gladere for Dem selv.“ —

Inde paa Østergade sneede det næsten ikke. Fnuggene smeltede i den varme Luft over Byen og blev til Taage, inden de naaede Jorden. Vognen kørte nu langsommere, Ruderne tilduggedes stadigt, hun gned dem ivrigt af og tittede

nysgerrigt ud paa det tætfyldte Fortov. Men naar hun under en Paraply eller i Lyset foran en Butik saå et Ansigt, som hun bildte sig ind, hun kendte, trykkede hun sig sky op i et Hjørne, og hun dækkede for sig med Muffen, naar Vognen undertiden standsede et Øjeblik i Trængslen, og Folk stod stille og saå ind til dem, mens en Omnibus med sit trætte dampende Firspand i tung Skridtgang klirrede forbi. Saa morede det hende ogsaa at se paa Butiksvinduerne, Galanteri-handlernes Udstillinger, som straaledede med store Fade og Skjolde af *cuirre poli*. Dametoiletterne i Modemagasinerne, som drejede langsomt rundt paa deres Stativer, og Blomster-handlernes Vinduer, hvor Bjerge af højrøde Kameliaer skin-nede ud gennem det duggede Spejlglas.

Til sidst blev hun dog ked af at se ud, og de sad begge tavse lænede tilbage i Vognen. Paa Halmtorvet vendte saa Kusken, og de begyndte igen at køre ind gennem Byen.

„Hvor det er gaaet hurtigt! Skal vi nu allerede hjem?“

„Jeg skal da. Vi kan da heller ikke blive ved at køre i det uendelige.“

„Vi kunde noget andet.“

„Lad høre.“

„Lov mig først, De ikke bliver vred.“

„Jeg har jo sagt Dem, jeg er i godt Humør. Jeg bliver ikke vred.“

„Der er noget, jeg vilde bede Dem om.“

„Sig frem.“

„Klokken er kun 8. Før om et Par Timer behøver De ikke at komme hjem. Det er saa længe siden, vi har været sammen, vi har kun talt saa lidt med hinanden i Aften, og det vil maaske vare længe, før vi kan ses igen. *Tør* De tage hjem med til mig? Det er det eneste Sted, jeg véd, og De skal tro mig, naar jeg siger Dem, jeg aldrig vilde foreslaaet det, dersom jeg ikke var sikker paa, at det kan lade sig gøre uden at udsætte Dem for det allermindste. Jeg bor fuldstændig isoleret, der er ingen Portner og De behøver blot at trække Deres Slør for, naar vi gaar op ad Trappen. Vi kunde ha' det saa morsomt og hyggeligt, faa os en rigtig lang Pas-siar om alt muligt som i den første Tid — — Vent lidt inden De svarer, og hvis De ikke tror, De tør, saa lov mig blot at sige „Nej!“ ikke andet end „Nej“ — —.“

„Jeg er ikke bange for at tage med Dem, Tegner, og jeg tror heller ikke, De vilde udsætte mig for noget. Jeg vil gøre,

hvad De beder mig om, i Aften, naar De lover aldrig at bede mig om det igen.“

Han trykkede heftigt hendes Haand. „Hvor De dog er henrivende god!“

Han var helt ellevild af Glæde, han nynnede og lo og flvttede sig fra det ene Sæde til det andet. Pludselig stak han Hovedet ud af Vinduet og raabte noget til Kusken, som kort efter drejede ned ad en Sidegade.

„Hvad nu, det er jo ikke den Vej, De bor.“

„Aa, det var noget, jeg nær havde glemt.“

„Maa jeg ikke vide det?“

„Om lidt skal De faa det at vide.“

Vognen holdt, og han sprang hurtigt ud: „Kommer straks igen.“ Et Par Minutter efter var han ogsaa tilbage.

„Nu vil jeg vide, hvad det var. Jeg var lige ved at gaa, mens De var borte.“

„Husk, De har lovet ikke at blive vred, det var blot Aftensmaden.“

„Aftensmaden?“

„Ja, jeg har ikke det mindste at byde Dem hjemme. De gik jo Glip af Deres The. Det er desuden saa morsomt at spise saadan hjemme hos sig selv. Jeg var blot inde paa en Restauration for at faa en Bagatel sendt ud.“

„Maa jeg spørge, om vi saa skal flere Steder.“

„Et Sted til.“

„De maa ikke blive længe borte, jeg holder ikke af at sidde alene i Vognen.“

Denne Gang kom han tilbage med en Buket:

„Der skulde dog være en Blomst til Dem, naar De kom hjem.“

„Tak, tak, aa, hvor de er dejlige. Blomster kan jeg nu en Gang ikke modstaa,“ og hun lænede sig tilbage og trykkede de friske Roser op mod sit Ansigt.

Vognen kørte nu rask ud gennem Gothersgade. Tegnerboede ved Nørreboulevard. De sad stille og holdt hinanden i Haanden. Hendes Handske var gaaet op, og nu og da bøjede han sig ned og kyssede hende paa Haandleddet, dér hvor de blaa Aarer krydsedes under den fine Hud. Hun lod ham gøre det og talte ikke, sad hele Tiden med Ansigtet gemt i Buketten. Men i samme Nu Vognen holdt, slyngede hun hurtigt sine Arme om hans Hals og hviskede:

„Du tænker jo ikke stygt om mig, for det jeg gør nu, det behøver jo ikke at blive anderledes imellem os, vel?“

Hvor hun skælvede og rystede, mens de skyndte sig op ad Trappen og det Øjeblik, det varede, inden han fik sin Nøgle frem og Døren lukket op. Men næppe var hun inde i Stuen, før hun havde alt sit Mod igen. Hun tog det første Lys, der blev tændt, og uden at give sig Tid til at faa Over-tøjet af, blot mens hun langsomt knappede sin Pelskaabe op, gik hun rundt i Værelset fra Væg til Væg, holdt Lyset op for Billederne, besaa Møblerne, Skrivebordet og Bogskabet og rettede Spørgsmaal om alt muligt. Han svarede adspredt, mens han tændte Lamperne og masede med en Persienne, som ikke vilde ned. Saa kom han hen til hende med smilende Ansigt og vikled hende ud af Pelsen og det store, hvide Shawl, men aldrig saa snart havde han sluppet hende, før hun var paa Ekspedition igen, løftede Persiennen for at se ned paa Gaden, undersøgte Dørene, spurgte, hvem der boede ved Siden af og neden under og oven paa, bankede paa Væggen og prøvede paa at kigge gennem et Nøglehul. Og da det saa opdagedes, at Ilden var paa Nippet til at gaa ud, fulgte hun ham i Hælene ud til Brændekurven i Entréen, som et Barn, der løber i Skørterne paa sin Moder, og hun stod bagved ham, mens han bukkede sig ned og pustede til Gløderne, og holdt i en Snip af hans Frakke og raabte, han skulde være forsigtig, da han vilde hælde Eau de Cologne paa Ilden, for at den skulde blusse bedre op.

Saa ringede det, og hun fløj som et Vindpust ind i Sovekamret. Det var Karlen fra Restaurationen. Hun tittede gennem Portiøren, og da han havde sat den store flade Kurv fra sig og gik ud i Entréen efter Vinen, kom hun ganske rolig ind og stillede sig hen ved Siden af Tegner.

„Hvad gør det, *han* ser mig, Du?“ De sagde nu uden videre Du til hinanden.

Og Karlen hilste skikkelig forbavset paa den lille Dame, som pludselig var kommet til, og hun sagde ganske højt God-aften og søgte ivrigt efter sin Portemonnæ for at kunne give ham Drikkepenge selv.

Det var hende, som dækkede Bordet, han fik ikke Lov at røre det mindste. Henne ved Skrivebordet skulde han sidde, med Ryggen til, og ikke vende sig om, før hun klappede i Hænderne, ligesom Børn, der ikke maa komme ind, før Juletræet er tændt. Hun havde lavet sig et Forklæde af en

Serviet, og han hørte hende rasle med Tallerknerne og pakke ud, stille forsigtigt fra sig, flytte hans Bøger væk fra Bordet og rumstere i hans Skab efter Glas.

„Maa jeg saa bede dig tage mig til Bords. Vinen maa Du selv trække op. Vi begynder med Kyllingen, saa er der rene Tallerkner til Postejen og Osten, men Desserten maa vi spise paa Underkopper.“

De tog Plads lige overfor hinanden. Hun var ganske rød i Hovedet af Anstrengelse og havde glemt at hefte Servietten af. Deres Øjne straaledede hinanden i Møde, og begge to paa én Gang rakte de Glassene frem og klinkede med et lille Nik og saá paa hinanden, mens de drak. Hun havde faaet sin Buket hen ved Siden af sig i et stort Glas med Vand og sad hele Tiden og kælede for den og klappede Glasset; det var ikke langt fra, hun havde rakt Gaflen hen imod den for at give den noget med. Hvert Øjeblik holdt de op at spise for at se over paa hinanden, og brast i Latter begge to.

„Hvor vi egentlig var frygtelig højtidelige før, da vi kørte, og jeg skulde til at bede dig om at tage med. Først jeg, der sad og lovede højt og helligt, at jeg ikke skulde gøre dig Fortræd, og siden Du — —.“

„Du tier stille — —.“

„I Grunden er der jo ikke det mindste i det. Hvorfor kan Du ikke besøge mig lige saa godt som en af mine Venner?“

De blev enige om ikke at tage af Bordet, men bare rykke det lidt af Vejen og saa spise Desserten henne foran Ilden i de to store Lænestole med et lille Bord imellem sig. Der sad de saa og nippede Sherry og knækkede Nødder, og da han bag efter tændte sin Cigar, vilde hun absolut have en med. Hun fik ogsaa Ild paa den, men Røgen gik øjeblikkelig i Halsen, saa der kom Taarer i Øjnene. Alligevel blev hun siddende med den og pustede Gløden op, idet hun holdt den et lille Stykke borte fra sin tilspidsede Mund. For Resten var hun lidt træt, hun lagde sig tilbage i Stolen og strakte dovent sine smaa Fødder, den ene efter den anden, hen i Skæret foran Ovn.

„Jeg synes, Du glipper lidt med Øjnene?“

„Aa Du, jeg har det saa godt.“

Men søvnig var hun nu blevet alligevel af Bevægelsen, Vinen og Varmen der henne, og da han lidt efter gik hen ved Skrivebordet for at ekspedere et Brev, han pludselig var kommet i Tanker om, var hun sovet ind, da han kom igen.

Saa listede han sig sagte tilbage og satte sig til at læse Avisen. Nu og da skottede han hen til hende; hun sov stadig, men holdt Cigaren i sin lukkede Haand, som var gledet ned paa Kanten af Stolen. Han rejste sig og gik hen til Bordet, hvor de havde spist, og smurte sig et stort Stykke Brød; han havde faaet saa lidt før. Saa saå han paa sit Ur og gik hen og kyssede hende paa Panden:

„Klokken er mange, Barnet skal hjem og i Seng.“

Og hun vaagnede, rød og fortumlet, og blev viklet ind som før i Pelskaaben og det store hvide Shawl. Nede i Luftten blev hun livlig igen, det sneede ikke længer, og de talte højt og fornøjet sammen, mens de gik gennem Gaderne i rask March. Paa Hjørnet af den Gade, hvor hun boede, sagde de Farvel; han blev staaende og saå hende smutte ind ad Gadedøren og gik ikke, før han havde set Lys i hendes Vindu.

IV.

I den første Tid, naar han tænkte over deres Forhold, forekom det ham ofte trist og banalt. Hun havde hengivet sig hurtigt uden synderlig Modstand, men med en Mangel paa Varme, der pinte ham som en Bebrejdelse, saa han fortrød, han havde forført hende, og skønt han mærkede, hun holdt af ham, stolede han dog ikke paa, at der var vundet mere, end der var forlist.

Hun forekom ham sky og saa underlig lydig, hendes urolige, indtagende Fordringsfuldhed var skiftet om til en farvebleg Eftergivenhed, han følte pinligt, hvor megen Ret han havde taget sig, og hvor lidt han havde haft, og frygtede, hun helt skulde miste den Barnefriskhed, der fra først af havde fortryllet ham saa stærkt.

Men lidt efter lidt rettede hun sig og blev den gamle igen. Som en Blomst, Regnen har trykket ned, næste Morgen, naar Solen skinner, rejser Hovedet, stråler skønnere og dufter stærkere, saaledes foldede hendes fine, spændstige Gemyt sig ud rigere og lykkeligere end før. Hun blev en øm og forstaaende Elskerinde og vandt tilbage al sin første, knap anede Forelskelses søde Tillid og forførende Ufornuft.

Henreven og forelsket fulgte han med. Han taalte ikke

Tanken om nogensinde at skulle miste hende og følte de Dage, der gik, som de yngste, han længe havde levet.

Hvor det ogsaa var en dejlig Tid; hvor de klyngede sig til hinanden, hver Dag maatte de ses. Naar hun om Aftenen ikke turde være ude, gjorde hun smaa Formiddagsbesøg hjemme hos ham. Han stod ved Døren og ventede ved den Tid, hun skulde komme. Han elskede at lukke hende op og fange hende i sine Arme angst og forpustet af at løbe op ad Trappen. Saa smuttede hun pludselig fra ham, kastede sine Handsker inde paa Bordet, Muffen midt i hans Papirer og nikkede og lo til ham i Spejlet, mens hun løste sin Hat. Han sad i en Stol og blot saá paa hende, nød det som en rent fysisk Hygge at føle hende om sig i Stuen, hvor hun lyste op med sin blonde Skikkelse og sit altid lysvaagne Humør. Undertiden bildte han hende ind, han havde travlt, for at faa hende til at drille og forstyrre sig, eller lod, som han blev vred, naar hun gik rundt og pillerede ved hans Ting. Saa lo hun bare og gjorde det øjeblikkelig igen, hun bar sig ad som en forkælet lille Søster, der kommer ind i Stuen til sin Broder. Og naar hun saa skulde gaa: Entrédøren paa Klem, lyttende forsigtigt ud, et flygtigt Nik over Skulderen, og vips var hun væk.

To à tre Aftener om Ugen gik det an at være sammen. Saa var de i Teatret eller paa Koncert, hvor de sad, hver for sig, og gjorde Tegn til hinanden, naar Tæppet var oppe og der var mørkt i Salen. Og bag efter, hvis der var Tid, paa Restaurationen. Hun sværmede for at spise ude, sidde skjult i et Kabinet for dem selv, blive opvartet diskret og ærbødigt, hemmelig pirret af Støjen omkring hende, Kvindelatteren og Stemmerne fra Kabinetter ved Siden af. Og det at kunne bestemme Menuen, ringe og forlange ind, og faa Lov til at betale Regningen af hans Portemonnæ. Og den kaade Fortrolighed ved Desserten, gnaske Frugt og Konfekt med Albuerne paa Bordet, lige overfor hinanden, sidde og kaste Rosinstilke over i hans Skæg eller pludselig springe hen paa hans Skød, og mens hun lod, som hun vilde kysse ham, liste sig til at putte en Appelsinkærne ind i hans Øre. Og ved Kaffen, læne sig tilbage i Stolen, hed i Kinderne og med smaa Øjne, nippe dovent til en Cigaret, knipse med Lillefingeren til Asken, saa det lynede i Ringenes Stene, og smile langsomt til hinanden gennem den blaa Røg.

Undertiden, naar det var Maaneskin, kørte de ud ad

Strandvejen og spadserede i Charlottenlund Skov, eller de strejfede i milde, grødede Aftener om i Villakvarterets ensomme Alléer. Stod stille og så ind i vaade, tavse Haver, hvor blaa og gule Krokus spiredede op gennem den smudsige Sne, eller standsede udenfor et Sted, hvor man havde glemt at rulle ned, og så Familien samles og drikke The. Saa spiste de selv til Aften, Mælk og Kager hos en Bager paa gamle Kongevej, eller Smørrebrød i en afsides Kafé paa Vesterbro, og skjulte sig saa, mens det var tidligt endnu, langt tilbage mellem Publikum i et eller andet Forlystelseslokale med Musik, hvor Haandværkernes og Smaaborgernes Madammer, som sad rundt omkring, skævede nysgerrigt til de fremmede Fugle, som havde slaaet sig ned iblandt dem, slugte med Øjnene deres Paaklædning, og hvad de nød, Herrens elegante, smalt sammenrullede Paraply og skinnende gule Handsker, som han havde lagt fra sig paa Bordet, Damens smaa Fodder og fine, lyse Haar. Og saa, naar der foregik noget paa Scenen, og alle Hoveder drejedes den Vej, kunde han bøje sig hen til hende og sagte bide hende i Øret og hviske: „Søde lille Barn, har Barnet det godt?“ Og Barnet nikkede langsomt med alvorlig Mund og prøvede paa at komme til at knibe ham i hans Haand. —

Hun havde faaet en Nøgle til hans Dør og kom ofte om Morgen, før han var staaet op. Naar han havde sendt Konen bort, som gjorde hans Lejlighed i Stand, laa han og lyttede, faldt lidt i Søvn, vaagnede op og lyttede igen. Saa hørte han Nøglens forsigtige Klirren i Laasen, hendes lette Trin hen over Tæppet i den første Stue og så lige ét Glimt af et blondt Hoved i Portiørens mørke Ramme, før han skyndte sig at lukke sine Øjne.

— „Syvsover,“ hviskede hun ganske sagte hende fra Døren.

„Store Dreng, ligger han dér endnu,“ lød det med dyb Stemme lige over hans Hoved. Saa slog han Øjnene op, drog hende ned til sig og kyssede sig Morgenens Friskhed til afhendes Kinder og Haar.

„Saa slip mig nu, hører han!“

„Sæt dig lidt her.“

„Vist saa, Du skal op.“

„Lige straks?“

„Ellers gaar jeg.“

„Gaa saa ind i den anden Stue.“

„Bilder Du dig ind, jeg vilde blive her?“

Hun forsvandt igen gennem Portiøren. Han hørte hende stille Persiennerne og folde Avisen ud.

„Naa, hvor langt er Du?“

„Højre Strømpe. Er der noget nyt i Bladet?“

„Masser, skynd dig nu bare lidt.“

„Hvordan er Vejret?“

„Ingen Spørgsmaal, jeg taler ikke med dig, før Du er fær-dig.“

„Mener Du, det er upassende at tale med en Herre i Negligé?“

„Vrøvl.“

Hun lagde Avisen bort, gik hen foran Spejlet og prøvede paa at lave Rynker i Panden; flagrede saa lidt rundt i Stuen, pillede ved hans Blomster, kiggede i et Par Bøger og slog sig ned foran Skrivebordet med et lille lumsk Smil.

„Lily!“

„Jo — han.“

„Du er saa stille. Du gør vist Ulykker? Hvad finder Du paa?“

„Læser dine Breve.“

„Ja, jeg tænkte det nok.“

„Det er nok en net Skræderregning, Du har.“

„Spiser Du nu ogsaa? Jeg synes, Du har Munden fuld?“

„Jeg stjal blot et ganske lille Stykke af din Brioche, den saå saa lækker ud.“

„Du skulde saamænd drikke Mælken med.“

„Ja, hvis Du ikke skynder dig. Hvad mangler Du nu?“

„Aa, det er mit Slips.“

„Kom herind, saa skal jeg — — — Nej, hvor Du er fin! Skal Herren ikke i Ministeriet i Dag?“

„Kommer an paa dig.“

„Ja, jeg skal hjem til Frokost — — Naa, Hagen i Vejret — saa, nu sidder det.“

Arm i Arm blev de staaende foran Spejlet. Hun stod som en Kattekilling og gned sit Øre mod hans Skulder. Hvert Øjeblik vendte hun det til, for at se, om det blev rigtig rødt.

„Lily, jeg har en Idé.“

„Tænk.“

„Vi gaar op og la'r os fotografere i Dag. Jeg véd et Sted for urolige Børn.“ —

Og Dagene gled, friske og straalende, som blanke, hvide Skyer sejlene hen over en forårsblaa Himmel.

Der var rolige Aftener om Lampen hjemme hos ham, hvor hun spillede, eller de læste hver for sig og lagde Bøgerne bort og gled over i fortrolig, fornuftig Passiar, Aftener, hvor de i det dæmpede Lys over Møbler og Gardiner for nogle Timer hyggede sig en Rede, som ejede al et elskende ungt Ægteskabs ømme Lunhed og kælnes Poesi. —

Men det hændte ogsaa, naar de sad sammen i Skumringen, Haand i Haand, at de grebes af samme pludselige Frygt, som de ikke vovede at meddele hinanden. En Angst, lig den første bankende Opvaagnen efter en skræmmende Drøm, som bragte dem til at blive siddende i Mørke, trykket tæt ind til hinanden i samme Stol, og lod dem skilles med et beklemt Farvel, næsten uden Mod til at spørge, naar de vel saas igen.

Naar han saadan en Aften, efter at have fulgt hende hjem, gik alene tilbage, meldte Stikkene fra den første Tid sig paa ny. Nu, da hun var blevet mere for ham, end han blot havde drømt, trykkedes han dobbelt af Tanken om at skulle blive Skæbnen for hendes Liv, og Brodden i deres Forhold, den, de aldrig nævnte og aldrig glemte, spiddede koldt Hjertet i hver lykkelig Erindring, hvert Fremtids Raad, hvert Nutids Paaskud, han søgte til Hjælp.

Træt af syge Tanker sov han ind. Men næste Dags lyse „Hun kommer“ jog alle Skruplers Genfærd dybt i det sorte Muld. —

Men saa skete det en Dag, at hun slet ikke kom. Det var Maanedsdagen efter det første Kys. De skulde have spist Frokost sammen et eller andet Sted, men hun blev ganske borte, og der kom intet Brev. Det var første Gang, det var hændt; han blev straks urolig, og til sidst helt ude af sig selv. Mer end en Time gik han nervøst frem og tilbage paa Gulvet, lyttede ved Døren, spejdede ud ad Vinduet, udstod alle et forfejlet Stævnemødes fortrædelige Stemninger, pinlige Venten, Længsel og Frygt. Saa kunde han ikke længere taale at være hjemme. Der var saa tomt omkring ham i Stuen, saa tomt og ubliveligt; Ilden var gaaet ud, Solen borte, han tog en Frakke paa og gik ned paa Gaden. Han fulgte den Vej, han regnede, hun skulde komme, vendte pludselig om og skyndte sig tilbage igen, gik et langt Stykke i den modsatte Retning, tænkte sig rolig ved at se paa Folk, studere en Plakat, gaa ind og købe en Cigar, og vendte saa hjem næsten sikker i sin Sag, for at blive skuffet som før. Gang paa Gang

fortalte det aabne Vindu, som smækkede ligegyldigt i Blæsten, ubarmhjertigt, at han haabede fejl, og han behøvede blot at kaste et Blik op til sine Gardiner for at føle Stuens Tomhed paany. Det var ham umuligt at vinde Fornuft; hver Undskyldning, som faldt ham ind, jog han irriteret bort. Hele Eftermiddagen drev han planløst rundt i Byen, gik gennem Gaden, hvor hun boede, søgte de Steder, hvor de en Gang havde mødtes, troede et Sekund at se hendes Slør langt borte og opdagede hurtigere endnu, det var galt.

Saa kom han til sidst hjem i Mørkningen, træt og opgivende, og fandt Violerne, han havde haft til hende, visne i Silkepapiret paa sit Bord.

Han vilde væddet alt, hvad han ejede, paa et Brev næste Morgen og tabt det, saa vist som han intet fik. Og den ene lange Dag fulgte den anden og bragte hverken Brev eller hende.

Hans første umedgørlige Uro samlede sig da om snart den ene, saa den anden ængstelige Forklaring: Hendes Mand kunde pludselig være kommet, maaske var hun blevet syg, eller der var opdaget noget, som havde skræmt hende helt. Men om intet fik han Vished, han turde hverken skrive eller spørge sig for, og først langt om længe fik han ad Omveje og halvt tilfældigt fortalt, at hun var rejst bort fra Byen, til Jylland eller Sverig, man vidste ikke hvor.

Han savnede hende mangfoldigt i den første Tid. Den friske Erindring, de brat oprykkede Vaner vakte hver Time paa Dagen hans Længsel til hungrigt Liv. Hun havde været hans Elskerinde og uundværlige Kammerat; sit Væsens Ømhedstrang, det inderst bløde i sin Natur havde han svøbt om denne lille blonde Skikkelse, hendes Navn var blevet snart alle hans Tankers vante Skød. Den var tom nu, Kvindens Plads i hans Liv.

Sagtens blev hun ikke den sidste, han kom til at elske, eller som vilde elske ham; men den Dag, han bandt hendes smaa Breve sammen og lagde dem hen til andre Breve, følte han det dog, som der med dette Forholds Død var gledet et Stykke til af hans Ungdom bort.

V.

Foraaret gik, og Sommeren kom; han søgte igen sin Omgang og sit Kontor og sank saa smaat tilbage i fordums Folder. Hurtigere end haabet forvandt han, hvad han i sin første Ensomhed havde frygtet skulde blevet ham en paatrængende Tortur. Det, at hun var den, som havde brudt og saa afgjort, saa uskaansomt, havde forladt ham, slettede, saa tænkte han, i deres Regnskab al hans Skyld.

I Juli rejste han bort og kom tilbage sidst i August. Han havde intet hørt fra hende eller spurgt om hende, og han opgav nu helt at gruble over hendes Forsvinden med lidt af den trætte Foragt, hvormed man slipper en Gaade, paa hvis Gætning, man synes, der er brugt mere Tid og bedre Tanker, end en Løsning vel var værd.

Saa en Maanedes Tid efter kom han hjem en Nat og fandt et Brev paa sit Bord. Underligt nok var han den Nat nær ikke kommet hjem. Han havde besøgt en Ven, han længe ikke have set, Samtalen var trukket ud, og da de opdagede, hvad Klokken var blevet, havde Vennen tilbuddt ham en Seng. Han var lige ved at tage imod, han var træt og Vejen lang, men saa kom han med ét til at huske paa, at det dog var nok saa hyggeligt, om han kom hjem i sine Stuer, saá hvordan det stod til, og slog Øjnene op i Morgen under sit eget Loft. Paa hele Vejen havde han en nervøs Fornemmelse af, at der var noget, han havde glemt, noget, som ventede paa ham, og nu da han straks i Døren fik Øje paa Brevet, som skinnede ham i Møde paa Skrivebordspladen, vidste han med det samme, hvad det havde været, og fra hvem Brevet kom.

Han skyndte sig at tænde en Lampe og brød det, inden han fik Kuplen paa. Der var ingen Overskrift, og hun bad ham blot møde sig næste Formiddag i Dyrehaven ved Klampenborg, paa Stien ned til Ny Taarbæk. Hun skulde ikke opholde ham længe, men han maatte komme, hvis det kun var ham muligt, da hun meget vanskeligt vilde kunne bestemme en anden Dag.

Han syntes ikke rigtig om Brevet, gik i Seng med en lidt skuffet Ro og vaagnede lige saa tidligt, at han kunde naa det Tog, han skulde med.

I Kupéen læste han sine Aviser, og da de kom til Klampenborg, steg han uden Skyndsomhed ud i Solskinnet paa

Perronen og fulgte i Ro og Mag med den lille Skare rejsende, Toget havde bragt. Det var en fin Formiddag langt ned i September, blank og stille som en tidlig Sommermorgen. Som Stumper af Halen paa en Papirsdrage, der har lidt Havari, sad hist og her paa Telegraftraadene Klynger af tavse Svaler parate til at trække bort.

Ved Banegaardsporten gik nogle, de fleste til højre ad Stranden til, fem, seks nybagte Studenter med en hvidhuat *bror* imellem sig drog syngende mod Kilden, selv skraaede han tværs over Kørevejen og slog ind i Skoven ad Stien, hvor de skulde mødes. Studentsangen lød højt og længe efter ham i den skøre, klingre Luft, hvis kølige Aande han følte gennem Skjorten ind paa sit Bryst. Hver Gang han kom til en Lysning, gled lange, silkelignende Traade, der flimrede om i det bleggyldne Solskin, blødt mod hans Ansigt.

Han gik rask og kraftigt til, kildret af den æggende Luft, vinket af fristende Tanker. Han tænkte paa den kønne, lille Kone, han om lidt skulde møde, paa Efteraaret og Vinteren, det Indhold de nu kunde faa, han mindedes Smilehullet i hendes venstre Skulder, mon det var der endnu, og han huskede igen hendes Duft, lun, mælkeagtig, et Barns sunde, søde Duft.

Der gik en Dame et Stykke foran ham med en stor, lysegraa Parasol over Skulderen, men det kunde ikke være hende. Han saå ikke hendes Hoved for Parasollen, og hun gik lidt besværligt, syntes han. Alligevel var der noget, der lignede, især nu, hun gjorde en Bevægelse med den ene Arm og lod den synke ned ved Siden igen med et Lommetørklæde i Haanden. Han havde næsten naaet hende, og pludselig vendte hun sig, først halvt og saå over Skulderen, saa helt om imod ham. „Lily ...“ han standsede i samme Nu. Han havde set, hun var frugtsommelig.

Hun sænkede Parasollen og hilste stille.

„Jeg har skrevet til dig, Johan, og bedt dig komme for at tale med dig endnu en Gang og sige dig det, — jeg nu ser, Du har forstaaet selv.“

„Stakkels lille Barn ... hvorfor kom Du ikke, hvorfor skrev Du ikke før?“

„Hvad skulde jeg skrive? Jeg havde kun én Tanke, flygte, skjule mig, den Dag, det gik op for mig, at jeg havde mødt den første store Ulykke i mit Liv.“

„Hvor rejste Du da hen ... Hvor er Du nu?“

„Jeg tog til min Søster i Sverig og var der en Tid, nu —
bor vi herude ...“

„Du skulde være kommet til mig.“

„Det mener Du ikke, Johan. Hvad Ret havde jeg? ... Hvad
skulde jeg sige til dig? ... Det har været det forfærdelige
for mig, *ikke* at jeg tilhørte en anden ... det var blevet det
samme, om jeg havde staaet nok saa frit, ... men det, at jeg
mere og mere følte, jeg aldrig helt havde ejet *dig*. — Det
stemmede for alt mit Mod. Jeg kunde ikke, jeg turde ikke
komme til dig og faa et Svar, som ikke straks, ikke i Tone
og alt, var som det eneste, jeg kunde høre ...“

„Det havde Du heller aldrig faaet.“

„Maaske, ... ikke den Gang, — men siden ... der har
alligevel været for lidt imellem os, jeg vilde ikke have kunnet
holde dig fast, ... et helt Liv er saa langt. — Tilgiv mig,
Johan, hvis jeg ... jeg mener det ikke, jeg véd nok ... jeg
tror, Du vilde have været god imod mig —,“ hun lænede sit
Hoved mod hans Skulder og græd sagte et Øjeblik. Saa ret-
tede hun sig igen, tørrede sine Øjne og forsøgte at smile til
ham.

„Giv mig din Arm og lad os gaa langsomt det lille Stykke,
til vi naar Vejen. Dér holder min Vogn, og saa maa vi skilles
... vi har talt nok om mig, fortæl mig nu lidt om dig selv.“

Han prøvede paa at svare, men Samtalen døde hurtigt
hen. Hver Gang han mødte hendes blide og adspredte Blik
og saa ned paa hendes lille, hjælpeløse Haand, der hvilede
paa hans Arm, fyldtes hans Hjerter, og han spurgte sig selv
ved hvert Skridt, hvorfor han dog ikke tog hende i sine
Arme, trykkede hende ind til sig og aldrig slap hende igen.
Hun var jo dog hans.

„Nu maa Du ikke følge mig længere, dér henne er Vejen
og min Vogn. Lad os gaa lidt til Side og sig mig saa Farvel.“

„Skal vi da virkelig ikke ses mere?“

„Til hvad Nytte? Du ser selv, hvor lidt vi har haft at sige
hinanden i Dag.“

„Lily ...“

„Jeg bebrejder dig jo ikke noget ... Vi har lige Skyld. Vi
har været som to Børn, der legede sammen paa tynd Is.
Hvad kan saa den ene for, at den anden styrter igennem ...
Med mig er det forbi ... Du kan leve. Bliv lykkelig Du, hold
af dem, som kommer til at holde af dig. Du er undertiden saa
klog og kold, det er Synd for dig selv. — Kys mig, Johan!“

Hun omfavnede ham og hviskede: „Jeg tror ikke, jeg lever. Jeg ønsker det heller ikke selv.“ Saa rev hun sig løs: „Farvel.“

Hun gik hastigt bort uden at se sig om. Hvorfor kaldte han hende ikke tilbage? ... Endnu var det Tid ... endnu. — Hendes Kjole forsvandt bag Løvet.

Han hørte Vogn døren blive smækket i, Rykket, da Hestene tog fat, Hjulenes Knasen i Gruset, de første Hovslag. — Pludselig løb han gennem Krattet, og sprang over Grøften midt ud paa Vejen. Træerne skjulte Vognen, han hørte kun Hestenes Prusten, en Gren, der knækkede under Hjulet. Først noget efter kom den frem, allerede langt borte ved en Bøjning af Vejen, og han så et Øjeblik i det fulde Solskin Kuskens blanke Hat og ranke Ryg, den lyse Parasol over Kalechens skinnende Folder, en Smule Støv, der rejste sig og faldt. —

EVROPA I KØBENHAVN

EVROPA I KØBENHAVN

I det altid forlystelsesrige København har dog af Aarets Tider September et Ry for at skænke de fuldeste Glædens Skaaler. Til hvilket Mylder af Adspredelser inviterer ikke denne galante Sæson, som forener Vinters og Sommers Tiltrækning! Saa er der ikke længere mørkt om Aftenen i Tivoli, for Maanen skinner stolt ned gennem Træerne, hvis Løv allerede er tyndet som Haaret paa en Bonvivants Isse. Men regner det tilfældigt en Aften, forskaffer man sig med Lethed Plads i et Teater og nyder Stykker, man maaske har glemt, siden man saå dem sidst, og Førsteelskerinder, man kan huske, fra man var lille. Er det køligt, indbyder den lune Cirkus. Der hypnotiseres man blidt af Gasheden, mens man stirrer paa de rundt galopperende Heste, som selv er blevet ganske skeløjede af bestandigt at løbe i Kreds. Endelig er der Revuerne, de ny Studenter og de første Østers.

Trænger man nu efter en Aftens Sansehvirvel til næste Formiddag at passere nogle mindre hidsende Timer, frembyder der sig jo til alle Sider Udflugter i en smilende Natur. For Eksempel til den lille, venlige zoologiske Have, hvor man kan drikke Chokolade og indaande den friske Duft af vilde Dyr og søde Æbler. Eller man tager i Skoven og erhverver paa en rask Spadseretur Appetit til en Frokost af Fiskefilet og mandbare Kyllinger, at indtage i en af de vakre Restaurationer, hvor man sidder paa Balkonen og nyser og ser Bladene ét for ét svirre ned i sin Tallerken. O, der er smukt og tungsindigt; kvæget og bevæget ruller man mod Skumringen hjem til den vinkende, oplyste By, de myldrende Boulevarder, de straalende Kaféer og Varietéer, for paany at styrte sig ud i den festlige Tummel.

Intet Under at Kejseren af Rusland altid vælger September, naar han rejser paa Besøg til København. Ogsaa forsikres det bestemt, at Hans Majestæt efter hvert Ophold erklærer, at han intet Steds befinder og morer sig bedre end i sine høje Svigerforældres Residens. Og Tilfredsheden er da ubetinget gensidig. Har Sommeren været fugtig, Tivoli mat, har den paa Kongens Nytorv stoltserende Københavner en gnaven August-Eftermiddag ved Synet af Stilladserne om Teatret, den tomme Østergade og de seks Par Turistsko paa Fortovet foran d'Angleterre følt sig naget af Tvivl, om han virkelig promenerede sin udødelige Sjæl i Verdens Centrum — den Høstdag *Derjava* ankrer paa Reden, og Salutten ruller, véd han paany Europas Blikke rettede paa sig. Paa Toldboden stiger Czaren i Land og inspicerer den danske Garde!

Paa Toldboden staar den københavnske Presse og inspicerer Czaren. Allerede Uger i Forvejen har man i dens mest velunderrettede Organer hver Dag kunnet læse bestemt, fra paalideligste Kilde indhentet Efterretning om, hvilken Dato Hans Majestæt vil indtræffe, for Morgen efter med samme dybe Overbevisning at blive forsikret om, at Ankomsten vil finde Sted en anden Dag. Paa den Maade er Forventningstiden hengaaet i behageligt skiftende Spænding. Denne er yderligere bleven stimuleret ved Uvejrskyer, der er draget truende hen over den politiske Horisont. Det Rygte er pludselig opstaaet, uvist hvorfra, at en større Del af den danske Flaade skal udrustes og i Forening med de russiske Panserskibe, som eskorterer Kejseren, i dennes Paasyn afholde omfattende Sømanøvrer i Farvandet omkring København. Eller det forlyder, at de i Nordsjælland kantonnerende Regimenter er designerede til at udføre kombinerede Evolutioner for Selvherskerens Øjne. Hvad kan vel Meningen være med disse Demonstrationer, hviskes der i Krogene. Ja, hvad er Meningen, spørger højlydt de skarptskuende Ledere for den Del af Pressen, der fortrinsvis tænker sig at repræsentere hele det danske Folk. Betyder det Kundgørelsen af en dansk-russisk Alliance? Vover Regeringen paa en Tid, da Rigsdagen ikke er samlet, og uden at raadspørge Vælgerne at spille Hazard om Landets Eksistens og kompromittere os i

vor overmægtige sydlige Nabos Øjne ved slige vanvittige Manifestationer! Er det maaske Hensigten ... Prrr, lyder det beroligende fra anden Side: Hans Majestæt Czarens Rejse til Danmark er uden al politisk Tendens. Han kommer udelukkende for at aflægge et privat Besøg hos sin Gemalindes nærmeste Slægtninge og rekreere sig i sin høje Families Skød. De russiske Skibe skal kun illuminere paa Reden paa de fyrstelige Festdage, og de russiske Matroser skal spille i Tivolis Koncertsal. Med disse Forsikringer lader det danske Folks ledende Alvorsmænd sig stille tilfreds. De har opnaaet, hvad de vilde, de har vist sig skarptskuende og paa deres Post, og man har taget skyldigt Hensyn til deres Værdighed og Indflydelse. Pressens højre Haand trykker dens venstre i enig Opfattelse af Czarens Besøg som en fredelig Privatmands, der kun har Krav paa offentlig Omtale indenfor en høflig Reportages Former. Dog med den Forskel, at Alvorsmændenes Omtale med folkelig Ligeformhed undgaar de fyrstelige Titulaturer, Majestæt, kejserlig og kongelig Højhed o. s. v.; men da saadant kun gaar ud over de paagældende Referenter, hvis betalte Linjeantal ved Strygningen af disse Ord formindskes, kommer dette Offer paa Frihedsgudindens Alter ikke til at genere Alvorsmændene selv.

Helt udenfor disse Overenskomster staar imidlertid den Presse, hvis samfundsomvæltende Principper og barske revolutionære Sindelag overhovedet ikke tillader den at stille sig paa Forhandlingsfod om Kejsere, selv naar disse optræder som Privatmænd. Denne Presses Reportere er da virkelig at beklage under Kejserbesøget, som feder deres lykkeligere stillede Kolleger. Dog er enkelte af dem snilde nok til at udtænke Manøvrer, ved hvilke de kan holde sig nogenlunde skadesløse uden at synde mod den Sags Idè, de kæmper for. Idet de nemlig gaar ud fra den social-økonomiske Enhed „hvad en Arbejderfamilie kan leve af“, udregner de, hver Gang de fyrstelige Personer foretager sig et eller andet, hvor mange Arbejderfamilier der havde kunnet leve, hvis de fyrstelige havde resigneret paa dette eller hint. De kalkulerer for Eksempel, hvor meget Kejseren giver for en Hat, og hvor mange Gange han kan antages at hilse med den, inden han kasserer den. Hænder det saa, at Hans Majestæt en Eftermiddag kører op ad Østergade, og Folk staar opstillet og hilser paa ham og derved tvinger ham til at slide paa sin Hat, saa oplyses det næste Dag paa en Prik, hvor

mange Arbejderfamilier der kunde have ført en sorgfri Tilværelse, om Kejseren i Gaar var bleven hjemme paa Fredensborg. Og der burde ingen Tvivl herske om, at saadanne Beregninger og Eksempler i høj Grad er nyttige til Forbedring af Arbejderstandens materielle Kaar og i det hele til Gavn for den ubemidlede Befolkning.

Det kongelig-kejslerlige Vogntog ruller gennem København. Med Pomp og Suite, med Blink og Hestetrampen og mellem et dobbelt Hegn af Jordens skikkeligste Befolkning, ekset og avet af Jordens strikseste Politi. Solen glimrer paa Seletøj og Uniformer, paa mandlige Tilskuers blottede Isser og i Kvindernes ivrigt skinnende Øjne. Smaa Damer sender dybtnejende de tronende røde Kuske himmelske Blikke. Høje Damer drejer, længe og entusiastisk knejsende, Hovedet efter de bortrullende fyrstelige Nakker. Og blussende af Begejstring udbryder en seks Fods Mø i Livets Høst, sikker paa, at Czaren hilste netop hende, da han førte sin hvide Handske op til sin hvide Hue:

— Gud, hvor jeg elsker Kejseren! Ja, hvis jeg var en Mand, vilde jeg ikke bestille andet end raabe Hurra for ham!

Hvilken rørende Appel til Fremskridtets Barmhjertighed. Klinger der ikke gennem denne Bekendelse et Suk over Arbejdets uretfærdige Fordeling, en Klage over den tyranniske Samfundsorden, som forbeholder Mændene en af Meneskehedens dyreste Rettigheder, den at turde raabe Hurra! Og fortjente ikke denne Kvinde at stilles lige med Mænd? Ja virkelig, naar man ser den Armé af Kvinder, vaabenføre og mindre vaabenføre, Linje, Reserve og Landstorm, som København mønstrer i Kejsermaaneden, og navnlig ser, hvad de udretter, da maa det indrømmes, at i hvert Fald denne Stad synes moden til de videste Reformer. Hvem husker ikke fra historiske Billeder de „stormodige Træk af Kvinder under Saragozas Beleyring“ eller — hvorfor gaa saa langt tilbage — hvem har ikke i frisk Minde et patriotisk Skuespil, der for faa Aar siden gik over en af Hovedstadens Scener, og hvor en snelokket Invalid, snurrende sig som en Top rundt paa sit Træben, med Kaarden i Haand nedlagde tre hvidskjortede Svenskere, hvem Huris i Kulissen samtidig over-

hældte med sydende Beg, med en Ynde, som om de vandede Grønærter! Og hvad er saa dette mod de Savn og Strabadser, Damer, som ikke blot er Kvinder, men for Størstedelen ogsaa Invalider, frivillig underkaster sig Dag ud og Dag ind, i den Tid Kejseren gæster København. Opstillede i Timevis, pressede ind mod Jærngitre, persede sammen i Gadedøre, tilbagelæggende milelange Strækninger til Fods i alskens Vejr eller indeklemt i gloende Omnibusser og Sporvogne ses Kvinder og atter Kvinder af enhver Alder, Stand og Svagelighed, ofrende Tid og Helbred, Hvile og Hjem, Mad og Drikke, Lemmer og Livet for Czaren. Men heldigvis, Hæren bestaar jo ikke af lutter Veteraner, og hører man end ikke med blandt Festens høje Guder paa Scenens Midtpunkt, kan det ogsaa for en almindelig dødelig have sin Charme at gaa bag Kulisserne i den smalle Passage mellem Gelederne og Husrækken, hvor man smutter saa lunt og dulgt som i Barndommens Tid paa sin Moders Tørreplads, under det tæt udspændte Flagtag af alle de Farver, gamle Dannebrog efterhaanden er kommet i Familie med.

De Dage, Czaren ikke kommer til København, kommer København til Czaren. Med Morgentogene arriverer der til Fredensborg større og mindre Jagtselskaber udrustede med Paraplyer, Kikkerter og hjemmeskaaren Proviant i Tasker, hvorpaa er broderet Lokomotiver eller Dampskibe, som udspyr uforholdsmæssige Røgmasser. Det gælder at benytte sin Formiddag, ikke spille Tid med Frokost paa Kroen, men straks begive sig til Revieret i Slotsparken og tage Post paa Steder, hvor man sikrest kan vente det fyrstelige Vildt. De heldigste Udkigspladser er imidlertid sædvanlig optagne af indfødte kvindelige *Trappers*, som med Sytøj, Bog og Madpose straks fra Morgenstunden har stillet deres Fælder, hvor der haves det bedste Blik over Slotsterrassen og Forhaven. For senere indtræffende Ekspeditioner er der da intet andet at gøre end at spadserere frem og tilbage i den langstrakte Allé, der i en Bue slynger sig uden om Slottet, og med Ansigtet stift vendt mod dette, oppebie, hvad der maatte vise sig. I Spidsen tripper gerne en lille, mager, gammel og erfaren Dame med fremstrakt Hals og vejrende Næseboer. Hun sporer Vildtet paa lang Afstand og varer de andre. Efter hende følger Truppens mandlige Medlemmer, to midaldrende,

adjunktlig udseende Herrer med sorte Klædesfrakker og Panamahatte. De skæver over Brillerne til de latinske Indskrifter paa de ubegribelige Monumenter og fordyber sig i Underholdning om Fredensborgs gamle Minder. Deres Attraa er at blive Øjenvidne til, hvad de kalder et historisk Genrebillede, det vil f. Eks. sige, se den danske Konge staa paa Terrassen efter Lunch og byde Kejseren af Rusland en Cigar, som denne derefter tænder hos Prinsen af Wales. Efter disse lærde Sværmere træder saa Hovedstyrken an, et halvt Dusin sværtbevæbnede Damer, af hvilke to er pukkelryggede, en halter stærkt, og Resten er udstyret med Øjenklap eller Respirator. De samtaler ikke stort, marcherer bare af Sted, med spændte Ansigter stramt drejede mod Slottet, saa tappert deres respektive Skavanker tillader. Sidst trasker en ulykkelig, ung Student, belæsset med Overstykker og Parasoller. Han er indvendig aldeles rasende, gør sig Umage for at lade, som han ikke hører til Selskabet, føler sig nervøs af Sult og syg af de Cigarer, Onklerne har trakteret ham med fra tidligt om Morgen. Nu søger han at liste hen til en Bænk, hvor han har opdaget en ledig Plads, men bliver øjeblikkelig attraperet af den gamle Blænkerdame: Lille Frederik, Du har saa gode Øjne, kom her hen og se en Gang; jeg synes bestemt, det er Kongen af Grækenland, som staar ved det Vindu dér til venstre paa første Sal!

Det kan imidlertid, selv af Frederiks Falkeblík, ikke afgøres, om det virkelig har været Kongen af Grækenland. Den paagældende Herre er nemlig straks igen gaaet bort fra Vinduet. Taalmodigt drager da Selskabet videre, kigger en Stund gennem Gitteret ind i Marmorhaven, afsøger Normandsdalen, dvæler ved Kongebroen og den russiske Portal, alle Vegne, hvor der kan være mindste Haab om at møde blot en fyrstelig Barnevogn, men uden synderligt Held. Det lykkes kun den gamle Læderstrømpe at vejre to ganske unge Prinser, som man end ikke er rigtig sikker paa virkelig var to Prinser. Efter afholdt Krigsraad besluttet da, ogsaa fordi man næsten ikke længer kan staa paa Benene, at indstille Jagten i Terrænet, og begive sig til Kroen. Dér, véd man bestemt, kommer hele Fyrstefamilien forbi, naar den omtrent Klokken to tager ud at køre eller spadserer. I Ventetiden kan man saa udhvile sig og spise til Middag.

Paa Kroen sidder de berømte russiske Opdagere, hvem

man allerede kender fra Bladene som Mænd med intelligente Ansigter og gennemborende, allestedsnærværende Øjne. De ser gennemborende paa det indtrædende Selskab, som dog ikke lader til at vække deres letslumrende Mistanke. Tilsyneladende roligt fortsætter de deres Pokuleren med tvende her udstationerede københavnske Bladkorrespondenter, hvem de velvilligst forsyner med diverse bevingede Efterretninger, som Korrespondenterne senere lader flyve til København. Dineren serveres af landlige Hænder. En Edderkop falder ned i Suppen, ellers passerer intet mærkeligt før ved Bøffen, da en Mand pludselig styrter ind fra Gaden, henrykt brølende: Nu kommer de allesammen!

Det virker som Efterretningen om et Jordskælv. Op farer hulter til bulter Journalister, Opdagere og rejsende, Herterne barhovede, skyndsomt tyggende af Munden, Damerne rivende Servietten fra Brystet, alle ud og kaster sig i Støvet paa Landevejen, mens 3—4 kongelige Char-à-bancs ruller hurtigt forbi; Herskaberne nikker og smiler, den yngste fyrstelige Ungdom behager allernaadigst at le himmelhøjt.

Nu gælder det blot om snildt at beregne, hvilken Vej de kommer tilbage, og saa gaa dem i Møde for i Ro og Mag at kunne tage dem i Øjesyn endnu en Gang, før man skal hjem med Toget Kl. 5. Lykkes det vel, maa Udbyttet kaldes heldigt. En Kejser, to Kejserinder, flere Konger og Dronninger, adskillige Tronfølgere og Kronprinsesser, foruden en hel Mængde mindreaarige Fyrsteligheder af begge Køn — Smaaavildt, man ikke ret véd at klassificere. Og naar man næste Dag og fremtidig læser i sin Avis den fortræffelige Korrespondents Meddelelse: „Kl. c. 2¹/₂ kørte hele Kejser- og Kongefamilien med samtlige Gæster ud i 4 Char-à-bancs. De høje Herskaber vendte tilbage Kl. c. 3¹/₂“ — saa forstaar man ganske anderledes end før de stemningsfulde Linjer. Nu har man selv set, hvordan denne Begivenhed finder Sted og tager sig ud.

Saaledes omtrent gaar Dagene for Czaren og Københavnerne, til Afskedsstunden slaar. For sidste Gang den Gang, vajer de trofaste Flag over Byen og ruller Cortégen gennem Gaderne. Afskedskanonaden dunder og Folk vifter paa Langelinje, saa længe de kan se Røgen fra de kejserlige Skibe. Lidt triste vandrer Københavnerne hjem. Paa Vejen

i Bredgade er der nogle, som lægger Mærke til, at man i en vis skummel Hjørnebygning er i Færd med at lufte ud og gøre Vinduerne rene. De studser lidt, saa gaar der et Lys over deres Ansigter:

— Det er jo Rigsdagen, vi skal have ind! Herregud, Rigsdagen, det er dog altid en Erstatning!

Saamænd er det saa. Czaren er rejst, Grundloven leve! Der er bestandig noget nyt at raabe Hurra for i København.

KØBENHAVNSK DEMIMONDE

København har som andre Storbyer Omnibusser og talrige Drosker til almen Fornøjelse og Bekvemmelighed. Den har ogsaa, som andre Smaabyer, sine Forsøg, mere iøjnefaldende end egentlig stilfulde, paa Efterligning af storeuropæisk Ekvipageelegance. Men den har endelig, mere maaske som noget for sig selv, et Antal Privatkupéer, kokette Enspændere med Plads til to, højst tre Personer, dæmpet holdte og komfortable, afpassede efter en finere Velhavenheds Evne og Smag. Ved Middags- og Skumringstid, just før og som Gassen tændes, og naar de sidste Damer med Smaapakker og Portemonnæ i Haanden forlader Butikkerne, ruller de hyppigst gennem Gaderne. Og Kenderen paa Fortovet komplimenterer stille det lette Køretøjs korrekte Ubemærkethed og spørger, medens det blinkende og hastigt skyder forbi, spørger, hvis han ikke véd det: Hvem er mon den lykkelige Ejer, sidder han alene i Kupéen — eller kører der flere?

— Man maa ikke lige straks tænke sig noget saa blændende som Nizzas Kameliaflor eller Diamantféerne ved Nevaen, naar Talen er om Demimonden i København. København har sin Demimonde — naturligvis, men Verdenskokotteriets Luksusfrenesi, som Similipariseren *Richard Kauffmann* vilde udtrykke sig, har hidtil ladet denne Blomst paa vor Hovedstads ellers yppige Kulturliv uberørt i hjemlig Oprindelighed. Den københavnske Demimonde er borgerlig og højhalset beskeden, af et blidt, husligt Tække, der gør den til et sømmeligt Hof om den Dronning Margaretha Figur med Strikkegarnsnøglet i Haanden, som gamle *Thorvaldsen* i ungdommelig Kaadhed kaldte for Venus.

Foragt for alt tvetydigt Skin, tom Pragt og falsk Glimmer er den dannede, københavnske Demimondes Karaktermærke. Dens Hu staar til det jævne og ægte, den hjemlige Hygge er dens Ideal. I høj Grad besidder den Englændernes priste H o m e sans. Naturligvis kan der paa peges letsindige og karaktersvage Undtagelser, men de forsvinder hurtigt igen fra den ansete og solide Demimondes Kreds. I ni af ti Tilfælde lever den respektable københavnske Demimonde-dame som en fornuftig Partikulier i sit velindrettede Interiør, det hun med voksende Smag forskønner og fornyer, udelukkende optaget af sine Pligter og sunde Adspredelser. Ja, hvis det ikke i altfor manges Øren vilde lyde som en Paradoks, kunde det godt paastaas, at faa Samfundsklasser gennemgaaende fører en saa regelmæssig, stille og sober Tilværelse som den honnette københavnske Demimonde.

Frøken *Helga Carlsen* bebor en 3 Værelsers Lejlighed med Entré, Køkken, Pigekammer og øvrige Bekvemmeligheder i en net Ejendom ude i *Ny Stormgade*. Der er ingen Genboer, men fri Udsigt over Havnen og Amager. Om Sommeren staar Solen stærkt paa, ligesom der ogsaa kan indtræde mindre behagelig Omveksling i Luftens naturlige Friskhed, men da Frøken *Carlsen* tilbringer Størstedelen af den milde Aarstid paa Landet, medfører dette ingen videre Ulempe. Frøken *Carlsen* har sin Moder hos sig, en endnu aandsfrisk og rørig gammel Dame, der fører den lille Husholdning med forstandig Økonomi. Madam Carlsen, der forlængst har forladt sin Mand for helt at kunne ofre sig for sin Datter, sover i Pigekammeret, hvor hun har sit Boudoir, sover trygt og uforstyrreligt og læser hver Aften, før hun tidligt begiver sig til Ro, i Kortene sit Barns Fremtid stedse mere lykkelig og bestraalt.

Frøken *Helga* har sin Bekvemmelighed i de to Værelser til Gaden, indrettede som Salon og Sovekammer, det sidste nærmest Entréen. Det tredje Værelse til Gaarden henstaar umøbleret og benyttes til Badestue og Pulterkammer, medens Familiens Maaltider indtages paa forskellige Steder, snart i Køkkenet, snart i Salonen, undertiden for Frøkenens Vedkommende paa Sengen. Møblementet i Værelserne er af

en solid, moderne Elegance. Mørkeblaat Silkeplysch i Salonen, lyst Crétonne om Sengen og Toiletspejlet. Det er i sin Helhed en Gave fra Frøkenens første alvorlige Beskytter, en barnløs Enkemand og Justitsraad i et af Regeringskontorerne. Paa sine ensomme Aftenspadsereture traf han den unge Pige, som den Gang lig en naiv Rus havde kastet sig ud i Livets Hvirvel med sorgløst Mod. Ved sine indtrængende Forestillinger og kærlige Opmuntringer lykkedes det ham at aabne hendes Blik for Fremtidens mere alvorsfulde Sider, og hun samtykkede da i som første Bevis paa hans oprigtig mente Hengivenhed at modtage ommeldte Plysch-installation, det oprindelige Fundament for den sikre sociale Position, hun siden med Omhu og Klogskab har forstaaet at befæste. Efter to Aars ubeskrivelig Lykke døde den gode Justitsraad. Hans venlige Oldingeaasyn skinner mildt over Sofaen i florumvundet Ramme og med Ridderbaandet i Knap-hullet. Han efterlod ikke sin unge Kærlighed timeligt Gods, men han efterlod hende til en jævnaaldrende Ven, en sat Rentier, der havde været den hyggelige Tredjemand ved Parrets smaa Hymnemiddage paa Skydebanen, og som nu følte det som sin naturlige Pligt at træde trøstende til. Frøken Helga modtog Trøsten, men enten hun nu har fundet den mindre rigelig eller noget énsformig, maaske ogsaa i betænkning for mulig næste Gang ikke at komme til at sidde Enke under lige saa heldige Omstændigheder, indvilligede hun kort efter i en morganatisk Forbindelse til venstre Haand med en yngre Grosserer, som alt i længere Tid havde gjort hende favorable Avancer. Mellem disse to henglider hendes Liv, om Vinteren i Ny Stormgade, om Sommeren i Ordrup, sorgfrit og roligt, som en Flod mellem sine to Bredder. Hun har vidst at indføre og haandhæve en regelmæssig Husorden, der fuldkommen betrygger mod ubehagelige Sammentræf, og andre mandlige Aasyn end de tvende hinanden ubekendte Kontubernaler skuer Stuerne Spejle ikke. Men det hænder undertiden, at Frøken Carlsen tilbringer en Aften udenfor Hjemmet for at hengive sig til en eller anden mere utvungen Selskabelighed. Disse Udflugter, for hvilke hun da ikke gør det fortrolige Regnskab, en Datter skylder sin Moder, er det eneste, der kan fremkalde en bebrejdende Misstemning hos Madam Carlsen, hvis pinlige Hverv det er at undskylde og forklare dem overfor Huset Venner. Men et kærligt Ord fra Datteren i Form af en

mild Hentydning til, hvad Moderen skylder hende, er nok til at bringe den gamles Sind i tilgivende Ro. Og om én Udflugt er de enige i lige Forudglæde og omhyggelig Forberedelse. Det gælder den 3dje Kasinomaskerade. Der sidder Madam Carlsen i bedste Pynt paa Balkonen og ser Frøken Carlsen i fineste Skrud paa Gulvet danse Lanciers og Galopade „saa lystigt som hun havde stjaalet baade Strømper og Sko“, med nydelige unge Mænd i Kjole og hvidt. Frøken Carlsen danser kun med *la crème*, og mellem Kvadrillerne, mens hun hviler ud hos sin Mama, udpeger hun hende de fineste Navne af det elegante Selskab. Og naar de kører hjem sammen om Morgenens, er ingen Etatsraadinde, hvis Datter har hele Aristokratiet paa sit Kort ved Forsvarsforeningens store Bal, stoltere end Madam Carlsen. Der er kun det sørgelige Nachspiel, at efter denne aarlig tilbagevendende Festlighed tilbringer Frøken Carlsen en Tid lang hyp-pigst sine Aftener udenfor Hjemmet.

Frøken Carlsen er nu en Dame midt i Tyverne, brunet, af slank Højde med en berømt Figur og et Ansigt, hvis rolige, bløde Linjer og store, vandblaa Øjne afspejler en sund Sjæls enfoldige Harmoni. Af Temperament er hun elskelig indolent, af Tankegang henrivende ensartet. Med Undtagelse af smaa *wedding-trips*, hun i sin første Ungdom nu og da foretog til Helsingborg og Malmø og senere en 3 Dages Udflugt til Berlin, hvis Mindesmærker hun besaa i Forening med Grossererens, har hun aldrig sat sine Ben udenfor København og er ukyndig i fremmede Tungemaal, men taler, skriver og læser sit Modersmaal med fornøden Lethed. Ligeledes spiller hun net Piano, hvori hun har nydt en fortræffelig Undervisning efter Zigøjnersystemet, og foredrager ikke uden Følelse mindre Ballader og Romancer, saavel tungsindige f. Eks. „Det gamle Træ, o lad det staa“, som skælmske, blandt andre en med det kokette Refræn: „Christian, Du tror vist, jeg ly-ver“. Med denne sidste plejer hun at dysse Grossererens Mistæksomhed i Ro, medens „det gamle Træ“ er Rentierens Vuggeviser. Politik foragter Frøken Carlsen, af Kunst foretrækker hun Teatret, især om Søndagen. Strindberg hader hun. I religiøs Henseende er hun usikker. Vel søger hun ikke Kirken, men der er dog ingen Tvivl om, at hun tænker over det hinsides. Og hun nærer den Tillid til den himmelske Retfærdighed, at den vil finde, den ikke kan være bekendt at gøre hende noget. Hvad den virkelig heller ikke godt kan.

Saadan er Frøken Carlsen. Ved Middags- og Skumrings-
tid, just før og som Gassen tændes, og naar de sidste Damer
med Smaapakker og Portemonnæ i Haanden gaar hjem fra
Butikkerne, kommer hun ind gennem Byen fulgt af *Kielland*,
Grossererens store danske Hund.

VED ET KØBENHAVNSK BADESTED

De københavnske Badesteder danner en smilende Række langs Strandvejen ved Øresund mellem København og Helsingør.

De pragtfuldeste, nærmest Hovedstaden, kalder sig Anstalter og bebos — saa vidt nogen bor der — af Udlændinge, Diplomater og enkelte enormt rige Indfødte, der her fører et Verdensliv med Rideæsler, Vandrutschebane, Gede-bukke køretøjer, Jockeyroulet, svenske Koncerter, fransk Køkken og Kellnere, der kan Tysk.

Nordligst ligger de beskedne Lejer. Ved idylliske Tilstande og Omgivelser erstatter de Savnet af kunstige Adspredelser. Her bader for en moderat Indakkordering københavnske Hustruer, der lig Psyche kun ser deres Amor om Natten. Skuespillere i Jægers Normal trænerer paa Velocipede og udvikler Skæg. Unge Malere færdes med fantastiske Hovedbedækninger og iagttager vidunderlige Solnedgange. Strængt moderne Poeter samler Lokalstudier til sørgmodige Noveller om det oprindelige Naturgriseris Bukken under i Kampen mod den fremvæltende Forfinelse.

Midtvejs mellem disse Poler, dér hvor Idyl og Kultur rækker hinanden Haanden, hvor en ærværdig Kro, omskygget af brede Kastanjer, paa sine knudrede Skuldre bærer en let Schweizeretage med Snitværks Balkon og „Hotel“ i Guldskrift paa Gavlen, hvor den driftige Vært har bygget seks Badehuse, der ligner Lysthuse, ude i sin Strand og fire Lysthuse, der ligner Badehuse, oppe paa sin Skrænt — i klart Vejr kan man stirre over til Vinduerne i Landskrona — hvor Posten bringer Bladene Morgen og Aften, og Eftermiddagsdamperen ankommer i passende Spisetid, dér er Stedet, das

ist Tyrol, det ægte københavnske Badested, hvor nogle af Jordens lykkeligste ligger paa Landet og gaar i Vandet.

Naturligvis er der Grader i Lykken. Beboerne af de omliggende store Landsteder, der bag uigennemtrængelige Hække af Avnbøg og Tjørn skjuler sig med Parkanlæg, Drivhuse, Sportsterræner, Vognremiser, Familiebegravelser og mangfoldig anden jordisk Herlighed, disse Pamfliusser, der oven i Købet spiser til Middag Klokken otte efter at have drukket The Klokken fem — omtrent det fornemste man kan foretage sig her til Lands næst at lade afholde Parforcejagter — maa selvfølgelig føle sig herskabeligt ophøjede over de Beboere af Steder med aaben Have ud til Strandvejen, som spiser til Middag Klokken fem og drikker The Klokken otte. Til Gengæld kan disse se ned paa Indehaverne af de træløse Villaer ved grusede Sideveje. Og skønt Ejermændene til saadanne Smaahelveder af Støv, Sol, Fluespise-stuer, Soveblykamre og nabovenligt Klaverspil med en vis Arrighed kalde deres landlige Tilflugtssteder for *Nøjsomhedstak*, *Sindsro* eller *Mon plaisir*, maa dog selve Proprietærfølelsen forlene dem Værdighed overfor Folk, der kun bor til Leje hos Fiskerne eller har givet sig i Pension paa Hotellet. Disse lavest stillede paa Landlivets Rangstige har ikke andre at foragte end det Udskud, der kun kommer om Søndagen for at drikke Kaffe og fortære medbragte Madkurve i Hotellets Have. Men saa vist er alt indrettet, at dette Publikum antages at skue med dybeste Ærbødighed og Misundelse op til alt, hvad der ligger fast paa Landet, og der er saaledes lykkeligt tilvejebragt den fornødne Grundvold for en stedlig Samfundsorden, inden hvilken de forskellige Klasser kan føre deres Badeliv i gensidig Agtelse og Tillid.

Da et københavnsk Badested mere end nogen anden Del af Riget fordrer hyppig og intim Forbindelse med Hovedstaden, er det klart, at den højeste Vigtighed og Interesse maa tillægges de Befordringsmidler, paa hvilke Opgaven hviler. Ubestridt nyder dog af dem alle Dampskibene den videste Popularitet. Der er næppe det Grossererbarn paa den fashionable Del af Kysten, der ikke om ethvert af disse i Hastighed og Komfort lige ypperlige Fartøjer véd Besked med alt fra Navn og Sejletider til Kaptajnens Fødselsdag og Kahytssjofruens fungerende Kæreste. Men Dampskibene fortjener og-

saa Respekt og den ømmeste Opmærksomhed. De giver Ly for nogle af det københavnske Samfundslegemes betydningsfuldeste Livsytringer. Dér om Bord ligger nemlig den københavnske Sladder paa Landet og sover den københavnske Børs til Middag.

Vel turde den Paastand være for dristig, at den københavnske Børs ellers aldrig sover. Men ingen bør tvivle om, at netop den Skraber, Blomsten af dansk Foretagelsesaand her sliber, bærer sine Renter. Henstrakte i halvfire Damprens Katakomber ligger disse Mænd, for hvem Kurserne skælver, Side om Side; en let Sved perler paa deres Pander, roligt hæver Brystet sig under de massive Guldkæder, en højtidsfuld Snorken bølger som dæmpet Orgelbrus gennem Rummet — ja var det ikke at tale ugudelig Spøg om en ærefrygtindgydende Ting, skulde man næsten ved Synet af saa megen Vægt og sund Flegma, Boks ved Boks, fristes til den Antagelse, at Opfinderen af et vist Spil at drive med visse trivelige Kugler her har hentet den oprindelige Impuls til sin heldige Idé.

Og nu den københavnske Sladder, hvad i al Verden skulde den vel stille op i den selskabsløse Sommertid uden Dampskibene, hvor alle, der sladrer og sladres om, saa yndigt kan træffe hinanden. De vilde jo dø af Kedsomhed, vore smaa Balsiskener og Middagspapegøjer, om de ikke en Gang eller to om Ugen kunde sejle frem og tilbage med *Gylfe* eller *Øresund* og knæbre med deres søde, smaa Næb. Eller den værdige Grosserer og Familiefader som, knap han har sat sig ved Middagsbordet og sunket den første Skefuld Suppe, overfaldes af sin utaalmodige Frue med Spørgsmaal om nyt, hvad skulde den stakkels Mand gribe til, om han ikke straks kunde servere hende en Mundfuld Sladder lige frisk fra Dampskibet. Skikkelig københavnsk Sladder, saa uskyldig fri for Vid, saa lykkelig ren for Gift, kun at ligne ved lunken, fedtet, højst en Kende surt Opvaskningsvand, hvori det dog gør saa velsignet at putte Næsen, mens man bløder Næstens intime Linned.

Idet Landliggerne til Søs saaledes styrker og adspreder sig, nyder de for Tilfældet tilbageblevne Naturens Glæder. Damerne bader. Dette foregaar sædvanligt mellem 10 og 12, og man har da paa den Tid op langs Kysten det ene Syn

mere fortryllende end det andet. Større og mindre Flokke af Damer staar med hinanden i Hænderne og hopper uafbrudt op og ned paa samme Plet under glade Opsange og Hvin. Andre boltrer sig dristigt svømmende omkring dem. Der er dog ved en Dame, mens hun svømmer, som Regel noget iøjnespringende, der hurtigt bringer den tænksomme Iagttagere til Erkendelse af det taktfulde i Folkemythens Idé med at skænke Havfruerne Fiskenes Hale.

Efter Vandet holdes Frokost og Siesta over hele Linjen. Markiserne rulles ned for Verandaerne, Hængekøjerne klynges op, Formiddagens Døsighed lægger sig over de solbagte, insektsummende Haver. Søen skubber sig dovent ind og ud paa Stranden. Skinnende Krager og Alliker spanker om og fisker i Tangen. I Horisonten staar Sejlerne ubevæge- lige som klippede ud i graat Papir.

Pludselig opskræmmes Freden ved en Række skarpe Skrig fra Hotellets Have. Det er Drengene Jens og Aksel, som er paa Spil. De ligger paa Landet her ude med deres Mødre. Jens er $2\frac{1}{2}$ Aar; hans kridhvide Haar, hvorpaa han bærer en mægtig Kasket, giver hans ungdommelige Hoved bagfra Lighed med en ældgammel Bondemands. Forfra ligner han med sine rosenrøde Kinder, himmelblaa Øjne og et vist sødligt Englesmil en affektet Provinsingenue. Af Væsen er han skabagtig og paatrængende høflig. Til alle, der gaar ud og ind eller forbi, skriger han „God Dag“ som en afrettet Papegøje.

Aksel er kun to Aar, i en Art Skørt og med Straahat, hvis Elastik han holder i Munden. Hans store, ildrøde Ansigt tyder paa en gnaven og indesluttet Karakter. Han kan nu heller ikke tale og indlader sig i det hele højst nødigt med nogen. Derimod besøger han flittigt Skarnbøtten omme ved Køkkendøren, hvorfra han vender tilbage med Hummerben, Ærtebælge og Kyllingehalse, som han fortærer i Ensomhed. Ogsaa kæmper han med Ænder og Spurve om det Brød, Gæsterne kaster ud.

Begge to er de tyve Gange om Dagen i overhængende Livsfare, enten ved Vandet, mellem Vognene eller paa Trappen op til Skrænten. Dette kundgøres ved de omtalte Skrig fra deres ulykkelige Mødre, som hækler under Kastanjetræerne og paa Grund af Omstændigheder ikke ret hurtigt kan sætte efter dem, medens de vagthavende Barnepiger regelmæssigt er forsvundne i visse dunkle Lysthuse i Baggrunden af

Haven, hvor de af Hotellets to Opvartere undervises i at fløjte, smælde med Lindeblade og lignende hyrdeagtige Selskabsfor nøjelser.

Opvarter Friis er Københavner, nakkeskilt og i Kjole; han serverer Hotellets Pensionærer paa deres Værelser og ved Fællesmaaltiderne i Salen. Hans Kollega Jeppesen er bondefødt, slaveklippet og betjener i Trøje og Forklæde Gæsterne i Skænkestuen og i Haven. Ubeskæftigede i Øjeblikket, da Barnepigerne er gaaet for at berede Jens og Aksel deres Middagslur, staar begge drømmende ved Indgangen. To ældre Damer, lige ankomne med en Sofavogn, ryster, først den ene, saa den anden, Folderne af sig ude paa Vejen og styrer hen imod Laagen, som den galante Friis skynder sig at aabne. De er begge meget smaa, meget nærsynede og en Smule gebræklige, ganske éns klædt i staa graa Kjoler, sirlige sorte Mantiller med Blonder og éns mørke Hatte. Kun har den ene grønne Vindruer paa sin Hat, den anden spaniske Kirsebær. Formodentligt er det herpaa, deres smaa Nætter og Niecer kender dem fra hinanden.

De er nu kommet ud paa en lille Landtur, maaske er det den enes Fødselsdag, eller de skal blot gøre et Ophold, mens de venter paa næste Skib eller Vogn for at begive sig videre til et Sted, hvor de er inviteret til Middag. Belevant konverserende ledsager Hr. Friis dem ind i Haven. Om Damerne maaske agter at bo paa Hotellet, han skal da straks lade deres Bagage afhente. Eller Damerne ønsker maaske kun en Forfriskning? I saa Fald vilde han anbefale dem at indtage den oppe paa Skrænten, hvorfra Udsigten netop i Dag er aldeles henrivende. Man kan saamænd se langt ind i Sverige; de er allerede begyndt at høste der ovre. Ja, man maa rigtignok ønske, det Vejr vil blive ved at holde sig. To Chokolade altsaa — med et dybt Buk forlader han sine blændede Protegéer ved Foden af Trappen og henkaster paa Tilbagefarten, pegende med Tommelfingeren over Skuldren: Gæster til dig, Jeppesen, to Chokolade op paa Skrænten! Op farer Jeppesen ad Trappens 57 Trin for at tørre Bordet af og høre, om der skal Brød til. Op farer han igen med Chokoladen, op nok en Gang med en Kikkert, saa med en Avis, endelig for at faa Betaling.

— Hvor meget, spørger Friis, der med Lorgnet paa imidlertid har studeret *Politiken*.

— Seks Øre, svarer den forpustede Jeppesen.

— Indiot!

Langsomt, støttende sig til Parasollerne, kommer nu Damerne ned ad Trappen. Friis nærmer sig paany, haaber de har været tilfredse, beklager de allerede vil forlade, plukker i Forbigaaende to ormstukne Roser og overrækker dem hver „en lille Erindring“. Dette er overvældende. Saa meget Galanteri kan ikke forblive ubelønnet. Den ene gamle Dame hvisker til den anden, og op af Tasken kommer til den ærbødigt overraskede Friis en Femogtyve Øre, som han for sin Kollegas Næse flot kaster i Vejret og fanger igen med Bagen af Haanden med et: „Saa er Maaden, Jeppesen.“

Naar Sommêrlier'en Friis ved Femtiden har inspiceret Opdækningen i Table d'hôte Salen, smagt paa Syltetøjet og Salaten og skænket sig et Glas af Departementschefens private Rødvin, lader han Pigen ringe Badegæsterne sammen og stiller sig selv hen ved Anretterbordet med Servietten over Armen. Lidt efter triner Selskabet højtideligt ind, Herrerne i sort Frakke, gnidende sig i Hænderne, Damerne med Armbaand og Handsker, Børnene artigt kæmmede. Der hilses alvorligt og samtales stødvis, mens Spisesedlen gaar rundt; først efter Suppen kommer den egentlige Konversation i Gang. Som det sig hør og bør, hvor danske Mænd og Kvinder er tilsammen i et festligt Lag, drejer den sig til Indledning om Kongehuset, og det er da rørende at være Vidne til, hvilket trofast og nøje Kendskab, Folk, der ellers staar Høft fjernt, gemmer til de kongelige Personers Liv og Vaner. Der oplyses om Majestæternes Livretter og Prinsesse Mariæ Adspredelser, skæmtfuldt og dog ærbødigt fortælles om de kronprinselige Børns Sengetid, hvor mange Stykker Smørrebrød de unge kongelige Højheder faar til Aften, og hvad der er paa. Da en Dame meddeler, at Hs. Majestæt holder meget af Vandgrød, løfter hele Selskabet Hovederne og gentager som én Mund „Vandgrød“ med henrykt opspilede Øjne. Ja, turde det tænkes, at der ved Herskabernes Taffel raadede en blot tilnærmende Interesse for den undersaatlige Diæt, med hvilken Sandhed kunde man da ikke tale om styrkende Baand mellem Kongehus og Folk.

Den Dame, som serverede Vandgrøden, rødmer højt baade af Glæde over sit Held og Forvirring over sin Dristighed. Hun og hendes Mand, en velstaaende Børstefabrikant, er nemlig først for ganske nylig blevet fuldt akcepterede af Kredsens fornemste Dame, Departementschefens Frue. For-

gæves gik hun i Begyndelsen fra om Morgenens tidligt i violet Silkekjole og med Diamantbrosche, forgæves var hendes Mand utrættelig i at rive Svovlstikker af til Departementschefens Cigar. Først da hun en Dag havde faaet sin Landauer ud og Departementschefinden, der ikke kunde modstaa den elegante Ekvipage, havde samtykket i en Køretur, blev der tilstedet hende Adgang til det departementale Kaffe-bord efter Middagen. Til Gengæld er en ung Herre, skønt Student og af passende social Byrd, blevet ganske udstødt. Dels er han nemlig iagttaget at drikke Absinth, dels er han en Søndag Eftermiddag taget til København og først vendt tilbage Mandag Formiddag, hvorpaa han straks gik op og lagde sig til at sove. Det blev derefter forbudt de unge Damer at tage ud at ro med ham.

Men Søndagen er nu i det hele for Hotellet en Skammens og Uhyggens Dag. Saa lugter der af Bøf i Haven fra Klokken syv om Morgenens, og lange Vognrækker med Trompeter og Foreningsfaner i Spidsen kører op for Døren og aflæsser støjende Folkeskarer, som stormer Lysthuse, besætter Bænke og Borde, farer Væddeløb paa Badehusbroen og ned ad Skrænten, drikker, danser og holder Kommers. Seks Reserveopvartere fra København flyver frem og tilbage og tager ganske Luven fra Jeppesen. Sangkor opstiller sig paa Balkonen og foredrager „Joachim uti Babylon“, saa Departementschefen umulig kan faa sin Blund. Tilstøvede Bicykletter ligger og holder Rast paa Plænerne i upassende Benstillinger. Og i alt dette Hurlumhej tripper de pæne Bade-gæster og Pensionærer forknytte omkring eller trykker sig sammen i afsides Kroge som fornærmede Høns, der af en vraltende og snadrende Andeflok er forjagne fra deres retlige Enemærker.

Derfor erklærer ogsaa Fru Departementschefen hvert Aar hver Søndag Aften ved Thebordet, at det bestemt er sidste Sommer, de bor der.

KØBENHAVNSKE VÆDDELØB

Ved København afholdes to Slags Væddeløb, til Travsportens Fremme flere Gange om Aaret, og til den ædle Hesteavls Fremme en Gang om Aaret. Af disse Formaal omfattes Travsportens Fremme ikke med Forkærlighed af det finere Publikum, og dens Væddeløb anses hverken fashionable eller morsomme. Det første, fordi det som bekendt hele Verden over ikke anses for saa fashionable at se en Hest trave som at se den løbe i Karrière, det andet, fordi det heller ikke er morsomt altid at se de samme Heste trave, og paa Københavns Traverbane traver aldrig andre end de samme. Skønt det saaledes i Aarenes Løb maatte synes nogenlunde afgjort, hvilke af disse utrættelige Dyr der traver bedst, kommer deres Kuske dog hver Gang op at skændes om Sejren, private Nachspiel, som støder og sløver Forsamlingen, der venter paa sine Odds og vil hjem. Naar dertil endelig kommer, at Travernes Ejermænd for Størsteparten er Forretningsfolk og Næringsdrivende, der af deres Fæller i de forskellige Næringsgrene oven i Købet betragtes med hemmelig Misundelse og Uvilje, som Folk, der vil gøre sig vigtige og hæve sig over deres Stand, er det forstaaeligt, at et tilbageholdende, fint udviklet og kræsent dømmende Publikum som det bedre københavnske, ikke kan skænke Travvæddeløbene nogen sær Bevaagenhed og Kredit, men i Følge sin Opdragelse og skarpe sociale Sans maa sætte dem i Kurs med Jockeybillardspil, Præmiekegleturnering og lignende mindre mondæne Adspredelser.

Anderledes derimod med den ædle Hesteavl, for den banker alle dannede Hjerter. Eremitageløbene i Juli Maaned er den københavnske Sommers allerfineste Begivenhed, de er

højeste chic, og deres *fashion* fastslaaet som et Dogme. Til den elegante Morskab møder Hoffet, Staldetaten og Diplomaterne i Spidsen af det fornemste Selskab: Rigets højeste Adel og lavere Noblesse, de i Rangen ophøjede Finantser, den unge Herreverden, de smaa Frøkener fra Godserne og Strandvejens tennisspillende Arvinger paa mindst 200,000 — hele Kransekagen. Paaklædningen Formiddagsgala, Damerne lys Overraskelse, Herrerne dæmpet Korrekthed. Om denne glimrende Skare, der fortrinsvis bevæger sig i Nærheden af Dommertribunen og det af Hoffet occuperede Terræn: det frie københavnske Borgerskab i varm og ærbødig Beundring, andægtig forvisset om at deltage i Indbegrebet af *highlife* og overvære en mageløs Udfoldelse af aristokratisk Luksus og Pragt — og slyngende sig om det hele, ned over den bølgende gulgraa Slette under Julihimlens Glød, kantet af Vognrækker og Tilskuers-Trængsel, Banen, Valpladsen, de ædle Hesteavlernes Vej til Ros og Magt.

For at gøre rigtig Figur ved dette straalende Stævne er det imidlertid ikke tilstrækkeligt at møde paa Pletten i stiv Puds, det kommer nok saa vel an paa, hvordan man er mødt — det gælder at tage standsmæssigt ud og standsmæssigt hjem. Fordringerne er dog overkommelige. Den københavnske Ekvipageluksus er som bekendt ikke blændende. I alt findes der maaske i hele Byen fem, seks komplette, private Køretøjer, Resten fordunkler ikke almindelig Vognmandsstilfuldhed. Naar man derfor blot ikke anstiger pr. Kapervogn eller i Droske, er Honnøren reddet. Det fineste, naar man ikke er selvejerkørende, er at være to i en af Jørgensens Viktoriaer. Da det imidlertid vides, at Jørgensen kun har to Viktoriaer, som det er meget vanskeligt at erholde, fordi de i Reglen forbeholdes den notable Forretnings allernotableste Kunder, kan det tilgives, at man er tre i en Landauer fra Bohn. Flere end tre i en lejet Landauer maa man nødig være; fire er allerede ufint, men kan gaa an paa Hjemturen — man har inviteret en uanbragt bekendt til at køre med sig til Byen — fem, én paa Bukken, absolut simpelt. Har man derimod eget Køretøj, kan man uden at støde an godt være en halv Snes, fire Børn hos Kusken og seks Voksne inden. Saadan er nu

en Gang de tavse Regler, og dem gør man vel i at iagttage, naar man ønsker at optræde distingveret. Har man endelig ikke kunnet opdrive en præsenteret Landauer, eller er man et Selskab, der vil være sammen, kan man ogsaa komme i Char-a-banc. Men man maa da sørge for, at det faar tydeligt Udseende af at være en *Pick-nick*, f. Eks. ved at give Hestene kulørte Silkesløjfer bag Ørene, have Champagne med i Vognen og lade en af de deltagende Herrer fungere som Kusk. Forstaar vedkommende Herre at køre med fire, kan det hele endda faa et ret elegant og aparte Sving og komme til at minde om de engelske og franske *mail-coaches*, firspændige Selvejeromnibusser, hvor Herskabet, Herrer og Damer, sidder paa Taget, Ejeren styrer, og Kusk og Tjenere kører indeni med korslagte Arme.

At indfinde sig til Hest paa Væddeløbspladsen ansaas i forsvundne Dage for flot, men bør nu om Stunder indstændigt fraraades som værende under al *bon-ton*. Ogsaa medfører det den Betænkelighed, at ens Hest let betages af ubetvingelig Ærgerrighed efter at maale sig med de professionelle Løbere, saa man risikerer et ufrivilligt Vædderidt langs Banens indre Kreds mellem forfærdede Tilskuere, eftersat af Gendarmen og Politi.

Staar man saa lykkelig og støvet paa den berømte Sadleplads, gælder det her ikke at forsynde sig mod Etiketten, men fint stemme sin Optræden efter den herskende Tone. Det kan straks bemærkes, at det slet ikke fordres, man skal give sig Mine af Sportsmænd, Hestekender eller overhovedet af at nære stor Interesse for Løbene. Tværtimod, al stærk Læggen for Dagen af Deltagelse er inconvenabel. Men der er andre Regler at vise Hensyn. Først og fremmest ingen lydelig Munterhed, ingen fremtrædende Aabenbaren af, at man er kommen for at more sig, for at deltage i en almindelig Fornøjelse. Væddeløbsstenen er stiv og tyst. Naar man har raabt Hurra for de kongelige, der følgende fyrstelig Høfligheds Skik altid efter Referaterne ankommer præcis Kl. 4, bør man bevæge sig langsomt omkring i Solskinet med alvorligt og ligegyldigt Ansigt som til Promenadekoncert ved en Brøndkur, eller beskedent stille sig hen i Nærheden af Snoren og uden at strække Hals efter Rytterne føre dæmpet Samtale. Man maa dernæst være i høj Grad tilbageholdende, meget

forsigtig med at nærme sig til andre end ens intime og jævnlige. Henvender man sig til bekendte, som er finere end en selv, betragtes det som paatrængende — til nogen, som er lavere paa Straa, som uforskammet nedladende. Der hersker paa Væddeløbsdagen en Rangforordning strængere end ved et Hofbal, de forskellige Klasser gaar rundt med halv fjendtlige Miner, alle i Overbevisning om at være Genstand for almindelig Opmærksomhed og nervøst ængstelige for under den stramme Parade at komme i falskt Lys eller skæv Stilling. Lad Mobben være ene om at klappe og raabe og bøje sig frem over Snoren, naar Hestene suser ind. Et lille Hurra efter Hs. Maj. Kongens Ærespris er tilladeligt, men det er Æresprisen, det gælder, den høje Skænker, ikke Sejrherreren. Under det skandinaviske Derby gaar det an, ja kan endog være passende at røbe en vis patriotisk Bevægelse. Danske Heste løber her med tyske og andre fremmede. Bevægelsen maa dog ikke hidledes af Udsigten til, at dansk skulde triumfere, blandt andet fordi denne Udsigt, som Erfaringen har vist, er for ringe til overhovedet at kunne bevæge, men af den alvorlige Bevidsthed om, at naar udenlandske Heste kommer her op og maaler sig med vore egne, saa er dette, bortset fra de 6000 Kroner, som Løbet vejer, et Tegn paa den Respekt, vort Fædreland trods sin Lidenhed nyder i Udlandet og et betydningsfuldt Led i Danmarks Hævden sig som moderne civiliseret Stat.

Derbyet afslutter den strængt højtidelige Del af Festen. Det begynder ligesom at løsne paa Stivheden, der viser sig Tegn til Humør, Forhindringsridtene staar for, og man har i Mellemtiden indtaget Forfriskninger. Grupperne spreder sig. Nogle styrer ned mod Forhindringerne, andre bestiger med Kikkerter Udsigtstaget. Om Totalisatoren bliver der Trængsel, nu er der Chance. Hurdle og Grøfter kan give anselige Odds. Skal man holde paa Lørup, Tesdorph eller Castenschield? Maaske en Indsats paa hver! Eller vælge en hel ubekendt lille Løjtnant fra Provinsen, som ingen tænker paa, og saa, hvis det bliver ham, indkassere en styrtende Profit? Luftkasteller! Fornuftigst at besætte et Par af Favoritterne, risikere sine 10 Kroner, saa faar man 20 igen. Der spilles beskedent paa den københavnske *turf*. Ingen Formuer voves

eller skabes, man nøjes glad med, som det hedder, at vinde til sin Middag.

Officererne skal ride. Alle Ansigter klarer op. Kokette Dameskikkelser fremtoner omkring paa Vognsæderne med Parasollen sænket bagud og Skildpaddelorgnetten for Øjet. Hvem modstaar Uniformen, de ungdommelige Skikkelser, de nydelige Dyr? Det synes dog anderledes end de forkrøblede Jokeyer paa magre, langbenede Væddeløbere. Husarerne er de fineste, men Dragonerne er mere populære. En mørk Artillerist dukker frem mellem alt det blaa. Hans røde Benklædestriber tager sig flot ud paa Skimmelens graa Flanker. Nu, ret paa Linje og saa marche, marche — Skaren bruser af Sted, Mængden vender sig og følger dem hen over Sletten. Et Par er forud, Resten følger i Flok. Hop, hop, gaar det over Forhindringerne saa fikst som paa en Manege. Der rullede én, oppe igen som et Lyn og efter de andre. Nu blot over Højen, saa kommer de ind. Er det en Husar eller Dragon? Der er han, der er han, det er Husar. Han har tabt Huen. Han drejer hvert Øjeblik Hovedet tilbage. Dragonen er lige i Hælene paa ham, han ser ud til at ride en kraftigere Hest — — pas nu paa, han tager ham, Dragonen, Dragonen — Hurra! ...

Alle er oprømte, enhver har et Øjeblik følt Spændingens oplivende Gysen. Der er lige ved at komme Stemning, nu det er forbi. I samlet Sværm og tavs Trængsel mylrer Vogne og Fodgængere bort og rejser Støvet i kvælende Skyer. Sender Himlen i dette Øjeblik en Byge, faar Scenen Ejendommelighed og Liv: Eremitagens hvidlige Rokosilhuuet mod den blaasorte Himmel, det bølgende Tag af tusinde udspændte Paraplyer, hvorover Landauerne rager frem, standsede midt i Forvirringen for at faa Kalecherne slaaet op, medens Aristokratiets Herrer langsomt kører gennem Stimlen, tilbage-læned i graa og gule Regnfrakker, som akkurat synes stemt i Farven efter de solbrændte Ansigter og blonde Moustacher.

Hjem ad Strandvejen rumler og rasler saa om Kaps med Dampsporvognen det lange Køretog, som spirituelle Referenter næste Dag i Bladene kalder den københavnske *retour de Longchamps*. Og ved Middagsbordene i Tivolis Restaurationer sidder efter Hjemkomsten unge ikke mindre spirituelle Københavnere og taler om og tænker paa, hvor København dog mere og mere nærmer sig til at ligne Paris. Vel maa det indrømmes, har den endnu ikke Eiffeltaarnet, men med Stolt-

hed erindres Tuborgflasken, som knejsede allerede Aaret før. Og nu Væddeløbene ... det fortælles, at et Medlem af den yngste Adel, som lige er kommen fra Udlandet, bestemt har erklæret i Aar paa Væddeløbsballet at ville indføre den røde Kjole. Kom saa og sig, at København ikke følger Moden. Den røde Herrebalkjole, er det ikke helt og holdent Paris?

KØBENHAVNSK POLITI

København besidder et veludviklet Politi. Fra Spidserne til de laveste er det kendt og frygtet af Befolkningen, som et Politi bør være. De ledende Elementer er dog nærmest kun kendte af Navn og hedder allesammen forholdsvis fredeligt Petersen. De hemmelige Politimænd derimod er bedst kendte af Udseende og udpeges, hvor de viser sig i deres Forklædninger, med samme respektfulde Hvisken, som hilser feterede Skuespillere og kongelige Højheder. De menige Betjente endelig — de er kendte af Gavn. Dem hvisker man ikke om; man gyser ganske stiltiende. Dem peger man ikke paa; man lister sig skælvende forbi, mens alt, hvad der bor i en af ond Samvittighed, puffer en i Ryggen. Selv den modigste Skoledreng betænker sig tre Gange paa at spørge en københavnsk Politibetjent om, hvad Klokken er, og De maa være betænkelig uerfaren, eller have levet altfor længe under slappe udenlandske Forhold, hvis De ved Nattetid i Deres Fædrelands Hovedstad hazarderer at bede en af disse, andet Steds maaske til Borgernes Vejledning og Værn optrædende, Skytspatroner om f. Eks. at vise Dem Vej eller skaffe Dem fat paa en Droske. Det *kan* være, han svarer og hjælper Dem, men det er aldeles ikke utænkeligt, at han erklærer Dem for beruset og trækker Dem paa Stationen, eller hvis det er paa et afsides Sted, og han ikke er oplagt til Omstændigheder, uden videre stikker Dem én lige i Synet, saa De trimler. Øvrigheden bærer ikke Sværdet forgæves. Ikke forgæves bærer den københavnske Politibetjent i sine Uniformsknapper hint Stempel, der ogsaa kan ligne en knyttet Næve i et blaat Øje.

De københavnske Politibetjente holder Befolkningen i Tømme paa Gader og Stræder ved Dag og ved Nat. De, som

passer paa om Dagen, er diskrete og tilbageholdende i deres barske Vælde. Man ser i Grunden ikke videre til dem og allermindst, hvor man kunde vente det. Deres Specialitet er tværtimod at komme bagpaa og bagefter. En københavnsk Dagpolitibetjent har en vidunderlig Færdighed i at komme til Syne, og i samme Nu forsvinde igen. Man véd aldrig, hvor man har ham. Han dukker pludselig op af en Kælderhals, blinker med Øjnene, slikker sig om Munden, stryger Skægget, og inden man ser sig om, er han forsvunden — i en anden Kælderhals. Det er ganske som en Ræv ved en Klapjagt. Man sidder en Sommerdag foran en Kafé omsværmet af Gadedrenge og -piger, som tilbyder Blomster, slaar Kraftspring, borer sig frem mellem ens Ben, tigger og rapser. Pludselig føler man, der bliver velgørende tomt omkring en, og ser op fra sin Avis. Dér staar Betjenten paa Hjørnet, skudt truende op af Jorden, mens Sværmen flygter hen ad Fliserne med smaa, advarende Skrig som Stære ved Synet af en Glente. Et Øjeblik efter er der paany en lille Fyr, som napper en i Ærmet: „Go'e Herre!“ Hvad Pokker allerede, hvor er da Betjenten? Pst — forsvunden, som blæst væk. Han har vist sig, gjort Virkning og er nu kørt sig en lille Tur foran paa en Sporvogn!

I det samme, han er taget af Sted, bliver Torvet ovre paa den anden Side lige med ét sort af Mennesker. Fire kanonfulde russiske Matroser slaas som desperate. Mængden stimmer til, Russerne brøler, Gadedrengene pifter, Passagererne oven paa Omnibusserne rejser sig for at se, og fremmede Turister standser, imponerede af dette ejendommelige Stykke Folkeliv, der saa ugenert udfolder sig i en Hovedstads Centrum ved højlys Dag. Et Kvartierstid hengaar; saa bliver Matroserne trætte af at slaas om Kejserens Skæg, samler hinanden op og tumler Arm i Arm videre. Gadedrengene sender et Hurra efter dem, Stimlen er ved at spredes, og se, dér kommer Betjenten just tilbage fra sin Udflugt, frejdig og skinnende i sin Glorie som Regnbuen efter Tordenvejret. Hans Vagt er ude, og han kommer tilbage til sin Post præcis for at blive løst af.

Det er nu hans Eftermands Tur til at lege Kispus, spille Bussemand, køre paa Sporvogn og lade sig afløse — Dagens Gerning for en københavnsk Betjent.

De Politibetjente, som passer paa om Natten, løslades omkring Klokken 9. Ved den Tid antages alle gode Borgere i København at være hjemme og i Seng og kun Nattesvømmere, Fredsforstyrre og Ildgerningsmænd at færdes ude. Tætssluttede Patruljer af haandfaste Karle trækker militærisk gennem Gaderne, og Byen spækkes som en Kalvefjerdings paa Kryds og Tværs med velnærede Vagtposter. Den offentlige Mistanke er nu rettet mod enhver, der slider Stenbroen, og Mistanken stiger, og Betjentens Aarvaagenhed skærpes, efterhaanden som Tiden og Bajerne glider. I Timerne omkring Midnat er den københavnske Nattebetjent paa Højden af Pligtudfoldelse. Hed i Kammen af Beværternes underdanige Tributioner føler han sig kry som Gadens suveræne Herre. Hans kraftige Næve er parat til at ruske i Nakken, eller under Opløb og Spektakel slæbe i Arrest, enhver, som vækker hans autoriserede Mishag. Hans ubestikkelige Konduite gør ham døv for Undskyldninger og Ræsonnementer. „Vil De nøjes med den Lussing, De har faaet, og gaa rolig hjem, eller vil De paa Stationen?“ — Andre Alter-nativer kender han ikke. Han ved, hvad Nattefredens Opretholdelse og Hensynet til Justitsens Værdighed kræver.

Men hans Tjeneste er altfor anstrængende. En Række af Timer tilbragte med at vaage over, at Folk, som følges fra Selskab, ikke staar stille og siger Farvel til hinanden, med at opskrive Navnene paa Syndere, der har taget sig Friheder mod den offentlige Blufærdighed, som end ikke Mørket og uforskyldt Trang kan undskylde; endelig med at afbanke og arrestere saadanne samfundsfarlige, som giver deres Foragt for Loven Luft i Sang, deres Trods mod Autoriteterne Udslag ved at nægte at passere Gaden, eller som blot lægger deres forbryderiske Sindelag for Dagen ved at vise sig ude af Stand til at gaa lige hen ad Fortovet — saa mangfoldig og besværlig Embedsaktivitet maa ende med at udtømme selv den stærkeste Betjents Kræfter. Tilmed skal han jo være frisk og klar næste Formiddag for i den offentlige Politiret at kunne aflægge sandfærdig Ed paa sine Bedrifter. Naar Gryet stunder til, og Færdselen paa Gaderne for nogle Timer næsten ganske dør ud, er den københavnske Nattebetjent derfor træt og sløv. Han søger Hvile i en Portfordybning eller paa en Trappegang, og kun en Flaskes dybe Kluk eller et Aandedræts faste Snorken røber ham i de dæmrende Taager paa hans ensomme Vagt. Nu er det Indbrudstyvenes og Stimændenes Lejlighed.

De forstyrrer ikke Nattefreden; de arbejder uden Spektakel, og naar de har forrettet deres Hverv, tager de ikke nogen højroestet Afsked med deres Offer. Men den handlende, som om Morgenens finder sit Pengeskab tømt, sine Varer bortstjaalne, den overfaldne, som kommer til sig selv, efter at være slaaet til Jorden og udplyndret, bander maaske det Politiet, til hvis Underhold han betaler Skat, og som ikke har kunnet beskytte hans Gods og Liv. Deri handler han tankeløst og uretfærdigt. Han burde nemlig erindre, og være paa det rene med, at det københavnske Nattepolitiet holder det for sin vigtigste Opgave at passe paa dem, der ikke stjæler og ikke slaar ihjel.

Der skal være Tale om at reorganisere Gadepolitiet i København. Skulde dette monstro være nødvendigt? Det overgaas jo dog i sin bestaaende Fortræffelighed kun af ét Politiet i Verden: Politiet paa Frederiksberg.

BEAUMONDEN I KØBENHAVN

Til den københavnske Beaumonde i ret Forstand bør man hverken medregne de residerende Diplomater eller den Del af Godsejeraristokratiet, som tilbringer nogle Vintermaaneder i Byen. Disse Elementer danner ophøjede, ja glimrende Træk i Hovedstadens selskabelige Fysiognomi, men de tilhører ikke Stammen af den kongelige københavnske Beaumonde. Denne har kun Næsetippen indenfor den Atmosfære, i hvilken de Hoffet omgivende Kredse aander, men sin Halespids i sociale Luftlag, hvor en Kammerjunker lige akkurat kan trække Vejret. De toneangivende Fruer af den københavnske Beaumonde tæller ganske vist Hofselskabet — *Ministre, corps diplomatique*, fin Adel — paa Listen ved den Suite Router, de indkalder til i Sæsonens Løb, men til selv at blive inviterede paa Amalienborg har de kun Udsigten fra, man kunde sige det grønne Haabs Forbjerg, og for saa vidt intet væsentligt forud for de „smaa Damer“, der løber paa Skøjter i den Forening, hvor Prinsesse Marie er Medlem, og bliver kurtiserede af Kadetter, der er Dus med Hans kongelige Højhed Prins Carl.

For nemlig at skabe *the upper ten thousand* Idealet i et Samfund, hvor ganske vist Dannelsen er kapital, men to Retter Middagsmad dog det almindelige, medens Badeværelse hører til Sjældenhederne — er det naturligvis fornødent en Smule at flattere Realiteten. Man maa føje sig noget efter den Maalestok, hvormed Kontrollen i visse Lokaler fortolker Opslaget om, at kun velklædte tilstedes Adgang. Selvfølgelig er i København som overalt andet Steds Intelligensen helt uden Saaler i Støvlerne absolut udelukket, men den hæderlige Bagflikning gaar det lige saa lidt som den bagflik-

kede Hæderlighed an at nægte Entré. Løjtnantsfruen, der gaar i Huset selv og tinger med sin Slagter, repræsenterer, naar hun i Sporvognen kører til sin Abonnementsplads, idealiter set Eliten af københavnsk Damepublikum ikke mindre end Etatsraadinden, hvis Kusk maaske kører for Løjtnants-gage, og som blænder Parkettet med en Silkekjole, hun har pruttet om med sin Syjomfru. Og den kommercielle Yngling, der smager paa Puddersukkeret i sin Fader, Hofurtekræmmerens, Butik, figurerer som Kavalier sans reproche med samme udvortes Anerkendelse som Amtmandsspiren, der slikker paa Konvolutter i et Ministerium, naar de to Polyglotter danser vis à vis paa Sprogforeningens Karneval.

Men indenfor Idealets saa vide Rammer findes naturligvis mangfoldig Afskygning. Den københavnske Beaumonde danser et Frimureri, udad til en ensartet Helhed, indad til delt i Klasser, Ordner og Grader, som kun den indviede ret ved at skelne. Det kan ofte være vanskeligt at forklare, hvorfor just *den* Familje tilhører Beaumonden i højere Grad end maaske *den* — Forskellen kan ligge hos Kokkepigen. Ligeledes er Maaden højst forskellig, hvorpaa man bliver beaumontæn. Nogle bliver det ved Fødsel, andre ved Arbejde f. Eks. Giftermaal. En tjener sig derind ved at spille Violin, en anden ved at sælge Kaffebønner, nogle spiser sig ind i Beaumonden, andre spiser sig ud af den. Ja, Vilkaarligheden gaar saa vidt, at man kan møde det næsten pinlige Syn af beaumontæne Børn, hvis Forældre ikke regnes til Beaumonden, ligesom desværre ogsaa omvendt. Dog, lad der herske Usikkerhed og Tvivl paa det omgivende løse Banlieu, selve Kærnelagene i den københavnske Beaumonde, de højere Rangkrede, den standsmæssige Handel og Industri, de ligger fast. Disse hjemlige Storbærere af Kulturkampen med Ske og Gaffel sidder støt til Bords. Derfor er det i Virkeligheden ogsaa dem, det kommer an paa; det er nemlig altid Mavnerne, det kommer an paa.

I dette — Embonpointets — Rige regerer evigt og absolut det, ikke længer smukke Køn: de velbyrdige Fruer og Matroner. Det er forbavsende, saa lille en Rolle den unge smukke Dame spiller i den københavnske finere Verden. Det er kun lige saa forbavsende, saa faa smukke unge Damer denne tæller. Men maaske skyldes det sidste det første. Individet mister jo i Følge Darwin i Kampen for Tilværelsen efterhaanden de Prydelser, der ikke er Brug for; til

Gengæld arves i stigende Grad de Egenskaber, det drejer sig om. Den unge Københavnerinde af patricisk Æt er sjældent en Skønhed, men endnu sjældnere naiv. Tidligt har hun fattet Filosofien i den *H. C. Andersenske* Æventyrsandhed, at Forgyltning forgaar, men Svinelæder bestaar. Hendes Sturm und Drangtid er da kun kort — en Balsæson eller to — og stilles mildt i et blegsottigt Sværmeri for en vittig Student eller flot Officer. Saa opdager hun, at Kotillonens Inklinationer vel har deres Charme, men at det dog er Borddansen, det gælder om, og at den ikke bortskænkes letsindigt. Hun slaar roligt ind paa Embedsvejen og forbereder flittig sit Avancement, studerer Skattebogen eller Statskalenderen og græmmer sig ikke foran Spejlet. Og naar en passende Bebudelse oprinder, følger hun ydmyg Kaldet efter at have be- raadt sig vel med Slægt og Veninder og med sit private Regnebrædt. Men i sin ny Værdighed behersker hun sit Livs- begær lige klogt og beskedent. Det falder hende ikke ind at for- lange egen Ekvipage, selv om hendes Svigerfader har fire Heste paa Stald; hun kører velfornøjet Fremtiden i Møde i den en glad Alderdom forjættende Omnibus. Hun ekstrava- gerer ikke i Toiletter, end mindre i Chaussure. Fornuftig og taalmodig afventer hun den Dag, da Turen kommer til hende til at bære Bedstemamas Diamanter, vel vidende, at det hver- ken er Kvinden paa 20 eller hende paa de 30, der ejer Riget og Magten og Æren i det Samfund, hvor hun hører til.

Saalunde gaar Vaar og Skærsommer deres poetiske Gang, og Høsten kommer med sin Grøde, da hun skrider ind til sin Fuldkommelses Fylde. Ved sin Husbonds Side er hun Trin for Trin steget til Vejrs uden egen Anstrængelse, kun idet hun som trofast Mage har holdt ham bestandig paa den rette Vej og lempeligt ledet ham fremad ved sit medfødte praktiske Blik. Hendes Forældre er døde, og hendes private Formue staar sikkert i Overformynderiet. Hun er bleven nær- synet og korpulent. Den spinkle Sommerfugl har udviklet sig til en svulmende Pragtbille, og i metalskinnende Atlask, der pansrer hendes majestætiske Ryg, summer hun ærefrygtind- gydende omkring og soler sig i fine Middagsselskabers Glans, i Lysekronestraalerne ved udvalgte Forestillinger og Kon- certer, og i Bladenes Avertissementsspalter under fornem Velgørenheds gloriøse Opraab. Hendes Vilje er suveræn. Ingen trodser ustraffet hendes Dom og Mening om Smag el- ler Tone, om Kunst og Literatur, Videnskab og Politik, om

hvad der er godt, og hvad der er ondt. Et misbilligende Ord fra hendes Læber og tusinde lydige Hænder støder den formastelige for bestandigt ud af den københavnske Beaumondes Kreds — og hvor i al Verden skal han saa gaa hen? Hun svinger sit Scepter og nedlægger det ikke før den Time, hun møet af Anseelse og Dage beskikker sit Hus for at indtage det Hæderssæde, der er hende reserveret i de retfærdiges Himmel.

Saa længe hun endnu beklæder sit jordiske Hæderssæde, har hun ved sin højre Haand som tjenestegørende Gendarm det saakaldte nette unge Menneske. Ved et net ungt Menneske forstaas i den københavnske Beaumonde en ugift Mandsperson mellem 20 og 30, ædruelig og af ulastelig Byrd. Paa Formue ses ikke saa meget som paa fornem Omgang. Paa udvortes ses slet ikke. Det nette unge Menneske maa være alvorligt i Færd med sin Eksamen eller, efter vel at have overstaaet den, gøre sine Kundskaber nyttige i et Departement eller hos en fin Sagfører. Er han Læge, bør han tillige være Medlem af Studentersangforeningen. Unge Teologer er derimod sjældent nette unge Mennesker. Løjtnanter gaar an, men regnes ikke ubetinget solide. Endelig kan komme i Betragtning saadanne unge Mennesker af meget god Familie, men med mindre gode Evner, som i Banker, Assurance-agenturer og deslige Institutioner anvendes til at fugte Frimærker, skrive Adresser eller slaa Streger i Protokollerne. Men Typen i Renkultur er helst juridisk Kandidat, bedste Karakter, opstrøget Haar, nedfaldende Flipper, Galocher og varmt Bad én Gang om Maaneden. Den lykkelige Indehaver af disse faa og simple Dyder vil med passende Iver og Protection kunne være tryk paa sin Karriere: paa at opnaa og blive alt, hvad et net ungt Menneske her i Landet overhovedet tør tilstræbe.

Det nette unge Menneskes Funktioner er regelmæssig følgende: Om Morgenens bør han gaa Tur paa Langelinje eller langs Søerne, dels i sin private Sundheds Interesse, hvilken det anses velopdraget paa denne Vis at varetage, mere dog af Hensyn til ældre unge Damer af hans Bekendtskabskreds, paa hvis Mavekatarh det virker gavnligt paa fastende Hjerte at veksle Hilsen med et net ungt Menneske. Efter denne Sanitetskur iler han til sine Forretninger, som adspredter ham, til det bliver Tiden at gøre Visitter. Hos de fornemste af de Familjer, hvor han er ansat, afgiver han Kort til Portneren,

i ikke saa stilfulde Huse underholder han Fruen ved i 10 Minutter hvert Sted at lade sit Vid glimre med, hvad han i Statens eller sine foresattes Tjeneste har indhøstet af selskabeligt Værd. Naar disse lettere Hverv lykkeligt er fuldbyrdede og han overalt har efterladt det gunstigste Indtryk, skrider han til Dagens Hovedgerning og begiver sig, iført Uniformen, til Middag med Dans eller til Dans uden Middag, stundom uden Middag til Dans. Et net ungt Menneske tilbagelægger gennem en Vintersæson i Vals, Hopsa og Galopade efter statistisk Sandsynlighed adskilligt flere Mil end et jydsk Landpostbud eller en københavnsk Droskehest i samme Tidsrum. De sjældne Aftener han ikke er i Funktion, tilbringer han hjemme med at regulere sine Negle eller med lignende Operationer af saadanne legemlige Overfladigheder, som Ballivet fremelsker. Om Sommeren ligger det nettede unge Menneske i Dvale, og ses kun af og til Lørdag Aften udenfor Tivolis eller Klampenborgs Koncertsal samt om Søndagen paa Sunddamperne, naar han er indkaldt til Krocketeksercits paa en eller anden Villaplæne ved Strandvejen.

Under alt dette uddannes han i Løbet af nogle Aar til Jordealivets højeste Kald og modnes til Parringsvalget under erfarne Mødres skarpe Iagttagelse. Naar da i Observationsperioden intet Uheld er stødt til, saa han tør garanteres fri for skjulte Fejl paa Aand og Legeme og tjenlig til herligt at forplante de Traditioner, paa hvilke et hæderligt Samfund hviler, tilkendegives det ham ved forskellig Opmuntring, hvilken af Stammens unge Jomfruer der efter hans Kaar og Udsigter er ham bestemt, og at det forventes, han vil gøre sin Pligt. For første og rimeligvis sidste Gang i sit Liv optræder han med Skin af Selvstændighed, idet han foretager den mystiske Handling at fri. Naar det er udført, er med det samme hans Mission som net ungt Menneske forbi. Efter en Række Prøver af lettere intim Art, indvies han til Tjenestens allerhelligste og er fra nu af til sit Ægteskabs sidste Stund kun sin Kones Mand, det Fodstykke paa hvilket hun sikkert og sejrrikt stiger op til sin Herskerstol i Beaumondens Sale.

Saadan er Rollerne fordelte i København i den Verden, hvor man fæder sig.

IDIOTEN FRA DAMPSKIBET

Ikke den friskeste Erindring hverken om Pragteksemplarer af schweizerske Kretinere eller om bestialiserede tyske Studenter formaar at forstyrre den glade Interesse, det hjemlige Velvære, den næsten bevægede Tilfredshed, hvormed man — udenlands fra nærmende sig vort lille Fædrelands Grænser — hilser Mødet med den første danske Idiot.

Syd for Elben maa man endnu ikke haabe at træffe ham. Der drukner han i Rejsehvirvlen, tør ikke ret aabenbare sig, aander ikke frit nok i den fremmede, blandede Luft. Men naar Iltoget ved Hamborg har udspytet den større evropæiske Hovedstrøm, og den lille skandinaviske Bølge ruller videre, nordpaa, østpaa, saa begynder han at dukke frem i Vandskorpen og spille med Finnerne. Han viser sig snart allerede i Holsten, snart maaske først paa Sjælland, men han er en sikker Passager, sikker som Sprogøs Fyr, som Rejsesmaagerne i Storebælt, som den til Forsendelse med de kongelige Brevposter privilegerede paa Bordet i den kongelige danske Postdampers Kahyt. —

Det var om Bord mellem Kiel og Korsør, at jeg sidste Gang fangede min Idiot.

Straks da Toget var standset, saas en kortbenet Tyksak i slubrende Ulster og med en lille blød Hat paa Hovedet, Vadsæk og Tæppe i Haanden at trille med Fart som en eftersat Fallent ud gennem Ventesalen over Stenbro og Skinner ned mod Havnen, aabenbart i den Hensigt at naa Skibet som første Mand og sikre sig en Køje.

Da vi andre kom ned i Gangen mellem Sovekahytterne, stod han der ogsaa ganske rigtigt i ivrig Forhandling med Stewarten. Han snakkede ustandselig med læspende Dame-tungefærdighed paa dannet københavnsk og med vigtige, affekterede Gebærder. Han stak sit fede, langhaarede Ho-

ved ind i hver Kahyt, optaget eller ikke optaget, snusede paa-trængende, kiggede næsvist og udsatte meningsløst, til Stewarten, der forlængst havde vendt ham Ryggen for at anvise de senere ankomne Plads, kort underrettede ham om, at nu var alle Køjer besatte. Saa blev Idioten desperat. Han skreg op som en Indsender i Dagbladet, der er kommen for sent til Omnibussen fra Valby:

„Maa jeg spørge, hvad er Meningen? Erindrer De, jeg kom først?“

Stewarten (tørt): „De kunde jo ikke bestemme Dem.“

Idioten (kogende): „Maa jeg være fri for Deres Ræsonnementer ... Vil De kalde paa Kaptejnen ... Jeg vil tale med Kaptejnen.“ Stewarten fjerner sig skuldertrækkende. Idioten (seende sig om efter Assistance): „Er det dog ikke for galt? Naar man er kommen først? ...“

En godmodig Landsmand: „Naa, lille Ven, sla' Dem nu bare lidt til Ro. Vi sliber den s'gu lige saa behageligt paa Sofaerne oppe i Salonen ...“

Idioten (fornem, dog formildet): „Maa jeg takke Dem, meget forbunden. — Saa De tror, man kan faa en Sofa —“

„Brillant!“

„Man burde naturligvis have telegraferet ... jeg plejer ellers altid at telegrafere ... For Resten er de Køjer jo skandaløse ... En Stank fra Maskinen, hvis De lagde Mærke! ... Men for Principets Skyld ... Man skulde dog tro, naar man er kommen først“ (o. s. v. op ad Trappen i Hælene paa den anden).

Spisesalonen. Festlig Petroleumsbelysning. Det saa indbydende kolde Bord. Tre Tyskere, en Dansk og en Svensk, tavst spisende, mere bevogtede end betjente af to tvære Opvartere. Idioten nærmer sig, fidel og smilende, efter at have anbragt sit Rejsetæppe i en hyggelig Sofakrog. Gaar rundt om Bordet, gnidende sig i Hænderne, og mønstrer Opdækningen for at finde, hvor de bedste Retter staar. Standser et Øjeblik ved de støvede stegte Rødspætter, vakler foran den af Tørken krøllede Oksetunge og slaar sig glædesstraalende ned foran et Fad gamle, brystsvage Kyllinger, flankerede af syv blegsottige Spejlæg paa den ene Side og en molesteret Krocketkugle af en Eidammerost paa den anden!

„Opvarter, en Flaske ganske let Øl!“

„Vi har Pilsener.“

„Ikke Wienerøl? Naa, saa giv mig Pilsener, Tuborg, ikke

sandt? ... Nej, for Resten, Opvarter, giv mig heller Carlsberg ... Alliance, har De det? Ja ... saa Carlsberg Alliance" ... (Til Danskeren lige over for ham):

„Wollen Sie mir das Brod geben, bitte!“

„Værsgod!“

„Aa, De er dansk ... Ja, nu er man jo ogsaa snart hjemme. Tak skal De ha' ... Det er dejligt en Gang igen at spise Rugbrød, siger De ikke ogsaa det? Mon vi skal have slemt Vejr i Nat, tror De? Styg Overfart sidste Nat til Vliessingen!“

„Hvor kommer De fra?“

„Fra London! Jeg har boet i London.“

„Skulde jeg ikke have noget af ... Kulrøg!“

„Aa, skrækkeligt!“

„Nødt til at skifte Flip tre Gange om Dagen, har jeg hørt ...“

„Ork ... mindst ...“ (Pause.)

„Ja velbekomme, nu gaar jeg ned og lægger mig.“

„Velbekomme, jeg bliver lidt endnu, jeg sover her oppe ... paa Sofaen ... ynder ikke Kahytterne ...“

(Til en af Tyskerne):

„Waren Sie auch mit nach Vliessingen gestern Nacht?“

„Bitte?“

„Kommen Sie von England?“

„Von Frankfurt.“

„Ach so, von Frankfurt? Sehr schön Frankfurt.“

„Sind Sie vielleicht da gewesen?“

„Nein, nicht. Aber ich habe das gehört. Nein ich bin am meisten in Norddeutschland gereisen.“

„Berlin?“

„Nein, Berlin noch nicht. Aber Hamburg. Sehr schön Hamburg.“

(Pause).

„Mahlzeit, mein Herr!“

„Ach, Mahlzeit, schlafen Sie wohl, bitte.“

(Pludselig urolig ved at se, at en rejsende har taget Plads ovre i Sofaen i Nærheden af hans Rejsetæppe. Kalder paa Opvarteren, som han har betalt for sin Kuvert, men uden at give Drikkepenge).

„Opvarter! Er De Opvarter?“

„Ja!“

„Aa, jeg troede, De var Værten, derfor gav jeg Dem ingen Drikkepenge. Se, her er 25 Øre.“

„Tak!“

„Aa hør, Opvarter! Jeg er vel sikker paa at beholde min Plads? Der er en Herre, som har sat sig derovre ved mit Tæppe — paa min Plads.“

„Det er De nok.“

„Tak — ja for jeg har først lagt mit Tæppe. Det har De set paa, Opvarter ... Det er min Plads.“ (Giver sig til at tælle sine Penge, regner efter med Øjnene mod Loftet og siger pludselig over til Svenskeren, der ene er bleven tilbage og under dybe Rømningsplejer Omgang med en lille Kognaks-karaffel):

„De kunde maaske være saa venlig at sige mig, hvad er 18 Gange 5?“

„Hva' fal'!“

„Aa, De er svensk. Ni er svenska. Jeg vilde blot spørge — fråga, om Herren kunde säga mig, hvad er 18 gange 5?“

Svenskeren stirrer længe og forbavset paa ham med blodskudt Blik, tager omsider en Kognak, rømmer sig og svarer med dyb Stemme:

„Sjuti!“

„Sjuti — Sjuti ... Det er Halvfjerds. Tror De, det er det (distræt og med stigende Uro iagttagende den rejsende ved Siden af hans Tæppe): Jeg havde for Resten troet, det havde været lidt mere. Mange Tak skal De ha'!“

(Rejser sig og gaar med bistert Blik løs paa den rejsende, der sidder og drikker The ved Siden af hans Tæppe, borer sig mellem ham og Bordet med et barskt: Tillader De. Sidder et Øjeblik paa Tæppet trommende med Fingrene paa Bordet og borer sig saa ud igen, denne Gang uden at sige noget. Den rejsende ser forundret paa ham).

„De synes maaske ikke om, at jeg gaar ind paa min Plads?“

„Den Maade, De gør det paa, generer mig unægtelig lidt.“

„Men den generer ikke mig. Jeg har Lov til at komme ind paa min Plads.“

„De kunde jo gaa uden om Bordet, den anden Vej.“

„Men det vil jeg ikke.“

„De kommer dog til det. De kommer ikke mere her forbi.“

„Hvad siger De? Vil De forbyde mig at komme ind paa min Plads? Opvarter, Opvarter, vil De kalde paa Værten, jeg vil tale med Værten.“

Opvarteren: „Hvad er der i Vejen?“

Den rejsende : „Manden er vist bleven gal.“

Idioten : „De kan selv være gal, kan De. De har taget min Plads, forstaar De det?“

Den rejsende : „Maa jeg nu være fri for Deres Vråvl.“

Idioten : „Aa, maa jeg selv være fri ... Opvarter, De har set paa, at jeg først har lagt mit Tæppe. Vil De endnu en Gang spørge den Herre, om han vil flytte sig fra min Plads.“

Opvarteren : „Jeg skulde spørge fra den Herre, om Herren vilde flytte sig?“

Den rejsende : „Nej, Fanden flytte mig vil jeg ikke nej. Lad ham lægge sig et andet Sted. Der er jo Pladser nok.“

Idioten med et Suk : „Ja, ja da, saa lægger jeg mig her.“

Han tog sit Tæppe og gik resigneret over ved den anden Side, men idet han lagde sig til Rette og dækkede sig til, udbrød han endnu en Gang :

„Det er dog for galt, at man skal være nødt til at lade sig tvinge bort fra en Plads, hvor man har lagt sit Tæppe først.“

Lidt efter sov Idioten de retfærdiges, men forurettedes Søvn. Jeg saa' ham ikke mere paa Rejsen, først ved Toldklareringen paa Københavns Banegaard stødte jeg paa ham igen. Han stod og ventede ved Skranken for at faa sin Kuffert eftersat og fulgte med utaalmelige og opirrede Blikke Toldbetjentene, som hele Tiden gik ham forbi og henvendte sig til alle de andre rejsende.

Til sidst var der kun én rejsende tilbage foruden ham. En Tolder nærmede sig.

„Hr. Toldbetjent, hvor længe skal jeg dog staa. Nu har jeg ventet over et Kvarter, jeg var den allerførste, der kom.“

Betjenten saa' ligegyldig paa ham og spurgte den anden ved Siden af :

„Har De noget at klarere?“

Da klagede Idioten virkelig ganske rørende :

„Jeg véd heller ikke, hvordan det er, det altid skal gaa mig. Jeg tror hver Gang, jeg skal være den første, og jeg bliver altid den sidste!“

Kære Landsmand ! Hvor sandt talte Du ikke. Hvor mange Gange har Du ikke før, og vil Du ikke paany, tro Dig den første, sikker paa Sejren, Situationen overlegen, stolende paa Alliancer, pukkende paa dine Rettigheder, dine Paragraffer. Og hver Gang er Du blevet, og vil Du blive snydt, forraadt, hundset, nødt til at tage Tæppet, sat til sidst. Du arme, uforbederlige Pechvogel !

TIVOLI

I Maj begynder Sommerlivet i København, Friluftsglæden, Aftnerne under aaben Himmel. Kaféerne flytter Stole ud, Droskerne holder med nedslaaede Kalescher. Teatrene trækker i Land, de store Restaurationer lukker tidligt, og de smaa Ølhaver, Sommerlyster og Strandpavilloner, paa Frederiksberg, ved Søerne og uden for Byen, frister med nymalede Lysthuse og Karuseller, Blæsemusik og Traktement i det grønne.

Men Sommerens store Førsteforestilling for Københavns glade Verden er den Majdag, da Tivoli hejser sit Banner.

Som Myg flyver i Lyset, strømmer Københavnerne gennem den illuminerede Port ind i den fortryllede Have, hvor Orkestrene spiller op, og blaa og røde Lys skinner i Træerne.

Det straalere og støjer der inde; i den kølige, blege Faraarsaften luftes Vinterens Tavshed ud med fejende Valsestrøg og dundrende Militærmarcher. Under Gassolene og de farvede Lamper bølgere Overgangssæsonens uensartede Toiletter. Ansigter og Skikkelser af det kendte København peger sig ud i Mængdens navnløse Almindelighed og giver Aftenen det nyes, det førstes, en Indvielses Stemning og Glans.

Og længe efter at de sidste Raketter har forskrækket Omnibushestene i Passagen, og Champagnegaloppen som aller-sidste Slut er knaldet af, langt ind i den skære Majnat under det frysende Løv og de sitrende Stjærner, sidder Folk med Kraven om Ørene i Nimbs Veranda, ved Bodegas Tønder og skaaler og nyser og tømmer Aarets første Glas i det fri.

Og saa efter det festlige Gensyn lever Tivoli stille og fredeligt en Maanedes Tid paa jævne Forlystelser og jævnt Besøg, holder et Par større Selskaber med ekstra Anretning ved

Pinse og Grundlovsdag, men indbyder ellers kun trofaste Husvenner i hyggelig Tarvelighed med sparsom Belysning og tidlig Godnat — samler Kræfter til sin anstrængende Sommer.

Men netop disse stilfærdige Aftner med beskedent Liv og blideligt Mørke holder de gamle Københavnerne af, Veteranerne fra Tivolis Ungdoms Tid. En saadan Aften, naar Duggen glimter i friske Gange, og Musikken klinger uforstyrret dæmpet til fjærne, stille Kroge, er noget for en gammel Kavalér, der ikke længer vil pirres eller blændes, men som kan lide at trippe omkring i Skyggen og anstille sine smaa Observationer. Uden at blive puffet eller overtraadt i urolig Trængsel lister han sig til en god Plads helt nede foran Teatret og nyder i stille Erindrings Mag en af de klassiske Pantomimer, som han kan udenad, fra saa længe han kan huske. Og bag efter finder han ved den Stump, der er igen af Stadsgravens Idyl, maaske endnu en Bænk under en gammel Pil, som hænger med sine Grene i Vandskorpen, hvor han kan sidde rart og drømme sig langt tilbage.

De Ungdommens gyldne Skærsommeraftner, da han jomfrulokket, med Ferskenkind, i blaa, højkravet Kjole og snehvidt brusende Krøs, svingende sit sølvknappede Spanskrør, ilede paa lette Fjed gennem den høduftende Vesterport og fra Ravelinens lave Brystværn saa' det ligge ventende der nede, landlig skjult bag den sivgroede Voldgravs blomstrende Tjerne, med Amagerlands drejende Møllevinger i Horisonten, med Solnedgangens Rødglang over grønne Løvmasser, hvor takkede Spidser og funkende Spir æventyragtigt luede frem.

De Ungdommens Stjærnenætter der inde i Lys og Klang og tusind Flammers Pragt. Venneflokkens Haandtryk og høj-røstede Forslag. Forfløjne Stævnemøders kaade Kys bag dunkle Busketter. Punchelag hos Lardelli i Kammeraters Kreds, til Maanen blegned. Gilder hos Capozzi med perlende Latter og skummende Vin, glødende Erklæringer, svinglende Flasker og nedbrændte Lys, til Fuglene sang.

Og Hjemturen saa gennem Alléen i det aarle, skærende Solskin, Hatten skævt, Lintøjet krøllet, hede Øjne, Raaben og Leen i den stærke Luft fra Par til Par under Damernes spejlblanke Kuppelparasoller. Morgenbrisen vifter det kinesiske Shal fra Skønjomfruens nøgne Skulder. Hun sænker de glødende Kinder under Capothattens grønne Silkeskygge,

aander af de halvvisne Roser i Brystet og løfter, med Lillefingeren strakt i Vejret, den rosenrøde Slæbkjole højt til Siden, mens hun nynnende danser frem ved hans Arm. Langhaarede Studenter i Klynge fra Frederiksberg, med Kjoleskøderne sluskende om støvede Bukseben, drager vinkende og syngende forbi. Fra Pindevognene, som holder i Række foran Porten, drejer graakoftede Torvebønder i røde strikkede Duskehuer deres maabende Ansigter imod dem. Kætt og morgenvaagent klinger de første Hornsignaler fra Kirsebærgangens dugvaade Slugter ...

Ak ja, det var Ungdom og Kraft, Glæde og Poesi og Tivoli, som det den Gang var, for en lykkelig i Livet. Hvad er det nu?

Smaafisken plasker i Vandet ved hans Fod, ovre fra Koncertsalen vugger Farbacheren sine Valsetakter imod ham. Saa istemmer Dampfirekassen sit langstrakte, øreskærende, barbarisk tungsindige Hurlumhej. Han rejser sig, den gamle, skrutter sig, det er koldt, det er silde.

„Dampfirekasse, Ensomhed, Podagra i Morgen er det nu.“

Men paa sin Vandring til Udgangen standser han et Øjeblik i den mørke Allé foran Teatret og ser over mod Basarens oplyste Restauration. Derovre, under det gamle Ur, Tivoli-rendezvous'ernes klassiske Sted, mødes just nu et Selskab, Damer og Herrer. Deres Hilsener og Latter klinger op til ham. De staar lidt, balancerer, snakker frem og tilbage, Lyset spiller paa Stenkulspærler og blanke Hatte. Saa samler Damerne de lange Kaaber om sig, tager Herrerens Arm og gaar ind forbi de bukkende Kellnere. Han følger dem, skinsyg til sidste Glimt. Hvem der var ung og var med.

*

*

*

Foran Paafuglehalen vaktet Deres Kærlighed til Tivoli. Papa holdt Dem højt paa Armen, og De stirrede fuld af Forventning over de mange Hoveder, hen paa den sære, skinnende Kæmpefugl. En efter en dukkede Musikanterne hemmelighedsfuldt frem, den ivrige Gamling med Taktstokken og den forbavsende Yngling med lange Kunstnerlokker.

Saa begyndte Musikken, Fiol og den blide Fløjte, spinkle, gammeldags Melodier, som De hundrede Gange siden har hørt og dog ikke kunde huske, om det gjaldt Deres Liv.

Pludselig som ved et Trylleri blev der mørkt over Deres

Hoved; De saa' Dem urolig omkring, trykkede Dem ængstelig ind til Papa, glemte saa i det samme Angsten for et nyt Vidunder: Paaflugten sænkede sin Hale i straalende Lys og sank i Jorden. — Og han stod der oppe midt paa Scenen, den hvide Mand med den morsomme Hat, der lignede en Baad af Avispapir, og fik Dem straks til at le. Hvor De jublede og sparkede med Benene af Fryd, hvor kunde han dog taale alle de klaskende Lussinger, han fik! Og til Slut de højtidelige Trompetstød og midt i det blændende rosenrøde Skær den smukke, unge Dame i kort, hvid Kjole med blaat Livbaand, som De hviskende spurgte Papa, om var en Engel, og han fortalte Dem var Kærlighedens Fe.

— — — Og naar De nu, som værdig Vælger, en Aften kommer forbi, og det henrykte Raab fra Hundreder af Barnemunde kalder den store Gavtyv frem: „Sig noget, Pjerrot! Sig noget!“ standser De dog og gaar nærmere for at høre, hvad han vil finde paa, og ler med de smaa ad hans kvækkende: „Gaa nu pænt hjem og vær artig Børn!“ —

*

*

*

Kan De huske om Søndagen, naar Far og Mor skulde ud, og De fik Lov til at gaa med Ane Kokkepige i Tivoli. De kom der ind, ligesom Haven var lukket op, og stillede Dem straks hen ved Stakittet om Plænen. De var lykkelige begge to over at være kommet først og have faaet nærmest Plads. Ane havde Honningkager i sit Lommetørklæde, dem spiste De, mens Tæppet oppe paa Tribunen blev bredt ud, Nettene spændt og den stærke Mands svære Kugler trillet ind. Og kan De huske Anes Fætter, som kom og holdt Dem med Selskab, den strunke Husar, som dampede vældig paa Cigaren og vidste Besked om al Ting! Som De lo ad hans Vittighed til Ane, dem hun rødmede over helt op under Huepullen, og som De ikke helt forstod, men beundrede des mere. Til sidst blev der Trængsel omkring Dem, Husaren maatte træde Folk paa Tærne og puffe med Sabelskeden for at holde Plads aaben uden om Anes ny Kjole, men selv maatte De staa imod af alle Kræfter for ikke at blive klemt væk; De syntes, det var flovt at holde Ane i Haanden.

Saa kom to lange, tynde Dreng i violet Trikot med Guldfrynser om Bæltet springende ind og fremviste bukkende deres sirlige Frisurer. Husaren forklarede, at Medaljerne, de

bar paa Brystet, havde de faaet af Kejseren af Rusland, da de gjorde Kunster ved hans Hof. Og De misundte disse Unger-svende som af en Kejser var bleven udmærkede i saa tidlig en Alder. Men Misundelsen sank, da De, øm i Nakken af at stirre til Vejrs, saa' dem hænge med Hovedet nedad højt oppe i Luften og hørte en ældre Kone i Shal ved Siden af rystende berette, hvordan de fik Prygl af deres fede, rød næsede Fader, som stod neden under paa Tribunen og raabte arrigt op til dem, da den ene greb fejl af det Tov, hvori de skulde hejse sig ned. Saa vilde De dog hellere være den gemytlige, stærke Mand, som bar en Blykugle paa Næsen og fyrede en Kanon af, der hang i hans lille Finger. Tænk, om De pludselig blev saa stærk som han og kunde tampe hele Skolen! Men allerhelst vilde De dog være Ejer af den lille Pony, som kom ind til sidst sammen med Dværgelefanten. Den lille isabella-farvede Hingst med den lange, hvide Hale og den røde Fjerbusk i Panden, som nikkede saa morsomt, naar han dansede rundt paa Bagbenene, mens Elefanten slog paa Tromme. —

Men Aarene gik, og den Tid kom, da De foragtede Pjerrot og kaldte Plærens Vidundere for Gøgl. De mødte foran Koncertsalen, naar 2den Afdeling var begyndt, og stoltserede frem og tilbage, overlegen og stiv i Ryggen. Der nede vigtede De Dem med Deres første Stok og lettete paa Deres første Hat. De havde Penge paa Lommen, og en Aften gik De dristig op ad Trappen til Nimb og spiste Hummer i Divanen. Da De tømte den sidste Slurk af Deres Øl, og Opvarteren rakte Dem Svovlstikken til Cigaren, følte De Dem første Gang som Mand. De følte Dem saa mandig, at De med en Ven, De kort efter mødte, gik paa Øen. Lidt rød i Hovedet, lidt bange for, at nogen skulde se Dem, gik De ind. Og rødere og rødere i Hovedet, med skinnende Øjne, sad De og drak svensk Banko og lyttede til Fristerindernes Sang. De skubbete Hatten tilbage i Nakken, dunkede med Stokken i Gulvet og tændte hvert Øjeblik Deres Cigar. De gik videre endnu: Portvinstoddy sendte De op til Primadonnaen, som var nedringet, sort Fløj med Diamanter, og De ruttete med flotte Drikkepenge. — Om Deres Papa pludselig var kommen ind! — De var ruineret, da De gik hjem, men De var en ruineret Mand.

Og næste Aar, da De fandt Sangerinder simple og hele Sommeren igennem ved Harmoniorkestret sværmede for den lille, sortøjede med Smilehullerne. Hvem mon hun egentlig

var, det fik De aldrig at vide. Hun kom hver Lørdag med sine Forældre og sin lille Broder; pæne Borgerfolk saa' det ud til at være. De havde selv Smørrebrød med og bestilte The paa Maskine. Hun skænkede Theen. Bag efter drak Fatter Toddy, de andre fik Chokolade eller Is. Men De sad gemt bag en Træstamme, urolig for, at Vennerne skulde komme og finde Dem. Lange Blikke vekslede De med den lille sortøjede. Smaa Smil og fine Tegn sendte I hinanden bag Programmet, mens Musikken truttete sine Polkaer og Valse. En Aften var De lige ved at komme til at tale med hende. Hun rejste sig og hviskede noget til Fatter, han nikkede, og med sin lille Broder ved Haanden gik hun hen til Teatret for at se paa Dansen. De fulgte, saa snart De bare syntes, det gik an; thi forsigtig maa man være. Men der henne kunde De først ikke finde hende, og da det endelig lykkedes, sad alle Ord Dem fast i Halsen. De turde knap se paa hende, og hun var vist lige saa beklemt; De kunde høre hendes hurtige Aande. Endelig tog De Mod til Dem, skulde lige til at stamme det første „Frøken!“ — — Saa gik Tæppet ned, og hun forsvandt. Hvor fatalt!

Og husker De saa — det er jo kun en Sommer siden — den Aften i August, De med Berlinertoget vendte hjem fra Bryllupsturen med Deres unge Frue. Det var et henrivende Vejr, og De stod, den sidste Milsvej, lænet til hinanden ved det aabne Kupévindu og spejdede over Marker og flyvende Hegn gennem den rødligt dæmrende Aften mod Horisontens Rugen efter Københavns Fabrikskorstene og første Lys.

Skumringen faldt graa over Enge, hvor Kvæget sov, over Stubagres blundende Traverader, over Poppelklynger om hvidtede Mure med Smaaruders venlige Blink. Tavse gav De Dem hen under Aftenens og det flygtende Landskabs fine og blide Stilhed i bløde, drømmende Tanker: Rejsens Minder fjerne allerede, blegnende i Glans mod Hjemlængslens lyssende Forventning.

Saa strøg pludselig et femetages Kaserneskelet forbi, ensomt midt paa Marken, spøgelseagtigt i Halvmørket, med kalkede Stilladsarme og gabende, sorte Vinduesøjenhuler. Straks et til, flere, spredte, i Klump, saa Hjørnet af en nybegyndt Gade, Butiksskilte i skrigende Farver, en kort Række Lygter. Og Sekund paa Sekund Villahaver, Flagstænger og Taarne, Forstædernes Alléer tætte af spadserende, stirrende Ansigter langs Overskæringens Bomme ... Søernes aftenblanke Flader i Stiernes Lygtekreds glidende lang-

somt forbi ... og vaagnende op i en glad, en utaalmodig Gysen, den man føler efter en Rejsedag, lykkelig og vel ved sit Maal, samlede de hurtigt under muntert Staahej Plæd og Paraplyer, mens Toget til Signalklokkens Slag dampede op foran Perronen.

Og fem Minutter efter holdt De paa Droskesædet midt i Vesterbros Vognvrimmel og Mylr. Omnibusringen og Sommeraftenstøj, — foran Tivolis festflammende Portal. Den friske Luft under Stjærnerne efter Heden i den snævre Waggon, Menneskelarmen i Lyshavet nu mod Mørkets tavse Ensomhed der ude, Stolerækkerne, overfyldte under Laurbær og Markiser langs Nationals Asfaltfortov, hele det kendte Sceneri, alt det hjemlige saa tæt, saa pludseligt omkring Dem — tog Dem fangen med ét og gav Dem begge en uimodstaelig Lyst: i Tivoli ende Rejsen og hilse igen paa København. —

Langsomt gik De rundt der inde, lod Dem glide Arm i Arm, med Strømmen ad de tætfyldte Gange. Det var en af de Aftener — hver Sommer skænker kun to-tre — hvor Tivoli er en eneste, féstraalende, æventyrtryllet Stemning. I lune Pust bølger Lindekalkes og Rosers Aande, Musik klinger lokkende let fra lysende Buskadser, Luften toner, alt lyser, Blomster, Løv, Fantasipaladsernes illuminerede Minareter, Vandet, hvor Lampebuerne langs Bredden dukker sig spejlende ned.

Fra Bazarens Buegang, hvor De slog Dem ned og spiste til Aften, saa' De ud over Trængslen. Broget og glimrende slynge den sig om Plænernes skinnende Guirlanderader, sort og forvirret myldrede den sig sammen i Alléerne foran Teatret og Koncertsalen, hvis straalende Glaskuppel funkledede frem som en Kæmpebrillant mellem Lysballonerne Rubiner og Smaragder. Rundt om, fra Borde- og Stolerækker, der som levende Øer i Menneskebrændingen skød sig op paa Skraaning foran Dem, fyldtes Luften med Glasklang og frislupen Lystigheds glade Lyd. I Kreds om tre-fire Borde med Pyramidestabler af tømte Flasker sang et tysk Liedertafel med drønende Basstemmer i Munden paa hinanden. Paa en Tønde ved Bodega var en sribet Sportsroer sprunget op og svingede med Hue og Bæger, mens han udbragte Skaal paa Skaal under Kammeraters og Tilhøreres skraldende Jubel. Kalden paa Opvarter, Knalden af Proppe, muntre Soupéers Lattersalver og kaade Spektakel raabte og klang ud gennem

Restaurationens aabne Vinduer, hvor Skyggebilleder af Damer og Herrer flakkede paa de viftende Gardiner.

Saa hundrede pludselig Kanonskuddet gennem Mængden. Larmen stilnede et Øjeblik hen. Og mens alle Blikke fulgte de første Rakter, som knitrende suste mod Stjærnerne, løftede De begge paa én Gang Glassene mod hinanden og tømte smilende, ene i Tivolis Vrimmel, Hjemkomstens Skaal.

HJORT OG MICHELSEN

I.

Student Michelsen træder ud af Havelaagen til sin Papas, Millionær Michelsens, Landsted i Taarbæk og skridter elastisk ned ad Strandvejen til Stationen. Det er en blank Julimorgen, og stud. jur. Valdemar Michelsen er frisk opstanden, lys, fed og behagelig at skue. Hans korte, fyldige Person vugger sig i lillagraat Cheviot, en melonfarvet Hat skygger over hans velnærede Træk. Behændigt, under smaa Kast med Nakken, puster han Cigaretrøgen op gennem sin lille, viksede Knebelsbart, der som et modent Bygaks stritter under hans poliske Næse; bag Guldlogrnetten blinker hans smaa, lysvippede Elefantøjne med et Udtryk af munter Ondskab.

I højre Haand promenerer han en elegant Stok, under venstre Arm stikker en sirlig Rulle Kollegiehæfter. Skønt det er i Ferien, tager han regelmæssig to Gange om Ugen ind til København og repeterer sammen med en Studiekammerat, og for at der kan være det rette Forslag i Læsningen, bliver han da ogsaa Natten over hos Vennen og vender først tilbage paa Landet Dagen efter. Gamle Michelsen respekterer som ustuderet Mand blindt det akademiske Livs Krav og har en Gang for alle inviteret omtalte Ven, Student Hjort, til at følge med ud paa Landstedet efter Studiedagene, for at de unge Mænd tilsammen kan forfriske sig oven paa Anstrængelserne og sanke Kræfter til næste Omgang. Paa den Maade tilbringer de tvende Læseheste en baade sund og virksom Sommer, og der hersker et Forhold til eksemplarisk Efterlignelse mellem gamle Michelsen, som er Enkemand, og unge Michelsen, hans eneste Afkom og Arving. Hovedgrunden til denne glædelige

Omstændighed lægger Sønnen for øvrigt intet Skjul paa. Da saaledes en Gang en ung norsk Forfatter, som lige havde udgivet en genial Bekendelse om sit eget fortvivlede Familieliv, undrede sig paa, saa svært hyggeligt han, Michelsen, havde det med Gamlen sin, lød Svaret uforbeholdent forklarende: „Det er simpelthen, fordi jeg aldrig fortæller ham Sandhed. Det skal man ikke til sine nærmeste. Til Gengæld er jeg det eneste Menneske, han fuldt og fast tror paa. Mod alle andre er han rasende mistænksom.“

Tryk ved den faderlige Tillid spadserede Student Michelsen nu af Sted i det smukke Solskin og anstillede alt imens sine smaa Observationer. Med haanlig Fryd betragtede han en ung, smalskuldret Forretningsmand, der beskedent gik foran ham paa Gangstien med sin Frokostpakke i Haanden. Det var en nygift Prokuratorfuldmægtig, som hver Dag tog ind, og om hvem det fortæltes i Toget, at hans Kone gav ham Rhabarberggrød paa Smørrebrød med paa Kontoret. Han og Michelsen har i sin Tid været Studenter sammen. „Nu kan han ha'et saa godt,“ tænker Michelsen.

Lidt senere oplivedes han af en Sofavogn, som fuldt pakket rumlede forbi paa Vej til Skodsborg. Han glædede sig over Passagerernes Ansigter. Alle nikkede de til ham i Farten med det Udtryk af arrig Oprømtthed eller betrængt Melankoli, som Folk faar, naar de sidelæns sammenpressede, med Knæene oppe under Hagen, skumples af Sted paa disse ufortrødne Selskabsvogne. Gendarmen hos Kusken fuldendte hans Tankerække: Transport af Nihilister, Gadebillede fra Sct. Petersborg, se Teksten inde i Bladet!

Hans menneskevenlige Lune gav sig Luft til alle Sider. „Grin ikke til mig som en Dødning,“ knurrede han ad et magert otte Maaneders Barn, som sad forladt i sin Vogn og i et sygeligt Smil anraabte ham med sine to første Tænder.

„Hvordan er det, I ser ud?“ henkastede han barsk til to pæne Smaadrenge i rød og blaastribet Jersey, som stod ved en Laage med hinanden i Haanden, højtidelige i deres Pynt ... „Hvordan Pokker er det, I ser ud? Stryg dog Jeres Ører lidt tilbage! I ligner jo et Par Klowner!“

De smaa Drengene betragtede forskrækket hinandens udstaaende Ører og stirrede betuttet efter deres ubekendte Velgører, som nu forsvinder ind i Bellevues Have, idet han med Dupskoen paa sin Stok berører sin Hatteskygge til Svar paa en Opvarters underdanige Hilsen. —

Student Michelsen agter sig med $9\frac{1}{4}$ Toget, vel det fashionableste af de Morgentraæn, som fører travle Landliggere til Byen. Efter at have afleveret sine Kollegiehæfter i Gardebepavillonen, hvor de paa den for Sommeren abonnerede Hylde som sædvanlig bero, til de paany skal figurere ved Hjemkomstceremoniellet, blander han sig i Strømmen, der gennem Dyrehavsporten bølger ned mod Perronlaagerne. Der er kun faa Minutter til Afgangstid, og Trængslen af kørende, gaaende og ridende paa sit livligste. Henrivende unge Fruer, som følger deres Ægtemænd paa Vej, styrer egenhændigt i koket Morgennegligé de elegante Ekvipager med deres første-fødte. Matadorer fra Børsen i skinnende Cylinderhatte — sorte som Kul, spadserer fordybede i Samtale med høje Embedsmænd i Magistraten, iførte værdige Halsbind — hvide som Sne, medens hist og her Bakkens Demimonder i fordringsfuldt Skrud ses parvis at haste af Sted, ind for at forhandle med deres Modehandlerinder eller konsulere deres Hømøopath. Pludselig suser en Kavalkade af dristige Ryttere og Ryttersker gennem Masserne, som skyndsomst viger til Side under ærbødige Hilsener. Det er nemlig en af Strandvejens allerfineste Familier, alle paa Bi- og Tricykler. I Spidsen *pater* og *mater familias* paa en kraftig Tandem og derefter i en lang Række paa fyrige Bicykletter og slanke *Roadsters* Sønner og Døtre, Sviger- og Børnebørn, lige ned til de allermindste, der fuldstændig sportsklædte med smaa bare Knæ, styrer deres diminutive *Safeties* med rivende Færdighed. Det er som Grev og Grevinde *Lesseps* til Hest med deres Børneflokk i Boulogneskoven.

Men nede foran Billetkontorerne er det næsten umuligt at trænge sig frem for de Skarer af fremmede rejsende, der her staar opstillede. Allerede fortryllede ved Opholdet paa det féagtige Klampenborg, higer de nu med opspilede Øjne mod den glimrende Kongestad, hidsede af Vidunderbeskrivelserne i Turistforeningens Forklaring. Denne udsprede som bekendt aarlig af Turistforeningen i talløse Eksemplarer paa alle mulige Sprog. Og dog standser aldrig Universalpatriotens Klager, dem Smerten over Fædrelandets Forsømthed Gang paa Gang afpresser ham i Vendinger, der ikke tilhører noget som helst Sprog.

Unge Michelsen, hvem al denne brogede Færdsel imidlertid var et lige saa tilvant Skue, som Livet paa Boulevarden den indfødte Pariser, bevægede sig uden Anfægtelser ind paa

Perronen og søgte sin Plads i Toget. Som alle $9\frac{1}{4}$ Togets gentile Abonnenter har han sin bestemte Kupé og sit bestemte Selskab. Hans Rejsefæller er to ældre Herrer, Agent *Lind* og Grosserer *Bolvig*. De sidder allerede i Waggonen, som sædvanligt lige overfor hinanden stirrende ud i Luften, og ligner, som Michelsen altid tænker i det Øjeblik han standser i Døren for at stige op, to fredelige Idioter, der er indespærrede i samme polstrede Celle. Det er Mænd mellem 50 og 60; Agenten undersætsig, astmatisk, med graadfyldt Blik, purpuraaret Næse, Morgenrømninger og svætede Knebelsbarter; Grossereren tør og smækker, med et glatraget Drengsansigt, lyseblaa Øjne med store hvide Laag, der minder om Spejlæg, og langlokket gulgrøn Paryk. De ejer hver sit Landsted, hvor de bor om Sommeren med deres Familier, og rejser hver Dag ind, skønt ingen af dem har det fjerneste at bestille i Byen. Lind er ganske vist Indehaver af en Delikatessehandel i Vimmelskaffet; han kommer imidlertid aldrig i Butikken, som bestyres af en Kommis, men begiver sig direkte fra Banegaarden op i Familiens private Lejlighed, hvor han for nedrullede Persiener tilbringer Formiddagen i sit Ansigts Sved og i Skjorteærmer med at drikke Portvin, tilryge Merskumscigarrør og sove, indtil han stærkt blussende af disse Beskæftigelser møder ved halvfire Toget for at tage hjem paa Landet til Middag. Bolvig har aldeles ingen Forretning, idet han forlængst har trukket sig ud af Affærrerne; men han har en Svigersøn, hvem han har etableret som Overretssagfører, og paa hvis Kontor han derfor til dennes usigelige Plage anser det for Ret og Pligt daglig at indfinde sig for at kigge i Akterne, sludre med Personalet og genere Kunderne. Da Forsøg paa at begribeliggøre ham hans Overflødighed var absolut frugtesløse, har Svigersønnen til sidst maattet engagere en juridisk Kandidat med haud, nominelt som anden Fuldmægtig, men i Virkeligheden udelukken- de med det Hverv at underholde den gamle og optage ham fra skadelig Forstyrrelse. Paa Slaget 2 afbryder Grosserer Bolvig sin Virksomhed paa Svigersønnens Kontor for at begive sig paa Børsen. Der læser han Aviser, maaber ved Opraabene og plager, hvem han kan faa fat paa, til Kl. 3, da han velfor nøjet med sit Dagværk ruller med Omnibussen til Klampenborgstationen, hvor han paany træffer sin Ven Agenten, og de to Familieforsørgere følges saa sammen til den Arnens Hvile, de nu med god Bevidsthed kan hengive sig i.

En Række af Somre har Agent Lind, Grosserer Bolvig og Student Michelsen været faste Rejsekammerater med 9 $\frac{1}{4}$ Toget. Ikke blot Vanen, men oprigtig Sympati knytter dem til hinanden. Gubberne agter deres unge Ven saavel for hans Faders Kuponer som for hans egen satte Personlighed, sikre Væsen og de omfattende Kundskaber, de er urokkelig overbeviste om, han besidder. Og Michelsen vilde ikke for meget undvære Nydelsen ved sine tvende Filosofers sublime Samtale, der fra højest ejendommelige Synspunkter stadig behandler de mest overraskende Emner. Med et elskværdigt „Godmorgen“, der straks besvares af to hjertelige „Morgen“, „Morgen“, indtager han sin Plads ved det modsatte Vindue og udfolder sit Yndlingsorgan „Avisen“. Han sætter Pris paa at kunne begynde sin Dag med denne Lektüre, der efter hans Sigende altid lader ham føle sig som et bedre Menneske. Imidlertid betragter Agenten og Bolvig med spændt Opmærksomhed de i de sidste Øjeblikke ankommende Passagerer. Den almindelige Rejseskare er forlængst anbragt i Kupéerne, men de, som nu arriverer, er 9 $\frac{1}{4}$ Togets *Champions*, de ægte „Handelsrejsende“. Mellem disse, for Størstedelen yngre Grosserere, gælder det som højeste Flothed sindigt at kunne anstige just i alleryderste Sekund, naar den sidste Waggon-dør smækkes i, og Konduktøren staar med Signalfløjten i Munden. Denne Præcisionssport har til Tider været drevet saa ivrigt, at selv bedagede Købmænd har kunnet iagttages oppe ved Indkørselsporten pludselig at gøre omkring og ilsomt snige sig et Stykke tilbage ad Skovvejen, naar de opdagede, at de havde forregnet sig — ja, den vides endogsaa at have ført til personlige Sammenstød mellem velagtede Børsmænd ved Lejligheder, hvor Misundelse over en altfor yderlig Rekord hos de overvundne har fremkaldt Ytringer om Sejrherreren, som har bragt Lidenskaberne til at koge over.

Det er dødsstille paa Perronen. Stationsforstanderen staar med Armen hævet for at slaa paa Klokken, Lokomotivføeren bøjer sig frem fra Maskinen og lytter efter Signalet. Forbitrede Ansigter kommer frem i Kupévinduerne: — „Hvad venter vi efter, Konduktør — Skal vi ikke af Sted — Det er over Tiden!“

Da træder en høj, slank Herre i elegant Diplomattrakke, Cylinderen lidt paa Snur paa det lille, tætklippede Hoved med det spidst studsede, blonde Fuldskæg, langsomt ud fra Ventesalen med sit Ur i Haanden. Han lader et drilsk Smil

glide hen langs Waggonrækken, nikker overlegent til Togføreren — „Færdig!“ — og lader sig lukke ind i sin Kupé. „Flab — Laban,“ hvisles der efter ham, mens Fløjterne skingrer, og Maskinen hvæser i Gang.

Det er sikkert ved saadanne smaa ekscentriske Træk, at den københavnske Børs vinder det Ry for ægte engelsk-amerikansk Snit og Businessstone, som jo er dens Maal og Stræben. —

„Naa, staar der noget nyt i Bladet i Dag, Hr. Michelsen?“ spurgte Grosserer Bolvig, da Afgangsspændingen havde sat sig. „Hvad bliver det monstro med denne Kong Milan, skal han være Konge igen?“

„Han har vist for mange Pigebørn, den Gavstrik,“ indskød Agenten.

Dog, Samtalen kom ikke til at dvæle ved den letsindige Serbermonarks Udsigter. Den drejede hurtigt ind paa Emner af mere personlig Interesse. Bolvig trak Vinduet op med den Undskyldning, at han havde lidt af Tandpine om Natten, hvilket gav Agenten Anledning til at fremsætte den Paa-stand, at det er usundt at børste sine Tænder.

„De skal lade være at børste Tænderne, Bolvig. Jeg gør det aldrig. Det er imod Naturen. Naturen har givet os Spyt-tet til at holde vores Tænder rene, og vi skal følge Naturen. Siger De ikke ogsaa, Hr. Michelsen?“

„Jo, Gudbevares,“ svarede Michelsen.

II.

En halv Time senere vandrede Michelsen langs Ladegaardens Aa. Ved en af de smaa Sideveje oppe mod Parcelbroen beboede hans Ven, cand. phil. *Viktor Hjort*, Stuelejligheden i en ganske lille Villa, hvor han havde indrettet sig en behagelig Ungkarlestudio og for Arven efter en Tante, af den Art, der er hyppigere i Literaturen end i Livet, førte en spøgefuld Kamp med Tilværelsen.

Paa sin Ringen blev Michelsen lukket op af Hjorts Domestik, den forslagne Dreng Johan.

„Er Herren hjemme?“

„Ja.“

„Har han været hjemme i Nat?“

„Det tror jeg nok. Han laa i Sengen i Morges.“

„Er der nogen inde?“

„Barberen.“

Saaledes underrettet om Husets Tilstand træder Michelsen gennem Dagligstuen hen til Sovekammerportiéren, som han med sin Stok pirrer til Side. Hjort modtager sin Ven med et Nik i Toiletspejlet, foran hvilket han i en pjerrotagtig Natdragt sidder indsæbet, medens den polkahaarede Barberersvend stryger Kniven og med kælné Øjekast belurer Dronning Kandaules, der paa Billedet over Sengen blotter sig for at bestige det fortryllende Leje, hvor hendes Gemal venter hende, bidende sine Negle, som om han allerede fortrød sit udelikate Væddemaal.

„Rap Dig lidt.“

„Om ti Minutter.“

„Jeg er fordømt sulten.“

„Tag et Glas Portvin — Johan, sæt Knapper i min Skjorte.“

En halv Snes Minutter forløber i fuldkommen Tavshed. Lydløst tilendebringer Barberen sit Hverv og forsvinder. Lydløst, paa Listesko, assisterer Johan sin Herre ved Toilettet, lydløst, stadig med Hat og Stok, tømmer Michelsen to smaa Glas Portvin.

„Pokker til Tid.“

„Nu kommer jeg.“

„Var Du ude i Aftes?“

„Tivoli.“ —

„Bazaren?“

„Ja.“ —

„Længe?“

„To.“ —

„Mange?“

„Tre.“ —

„Flasker?“

„Fire.“ —

„Hm, muggent Sold!“

Atter en Pause, atter et Par Ventedraaber. Saa indtræder endelig Hjort, lyst antrukken, frisk friseret, let duftende. Han er i Modsætning til den blonde, trivelige Michelsen, tynd og mørk. Knibende Øjnene sammen mod Dagslyset stiller

han sig hen ved Spejlet mellem Vinduerne, betragter betænksomt sit lille, blege Ansigt og undersøger sin Tunge:

La jeunesse a parfois de splendides reveils — er det ikke det, han siger, Maupassant?“

„Jo, Du ser ogsaa sød ud.“

„Er jeg meget bleg?“

„Snarere grøn —“

„Snak, jeg befinder mig storartet. Ungdommen vaagner straalende. God Morgen, min kære Ven, det er brillant, Du er kommen, lad os gaa ud sammen og nyde den gyldne Dag. Johan! Hat, Stok, Handsker, Nøgler, Cigaretter og Tegnebog — og saa hen at spise Frokost.“

Et Øjeblik efter kørte de to Venner paa Taget af en Sporvogn ind til Halmtorvet. København laa for dem, støvet, tørstig, syg, som den ser ud midt om Sommeren. Under den gloende Himmel med enkelte smaa Skyer, der lignede afgnavede Lammeskind, strakte Peblingsøen sin stillestaende, lunkne Vandflade, hvor de af Kulrøg snavsede Svaner gled mekanisk omkring. I Skyggen af de solsvedne Kastanjer langs Bredden legede i Stilhed Skarer af fattigklædte, falmede Børn. Smaa Dreng og Piger forslæbte sig paa eller trillede i forfaldne Barnevogne deres mindre Søsken. Hel- og halvfattige Mænd og Kvinder asede af Sted i Heden eller sad trætte og tavse paa Bænkene. Smudsige Arbejdskortøjer og Drosker krydsede dorskt hinanden. Overalt Fattigdom og Støv, Varme og Dvaskhed — og saa Øl. Vældige tunge Vogne, med Bryggeriernes Navne malede i pralende Farver, trukne af tykke, glinsende Heste, styrede af tykke, glinsende Kuske kørte uafladeligt forbi og i alle Retninger, bringende det daarlige danske Øl omkring til den fattige, syge By, for at den kunde drikke sig endnu fattigere og sygere, endnu sløvere.

Men for Hjort og Michelsen var det skønt og herligt alt sammen. De sad der oppe paa Sporvognen og saa' ud i Horisontens Soldis og Røgtaage, der glimtede paa og svøbte sig om Stadens Kupler, Spidser og Taarne — saa' ud over det hele med blændede Øjne. Deres Maver var i Orden, de havde Penge paa Lommen. Et helt Døgns ubundne Livsglæde i hinandens dyrebare Selskab straaled dem i Møde og fyldte dem med guddommelig Foragt for alle Støvet's Skræmsler.

„København er dog storartet, Du, om Sommeren, modbydelig og storartet,“ udbrød Hjort.

— *Bien laide, délicieuse pourtant*," snorkede Michelsen.

Ved Plænen ud for Dagmarhotellet steg de ned og gik over i Restaurationen. —

Klokken var to, da de efter en omhyggelig udført Frokost kørte ind gennem Byen i nedslaaet Droske. Apatisk tilbage-lænede sad de med Bockcigaren i Munden og lod Fortovenes Strøm af varme Mennesker glide forbi deres lidt øre Blikke. De havde drukket grønne Chartreuser til Kaffen, grønne Chartreuser „med Ild i“, en djævelsk Opfindelse af Michelsen, som antændte Likørerne med en Svovlstikke, hvorpaa de skyllede den blaalige flammende Snaps ned, seende hinanden stift i Øjnene uden at blinke, højlig imponerende Op varterne og sig selv.

Men de befandt sig velsignet; en Smule hede bag Øjenlaagene, med kriblende Pulse — „delikat nervøse“, som Hjort udtrykte. Planen for Dagen var lagt. Den ekstravagante unge Herreverdens Yndlingskurér, Bybudet *Simon-sen* havde været tiltelefoneret fra sit Stade ved d'Angleterre og var blevet udsendt med fortrolige Skrivelser til de to Damer, under hvis Trylleri de i Øjeblikket befandt sig, om ved Firetiden at indfinde sig hjemme hos Hjort, hvorfra der vilde blive kørt i Skoven for at spise til Middag, og tilbage til Tivoli for at spise til Aften. Landaueren var ogsaa bestilt, og der var saaledes i Øjeblikket ikke mere at tænke paa; alt var arrangeret paa det bedste. For da passende at anvende Tiden indtil Udflugten, blev de enige om til en Begyndelse at gøre et Besøg hos deres Skræder.

Drosken standsede udenfor en elegant Herreekviperingsbutik, hvis store Spejlglasvinduer straaled med en pragtfuld Udfoldelse af Sommersæsonens Nouveautés. Alt var i hvide eller ganske lyse Farver. Lyse Stoffer, lyse Slips, lyse Hatte, lyse Stokke og lyse Portemonnæer. Og da de traadte ind i Lokalet, hvor der var svalt og duftede af Parfumer og fine Lædersager, modtoges de af en lidt svær, lyshudet Herre, med klare Tænder, hvid Vest og hvide Gamacher; det var Skræderen. Han bukkede og mønstrede dem i det samme med et lille, beundrende og spottende Smil; beundrende, fordi alt, hvad de havde paa, var købt hos ham og sad godt, lidt spottende, fordi det ikke var købt senest i Gaar og ikke sad saa godt som det, han selv havde paa.

„Til Tjeneste de Herrer?“ spurgte han muntert, „De ønsker i Dag?“

Michelsen og Hjort saa' sig tvivlraadige om. De anede ikke, hvad de ønskede.

„De trænger vist til en ny Sommerhabit, Hr. Michelsen?“ fortsatte Skræderen, denne Gang alvorligere i Tonen og med et endnu mere spottende, næsten strængt Blik op og ned ad sin Kunde.

Michelsen havde ikke tænkt sig at bestille nyt Tøj, men svarede rask, idet han drejede sig om mod et Spejl:

„Ja, det kan nok være, jeg synes ogsaa selv — —“

„Værs'god, vil De træde oven paa! Aa, Holm, (til en ung lys Mand ved Disken) vil De følge med. Værs'artig de Her-
rer, maaske Hr. Hjort ogsaa (mønstrende Hjort) ... Hvor-
dan er det Holm, har Hr. Hjort faaet nogen ny Sommerhabit i Aar?“

„Nej, saa vidt jeg erindrer, har Hr. Hjort kun faaet en sort Jacquet.“

„Naa, kun en sort Jacquet. Nej, jeg syntes nok, vær saa artig, Hr. Hjort.“

Med hurtige Sæt, der fik hans prægtige strøgne Manchet-
skjorte til at knage i Indlægene, løb han i Forvejen op ad
Trappen til Lageret oven paa. Michelsen og Hjort fulgte vilje-
løse efter. Den unge lyse Mand sluttede med Bestillingsbogen
under Armen og en lang Blyant bag Øret.

I det samme traadte en ny Kunde ind i Butikken, hilst med
smilende Forekommenhed af hele Personalet. Det var en
meget høj, meget smækker og ganske ung Herre, udstyret
efter allernyeste Mode. En paafaldende lille, smalskygget og
umaadelig blank Cylinderhat sad ham dybt ned i Panden,
næsten ude paa Næsen; skinnende kvarterhøje Flipper inde-
sluttede hans Hals, et vældigt, fantastisk mønstret Kravat
dækkede fuldstændigt hans Brystkasse. Skøderne paa hans
langlivede Figurfrakke af loddent, graagrønt Stof naaede un-
der Knæhaserne, saa man kun saa' et kort Stykke af hans
vide, stortærnede Benklæder over Hælene paa de lakerede
Støvler. Han bevægede sig med nervøse, hastige Skridt hen
til Disken, en Smule foroverbøjet, tilsyneladende tynget let
i Knæ ved Vægten af den tykke knippellignende Stok, som
han i udstrakt Arm holdt en halv Alen frem foran Kroppen
med Haandtaget vendt nedad mod Jorden. Efter at være sun-
ket om paa en Stol, kastede han Benene over Kors og lod
sig forevise en Mængde forskellige Sager, Slips, Handsker,
Silkelommeløstørklæder, Skæggekamme, Penneknive og Man-

chetknapper, som han næsten altsammen købte, hvorpaa han pludselig rejste sig og fo'r ud af Døren igen, lige saa hurtigt, som han var kommen — nøjagtig med samme Holdning, foroverbøjet, Hatten paa Næsen og Stokken en halv Alen foran med Haandtaget mod Jorden.

Just idet han forsvandt, kom Michelsen, Hjort og Skræderen ned igen oppe fra. Den sidste fulgte ham med Øjne, som straaledede af kunstnerisk Triumf. Han var jo helt og holdent hans eget Værk, den stilfulde unge Gentleman, fra Top til Taa udkommen paa hans Forlag.

„Pokkers chik,“ henvendte han til Hjort og Michelsen. — „Hvad fik Hr. Lange i Dag?“ spurgte han en af Kommisserne.

„Fire Slips, seks Handsker, et Dusin Lommetørklæder, en Lomme kam og en Æske Sæbe.“

„Pokkers chik,“ vedblev han med Øjne, som straaledede endnu mere. Det nytter ikke, man vil nægte det: han er omtrent den eneste, som kan bære de Moder frem, vi har i Dag. Det er en ren Fornøjelse, som han er skabt til dem.“

„Dyr Fornøjelse at være saa heldig skabt,“ bemærkede Michelsen.

„Ja, maaske, haha ... Ikke videre de Herrer ønsker!“

De Herrer udstyredes endnu paa Faldrebet med diverse Toiletgenstande, hvorefter de paa det forbindligste tog Afsked. — Nu var der kun en god Time til Skovturen. De besluttede at tage et halvromersk Bad og derefter hos *Carlsen* lade sig salve til Festen.

III.

Imidlertid gik Lakajen af det Hjortske Livré frem og tilbage udenfor Herskabsboligen og røg en kæmpemæssig Cigar med rødt Mavebælte, som han om Morgenens var stødt paa i sin Herres Vestelomme. Han havde ti Kroner i Løn om Maaneden og al Ting frit i Huset. Herimod stillede han sine i Grønnegade tidligt modnede Evner til ubegrænset Disposition.

Ved hvert Slag, han gjorde forbi Villaen, skottede han til Ruderne med et svedent Smil. I begge Vinduer skimtedes noget farverigt og straalende. Ved første Øjekast to prægtige

Blomsterkoste, ved nærmere Betragtning tvende elegante Damehatte. Den ene var prydet med højrøde Pelargonier og kronede Frøken *Alma Mosts* blonde Haarfyldte, den anden bar svovlgule Solsikker og monterede Frøken *Louise Poulsens* brunette Frisure. Damerne selv sad lige over for hinanden i to lave Lænestole med et lille Bord imellem sig, hvorpaa Likører, Sodavand og Cigaretter. Deres Parasoller og Overstykker laa paa Skrivebordet, men af Agtelse for sig selv havde de beholdt Hat og Handsker paa og samtaledet af-fabelt ved de fremsatte Forfriskninger, mens de afventede deres Kavalerers Hjemkomst, som Johan var udsendt for at melde. —

Frøken *Most* tilhører en gammel mærkelig Familie. Hun er nemlig det tredje Led i en Slægtfølge af Kvinder, som uden at indtræde i Ægteskab har forstaaet at gøre Karrière i agtete og solide Forbindelser. Hendes Bedstemoder, gamle Enkefru *Most* — ved 40 Aars Alderen plejer Medlemmerne at anlægge Fruetiteln — tilhørte allerede den galante Verden paa *Chievitz'* Tid og lever endnu, i sit Livs svale Aften, i det lykkeligste Forhold til en Kammerherre, som var en af Frederik den 7des mest hengivne Skydebrødre. Den snart 80aarige Olding bringer hver Søndag Formiddag med gammeldags Courtoisie sin sølvlokkede Flamme en sirlig Buket og en Pakke bløde Kager, som han i Kirketiden ses omhyggeligt at bære gennem Byen stolpende af Sted paa endnu ivrige Ben, og standsende og drejende sig rundt ved hvert velskabt Pigebarn, han møder, for at følge hende med skælmisk rindende Øjne. Alle kender af Ydre den ærværdige Bonvivant, og Michelsen hilser ham altid ærbødigt og kalder ham sin Grandonkel Kammerherren i intim Omtale.

Michelsens Svigermoder, Konsulinde *Most*, hensidder i velhavende „Enkestand“ og har arvet Rang og Formue efter en hannoveransk Vicekonsul, som døde pludseligt, idet han faldt om paa Gaden ramt af et apoplektisk Tilfælde. Det skete en Aftenstund i Frederiksberggade, just som Konsulen vilde skraa over Kørebanen for at gøre en køn Modesyerske sin Opvartning, men Konsulinden har heldigvis aldrig erfaret denne mislige Omstændighed og begræder pietetsfuld hans Minde.

Datteren *Alma*, som skylder Konsulindens Ungdomssvag-hed for en Husarløjtnant sin Tilværelse — hvem Konsulin-dens egen Fader var, kan den gamle Bedstemoder ikke læn-

gere erindre — knyttede tidligt sine Ahners Traditioner. Allerede atten Aar gammel absolverede hun, manuduceret af en Livjæger — Livjægerne var just den Gang paa Mode — den lille *Serafine*, Slægtens knoppende Haab. Serafine er et ualmindeligt begavet Barn, der ikke bliver træt af at spørge om sin Fader. Overensstemmende med Skik og Brug i Familien svares der urokkeligt, at han er „ude at sejle“, en Odyssee, man vedligeholder nogle Aar som skaansom Forberedelse til den endelige Meddelelse om, at vedkommende Fader er forulykket paa Søen, og dermed ude af Saga. Da Serafine forrige Jul fyldte sit fjerde Aar, erklærede den gamle Bedstemoder ved Fødselsdagschokoladen, at hun fandt det paa Tide, om Datterdatteren gjorde sit Fornuftparti. Millionærsønnen *Michelsen*, med hvem Frøken *Alma* kort i Forvejen havde stiftet Bekendtskab paa Bal i *Larsens* Lokale, blev da bragt i Forslag, og efter at den gamle og Konsulinden havde haft Lejlighed til at iagttage ham i Teatret, og der var indhentet tilfredsstillende Oplysninger om hans Omstændigheder, blev han antaget, hvorpaa Frøken *Alma* etableredes selvstændigt med Systue paa en første Sal i Kattesundet, medens Serafine forblev hos Konsulinden. Forholdet mellem *Alma* og *Michelsen* tegner imidlertid ikke ubetinget betryggende for den unge Piges Fremtid. Navnlig er *Michelsens* Dovenskab en Kilde til Misfornøjelse hos Bedstemoderen, som stadig erkyndiger sig om, hvornaar han skal op til sin „Eksame“. Det er nemlig hendes brændende Ønske før sin Død at se ham træde ind i Indenrigsministeriet, hvor Kammerherren i sin Tid var Departementschef. Hermed har det da kun bedrøvelige Udsigter, men værre dog end *Michelsens* Mangel paa Flid, og hvad der giver Konsulinden Anledning til de heftigste Sorgens Udbrud, er det mildest talt uheldige Selskab, hvori han er begyndt at indføre den dannede og sarte *Alma*. Han synes slet ikke at forstaa, hvilken Skat der er ham betroet, og undser sig ikke ved at lade hende deltage i tvivlsomme Fornøjelser sammen med *Hjort*, der er Konsulindens Rædsel, og dennes skiftende Veninder, saaledes i den sidste Tid den skrækkelige *Louise Poulsen*. Disse Bekymringer er Konsulinden oven i Købet ene om at bære, thi fik den gamle Bedstemoder Nys derom, vilde hun maaske tage sin Død derover.

„Jeg forlanger kun én Ting af Dig, *Valdemar*, en eneste Ting, at Du tager en lille Smule Hensyn til mig“ — saaledes

lyder det bestandige Omkvæd paa Almas Sonetter. Desværre er hun svag og let at bevæge til Overbærenhed. Vel indser hun, at Hjort er en højst usolid og frivol Person, som endog har vovet at gøre hende Tilnærmelser, men alligevel morer hun sig glimrende sammen med ham og Michelsen „for storartet, det er han“. Og ganske vist er Frøken Poulsen en Dame uden egentlig Opdragelse, „det mærker man hurtigt“, og af meget simpel Familie, skudt op lige af Fortovet, „men klæde sig, det forstaar hun“. Hvad er vel Almas egen Festdragt, den sorte snorebroderede — borgerlig Beskedenhed prægede altid Damerne Most's Toiletter — mod det himmelblaa Atlask og de Kniplingsskørter, hvori Frøken Poulsen bruser! Desuden er Frøken Poulsen en berømt Skønhed, en Stjerne, i hvis Selskab man er sikker paa at vække Opmærksomhed. I hendes Hjem paa Gamle Kongevej, hvor Alma i dybeste Hemmelighed har gjort Visit, hersker en kostbar Pragt; hun har baade Fortepiano og Silkesengetæpper og hendes Beskytter, en hovedrig Apoteker, giver hende alt, hvad hun ønsker. Naturligvis vilde Frøken Most ikke for nogen Pris være saadan en som Frøken Poulsen, ikke bytte om saa var for selve Apotekeren Retten til den Illusion, at hun ernærer sig af sin dydige Systue. Hun foragter Frøken Poulsen dybt og fornægter hende med Afsky i sin Families Kreds, men for sig selv nægter hun ikke, at Frøken Poulsen er en Dame, „som Herrerne maa sætte Pris paa“. Spørges hun derfor af andre om deres Forhold, svarer hun diplomatisk:

„Frøken Poulsen er paa en Maade min Veninde.“

„Nej, saa sagde jeg til ham: Kom bare med min Nøgle!“
 Indhyllet i Cigarettaage og gjort meddelssom af Anisetten, berettede Frøken Poulsen Scener af sit Husliv med Apotekeren. Frøken Mosts smaa blygraa Øjne skinnede deltagende. Hun havde ganske glemt Systuen og sine Hænders dydige Gerning, og den spidse Hage, hun ellers plejer at lave, naar Frøken Poulsen i andres Nærværelse bliver for intim, viste der sig ikke fjerneste Tilløb til her i Tête-à-Têtes pirrende Ugenærthed. Hun var opspilet Beundring over for det høje flotte Pigebarns „storartede“ Maade at tage Mandkønnet paa.
 „Gav han Dem saa Deres Nøgle?“

„Han lagde den paa Fortepianoet, og saa gik han. Han var helt hvid i Ansigtet.“

„Kom han ikke igen?“

„Gud, en Time efter og var lige ved at kime Huset ned. Jeg lukkede naturligvis ikke op.“

„At De tør vove det!“

„Det manglede bare. I Morges fik jeg Brev paa Sengen.“

„Fra ham, hvad skrev han?“

„Ja, han skrev ... jeg læste det saamænd ikke rigtig ... det sædvanlige ... at det umuligt kunde blive ved at gaa paa den Maade ... det maatte jeg jo selv kunne indse ... han hverken vilde eller kunde finde sig i det, jeg bød ham ... det tog altfor meget paa ham, og saa maatte det hellere være forbi med det samme. Nu véd jeg da, jeg er fri for ham i fire Dage.“

„Tror De saa, han kommer igen?“

„Ja, ellers skriver jeg. Man skal heller ikke lade dem gaa for længe. En Gang var han borte i 14 Dage, og saa fik jeg at vide, han havde været mig utro.“

„Gud, med hvem?“

„Aa, en grusom Tøs ... en af de allergrusomste. Ikke fordi jeg tager mig det nær ... ikke det mindste, men man vil dog nødig udsættes ... hun gik i lang Tid bagefter og generede mig paa Gaden ... Naa, Skaal, Frøken, jeg synes ellers Herterne lader temmelig længe vente paa sig.“

Frøken Most tømte sit Glas i Tavshed. Hun var rystet ved Fortællingen om Apotekerens Utroskab. Naar nogen Mand kunde bedrage en saa fængslende Skabning som Frøken Poulsen, hvad maatte da ikke hun selv med sine langt beskedenere Ynder kunne risikere? Tænk, om Valdemar! Hun fik Taarer i Øjnene ... hun havde jo aldrig Rede paa, hvad han tog sig for ... han skulde ordentlig komme i Forhør!“

„De skulde for Resten set en sød Udlænding, jeg talte med i Forgaars,“ begyndte Frøken Poulsen igen efter at have tændt en frisk Cigaret.

„Paa Gaden?“

„Han sad udenfor *à Porta*, da jeg kom fra Bad. Jeg saa' godt, han sad og kiggede, og jeg var heller ikke kommen tre Skridt ned ad Østergade, før jeg havde ham efter mig. Først paa den ene Side og saa paa den anden og saa foran. Saa tænkte jeg: Nu skal Du se, om han tør komme hen og tiltale Dig, og saa stod jeg stille og saa' ind ad et Vindue.“

„Kom han?“

„Ja, ligesom en Bi, og begyndte lige straks at snakke — Fransk eller Engelsk eller Russisk — hvad det var, véd jeg ikke. Men da han saa mærkede, jeg ikke forstod ham, gav han sig til at snakke Dansk. Aa, det lød i den Grad komisk. Og saa kom det i saadan en Fart ud af ham: Smukke Pige skal Dem og jeg spise Kotelet, sig ja!“

Paa dette Punkt af Underholdningen mellem Frøken Poulsen og den søde Udlænding, afbrødes Samtalen, ved at Johan kom ind og meldte Herrerne i Sigte. Begge Damer rejste sig straks, pludselig alvorlige, traadte hen foran Spejlet og begyndte at vifte sig med deres Lommetørklæder.

„Gud, sikken en Røg, vi har lavet,“ udbrød Frøken Poulsen — „lad os aabne et Vindue, inden de kommer.“

I det samme rullede en elegant Landauer med de to Atheniensere paa Bagsædet op foran Huset.

IV.

Man var blevet enige om at lade Udflugten gælde det afsides og idylliske Frederiksdal. Det var en stille, lummervarm Eftermiddag og trukket af de *Bohnske* Pragtkameler rullede Ekvipagen i en uafbrudt Sky af Støv ud ad Ørkenvejen til Lyngby. Medlemmerne af den elegante Karavane, som paa Farten gennem Nørrebros Gader havde konverseret overstadigt, og med lystig Ringeagt tilsmilet de forbigaaende, hensesank i vemodig Betragtning, efterhaanden som de blev alene med den alvorlige Natur. Damerne laa tilbage under deres Parasoller og snappede efter Vejret som Høns under en Stikkelsbærbusk. Hjort og Michelsen, hvem Solen stak lige i Hovedet, glippede hjælpeløst med Øjnene og trakterede hinanden med gloende Sodakager, hver Gang Frokostens Chartreuser bragte sig i bitter Erindring. Landskabet glødede ensomt. Kun nu og da styrtede en Skare smaa Landstrygere op af Grøften og gav sig til at slaa Kraftspring i Sandet, eller en enlig Beduin, som hvilede i Skyggen af en Skærvebunke, gjorde Honnør for Herskaberne ved at lette et Ben i Vejret og klappe sig ærbødigt paa Bagen.

Til sidst var en lille Sværm paalidelige Hestefluer, som

blindt fulgte Vognen, ene om at holde det hendøsende Sel-skab i Aande. De var især begærlige efter at komme til at stikke Frøken Poulsen, og denne over for Attaker ellers flegmatiske Dame geraadede i afsindig Forfærdelse ved de lumske Insekters Efterstræbelse. Hun hoppede uafladelig i Sædet og fo'r snart i Armene paa Hjort, snart over i Skødet paa Frøken Most, idet hun ildrød i Hovedet og med Øjne, der stivnede i Rædsel erklærede, at saadanne „Bier“ skulde ikke være til. Pludselig udstødte hun et fortvivlet Hvin og kastede sig bagover med begge Hænder for Ansigtet. Det var lykkedes en snedig Brems at gemme sig under hendes Hatteskygge og derfra lade sig dumpe ned paa hendes venstre Kind, i hvis delikate Hud den øjeblikkelig sænkede sin Brod. Den tilskadekomne Dame blev straks Genstand for alles Om-sorg. Vognen standsede og Hjort sprang ud for at lede efter fugtig Jord; Michelsen trak en Flaske Kognak op til Badning, og Frøken Most tilbød i opofrende Ømhed at suge Saaret ud. Men Frøken Poulsen afslog med hurtig genvunden Fatning enhver Pleje. Hun skulde hverken bades eller suges, hun havde faaet nok. Hun var ikke taget ud for at blive stukket i Ansigtet, og hun vilde hjem. De andre kunde gerne køre videre, hun skulde udmærket finde Vejen til Fods. Og med Lommetørklædet for sin krænkede Kind steg hun ud af Vognen og begav sig i Retning af København. Fluks erklærede Frøken Most, at vilde Frøken Poulsen hjem, vilde hun ogsaa. Hun var ikke taget ud for at blive fornærmet, og Frøken Poulsen havde fornærmet hende, baade ved sin Maade at svare paa, da hun tilbød at suge hende, og ved at gaa uden saa meget som at sige Farvel. Og før der kunde blive Spørgsmaal om Indvendinger, var Frøken Most ude af sin Vogndør, og spadserede hen ad Vejen paa den modsatte Side af Frøken Poulsen. Herrerne tog Sagen med en Sindsro, der vilde have været ugalant, om den ikke havde bundet i et nøje Studium af deres tilbødtes Temperament. De vidste, at lige saa sikkert som Overtalelser fra deres Side kun vilde tilspidse Situationens Pinagtighed, lige saa vist vilde Damernes medfødte Hjertensgodhed, blot det overlodes til dem selv at komme til Orde, stemme deres Sind til Formildelse. Derfor tændte de koldblodigt en Cigar, og tog sig i Forening med Kusken en solidarisk Kognak. Fem Minutter efter saas Frøken Poulsen stadig med Lommetørklædet for Kinden, at tage Plads paa Grøftekanten ved sin Side af Vejen, og ganske samtidigt iagt-

toges Frøken Most at brede sit Lommetørklæde ud for sirligt at nedlade sig paa Grøftekanten ved hendes Side af Vejen, hvorpaa Vognen kørte tilbage og holdt midt imellem dem begge, og Hjort gik til Frøken Poulsen, og Michelsen til Frøken Most. Frøken Poulsen betroede Hjort, at hun hadede de Mennesker, han altid førte hende sammen med, og at det skulde være sidste Gang, hun tog ud i deres Selskab. Akkurat det samme betroede Frøken Most Michelsen. Og derpaa steg alle fire til Vogns igen og kørte videre i komplet Harmoni, som om det ubehagelige Optrin aldrig var passeret.

Ja, den lille Byge havde saa fuldstændig rensset Luften, at det Vanheld, der havde hidkaldt den, nu blev Aarsag til, at hele Selskabet kom fortrinligt i Stemning. Ved Bremsens Stik var Frøken Poulsens Kind nemlig svulmet saaledes op, at hendes Ansigt havde faaet et højst originalt Udtryk. Det saa' ud, som hun hele Tiden skælnsk kneb det venstre Øje til og samtidig paa en kaad Maade stak Tungen mod den ene Side af Munden, medens den anden Halvdel af hendes Træk udtrykte stram Alvor med Spor endnu af udstanden Krænkelse. Totalvirkningen blev uimodstaaelig. Dog, allercharmantest var det, at Frøken Poulsen, for hvem det var noget ganske nyt at gøre humoristisk Lykke, selv fandt sig uhyre morsom og uafsladelig forlangte af Michelsen, at han skulde vise hende, hvordan hun saa' ud. Og da Frøken Most herover ytrede Tegn til Jalousi, gav Hjort sig galant til at gøre Grimacer aparte for hende, saa hun kaglede af Henrykkelse. Saaledes holdt Kvartetten i Perlehumør sit Indtog i Fredesdalsdal.

Paa Kroen modtoges man til bevæget Overraskelse af en gammel Celebritet fra Hovedstaden, Opvarter Lundberg. Det var en ældre, fyldig Person af den snart uddøde national-liberale Type, nobelt barberet, med fugtige, graa Lokker og trinde Poser under Øjnene. Han saa' ud, som han var sat i Voks, et afbleget Billede paa gentil Alkoholisme. Det var gaaet rystende ned ad Bakke med Lundberg. Han havde tidligere været Overkellner paa en fin københavnsk Restaurant, under hvis Kabinetter Gassole den gyldne Ungdom sværmede. Han var alle Stamgæsters Yndling, og han elskede selv sine kære Gæster, de frejdige, unge Fyre og de venlige, gamle Féer. Med Liv og Sjæl deltog han i deres tvangløse Selskabelighed, til hans Konstitution begyndte at svinge. Han blev affældig og distræt. At han i Reglen ved Ombæringen

af anden Ret fik Hikke, ved Desserten klattede Tallerknerne, og naar han snøvlede rundt med Kaffen tiltalte Damerne ved Fornavn, gjorde jo i og for sig mindre, saa længe han blot var imellem sine egne, der forstod og holdt af ham. Men til sidst kunde han ikke mere skelne imellem Venner og fremmede. Og da han en Aften var kommet til at sige Du til en grevelig Svensker, der souperede stilfuldt med en fornem Cirkusdame, blev Principalen utaalmodig og var hjærteløs nok til at afskedige en Mand, der havde været fuld i hans Brød i fjorten Aar. Naturligvis etablerede Lundberg øjeblikkelig en Forretning for at ruinere den utaknemlige, og naturligvis gik han selv Fallit et halv Aar efter. Det lykkedes ham nemlig kun at tilrive sig den mindre vederhæftige Portion af Kunderne, og han bukkede under for et lille Antal umyndige Gourmanders standhaftige Søgning. Og nu var han dalet ned her som en vingeskudt Fugl ved Fursøens Bredder, Eneopvarter i Stumptrøje paa den beskedne Kro.

Ved Gensynet af deres gamle Mundskænk rørte der sig hos Hjort og Michelsen noget af den samme smukke Venerationfølelse, som man bevarer for den Barnepige, der har ledet ens første Skridt. De følte Trang til at vise Lundberg, at de erindrede ham med Velvilje, og Michelsen prikkede ham venligt paa Maven med sin Stokkeknep, mens Hjort spurgte til hans Hikke. Men den af Livet omtaagede svarede kun med en døsigt Fnisen; han genkendte næppe sine fordums Velyndere. Med rystende Hænder bemægtigede han sig Frøkenene Mosts og Poulsens Parasoller og ilede i Forvejen førende Selskabet til et Værelse oven paa. Det var et blaåt tapetseret Gemak med to Vinduer og en Glasdør ud til en trasket Altan. Møblementet var seks Stole og et Spisebord til atten Personer, uden Dug, men med tre Plat-de-menager, som hver indeholdt gul Olje, rød Eddike og brun Sennopskorpe. Endvidere en Hestehaarssofa i Frederik den 6tes nøjsomme Stil under et Litografi af Prins Poniatowsky, som tabte sin Chako paa Flugten over en Flod. Endelig var Gulvet bestrøet med muggent Sand, og cirka syv Hundrede Fluur summede op i et vældigt Kor, da Gæsterne traadte ind.

„Her kan vi jo have det rigtig hyggeligt,“ sagde Michelsen og puffede Glasdøren op med sin Stok for ikke at kvæles paa Stedet.

Damerne trak sig straks tilbage for at ordne deres Toiletter efter Køreturen, de to Venner gik ud paa Altanen. Haven

neden under bestod hovedsagelig af en stor Plæne med vis-sent, nedtrampet Græs, i Midten en Flagstang, hvis Maling skallede af, en Række forfaldne Lysthuse paa Siderne. I en af Gangene henstod en tom Barnevogn, i et Par af Lysthusene sad Folk og spiste af medbragte Madkurve. Nogle Børn og en Hund legede ved Flagstangen. I Baggrunden skimtedes mellem Træerne Fursøens graalige Bølger, skum-mende langt ude med enkelte hvide Toppe. Der blæste stød-vis en sløv og lummer Vind, som førte en sødlig flov Luft ind fra Sivene og raslede med det tørre Smørrebrødspapir paa Plænen. Himlen var i Færd med at blive overtrukken, og Solen gloede som en Petroleumslampe, der er ved at gaa ud.

„Hvad Satan skal vi egentlig her,“ snærrede Michelsen. Han havde i Løbet af faa Sekunder stirret sig fuldkommen rasende paa Udsigten. — Grusom Idé!

„Ønsker Herskabet at spise,“ lød det pludselig fra Lund-berg, der tavst havde holdt sig fast ved Dørlaasen.

Michelsen drejede sig rundt paa Hælen.

„Ja, vi kan vist lige saa godt springe i det. Hvad har De?“

Det var begyndt at dæmre for Lundberg. Han havde faaet Færten af sine københavnske Gæster og i Ønsket om straks at gøre det hemligt for det lille Lystparti, slog han an i Tonen fra gamle, spøgefulde Dage:

„Vi har lige hjemkomne friske Svalereder,“ begyndte han smiskende — — „Rødspætter, Bøf og Omelet,“ kom det i forfjamsket Alvor efter. I de Herrers Minespil havde han øjeblikkelig læst en skarp Opfordring til foreløbig ikke at overanstrenges sin Indbildningskraft.

— „Fire Kuvert og lad os faa det overstaaet snarest mu-ligt.“

Lundberg dejsede baglænds ud i Korridoren. I det samme svævede Damerne ind med fornyede Pandekrøller og skin-nende som et Par Radiser efter Brugen af Kroens Toilet-duge. De havde allerede været en Runde paa Terrænet, Frø-ken Poulsen gnaskede af et umodent Æble, og Frøken Most daskede med en støvet Pæon.

„Hvor her er sødt,“ smægtede Frøken Poulsen og spyt-tede en Æblestump ud over Altanen.

„Aldeles fortryllende,“ istemte Frøken Most og fæstede Pæonen ved sin Barm.

De var henrykte som et Par Konfirmandinder hos Josty, og Synet af Søen indgav dem et ellevidt Ønske om at kom-

me til at slaa Smut. Det vilde vare en halv Time før Middagen anrettedes, og man begav sig da straks af Sted til den forrygende Sport. Yndefuldt ilede Damerne forud, Arm i Arm, og hvirvlende Støvet op med deres Nederdele; Hjort og Michelsen slentrede efter med Hatten i Nakken, Hænderne i Lommen og haanske Blikke til de indfødte og Landliggerne, som fra Pinebænkene i deres smaa Haver iagttog de rigklædte fremmede. Pludselig standsede Frøken Poulsen med et Ryk i sin Veninde og pegende paa en Vindusplakat med Paaskriften: Badebilletter for Damer og Herrer, foreslog hun ivrigt at gaa i Vandet. Idéen begejstrede dog ikke umiddelbart Frøken Most. Hendes aarvaagne Selvagtelse tilhviskede hende, at det vistnok vilde være at indlade sig for vidt med en Dame som Frøken Poulsen at gaa i Vandet sammen med hende. Uden Badedragt kunde der i hvert Fald slet ikke være Tale om det. Men da Billetkonen kom frem med et Par kokette Vandkostumer — mørkeblaa med røde Borter — som hun foregav var efterladte af to fine engelske Damer, der havde gæstet Egnen i Forsommeren, og tilbød at udleje for 50 Øre Stykket, var ingen Modstand længere rimelig, og Frøken Most samtykkede i at hengive sig til Bølgen i det engelske Flonel. Desværre havde ingen Gentleman efterladt Svømmedress, saa Hjort og Michelsen var formelt hindrede i at gøre deres Damer Selskab. Idéen om at indstifte et evropæisk Badehighlife her ved Fursøen havde et Øjeblik luret i deres Fantasi.

De lejrede sig da ved en Cigaret i Græsset paa Bredden, medens en Skare Børn, som umærkeligt havde indfundet sig, stillede sig op i forventningsfuld Rad paa en Skrænt oven for Badehusbroen. Lidt efter kom en barhovedet Mand med Klap for det ene Øje og lang Pibe i Munden listende paa Morgensko ud fra et Hus i Nærheden og sneg sig paa Lur bag et Træ. Endelig sluttedes Tilskuerkredsen af et ekscen-trisk udseende Landliggerpar, en yngre, rødhaaret Dame med Stanglorgnet og iført et sælsomt lysegrønt Gevandt, fulgt af en slattenknæet, blegblond Yngling, med lang, bar Hals, usynlig Skjorte, meget stramme Benklæder og en Art Sydvest af blaat Filt paa Hovedet. De slog sig ned paa Stranden et Stykke til Siden for Hjort og Michelsen. Damen hoppede til Sæde paa en stor Sten. Ynglingen smed sig dovent i Græsset. Hun begyndte straks at vippe sine Turistsko æggende forbi

hans Næse, og omsider tog han da ogsaa et Straa og ulejligede sig med at prikke hende paa Strømperne.

Det var en yngre energisk Proverbeforfatterinde og et radikalt ungt Maleremne, Berømtheder, hvis Sommerophold her ude havde staaet notabelt bekendtgjort i den fremskredne københavnske Presse. De inspirerede hinanden i Naturen. Frøkenen havde saaledes undfanget Idéen til en ny Han- og Hun-Akt, som skulde foregaa i en Baad, og Maleren tumlede med Udkast til en *Ophelia*, som han tænkte sig rødhaaret paa et Leje af Valmuer, purpurbelyst af den nedgaaende Sol. De to Overmennesker vendte just hjem fra en befrugtende Spadseretur, da Forfatterinden fik Øje paa det muntre Firkløver, som hun paa Grund af dets Medlemmers fri Elegance vilde antage for franske Turister. Maleren, der kendte de to Herrer fra Gaden, erklærede imidlertid, at det var et Par Labaner med deres Pigebørn inde fra København. Alligevel fandt Forfatterinden dem „kække“ og blev nysgerrig efter at se, hvordan Damer af den Slags gik i Vandet.

Frøknerne Most og Poulsen gjorde sig ikke kostbare. De sprang i med smaa, kvikke Skrig, som Beridersker, der hopper gennem Tøndebaand, og da Vandet inde ved Badehuset kun naaede dem til Knæene, valsede de med hinanden om Halsen saa langt ud, at de sank i til Livet. Her stillede de sig op Haand i Haand med Ansigtet mod Land.

„God Dag,“ raabte de af deres Lungers fulde Kraft ind til Herrerne. „Kan I se os?“

„Storartet!“

„Nu skal vi gøre Kunster!“

„Bravo!“

Det blev en hel Forestilling. Først kastede de sig behændigt bagover og sprællede med Benene i Luften, saa hoppede de højt til Vejrs, baskede i Vandfladen og tog Livtag, alt under gækkende Jubel. Derpaa vejede de Salt, skiftevis paa Ryggen med hinanden, Frøken Poulsen slog Kulbøtter, Frøken Most flød. Men til sidst raabte de begge højtideligt: „En — to — tre — Farvel!“ og stak samtidig Hovedet og Overkroppen under. To buttede blaa Øer ragede i nogle Sekunder Side om Side tavse op af det graa Vand. Det var Klapfinalen. Prustende vadede Damerne nu i Land, foroverbøjede og svingende med Armene, som om de strøg Rejer. Det havde været en skinbarlig Succes.

Men Søen hævnner. Det viste sig kun altfor hurtigt, at

Ferskvandet ikke bekom Frøken Most vel. Hun havde sunket det saa rigeligt, mens hun flød, at hun følte sig inderlig besværet, da hun skulde hægte sit Korset, og pludselig steg hendes Ildebefindende saa hæftigt, at hun svimmel daanede om mod Væggen med Munden forfærdet aaben. Der trak sig en Hinde over hendes Øjne, og hun tog til at gispe med et Udtryk som en mattet Karpe. Ved dette Syn kom Frøken Poulsen i en saadan Bevægelse af Skræk, at hun i blændende Negligé slog Døren paa vid Gab og kaldte Hjort og Michelsen til Hjælp.

Imidlertid var Tilskuerkredsen paa Strandbredden blevet forøget med adskillige nykomne, og de to Herrers Forsvinden ind i Badehuset spredte en dump Forargelse. Alle Øjne hæftede sig stift til den lukkede Dør, og paa en uhyggelig Maade understregede Naturens ildevarslende Stilhed den spændte Stemning hos Forsamlingen. Luften føltes tung, det skulde lige til at regne, og Søen laa gabende blank og klar til at opfangе de første Draaber. I dens ubevægelige Flade spejlede Broen og Badehuset deres Pæle, ikke en Vind rørte sig, ikke et Blad, ikke den sagtteste Bølge skulpede mod Stranden. En Række af Minutter hengik i stum Afsky. Da, lige med ét — og der gik som et elektrisk Sæt gennem alle — saas Badehusets og Broens Spejl billede at bølge frem og tilbage, og Vandet skød pludselig i fine Kredse ud fra Pælene. Dette uskyldige Fænomen, hvis Aarsag var, at Frøken Poulsen havde faaet vaade Strømper og derfor maatte banke sine Sko paa mod den skrøbelige Væg, bragte Bægeret til voldsomt at flyde over. De forskellige Grupper løb sammen under forbitret Mumlen. Proverbeforfatteren sprang demonstrativt ned fra Stenen, rystede sit Gevandt og fjærned sig, vrinskende ad Malerføllet, idet hun blussede som en Ofelia purpurbelyst af den nedgaaende Sol. Manden med Klappen for Øjet gik i Stormskridt tilbage til sit Hus, gestikulerende med Piben til sin Kone, som var kommet frem i Havedøren. En hvidlokket Professordigter, der i syv og tredive Somre havde boet ved Fursøen, løb frem og tilbage paa Strandbredden og løftede sine Hænder i Ve over Vanhelligelsen, og en Officersfrue, hvis Mand gjorde Tjeneste ved Enceinten, paakaldte hysterisk Gensdarmerne. Men Børnene gled umærkeligt, og idet de lod, som de stirrede ned i Vandet, længere og længere ud paa Badebroen, og de forreste og dristigste skulde just til at kigge ind ad Nøglehullet, da Døren

aabnedes, og begge Forbryderpar traadte ud i glad Skyldfrihed. Frøken Most havde overstaaet Krisen under et letende Anfald af Søsyege og støttede sig en Smule bleg til Michelsens Arm; efter dem trippede Frøken Poulsen let paa Taa, og sluttelig Hjort, der sorgløst svingede de vaade Bade-dragter paa Spidsen af sin Stok. Gennem en Krydsild af fjendske og maalende Øjekast drog de tilbage til Kroen. Paa Vejen mødte de Badekonene i skarpt Trav med en Gulvskruppe paa Nakken. Hun var af Kaptajnsfruen beordret ned for at desinficere. —

Det var med en Appetit, som Michelsen frygtede, var en bedre Sag værdig, at man sammen med de syv Hundrede Fluor satte sig til Bords i Festsalen, hvor Lundberg, nu iført en udlevet Kjole, fra et lille Hjørnebord som fast Støttepunkt forestod Serveringen. Den første Anretning, de kogte Rød-spætter, gled dog ned nogenlunde smærtefrit. Kun rullede Michelsen fælt med Øjnene, hver Gang han tømte Glasset med den søde, lunkne Champagne — Kroen var uforsynet med Is — og Hjort nyste længe, efter uforsigtig at have lugtet til Smørsaucen. Men Damerne fortærede muntert — jeg elsker nu Fisk! sagde Frøken Poulsen og sugede sit Skellet — og den milde Føde syntes gunstig Diæt for Frøken Mosts nylig rystede System.

Den paafølgende Bøf havde mindre Held med sig. Den optraadte à la jardinière: de fire graabrune Kødtørvar var sat i Stak midt paa Fadet mellem et Dige opsvulmede Grønærter og en lille Sump boblende Kartoffelfmos. En branket Em med Lugt som af svedent Seletøj bølgede over Landskabet.

„Please myladies“, opmuntrede Michelsen Damerne, „dejlig varm Mad!“ Men Frøken Poulsen drejede Hovedet om paa Siden som en Hund, man byder Pickles, og Frøken Most af-slog med en forpint Gebærde. Hendes blege Pande duggedes paany af Søsyege's Perler. Og da de to Herrer en Stund i melankolsk Nysgerrighed havde mættet sig ved Synet af den stadig transpirerende Lækkerbiskken, ringede Michelsen brat paa Lundberg og bød ham tage ud, hvilket den gamle Tjener efterkom i Tavshed men med et bebrejdende blødkogt Blik til Selskabet.

Kavalererne tændte nu efter russisk Skik en Cigaret og svaalede sig med den resterende Champagne, mens de flegmatisk afventede Desserten. Damerne glædede sig til Omeletten, som var lovet dem med Brombær, en Specialitet fra

Kroens skovrige Omegn. Den forekom ogsaa højest indbydende, glinsende, osende, sukkerbestrøet og med Syltetøjs-saften sivende ud paa Siderne som Blodstrømme fra en utilstrækkelig Forbinding.

„Hvilken hed Vin maa jeg servere hertil,“ forespurgte Lundberg, da han højtideligt satte Kagen paa Bordet.

„Tak, ikke noget der er hedere end det, vi har. Lad os faa en Flaske Toddy til.“

Paany skummede den glødende Drik i Bægrene, paany summede de vanvittigt berusede Fluer Fstedeltagerne om Ørene. Damerne lækrede sig i Velvære over de brændte Sukkerskorper og de pikante Bær, og Frøken Poulsen havde just forsynet sig anden Gang, da hun pludselig lod Gafflen synke med et opskræmmet Udtryk, idet hendes Øjne langsomt og unaturligt traadte ud af deres Huler.

„Hvad er der i Vejen, Pille?“ spurgte Apotekermedhjælperen Hjort deltagende.

„Der er Bier i Omeletten,“ hviskede den ulykkelige med frygtelig forandret Stemme og lod Liget af en friskbagt Gede-hams falde fra sine Brombærlæber ned paa Dugen. — „Tag den væk!“ skreg hun vildt og fløj med et Sæt op fra Stolen. Den stakkels Frøken Most tabte øjeblikkelig den Mundfuld, hun var i Færd med, ned paa sin Tallerken, men Michelsen greb med et ondt Blik Fadet med Resterne af Omeletten og slyngede det i et kraftigt Kast gennem den aabne Dør udover Altanen. Det skar paa Kant gennem Luften til i Højde med Flagstangen, vendte Bunden i Vejret, slap sit Indhold og faldt med et Brask til Jorden.

Et gennemtrængende kvindeligt „Gud fri os!“ lød i samme Nu fra Plænen fulgt af et mandligt barsk: „Holløj — hvad er den af!“ Derefter et Par Sekunders lyttende Tavshed i begge Lejre. Saa hørtes paany den kvindelige Stemme grædefærdig forbitret: „Sikke noget Griseri ... vil Du se mit ny Overstykke!“

„Tør Du gaa ud og se paa hendes ny Overstykke?“ spurgte Michelsen Hjort. Denne traadte dumdristig frem paa Altanen.

„De er vist inte rigtig vel deroppe!“

Hjort viftede beroligende med sin Serviet.

„Ja, jeg skal Satan smelte mig ...“

Mere opfattedes ikke, men Lyden af en Række hidsige Tramp forplantede sig fra Lokalet neden under buldrende op

ad Trappen, kom farende gennem Korridoren og standsede udenfor Døren, hvor Lundbergs grødet protesterende: „Sluttet Selskab,“ overdøvedes af en rasende Mandsstemmes: „Af Vejen, Snosk!“

„Drej Nøglen om,“ tilskyndede Frøken Poulsen. Men i det samme fløj Døren op med et Bums, og ind brasede Lundberg omfavnet af en lille, tyk Mand i høj Hat. Den lille Mands kvabsede, ildrøde Ansigt hvilede med Hagen glubende og urokkeligt paa Lundbergs Skulder, og hans Hænder fastklemte en Paraply midt paa Lundbergs fede Ryg. De valsede sagte rundt i Stuen under anstrængte Pust, mens Hjort og Michelsen opmærksomt saa til, garderede bag hver sin Stole-ryg med deres Damer under Armen. Støvregnen og Tobakstaagen fra Cigarretterne bølgede om de kæmpende i den indtrædende Skumring. Og pludselig kom en lang, pilmager Kvindeskikkelse til Syne i den aabne Dør. Hendes Hattabaand og Fløjlskast flagrede spøgelseagtigt i Trækvinden. Hun slog vildt ud med Armene og raabte forfærdet:

„Men Du Fredsens, Hansen!“

Ved denne Appel slap den lille kvabsede sit Tag, og de to Modstandere røg hver til sin Side snappende efter Vejret. Da lød i næste Øjeblik Frøken Most's klokkeblide Stemme:

„Men Gud, er det ikke Fru Hansen? God Aften, Fru Hansen!“

„Kender Du det Selskab, Karoline?“ spurgte Tyksakken og tørrede Sveden af Panden.

Det viste sig til flersidig Overraskelse, at Fru Hansen og Frøken Most „paa en Maade“ var Veninder. Fru Hansen — gift med Stivelseagent Hansen — lod nemlig sy hos Frøken Most, ja, det Fløjlskast, paa hvilket der endnu sad Levninger af den uheldige Omelet, var det sidste Værk af Frøken Most's Smag og Geni. De to Damer hilste venskabeligt paa hinanden.

„Jeg er her med min forlovede,“ præsenterede Frøken Most undselig den galant bukkende Michelsen.

„Glæder mig at gøre Deres Bekendtskab, Frue, har saa ofte hørt Dem omtale. Deres Mand, formoder jeg; fornøjer mig at gøre Deres Bekendtskab, Hr. Grosserer! Tillad mig ogsaa at forestille min Ven, Hr. Hjort, theologisk Kandidat og min Kærestes Veninde, Musiklærerinde, Frøken Poulsen — Grosserer Hansen og Frue! Haaber De gør os den Ære

at drikke Kaffe sammen med os. Lundberg, vil De bringe Lys og sætte Stole til de fremmede.“

Overfor saa indtagende en Verdenstone druknede al Mismstemning hos Ægteparret Hansen i dybt smigret Beærethed. Medens den kvindelige Del af Selskabet kappedes om at lægge Dannelsen og Hjærtelighed for Dagen og sluttelig fjernede sig for i Forening at gnide Fru Hansens Overstykke med Franskbrød, indledede de tre Herrer en flygtig Samtale om Høstudsigterne, og Hjort bød Grosserereren en Cigar. Man satte sig derpaa til at tømme en Flaske Portvin, og Hr. Hansen holdt to Taler, en til Hjort og en til Michelsen, i hvilke han udtrykte sin Stolthed over at have faaet Lejlighed til at være sammen med de Herrer. „Der var ikke mange Herrer, der vilde have baaret sig saa nobelt ad, som de to Herrer havde gjort i Aften, og han haabede, de vilde indrømme, at han ogsaa havde opført sig nobelt.“ Hjort og Michelsen bekræftede redebønt Hr. Hansens fuldendte Noblesse, og man udvekslede Kort i højsindet Enighed om at være tre usædvanlig noble Herrer.

Damerne kom nu tilbage, der serveredes Kaffe med Likkør, og Hr. Hansen holdt to ny Taler, henvendte til Frøknerne Most og Poulsen, som han priste for deres Ynde og Dyd. Han berømmede Frøken Most som en ung Pige, der „selv havde banet sig en Vej i Livet, som enhver maatte tage sin Hat af for“, og til Frøken Poulsen bemærkede han, at „den Kunst, hun dyrkede, satte han for sit Vedkommende over alle andre Kunster, og han var vis paa, at de andre ærede Herrer ogsaa var enige med ham“. (Tilslutning fra Hjort og Michelsen.)

I Følelsen af at have gjort sin Pligt med Glans drak Hr. Hansen derpaa gesvindt fire Kognaker og anslog saa en mere utvungen Tone. Han fæstede sit luende Øjepar paa Frøken Poulsen og gjorde hende overgivne Erklæringer snart paa Vers, snart i bevingede Sætninger.

„Dejlige Kvinde,“ begyndte han højtideligt smægtende — „dejlige Kvinde,“ gentog han i stigende Begejstring, og saa kvad han med kælen Nynnen:

Ræk mig din lille Haand,
Ræk mig din lille Haand,
Fæst op dit Skørt og bind
Dit rø—de Strømpebaand!

„Han er jo tosset,“ lo den skønne af fuld Hals, men saa slog ogsaa hun over i Sang og kvad tilbage, idet hun skælmsk virrede med Hovedet:

Tra la la,
Tra la la,
Er der noget at gøre?
Nej, nej, nej,
Nej, nej, nej,
Der er ikke noget at gøre!

„Der er ikke noget at gøre,“ istemmede Hjort og Michelsen det nedslaaende Omkvæd, og Hr. Hansen syntes med ét alvorlig. Et Skær af Melankoli lejrede sig over hans noble Træk, medens hans Blik med Vemod svævede fra Frøken Poulsens Former til hans Ægtemages karrige Ynder.

„Naa, Skaal og skidt med det hele,“ udbrød han resigneret og tømte den femte Kognak, „siden man har den elendige Kælling med.“

Den sidste Hjerteudgydelse var henvendt i dæmpet Fortrolighed til Michelsen, men undgik ikke Agentindens skinsyge Øre.

„Du skulde saamænd ikke genere dig, Hansen,“ lo hun spidst, idet hendes Næsetip farvedes af en harmfuld Rødme, hvorpaa der fulgte nogle blidt henkastede, men desværre gennemsigtige Tilkendegivelser om, at hun „nok kunde mærke, hvilket Selskab hun var kommet i“.

Den herved indtrædende Kølighed mellem Fruen og de to Frøkener i Forbindelse med Hr. Hansens pludselige og overvældende Søvnighed gjorde Øjeblikket egnet til Opbrud. Vognen beordredes forspændt, og Lundberg, hvis Sengetid ogsaa syntes nær forestaaende, belønnedes fyrstengt Hr. Hansen tog Afsked siddende. Med en sidste Opmanden af sin Livskraft aabnede han det ene Øje, blinkede mat til Frøken Poulsen og forespurgte, om de saa skulde tage paa Bakken. Hvorpaa hans Hoved hjælpeløst sank om paa Dugen.

Det skyllede Vande ned, og træet af den bevægede Udflugt klatrede Selskabet ind i den lukkede Landauer. Herrerne og Frøken Most overgav sig straks til et hvilende Blund, hver i sit Hjørne; alene Frøken Poulsen forblev vaagen. Medens Regndraaberne trommede paa Ruffet, og Vognen i ensformigt

Trav pjaskede henad den øde Chaussée, forbi de af Blæsten vanvittigt piskede Træer, sad hun tankefuld og tegnede paa den vaade Rude og nynnede for sig selv:

Elske og føle,
Føle og elske,
Jeg føler, jeg elsker
Den søde Lu—de—vig.

Klokken halv elleve holdt man i øsende Regnvejr foran Tivoli.

V.

Det verdensberømte Etablissement henlaa — ganske undtagelsesvis — i ravnekrogsagtig Skummelhed. Restaurationsnernes Lys skinnede døst, Musikken klang forkølet under de dryppende Træer, Vandet rislede i Bække ud gennem Tælleapparaterne, hvor Kontrolørerne krøb sammen i deres Gummislag. Et Par Familier med grædende Børn vadede arrigt af Sted til Omnibussen, tre gennemblødte Tyskere stod raadville ved Byttekontoret. Men oplivede alene ved Følelsen af atter at finde sig paa hjemlig Grund svømmede vore Venner paa deres Frikort glade ind i *Kisten*. Her havde Michelsen alt længe lovet at indføre den bly Alma, hvem Bladenes Omtale af en vis Mademoiselle *Cri-Cri* havde ophidset til vild Nysgerrighed; her havde Hjort og Louise fejret skønne Hvedebrødsaftener; her vilde man paany indaande Hovedstadens pirrende Luft og ved en Øl fra Fad til Sangens friske Toner lade sig sætte i Stemning til Souperen.

Til Rytmerne af den klangfaste Komposition „Med smaa Skridt“ vuggede man sig langsomt gennem det tætfyldte Lokale, Herrerne under stadige Hilsener, frem til den reserverede Indhegning, hvor en dampende Opvarter vaskede et Bord af med en Klud dyppet i svensk Banko og skaffede de fornødne Stole. Tæppet var i Øjeblikket nede, og Damerne kunde saaledes i Ro og Mag lade Blikket strejfe rundt blandt Publikum. Frøken Poulsen kom straks i livlig Rapport med en Gruppe fyrige unge Officerer, der alle som én i første Tempo snoede deres Moustacher, i andet truede smilende ad

hende med Pegefingern og i tredje hævede Glasset og belevnen drak hende til. Frøken Most derimod fæstede sin jomfruelige Opmærksomhed paa en Række unge Damer, som i maleriske Toiletter stod opstillede paa Galleriet og sendte længselsfulde Blikke ned i Salen. Hun spurgte Hjort, hvorfor de stod der alene. Han svarede, at han troede, det var fordi de generede sig for at sidde nede mellem saa mange fremmede Herrer. Hun undrede sig da over, at de vilde gaa alene derind, men Hjort beroligede hende med, at de ganske vist kom alene, men næsten altid blev ledsagede hjem. Alligevel ytrede Frøken Most en Tvivl om, at det var virkelig pæne Damer, men i det samme blev der hængt et nyt Numer op, Orkestret intonerede en smeltende Melodi, og Tæppet gik højtideligt til Vejs.

En forholdsvis Stilhed indtraadte, og en højrøstet Bestilling paa tre Absinth mødtes af vrede Hys, thi det var den ny danske Stjerne, Frøken Blanca Jensen, som skulde synge, hende, om hvem det forventedes, at hun vilde genføde Folkesangen paa sine Læber. En slank, næppe fem og trediveaarig Kvinde med ædle, men lidt strænge Træk traadte frem foran Lamperækken, modtaget af sympatiske Bifaldslyde. Hun bar med Svaneholdning en simpel folderig Klædning, snehvid, og med et højrødt Skærf, hvori en Buket modne Aks, løst slynget om Midien. Hendes gyldne Haar faldt i en kostbar Fletning ned ad Nakken, hendes Øjne, som hun kysk hævede mod Himlen, var blaa som Kongedybet, af hendes Tænder manglede der ikke ret mange, og hun havde lange, hvide, omtrent rene Handsker paa sine lange, myge Arme.

Hun foredrog „Agnete og Havmanden“. Kun de tre forreste Rækker kunde høre hendes Stemme, men Resten saa' til i aandeløs Tavshed. Ved Verset:

Han stopped' hendes Øre,
Han stopped' hendes Mund,
Saa drog han hende med sig
Dybt ned paa Havsens Bund.

faldt en fuld Svensker ned af sin Stol i Baggrunden af Lokalet. Med et krænket Blik holdt Frøken Blanca inde, og øjeblikkelig hævede der sig truende Røster, og to Politibetjente med ny Vaskeskindshandsker sprang til og slæbte Svenskeren ud. Jublende Bifaldssalver brød løs, da Roman-

cen var sunget til Ende, og atter og atter fremkaldtes Kunstnerinden til fornyet Hyldest. Hun foredrog nu Sange af Oeh-lenschläger, Paludan-Müller, Ploug og Bjørnstjerne Bjørn-son, og stadig vilde Begejstringen ingen Ende tage. Men til sidst svigtede Kræfterne hende, og med Haanden presset mod sit gispende Bryst og døende Takkeblikke til højre og venstre segnede hun ud mellem Kulisserne.

Da Tæppet uigenkaldelig havde sænket sig, og Musikken til en Afveksling spillede „Rundt paa Gulvet“, opstod der en levende Diskussion blandt en Klynge Journalister, som var forsamlede ved Direktørens Bord. En havde hørt, at Frøken Jensen om kort Tid med Statsunderstøttelse skulde rejse til Leipzig for at faa sin Stemme uddannet, mens en anden paastod, at hun allerede til næste Sæson skulde debutere paa det kongelige Teater som liden Kirsten. Andre igen vilde vide, at Dagmar-teatret havde sikret sig hende til Optræden i Schillers og Grillparzers Dramer, men de fleste holdt dog for, at hun havde aflagt et højtideligt Løfte om aldrig at forlade Tribunen, men udelukkende hellige sit Talent til literær Opædling af Variétéernes naive Publikum.

Paany klang Reveillen fra det lille, kraftfulde Orkester, Tæppet fløj til Vejrs og ind sprang med et Sæt den flotte Cri-Cri. Bedøvende Jubelraab og Fanfarer med Ølkruis og Stokke hilser Sæsonens Kæledægge. Belgierinden er halvanden Alen høj, undersætsig, med Dobbeltthage, Krumnæse og nærsynede Øjne, der misser og smisker. Hun ligner en yngre levelysten jødisk Bankier. Det yndige Barn er med Galgenhumor paaklædt som Herre, i rød Gallakjole og stramme Atlaskespantalone, der viser hendes ubeskedne Bag, hvorunder et Par vævre Smaaben spræller i sorte Silkestrømper. Med Monocle klemt i venstre Øje, den lille Cylinder paa tre Haar og svippende et diamantknappet Spanskrør mellem Fingerspidserne, smaagriner hun som kildet af usynlige Hænder og stikker ufortøvet i et Vræl, der faar de sløveste til at fare op. I et stift Kvarter galopperer hun i sit Ansigts Sved og skrigende af alle Livsens Kræfter op og ned foran Lamperækken. Naar en Vise er ude, springer hun bag Kulisserne og et Sekund efter ind paa Scenen igen, stadig fremkaldt af det afsindigste Spektakel. Meget unge Levemænd med varme Kinder og lyse Sommerslips klapper rasende, med Øjne og Gab lystent opspilede, og forstaar ikke et Muk af, hvad hun synger. De maleriske Damer paa Galleriet over-

dænger hende med smaa Rosenbuketter, og rødmussede Provinslapse i Baggrunden af Lokalet forsyner sig med hendes Fotografi. Hun falder ned paa Hug og hopper over Scenen som en Skade; hun skubber Hatten bag i Nakken, løfter Kjoleskøderne op og bræger som en Ged. Til sidst sparker hun sit venstre Ben fem og tyve Gange i Vejret i ét Træk og kabriolerer saa baglænds ud med berusende Slængkys til alsidig Afsked.

Hendes sidste Kys og sidste Øjekast sendes med direkte Aplomb til hendes begunstigede Tilbeder, en ungdommelig Bonvivant paa forreste Række, der har aftaget Hatten for at køle Ilden i sit Blod og vender sin aristokratiske Nakkeskilning og sine glødende Øren til Bagtalelsen. Han er sammen med en Ven, i hvem Hjort og Michelsen til deres Glæde har genkendt den elegante unge Mand, de om Formiddagen havde beundret hos deres Skræder. De to Herrers Optræden antydede den yderste Grad af Stilfuldhed. De drak Eksportøl med Sølvpapir om Propperne og bød hinanden ægyptiske Cigaretter af smaa Skildpaddeetuier med deres Navnetræk slynget i Guld. Deres Handsker bar de mellem Skyggen og Pullen paa deres Hatte, og deres Kravats var Orgier af Pragt. Efter la divas Sortie havde de en ivrig Forhandling med en Opvarter, som under ærbødigt forsikrende Nik modtog et Visitkort og straks derpaa saas forsvinde med en halv Flaske Champagne paa en Sølvbakke gennem Løndøren til Scenen. Da han kom tilbage, blinkede han opmuntrende, og samtidigt bevægede Tæppet sig ved den ene Side, og i Sprækken skimtedes Tryllerinden og vekslede Smil med de to Hjørteknusere.

Imidlertid var det michelsenske Selskab møt af Indtryk brudt op og havde under smigrende Opsigt forladt Salonen. Michelsen higede efter at komme til Ro i Bazarens tilvante Komfort og førte en med længselsfuld Hast. Med et Glædeshop besteg han Perronen til dette hans Sommerbo og skred med en Slotsherres muntre Hjemmefølelse forbi det hengivne Tjenerskab i Spidsen for sine Gæster gennem den hvælvede Hal. Det sædvanlige Kabinet aabnede sin spartanske Favn, de ærværdige Portiører, som har skygget for Generationers sorgløse Færd, droges sammen, Gassen skruedes op og sendte sine festlige Straaler ned over Øjeblikkets Børn, som bænkedes sig med frydefuld Appetit. Her for Bordenden for-tjente Michelsen at ses, her var han i sit Es. Han elskede

dette Sted, Tumblepladsen for uindskrænket Nyden og formfrit Samvær, hvor Bordets Trylledug dækkedes som af sig selv med Kælderens ædleste Falsknerier og Sæsonens uforanderlige Specialiteter. Vennesæl og gavmild tronede han med et Smil af fin Lystenhed, et munkeagtigt Velværesmil, svævende om Mundvigerne, med kærtegnende Blikke til de gabende Flaskemundinger, som stak op af Iskølerne, mens han aarvaagent sørgede for, at Glassene stadig blev fyldt. Lige overfor sad Jesuiten Hjort, allerede med røde Prikker paa begge Kinder og Øjne, som tindrede underfundigt henrykte under smaa Udbrud af Latterhoste. Den svulmende Frøken Poulsen havde løsnet en Knap i sit Kjoleliv, og en Stump blændende Knipling tittede frem af det blaa Atlask. Dovent skød hun sit Glas hen over Dugen for at klinke med Frøken Most, der med barnligt Begær og Servietten omhyggeligt befæstet over den snorebroderede svælgede i sin Festret, Laks i Mayonnaise. „Skaal!“ hilste Damerne animeret hinanden, „Skaal!“ gentog Herrerne, og alle fire løftede og tømte Bægrene med et Udtryk af sammensvoren Glæde. „Vi har det ligegodt storartet,“ tolkede Frøken Poulsen den fælles, taknemlige Stemning.

Hummer og Kyllinger, Asparges, Gaaselever og Jordbær duftede og forsvandt. Champagne sprudlede og forduftede. Opmærksomt og lydløst, næsten uden Vink skiftede den rødligblonde Larsen, en af Kellernerstandens Fyrster, Tallerkener og Flasker. Med hvilket Galanteri hentede han ikke Frøken Poulsens Serviet op fra hendes Fødder! Med hvilken Plastik bød han ikke Fadene, idet han knækkede over i Bækkenhvirvlerne og holdt venstre Arm skruet om paa Ryggen; hvor forstod han ikke at smile taktfuldt til Herrerens Vid. Varmt beundrende Blikke fra Frøken Most fulgte hans kavalmæssige Skikkelse, hver Gang han snoede sig ud gennem Portièrerne, og til sidst udbrød hun rødmande, men dog med kæk Naivitet:

„Man kunde virkelig godt blive forelsket i Larsen!“

Michelsen saa kærlig tilfreds paa sin Veninde og bemærkede over Bordet til Hjort:

„Der er alligevel en god Bund i den Pige!“

Regnen drev efterhaanden Besøget i den lune oplyste Restauration til Vejrs. Større og mindre Selskaber ankom stadigt og slog sig ned rundt om i Kabinetterne. Fra nogle lød højroastede Bestillinger, Skrældelatter og Stemmalarm af

blandede Dame- og Herrekor. I andre herskede en hemmelighedsfuld Stilhed, kun nu og da afbrudt af en Knivs skarpe Klang mod et Glas for at signalisere Opvarteren, som diskret og halvt baglænds klemte sig ind gennem den mindst mulige Aabning i Forhænget efter først udenfor dæmpet at have rømmet sig:

„Undskyld, var det her, der blev kaldt?“

Frøken Poulsens og de to Herrers øvede Øren lyttede efter i en Art opmærksom Distraktion, hver Gang nogen kom eller kaldte, og lidt efter lidt var man saa temmelig paa det rene med, hvem der befandt sig i de forskellige Aflukker. Opstod der Uvished, trak Hjort, som sad nærmest, Portiøren en Streg til Siden og spejdede ud, eller Larsen blev tilkaldt og forhørt. Han svarede regelmæssig straks, at han „kendte saamænd ikke den Herre og Dame, han havde aldrig set dem før“. Hertil svarede Michelsen med samme Regelmæssighed, at det var Løgn, hvorpaa Larsen undertiden med et „Paa Ære, Hr. Michelsen“, fastholdt sin Benægtelse, men som oftest overvunden bøjede Hovedet og gik til Bekendelse.

Med disse Forundersøgelser adspredte man sig ved Kaffen. Forøvrigt samtaledes ikke. Herrerne dampede deres Bismarck og skyllede nu og da en Mundfuld Kognak ned med en Slurk Champagne. Damerne vædede Sukkermandler med gul Chartreuse. Men Tavsheden betød langt fra Døsighed. De hæftige Pirringsmidler fremkaldte tværtimod en vis spændt Stemning, en Forudfølelse af Oplevelser og Eventyr, Lyst til Selskabelighed i større Stil, Trang til at komme i Lag med de forskellige mere eller mindre kendte Glædesgrupper, man hørte snakke, støje, more sig rundt omkring.

Damerne begyndte at gøre vimse Afstikkere, snart enkeltvis, snart Arm i Arm tværs over Salen til Toiletværelset, for at se og ses. Ogsaa Herrerne foretog af og til Udflugter, ud paa Perronen for at lufte sig, eller smaa tilfældige Slag forbi de andre Kabinetter. Hvert Øjeblik stødte man paa bekendte, indlod sig i Konversation, forhørte sig om hinandens Selskab, udvekslede Invitationer til Visit. En og anden Gang smuttede et Par ud af et Kabinet, Herren med opsmaget Frakkekrave, Damen afvisende tilsløret, og forsvandt uden at se til højre eller venstre ud i Mørket mod Udgangen. Men ellers var Stemningen overvejende og over alt utvungen

indladende, svanger med Tilnærmelse, man begyndte at føle sig som ét Selskab ved en større animeret Soirée, og Portièrerne holdtes intetsteds mere strængt tillukkede.

I Kabinettet lige overfor Michelsens befandt sig en mindre Kreds af fede Ungkarle. Deres glade Ansigter glødede ud af Tobaksrøgen, som bølgede om Likørflaskerne paa deres Bord, og deres Øjne spejdede gennem Taagen satyragtigt efter Nymferne, Most og Poulsen, hvis udviklede Instinkter hurtigt vejrede den Attraa, de havde vakt. En af de fede, den slankeste, havde en kælent klingende Tenor, og nu og da foredrog han Stumper af ømme Ballader, hvis Omkvæd de andre kraftigt istemmede. Han havde ogsaa et flot Overskæg og mørke sværmeriske Øjne, og i alt dette blev Frøken Most sterbens forlibt. Det var den Elskov, der tænder som et Lyn, hvis Flamme kun ét kan slukke. Med vildt bankende Kinder og saligt fortabte Blikke lyttede den ellers saa tugtige Alma til Tenorens Lokketoner:

Kommt herab, oh ma Donna Teresa
 Kommt herab in die duftige Nacht,
 Leise wollen wir sitzen end lauschen
 Was die Nach-tigall sagt — —

Kommt her ... rab — faldt Koret ind med naturvældig Kraft, og ude af sig selv kastede hun sig i Venindens Favn og besvor hende hviskende endnu en Gang at ledsage sig til Toilettet. Da de med hinanden om Livet traadte ud paa Gulvet, drejede Tenoren sig paa Stolen og førte Haanden til Hjærtet. Men Skønhederne gled forbi med koket sænkede Profiler, som Romerinder, der skrider til Messe og svarede kun med smaa Smil under Øjenvipperne. Først lige ved Indgangen til Damernes Helligdom lod Alma Pæonen, som hun endnu bar ved sit Bryst, falde til Jorden og forsvandt med undselig Il bag Gardinet.

Dette Kærlighedssprog kunde ikke misforstaas. Tenoren skyndte sig at samle Pæonen op, og da Alma lidt efter traadte alene ud og tøvende stillede sig hen ved et Laurbærtræ for at afvente Frøken Poulsen:

— Dann steigt empor
 Der To-re-a-dor
 Reich, voller Lust
 Siegesbewusst — — —

— Et Øjeblik efter var det skønne Dobbeltbytte bragt i Sikkerhed i de fede Krigeres Telt, hvis Forhæng den praktiske Frøken Poulsen sammenhæftede med sin Brosche efter hurtigt at have overbevist sig om, at deres eget Kabinet var tomt, og Herrerne intetsteds at se. Derpaa drog hun til Sæde hos en tykhalset Gentleman, der straks begyndte at kurtisere hende ved at gale som en forkølet Hane og krænge sine Øjenlaag. Men Alma spiste Melon paa Tenorens Skød og var i den syvende Himmel.

Imidlertid sad Hjort og Michelsen ikke mindre hyggeligt i et andet Kabinet, ubekymrede om deres elskedes Troløshed. De var kommet sammen med den elegante unge Mand og hans Ven fra Kistens Parket, der befandt sig i Selskab med en kæmpemæssig Blondine, Parforcesangerinden Frøken Izaura Dressel. Dværginden Cri-Cri, som skulde have sluttet Firkanten, havde i sidste Øjeblik skammelig sveget sin unge danske Ven og ladet sig bortføre af en Landsmand Monsieur Alfonse fra Cirkus. En Trøst da, at Frøken Izaura saa' ud til magelig at kunne soupere for to.

Denne Dame hed egentlig Karoline Ballerup og var opvokset i Kamelgade. Men hun var straks efter sin Konfirmation traadt i udenlandsk Tjeneste og havde gjort en efter hjemlige Forhold svimlende Karrière. Det ymtes, at hun havde deltaget i det sidste tyrkiske Felttog i en af de berømteste russiske Anføreres Stab. Vist var det, at hun nu i en Aarrække havde gjort Balkanstaternes Hovedstæder usikre. Hun var en af de faa fortjenstfulde, der ved Talent og personlig Elskværdighed i hvert Fald gøre Fædrelandet kendt udenfor dets snævre Grænser, og det kunde siges om hende, som der staar i Visen om hin Kong Valdemar Atterdags Ridder:

Som Kalv hun løb fra Baasen,
Men som en mægtig Ko
Hun hjemad satte Kaasen o. s. v.

thi hver Eftersommer saas hun promenere sit stedse anseeligere Omfang, sin for hver Gang en Nuance lysegulere Haarfylde og sine stadig talrigere Juvelskatte paa sin Fødebys Gader og Forlystelsessteder. I Tidens Løb havde hun delvis glemt den danske Tunge og talte et af forskellige Verdenssprog med Nybodersk sammensat Privatmaal, men hun

var ikke stolt, og skønt hun udenlands kun omgikkes Bojærer og Magnater, lod hun sig under Rekreationsopholdene i Hjemmet velvilligt fetere af beskedne Bysbørn. Hun forlangte kun ærbødig Tro paa sine Diamanters Ægthed og respektfuld Overbevisning om den høje Stilling, hun indtog i Orientens ledende Kredse. Ellers kunde hun gaa ind paa enhver Spøg og til Tider huldsaligt aflægge sin Majestæt.

Pragtfuldt betrukken med grøn- og hvidtribet Atlask, pudret til Øjenbrynene og illumineret med kostelige Stene indtog hun hele den ene Bordende, vis-à-vis de to unge Mænd, der sad ved Siden af hinanden som artige Sønner lige overfor deres Moder. Hun vejede det dobbelte af hver af dem, og hendes Alder var deres tilsammen. Medens hun fortærede en Flok Bedekoteletter, fortalte hun dem en lærerig Historie om en ung Mand i Buda-Pesth, som havde taget Livet af sig for hendes Skyld, den stakkels Graf Leo Marschall:

„Armer Bæst, han skod sig for Schulder — den Lump af Vater refusierte at betale ... Se her, Geschenk von ihm, den sidste.“

Hun løsnede en Diamantbrosche i Form af et Firben fra sin venstre Skulder og rakte den frem over Bordet.

„Bagatelle, nur acht tusend ... maa gerne røre ...“

De unge Mænd lod med Andagt Dødsgaven vandre fra Haand til Haand, mens de i Stilhed ønskede, at deres egne Fædre havde hørt, hvordan det var gaaet den stakkels Graf Leo Marschall. De anede ikke, at Frøken Izaura, hver Gang hun opholdt sig hjemme i Danmark, opofrede et Medlem af det østevropæiske Aristokrati. Sommeren forud havde hun dolket en serbisk Fyrste, den foregaaende igen givet en rumænsk General Gift. Hun var ligesom det gamle Bassin i Søndermarken, der hvert Aar krævede et Liv.

Det var dog kun overfor Parvenuer i hendes Bekendtskab, at hun fandt det fornødent at ophøje sig paa denne Trone af fornemme Lig. Mod ældre Venner og Beundrere var hun fortryllende ligefrem. Med Hjort og Michelsen, hvis Jovialitet hun satte særdeles Pris paa, stod hun paa kammeratlig Fod, og under hvert Besøg meldte hun sig gerne en Gang til Taffel hos dem. Der blev da altid serveret hendes Livret, Svinerygsuppe med Geneversnaps til, og efter den tredje Portion plejede hun at aftage sit Korset og klynge det op paa Lysekronen.

Da hun nu hørte deres Stemmer udenfor, blev hun derfor højst fornøjet, og lod dem straks ved Opvarteren tilsige til Audiens. Den elegante unge Mand og hans Ven var naturligvis levende beærede ved at gøre de ansete Vivørers Bekendtskab, oven i Købet under Omstændigheder, der var saa smigrende for deres egen Position i Selskabslivet. De skyndte sig at bestille ny Champagne, idet de kun ved sig selv beklagede, at der ikke gaves en endnu finere Drik til at lægge en endnu stilfuldere Gæstfrihed for Dagen. Hjort og Michelsen paa deres Side var Nedladdenheden selv og nødte med uimodstaaelig Venlighed deres unge Værter til at nedsvælge det ene svingende Glas efter det andet. Stemningen udviklede sig paa det behageligste. De tre ældre opfrieskede muntre Erindringer, de to yngre afvekslende hikkede, saa deres Slipsnaale røg i Vejret og fniste beundrende, navnlig imponerende, da Michelsen gav sig til at konversere ungarsk med Frøken Izaura. Til sidst begyndte de ogsaa selv at snakke ungarsk.

Flaskerne afløste hinanden saa hastigt og Tiden fløj saa umærkeligt, at Hjort og Michelsen ganske forglemte Frøknerne Poulsen og Most. Og pludselig kom Larsen ind og meldte, at de Damer, de Herrer var sammen med, ønskede gerne at tale med de Herrer. „De Damer ønsker vist at sige Farvel,“ tilføjede han med et skævt Smil. En Smule vaklende, men fuldkommen fattede rejste Hjort og Michelsen sig fra Bordet, bad sig kort undskyldte og gik ind i deres Kabinet. Frøknerne Most og Poulsen stod i en Krog, tæt op til hinanden med Overtøjet paa og blege af Ophidselse. Ovre ved den anden Side var et Par af de fede Herrer traadt udenfor Portiøren og afventede under spydig Smisken det forestaaende Opgør.

„Naa, hvor har I været henne, Smaapiger,“ indledede Michelsen venligt, idet han lod som han oversaa den maske-rede Forbitrelse, hvormed han og Hjort modtoges.

„Hvor vi har været? Vi maa nok spørge om, hvor I har været“ (Frk. Most).

„Ja, vi kan jo gerne allesammen spørge hinanden om, hvor vi har været“ (Hjort).

„Er det Meningen, I vil forlade os, Børn?“ (Michelsen).

„Tror I maaske, vi vil vente i Timevis, mens I solder med den ... jeg vil ikke sige, hvad jeg mener“ (Frk. Most).

„At man skal være udsat for den Slags Behandling ... men det er kun, hvad man kunde vente sig“ (Frk. Poulsen).

„Hov-hov“ (Hjort).

„Maa jeg være fri ... jeg siger Dem, maa jeg være fri“ (Frk. Poulsen dunkende Hjort over Knoerne med sit Parasolhaandtag, da han forsøger at gribe hendes Haand).

„Slip mig øjeblikkelig, Valdemar, eller jeg gør Skandale“ (Frøken Most hvinende, da Michelsen kærligt vil holde hende tilbage).

Begge ud. Portiøren falder.

Dagen var begyndt at gry, og i den graa Dæmring saa' Hjort og Michelsen fra Vinduet i Kabinettet Frøknerne Most og Poulsen som to Hævnens Skygger trippende flygte op ad den brede Vej til Udgangen. I Farten tabte Frøken Poulsen sin Hat. Hun snappede den hastigt op, men beholdt den i Haanden, Frøken Most rev ogsaa sin Hovedbedækning af og svingende Hatte og Parasoller i Stormtrit forsvandt de under Træerne.

„*Une belle nuit, qui file,*“ sukkede Michelsen og pustede en Røgsky efter dem. — „Lad os saa gaa ind til de andre.“

Hvad derefter hændte i Morgenens videre Forløb, ja derom bevarede Hjort og Michelsen næste Dag kun uklart blandede Forestillinger. Da de efter en kort, men stenhaard Søvn, vaagnede hjemme hos Hjort — Michelsen vaagnede med et Skrig, saa hæftigt skar Dagslyset ham i Øjnene — tumlede de i nogen Tid som blindfødte Hundehvalpe om mellem Hænderne paa Johan og Barberen, der forplejede dem med Styrtebade og Champoing. Først paa Dampsporgvognens Tag, paa Vejen ud til Taarbæk, efter en Frokost, der væsentligst havde bestaaet af iskoldt Øl og tvekulsurt Natron, begyndte de at udfylde hinandens Erindringer. De huskede, at de havde set den elegante unge Mand og hans Ven livløst udstrakte, hver paa to Stole, og Frøken Izaura med mærkeligt ældede Træk vaage over disse to ny Lig til hendes Piedestal. De erindrede, at de var kommet sammen med de fede Herrer, og det lange Frokostbord med den kolde Anretning, Øl- og Snapseglassene, Gæsternes blussende og de ædru Kellneres grønligt blege Ansigter dansede endnu for deres Blik. De ihukom begge paa en Gang, hvordan de

allesammen havde staaet i en Klynge udenfor Bazaren i Sol-skinnet, mens Fuglene sang dem om Ørene, og pludselig to Herrer i korte lyse Overfrakker og med elegante høje Hatter var gaaet dybt hilsende forbi. Ingen havde kunnet begribe, hvem de Herrer var, eller hvor de kom fra, til det var gaaet op for én, at det var Opvarterne, som gik hjem. Endelig erindrede de Droskekuskenes Bemærkning om, at det „nok havde regnet rart i Nat“.

„Jeg kan blot ikke forstaa,“ sluttede Michelsen og lod Tungen varsomt glide langs Ganen, „hvorfra jeg har faaet to store Saar her inde.“

„Jo, Du røg hvert Øjeblik paa den gale Ende af Cigaren, da vi kørte hjem.“

„Ja, saa er det mindre underligt. Mærkværdigt, man ellers ikke er kommet til Skade.“

Dermed var Regnskabet gjort op, og i ubetynget Livsglæde rullede de videre. Skyfri som Julihimlens Blaa var deres Bevidsthed, let deres Hjærte som deres Portemonnæer.

Kun i Munden havde de en vis ram Smag, omtrent som om de hele Tiden sugede paa en gammel Kobberpenge, og med et Par Repeteruhres Akkuratessse vaandede de sig hvert Kvarter under en ubønhørlig Hikkens beske Kvaler.

LIVET ER —!

LIVET ER —!

Forhenværende Godsejer v. Brasen knækkede adspredt et Par Krakmandler af sin Dessert — blandet Frugt — skød Assietten med Appelsinen og de mugne Rosiner nervøst til Side og bankede paa sit Glas:

„Svendsen!“

„Hr. Baron!“

„Fjern dette her ... ingen Kaffe ... Whisky og Soda! — — Pokal!“ brølede han pludseligt til, efter at have siddet nogle Sekunder med et glubsk energisk Udtryk.

Mens han dyppede Fingrene og vadede Overskægget i Skaalen med det lunkne Citronvand, fulgte hans betændte Øjne gennem Pincenezen utaalmodigt Opvarteren, der børstede Dugen og stillede Sifon og en frisk optrukken Flaske *Highland* foran ham. Han tørrede hurtigt sine Hænder, greb det vældige Glas, slog Whiskysnapsen i, lod Mineralvandet suse fra Hanen og skyllede, mens den endnu brusede, den kolde, beske, bleggule Drik ned i vilde sugende Drag. Da han tog Glasset fra Munden, beholdt han det i Haanden og stirrede begærligt ned i dets Bund, lod Spiritusduften fra de bristende Kulsyreblærer kildre sig i Næsen og ræbede voldsomt flere Gange i Træk. Saa tømte han rolig Slurken, blandede paany, tændte en Cigar og lænede sig behageligt tilbage.

Dagens første Følelse af Velbefindende gennemrislede ham. Han er naaet til den staaende Afslutning og egentlige Hovedbestanddel af sit Maaltid. Det eneste, der endnu rigtig smager ham, liver ham op, ernærer ham. Det eneste, han til enhver Tid har Appetit til, som lokker hans sløve Gane, afstiver hans ødelagte Mave, beroliger hans pirrelige

Hjærne. Nydelsen han uafbrudt tænker paa og smægter efter, mens han arbejder sig gennem Kronedinerens Rædsler, idet han mest for et Syns Skyld spiser til Middag. —

Da Status i sin Tid blev gjort op, fik han af Godsadministrationen indrømmet et aarligt Underhold, der tillod ham en sparsommelig Udhalertilværelse i København, det eneste Sted, hvor han efterhaanden gad leve.

Han slog sig da ned i Hovedstaden med en trofast Mavekatarrh og Resterne af en fyrstelig Garderobe. Pengene lod han sig anvise pr. Maaned og indrettede sig efter Omstændighederne.

„Naar jeg faar Godset i Orden,“ var i Begyndelsen hans stadige Omkvæd, hver Gang han maatte paalægge sig en Indskrænkning i fordums Yppighed. Men da han i et klart Øjeblik har udregnet, at det med Priserne staaende vil være en tredive Aar, før Kreditorerne bliver betalt og han til den Tid være godt de firs, er han dog saa fornuftig ikke at overanstrengte sine Indkomster og vogter sig omhyggeligt for at gøre Gæld.

„Er man først paa Skraaplanet,“ kan han pludselig udbryde med advarende Øjenrullen og prustende af Skræk. Og fuldkommen paa det rene med, hvor umuligt han vilde være i Stand til at fortjene blot det ringeste til Livsens Ophold betragter han med ynksom Rædsel enkelte haabløst ruinerede Standsfæller, der, gispende i fortvivlede Smaabestillinger, under vilde Laanejagter eller fantastisk Agentvirksomhed, stræber at holde Næbet over Vandskorpen, idet han selv føler sig paa det tørre og som ved et Naadeunder sluppen for Ladegaarden. —

Ved Hjælp af Møbler og Udstyr, det blev ham tilladt at medtage fra Gaarden, har han da hygget sig forholdsvis stiltuldt i en Treværelsens Lejlighed paa Gammelholm med Salon, Sovekammer og Toiletkabinet. En gammel Stuepige, der har fulgt ham, gør i Stand, passer hans Linned, friserer ham og laver hans Morgenkaffe. Selv lever hun udelukkende af Kaffe og Smørrebrød, da Herren er yderst kneben med alle Husholdningsudgifter for at have de overflødigst mulige Soldepenge til at gøre Figur med paa Kaféer og i Dameselskab. Thi han har elsket Kvinden, fra han ejede sin første Femdalerseddel.

Han tager sin Forplejning ude, til Frokost to Pilsnere, en Angostura og ét Stykke Franskbrød med svenske Sild, til

Middag Dagens Kost paa en halvfin Restaurant. Men han besidder i sine Skabe og Skuffer et Assistenshuslager af de forskelligste Klædningsstykker, passende til alle mulige Aarstider og Klokkeslet. En Kapital i Slips hænger pynteligt som Seletøjet paa Knager i Spisekamret, og han raader over en Fodtøjssamling, der er hans Stolthed og Skat, som han egenhændig børster, pudser og gnider som en Fuldblodstald, og som opstillet i Orden og Geled paa Hylde i hans Soveværelse foranledigede en borgerlig Dameperson, der en Morgen opslog sine Øjne i hans Himmelseng, til naivt at udbryde: „Gud, er Du Skoma'er!“

Uden at koste nyt kan han da uafladeligt skifte Ham, og uden strængt at være paa Moden dog jævnlige forbløffe ved overraskende Toiletsammenstillinger. Han er høj, flot skabt, og Buksen sidder stram om hans Laar som Barken paa et Træ. Den blaastribede Morgenflip staar malerisk til hans aristokratisk fortrukne Fjæs med den svære hestepærefarvede Knebel under den purpurne Næsetip. Det sølverne Hundehoved paa hans Stok aabner sig ved et Tryk paa Snuden for en vellugtende Svamp. Han bærer Brystnaal med perlekronet Navnetræk og paa hver Pegefinger en mægtig lysegrøn Signetring med prydfuldt udskåret Vaaben.

Indfattet i denne Pragt skrider han sorgløst ned ad Strøget, fulgt i Hælene af *Diana*, en gammel brun, ligesom mølædt Høsehund, hvis svingende Patter fejer mod Fliserne.

*

*

*

Det er hans bedste Tid paa Dagen, naar han sidder saaledes efter Maaltidet med Nakken mod Kafésøfaens fedtede Fløjlsryg, lader Cigarrøgen sive ustandseligt gennem Overskægget og nyder sine Opstød og sine Erindringer.

Han sidder i Begyndelsen som forstenet, uden en Gang at blinke. Den højre Haand forlader kun sin Bukselomme for at føre Glasset til Munden, den venstre kun sin for at hjælpe til, naar der skal blandes et nyt. Men efterhaanden som Drikken stiger fra Maven til Hjærnen, begynder hans Tanker at arbejde. Han smiler, nynner, fløjter og smaasnakker nu og da med sig selv, idet han slaar Knips med Fingrene. I Tobakstaagen og Whiskydunsterne faar Kærminderne Form for hans Blik: lokkende Kvindeskikkelser, Laura, Amalie,

Mariane, nakkeskilte Kellnere, Separatkabinetter med Cigarettrøg, Blomster og Champagnekølere, krydrede Toiletdufte, rosenrøde Hængelamper! Han ser sig selv som en rødmosset Landbohøjskolestudent den første Vinter i København ved Foden af de frederiksbergske Sangerindertribuner, hængende med bankobejstret Blik ved Døgnfluernes Læber. Han ser for sig Raden af de fuldbarmede Kæmpindegestalter med Babyforklæder og Flettepisk ned ad Ryggen. Tribunen gyngede under deres Trin, Toddyglassene dampede ved deres Fødder. Og ikke disse moderne „dessous“, som Referenterne nu altid havde saa travlt med. Nej — Læggene spændt i hvide Bomulds, Knasemamelukker og to og tyve Knaps højhælede, Slagterlavets Fryd. Det var solide Tider, Tøjet var godt.

— — Naar Forestillingen var forbi og Erobringstimen slog! Det havde kostet Blod og blaa Øjne udenfor i den bælgmørke Allé, inden han fik lært de københavnske Slaas-tag. Man kæmpede i sammenbidt Tavshed. Politiet sad indenfor ved Bestikkelsesbægret, og Kontrolløren aabnede kun Døren akkurat saa meget, at den omstridte kunde smutte ud. Droskekuskene blandede sig ikke i noget. De vidste, der blev Tur alligevel. Der lød kun Skallernes dumpe Brag og Stokkeslagenes sejge Svup. Til sidst ét: Kan Du nære Dig? Saa var man færdig.

Han huskede den lille tætklippede Handskemager med Buldoggefjæset, som vilde fælde ham med et Spark i Skrævet. Hvordan han med en lykkelig Snarraadighed greb ham i Hælen og rykkede til sig, saa Handskemageren knaldede Nakken i Gruset og blev liggende uden et Suk. Den Aften kørte han første Gang Alma Mortensen hjem. Hun havde jo sunget ned til ham:

De dernede med de blonde Barter,
De gaar vistnok stygt paa Boulevar'ter,
Dog, det kunde vist allige—vel ske!
Jeg Dem kunde komme til at — —
Tralalala la la la lala.

Og anden Gang, da han havde sendt en Flaske Portvin op:

Oh Axel jeg nærer
For dig et farli—t—rømmeri

Det er min varme Vantasi
 Som bærer
 Som bærer Skyl—t—eri!

Danmarks Alma! Hun findes ikke mere, den gamle danske Sangerinde, sukkede han vemodigt som ved Tanken om den uddøde Frederiksborggrace. Og han huskede, da han sidst havde set Alma paa Bakken, en raakold Juniaften for et Par Somre siden. Ældet, uformelig fed med blaarøde Haandled stod hun paa Tribunen, hvor Regnen dryppede gennem Teldugen, i et latterligt kort og snavset Skørt og lirede med sløv og drævende Stemme:

Livet er ingen Morskabsteater
 Saadan som — se — har været — se før.

Og da hun var færdig, krøb hun sammen paa sin Stol, trak en gammel Waterproof over Skuldrene og satte sig til at strikke. Han havde tilstillet hende en Kneckbeiner og skyndt sig ud, hjem til Byen. Det havde gjort et mægtigt, uhyggeligt Indtryk paa ham. Endnu da han sad lunt hos Nimb i Verandaen, havde han skuttet sig og mumlet: „Jeg tror s'gu selv, man begynder at gaa op i Limningen.“ —

Men i sin Glanstid, de første Aar efter at han havde arvet og stykkede sine Fæstegaarde ud paa alle Byens Soldesteder, var han jo en Sultan paa den københavnske Lystbørs. Hans Ankomst efter Klapjagterne i November imødesaas som Lotteriets store Trækning. Febrilsk betroede de smaa Souperdamer hinanden paa Toilettet hos Neiiendam, at de havde læst hans Navn om Morgenens i d'Angleterres Liste. „Bras er i Byen,“ læspede de fortroligste. Og Meta Dybens afviste hidsige Bankere med et fornemt nedladende: „Ikke i Aften, kære, jeg venter v. Brasen.“ For hele den unge, fremadstræbende Mellemdameverden var et Besøg i hans overdaadige Aftrædelseslejlighed ved Nørrevold det blaa Stempel, Prikken over i'et, Stregen til Nullet, som Holberg kaldte det. Den sky Butikslærke som den prunkende Variétépapegøje, alle bukkede de under for hans Ry og gyldne Vaaben. Han brudeførte ubestridt Smaateatrenes og Sangerindepavillonernes Førstegrøde. Og han gjorde hverken Kur med Blomster eller Talemaader. Kontanter var hans eneste Galanteri. — Der har Du hundrede Kroner

min Pige, til at købe dig noget Skidt for, var hans staaende Kvitteringsformel i den drævende vendsysselske Mundart, der var alle Bybudes, Droskekuskes og Opvarteres Fryd.

Da han omsider havde pantsat, belaaet og prioriteret lige til Grisene i Moders Liv, blev der fra Familiens Side gjort et Forsøg paa at redde ham over i et rigt Parti og bevare Herligheden. Hans Tante, Baronesse v. Pletten lod ham debutere en Vinter og forestillede ham for Selskabet. Bras gennemgik Manêgen med dyb jydsk Alvor, gjorde Visitter om Formiddagen og mødte til Routerne om Aftenen, dansede, svedte og drak, hvad der kom i Nærheden, men til de unge Damer mælede han ikke et Muk.

Som han betroede sin Fætter: — „Det kommer af, Du — jeg kan ikke hitte Jargonen. For hver Gang, jeg synes om Pigebarnet, har jeg kun Lyst til at spørge hende: Hør, kære Frøken, synes De ikke, her er temmelig svagt. Skal ikke vi to hellere æske ned i Føniks og faa os tolv stegte Østers og en Flaske Pommery fra Grenaa? Og saa er den jo ikke god længere.“ Det maatte opgives.

Omsider trak Terminen sammen, og Bras slog sit sidste store Slag. Selv Kusk paa sin berømte Dukkeviktoria med det isabellafarvede Ponyforspand kørte han to spanske Danserinder langs Øresundets Kyst og op til Jægersborg idylliske Hotel, hvor tvende Løjtnanter fra Garnisonen derude tørstige stødte til. Det blev en historisk Aften. Man trak Ponierne op paa første Sal, og Officererne red Skoleridt omkring Bordet, saa Loftsgibsen nede i Billardstuen haglede i Hovedet paa de stedlige Honoratiores. Og Ponierne fik Skum og Studenterhavre, og de kom op i Vindueskarmen med Forbenene og nikkede med spanske Hætte paa til den jublende Folkemængde. Men da Gendarmen afbrød Forestillingen, vilde de berusede Dyr ikke ned igen af Trapperne. De lagde Ørerne tilbage og strittede imod med alle fire, saa der maatte Bud efter en Husarstyrke fra Kasernen til at bære dem ned paa Strøelsen.

Styrken drak hundrede Bajere, og Selskabet forøgedes uophørligt. Hjælpsomme bødes ind. Forbirullende Cyklister anraabtes gemytligt fra Balkonen og haledes op. En Sygekasse, der var paa Skovtur med Damer, Faner og Musik og havde forudbestilt Lokalet, blev højtideligt inviteret. Der blev dækket et mægtigt Taffel, Trompetere stillet op i Salens fire Hjørner, Kælderen tømtes, hele Kroen bølgede og gyngede

i et kæmpemæssigt Sold. Bras straaledede og til sidst holdt han en Tale. Han talte for Kvinden, som han takkede for alt, hvad hun havde været for ham ... i Livet, og hvad han haabede, hun endnu maatte blive ... selv om han ikke mere kunde være det for hende, som ... han haabede, han havde været ... i Livet ... Her overmandedes han af sin Bevægelse og Sprogets Vanskeligheder, og da Regningen kort efter blev forestillet, brød han pludselig op, bad Værten overtage Isabellerne og Officererne Donnaerne og slap med sidste Tog til København. Og næste Dag rejste han helt hjem til Jylland og standsede sine Betalinger. —

Her standsede forhenværende Godsejer v. Brasen som sædvanlig i sine Memoirer. Han var naaet til den femte Whisky og Endepunktet for sin aandelige Spadseretur. Han pustede stærkt. Det ligefrem knaldede i ham som i en overfyret Magasinovn. Han lagde begge Hænder paa Dugen og rejste sig med et Brag. Paa hans Læbers Bevægelser forstod Opvarteren, at han ønskede at betale. Det viste sig, at han netop havde saa mange Smaapenge, at han beholdt Maanedens sidste Guldtyvekronestykke tilbage. Han lod Mønten betænksomt glide i Vestelommen, blev halet i Overfrakken, rakt Hat og Stok og pejlede Døren til Udenomsbekvemmeligheden, idet hans Hjerne tumlede med et ham i Øjeblikket uoverkommeligt Regnestykke.

Da han lidt efter kom ud paa Fortovet, blev han staaende ubevægelig som en Portstolpe. Aftenen ombølgede ham blidt og behagelig. Det var sidst i April og forarslunt med syrlige Pust fra Boulevardtræernes gærende Knopper. Bras indsnusede dybt og længe den velgørende Luft. Han skød Hatten fra Panden og løftede Blikket over Raadhuspladsens sorte Tage mod den blege Himmel. Hans Fornemmelser friskedes vidunderligt, han pudsede Lorgnetten, strøg Knebelsbarten og satte sig roligt i Bevægelse. Ind gennem Byen.

Butikkerne straaledede, og Gaden myldrede med Ungdom. Unge Par, Arm i Arm under Lygterne eller lænet tilbage i de smaa Dulledrosker paa Vej til Frederiksberg. Unge frisdannede Damer i Foraarsjaketter og ny Hatte. Unge tilsvarende Gentlemen i lyse Overfrakker med Cigaret i Munden, drivende frem og tilbage eller spejdende fra Porte og Hjørner.

Bras styrede sin Kaas med et listigt Smil om Læberne som en nobel ældre Vædder, der ved Aftentide med velvillige Nik skrider hen over Græsgangen.. Strygende sig til en Be-

røring her, mimrende en Parfume der. Drejende sig med kælen Brummen efter et hvislende Silkeskørt eller læskende sig i Forbigaaende ved at lade Blikket glide hen over en Vinduesudstilling af luftigt og svulmende Blondelinned med lyserøde Atlaskessløjfer. Han havde mange smaa Fornøjelser. Men efterhaanden sank Gejsten i ham, han begyndte at lude med Nakken og slappes i Knæene og blinkede kun sløvt til de vævre Smaalam, der trippede forbi.

Da han naaede „Hesten“, standsede han uvis. Skulde han gaa en Gang tilbage, eller skulde han gaa hjem ... det var forbandet tidligt ... han gabede og følte sig stram i Ansigtet. I Grunden havde han nok. Men Gadelivet svirrede æggende omkring ham. Han syntes ikke, han som brav Jæger kunde være bekendt at give det op, før han havde gjort et Forsøg med sin Aften. Og besluttede da mere af Pligtfølelse at slaa et lille Slag endnu og afsøge Terrænet ud imod Grønningen.

„Hvad er Livet,“ filosoferede han langs ad Bredgades Fliser — hvor Lugten af de raadne Dyr foran Vildtkældrene uvilkaarlig stemte ham til mørke Spekulationer — „hvad er Livet, naar Sprutten saa hurtigt kan løbe af et Menneske!“ Han læste Priserne paa de fremlagte Lækkervarer, og det dunkle Regnestykke fra før blev ham klart. Fire i tyve er fem. Der var fire Dage af Maaneden tilbage, fem Kroner pr. Døgn. Han havde ikke en Gang Raad til at byde paa en Flaske Skum, hvis han skulde møde noget.

Det var vist fornuftigst at gaa hjem og nøjes med at glo paa Fotografier, som han plejede paa sine platoniske Aftener. De to tykke Albumer, hans eneste Litteratur. Det ene med Kabinetbilleder af alle de skønne, der i Livets Have havde skænket ham deres Gunst. Nogle med minderige Tilegnelser: — Bras, souvenir de Helga! — Store Basse fra hans lille Dax. — Graf von Brasen! Erinnerung an seine dankbare Bella. — Det andet indesluttende alle de endnu skønnere Væsner, han kun havde favnet i Drømme. Leda, Kleopatra, la belle Otéro, fremstaaende Kvinder!

Han havde allerede bestemt at vende om ved næste Lygte, da han med et Ryk stod stille og lyttede. Fra en Række stærkt oplyste Vinduer i en fornem Stueetage lød larmende Klavermusik og summende Spektakel ned paa Gaden. Udenfor ventede et Par Drosker. Bras blev øjeblikkelig pirret. Han vidste, her boede en ung aristokratisk Levemand, en værdig Efterfølger af ham selv i det galante Rige. Nu lød det, som

der blev væltet et Bord. Det gik nok højt til. Hvilke Damer der mon var med?

Pludselig blev Portdøren revet op, og en ung, slank Pige i lys Silkekjole med en mørk Pelsboa over de nøgne Skuldre styrtede ud. I knitrende, susende Fart fløj hun tværs over Fortovet, kastede sig ind i den første nedslaaede Droske og hviskede til Kusken: „Kør, skynd Dem!“ med en Stemme, der spruttede af Latter.

Idet hun rullede af Sted, strejfede hendes Blik Bras' forslugne Øjne og lod ham fange et Glimt af kaad Medskyld. En Bølge af krydret, voldsom Heliotrop svævede et Sekund over Gaden.

Et Vindue blev stødt op.

„Kørte hun, Hallo!“ lød en ilter Herrestemme.

„Sacredieu, hun er kørt!“ raabtes der ind imod Salen.

Alle Vinduer aabnedes med ét Slag. En Skare selskabsklædte unge Mennesker bøjede sig ud over Hovederne paa hinanden og skreg i Kor:

„Elly! Elly! ... stop, Kusk!“

„Godnat, allesammen, Godnat, Prins!“ lød det tilbage. Hun stod op i Vognen, leende og svingende med Boaen.

„Hun er gal!“ mumlede én.

„Men hun er dej—e—lig,“ skingrede en beruset kvækende Hanekyllingerøst. „Godnat, du dejlige Elly!“

„Tyve Kroner, Kusk, for at vende,“ satte en jydsk Bas i af sine Lungers fulde Magt.

„Stille, det gaar ikke an. Lad hende køre, lad os spille Vab!“

De forsvandt alle fra Vinduerne. Paany klang Musikken.

Bras blev staaende som elektriseret. „Hvad var det? Sikken et Blik! Hun skød jo fandengalemig!“

Han kunde endnu se hende i Vognen. Nu vendte hun sig om. Han stak i et Par ilsomme Spjæt som for at løbe til. Saa bremsede han og gjorde kort omkring. „Du havde s'gu bare faaet Røg. Ligesom de andre ...“ trøstede han sig, spyttede og skridtede rask ud for at komme i Ligevægt.

Men Indtrykket havde alligevel været for opflammende. Synet af det smækre, pragtfulde Pigebarn blev ved at danse foran ham, og pludselig standsede han, stødte Stokken mod Fliserne og erklærede beslutsomt:

„Jeg tror s'gu, jeg gaar op til gamle Pip!“

Gamle Pip er Bras' allerældste Veninde. Da han som pur Yngling kom til Hovedstaden, var hun den første Kvinde, der husvaledede ham, og skønt stærkt fejret og Dag og Nat belejret, fandt hun dog altid en ledig Stund for sin lille Bras og modtog godmodigt alle hans Maanedspenge. Han havde da heller aldrig helt svigtet hende i Tidens Bølgegang, mens han selv steg opad i Glans, og hun gled tilbage i Skumring. Og nu, da de begge befandt sig paa Tilværelsens mere skyggefulde Side, havde de paany ret fundet hinanden og plejede et Ven-skab, der kunde minde om det fine Forhold i visse franske Romaner mellem den afblomstrede Markise og den aldrende, dog stadig galante Vicomte, der har elsket hinanden i deres hede Ungdom.

Gamle Pip boede i Rosengaarden, og didhen sendte nu Bras sine atter fyrige Skridt. —

En Timestid senere stod han i en dunkelrød belyst Salon med tredive Graders Varme overfor en buttet, næppe femti-aarig Krøltop i Friserkaabe, med smaa, skikkelige Griseøjne og Fingre af et folkeligt Snit, men funklende af Ringe. Paa Bordet imellem dem stod en tømt Champagneflaske og Glas.

Bras var i Hat og Overfrakke og trak sine Handsker paa med en Mine som en Mand, der har gjort en fortrædelig Forretning.

„Naar kommer Du voldsomt igen?“ spurgte Tyksakken lokkende.

„Næste Gang jeg bliver smaatosset,“ brummede Bras. Han sled i Handskerne og skævede arrigt til Lampedugen, under hvis Kant lige den yderste Rand af et Guldstykke blinkede frem.

„Lad mig knappe , ... værsgod ... sig saa voldsomt Far-vel!“

Hun rakte sig op, han bøjede sig tvært, stødte imod med Hatteskyggen, tog efter Hatten og rev sin Lorgnet af.

„Hov, stop lidt ... jeg tabte min Næseklemmer!“

„Faldt den paa Gulvet?“

„Ja, kan Du ikke se den? Jeg kan ikke taale at bukke mig.“

Hun lagde sig forsigtigt paa Knæ, kravlede frem paa alle fire og famlede hen over Gulvtæppet.

Bras stirrede igen paa Lampedugen. Dér laa hans sidste Penge, dér laa Maanedens sidste fire Dage. Fjols, som han var. Han skelede ned efter Pip. Nu kravlede hun ind under

Bordet. Og med et flovt, drengagtigt Smil strakte han Armen ud, greb Tyvekronen og stak den gesvindt i Lommen. I det samme rejste hun sig, ildrød i Hovedet og rakte ham Lorgnetten. „Pyh, det var varmt!“

„Tak for det ... ja, saa gaar jeg ... er der tændt paa Gangen?“

„Jeg skal lyse dig.“

Hun blev staaende med Entrélampen, mens han tungt skridtede ned.

„God Nat, Bras!“ raabte hun, da hans Ryg forsvandt.

„God Nat, Pip!“

Da han hørte hende smække Døren til, skyndte han sig de sidste Trin.

Det regnede, han smøgede Kraven op, borede Hænderne i Lommerne og drev af. — „Snavs Verden, man lever i,“ mumlede han i Skægget. Og pludselig gav han sig til at nynne med grødet Røst:

„Livet er intet Morskabsteater
Saadan som det har været det før!“

TVILLINGER

Bleg og stille, saa hjælpeløs mat efter den svære Fødsel, laa den lille Adjunktfrue i den store Seng og følte det, som der slet ikke var mere tilbage af hende selv.

Man havde ladet hende alene, for at hun skulde sove, men hun var blevet vækket igen af en tilfældig Støj i Lejligheden ovenpaa og laa nu der bag Skærmbæddet og saa frem i Sygestuens moskusduftende Halvmørke med blanke, febervaagne Øjne. Hendes Bryst var saa skærende ømt, hun vovede kun at drage Vejret halvt og sagte. Hendes tynde, klare Hænder laa fladt hen ad Sengetæppet uden blot at pille ved Lagenets Kant. Den letteste Tanke om at skulle røre kun det mindste Lem truede med Smerte, knap den var tænkt.

Det var Tvillinger denne Gang. Tre Børn nu allerede, og hun havde først været gift i to Aar!

Fra næste Stue lød sagte Gyngen af begge Vugger. Det var kommet lidt pludseligt, før det var ventet, endnu i Gaar havde hun været paa Gaden. Ude fra Forstaden var hun gaaet den lange Vej til det store Magasin inde i Byen. Hun mente, hun havde godt af at gaa, og Omnibusbilletten kunde spares, til hun skulde hjem. Gennem den fugtige Graaluft paa de kolde, fedtede Brosten, trykkende sig til Side for skyndsomme Mennesker, ventende taalmodigt ved Hjørnerne for sølede, farende Vogne, var hun vandret Skridt for Skridt i en svimmel Døs, som hun tænkte kom af Luften, og havde næsten vidst af ingen Ting, før hun stod foran den spørgende Kommiss ved Disken i den oplyste Butik.

Da hun havde nævnet, hvad hun ønskede, støttede hun sig til en Stol og ventede paa at blive besørget, træt og beskeden. Et Stykke borte under en af Gaskronerne stod to høje unge Piger, smækre i deres glatte, pelskantede Kaaber med Slørene skudt op fra de friske Ansigter. De saa' paa Silke-

strømper, bøjede sig ned over Disken og vragede mellem Farverne i de lange Papæsker, som stabledes frem foran dem. Og mens de hviskede og lo højt og raadslog om deres Toiletter, greb Kommis'en Par efter Par af den sarte, gennemsigtige Vare, rullede dem ud i Luften, for at Silketraadene skulde spille, svingende dem frem og tilbage i Lyset som skinnende Slør, bleggyldne, rosenrøde og matblaa med glimtende Striber af Guld.

Den lille Frue saa' adspredt til. Hun saa' paa den kælte, fornemt glinsende Luksus og paa de smukke, straalende unge Piger, der strejfede hende igen med flygtige, leende Blikke. Og da hun havde faaet sine Pakker og gik, mødte hun i det store Spejl ved Døren sit eget Billede, sit eget smalle, lidende Ansigt med de anstrengt skinnende Øjne, sin egen syge, uskønne Skikkelse i den korte Plydses Kaabe, der over Livet sad knappet saa stramt.

Omnibussen, som lige kørte forbi, holdt stille og tog hende op. Og der inde i dens klamme, mugne Luft, med Træk i Ryggen fra Vinduet og Træk om Fødderne fra Døren og Rudernes evindelige Rysten i sit stakkels nervøse Hoved, begyndte hun for Alvor at føle sig ilde, ane Smerterne, som var paa Vej. Hun maatte klage sig, mens hun gik op ad Trapperne, og næppe var hun inde, før hun segnede sammen i sit første Skrig.

Fra det Øjeblik huskede hun intet bestemt. De havde tumlet med hende det meste af Natten, og da det var overstaaet, havde hun følt sig som efter en Række voldsomme, smertefulde Fald, det ene voldsommere og smertefuldere end det andet, liggende blodig og forknust med Efterlyden af sine Skrig endnu i sine Ører. Man havde vist hende Børnene og givet hende Vin, saa hun havde sovet et Par Timer. Da hun vaagnede, havde hun forlangt Børnene ind til sig igen, baade de to nyfødte smaa Piger og deres knap et Aar ældre lille Broder, og hun havde sluttet dem i sin Favn, ligget et Øjeblik med dem i sine Arme, selv et lille Barn, tyve Aar med sin tredobbelte Moderbyrde. —

Men Turen i Gaar ind til Byen, de to unge Piger, hun saa' inde i Butikken, det var det sidste, hun havde oplevet, før det allersidste kom, og paa det maatte hun tænke nu.

Hun tænkte paa deres runde, varme Kinder, paa Øjnenes kaade Glimren og deres friske Tandrækker, som skinnede højt i Lyset, naar de lo. Det Sundhedens og Rigdommens

overmodige Velvære, der omstraalede dem, deres Bevægelsers kække Snarhed i den fine, lune Dragt. Hvor de var stærke og unge de to! En lykkelig, ukuet Ungdom.

Og pludselig, det fulgtes som med Syreners lifliglette Velugt og Sommeraftenduft af langt hen vejrende Hø, glintede der frem i hendes Tankers bitre Mørke en solglad levende Erindring fra hendes egen korte Pigeungdom i Præstegaarden der hjemme paa Landet.

En Sommerdag i Engen, da Høet blev sat i Stak. Sammen med sine tre yngre Brødre var hun gaaet der ud om Eftermiddagen med Folkenes Vesperkost, og de havde holdt Maaltid med dem, siddende alle i Klynge i det friske, knastørre Hø. Livagtig huskede hun Karlens og Pigernes runde, arbejdsvarme Ansigter, de store Munde, der sindigt aabnede og lukkede sig over de tykke Rundtenommer med Knapost og Pølse, og hver enkelts pligtige Nik og „Skaal og mange Tak“, naar Turen kom til Solbærsnapsen i det lille Sølvbæger, hun lod gaa rundt.

Saa rejste Folkene sig langsomt en efter en, tørrede af over Munden og slentrede hen til Riverne, men hun og Drenge blev tilbage og begyndte at slaas i Høet. Hun var stærk den Gang, de magtede hende ikke, naar de kom én ad Gangen. Hun stod fast i det tætteste Livtag og rystede dem af sig, saa de baltrede i Græsset. Saa stormede alle tre løs paa hende og hængte sig om Skuldre og Hals og tvang hende omkuld. Og skrigende og leende dængede de hinanden til med store Klumper duftende Hø.

Siden rutschede de i Stakkene. Hvor var det dejligt saadan Gang efter Gang at strække sig helt ud paa Ryggen i Toppen af den bløde, krydrede Stak, ligge og se op mod den varme, blaa Aftenhimmel og saa glide det raske, øjeblikskorte Rutsch, til Fodsaalerne ramte Jorden. Hver Gang maatte hun blive siddende paa Hug og passe sit Snit med at rejse sig, naar Drengene ikke saa' det, for Klæderne gled op i Farten, saa Straaene kradsede paa det bare Skind.

Da saa Klokkerne begyndte at ringe, og Folkene syngende og i Række med River og Forke paa Nakken drog bort over Markerne, standsede de Legen og gik hjem, trætte og varme, med Aftensolen lige i Ansigtet, op gennem Landsbyen, hvor Tørverøgen duftede, og Mænd og Koner, som hvilede sig paa Tærsklerne efter Dagens Byrde, hilste Godaften til Præstens Børn.

Hjemme havde de allerede spist, og Far gik med sin Pibe ude i Haven; men Mor havde Tykmælk til dem i Verandaen, og da den var til Livs, tog de sig en ordentlig Saltebrød i Skumringen, mens Duggen faldt. Under den gamle Lind, hvor Far sad, var Fristed, og Præsten maatte hele Tiden strække sine Arme værgende ud for Toddyglasset, naar de kom farende, forpustede, under høje Skrig.

Hvor tydelig hun huskede sig selv, som hun den Gang var; seksten Aar, opløben og solbrændt, med Panden fuld af Fregner under Straahatten, og Barnehaarpisk ned ad Ryggen endnu. Rigtig, som Far drillende kaldte hende, en lang, grim Tøs.

Det var den Sommer, næste Sommer saa ... Døren aabnedes forsigtigt, og Adjunkten traadte ind.

Han gik kejtet paa Tærne hen over Gulvet og kiggede over Brillerne om bag Skærmbæddet. Og da han saa' hendes vaagne Øjne, satte han sig paa Stolen ved Sengen og lagde sit Hoved med det pjuskede, lyse Haar, der lugtede af gammel Tobaksrøg, ved Siden af hendes paa Pudens og greb med sine tørre, støvede Fingre om hendes fugtige, lille Haand.

„Min lille Pige, hvordan gaar det nu, har Du faaet dig en god Søvn? — Det var strængt, ikke sandt? — Hvem skulde ogsaa have troet det om saadan en lille Mor som Du. To store Pigebørn paa én Gang; syntes Du, det var for lidt kun at give mig én? — Var det derfor, Du? — Og det har Du gaaet og tiet ganske stille med, for Du har naturligvis vidst det saa godt, saa godt, men Du vilde overraske os allesammen.“

„Har Du været inde og set dem?“

„Jeg har kysset deres Hænder ... ved Du, hvad jeg tror? Den ældste har brune Øjne ligesom jeg, og den yngste har faaet dine blaa. Aa, de er saa stille og dybe de smaa Øjne. Det er, som man saa' ned i Bunden af en Blomst, en mørkeblaa Klokke ... Men hvor det var en lang, drøj Nat, hvor jeg var bange for dig, min egen lille Mor. Du kan tro, det var drøjt for mig ogsaa at gaa paa Skolen i Morges efter den Nat og vide, Du laa her.“

„Er Du nu færdig med Skolen i Dag?“

„Nej, jeg løber straks. — Jeg fik byttet en Time om, jeg maatte jo hjem og se dig ... Men Klokken tre har Du mig igen ... Nu tror jeg, jeg maa af Sted ... Du har ogsaa bedst af Ro ... din Stemme lyder saa mat.“

Og Adjunkten rejste sig og kyssede sin Kone paa Panden.

Et Øjeblik blev han staaende og betragtede hendes stille, blege Ansigt. Saa listede han sig ud bag Skærmbæddet og hen over Gulvet. Men i Døren standsede han og sagde hen til Sengen med et Smil, som hun ikke kunde se:

„Sov nu, lille Mor, og skynd dig og bliv stærk og rask. Husk paa, Du er en fattig, lille Kone og har ikke Raad til at ligge længe syg. Mere end i denne Maaned tør vi ikke holde to Piger. Saa maa Du til at hjælpe dig med Stine igen. — Men tænk nu ikke paa det ... sov til jeg kommer tilbage til dig.“

Den lille Frue blev stille liggende. Klare Taarer fyldte hendes Øjne og randt over Kinderne ned i hendes blanke, brune Haar, der under Natkappen flød hen over Pudsen.

Men snart holdt hun op at græde. Hendes Blik fik en tør Glans, der kom hede Pletter paa hendes Kinder. Saa løftede Feberen hende paa sine Vinger, gyngede hende op og ned i susende Sving, hvirvlende højt og svimlende dybt. Og gennem Luften for hendes Øjne sank, blev ved at synke, lange, skinnende Slør, bleggyldne, rosenrøde og matblaa med glimtende Striber af Guld.

LÆGEN

Jeg skulde skaffe Lægeattest i Anledning af en Livsforsikring og besluttede at gaa op til Crone, en gammel Studenterkammerat med en ypperlig Doktorgrad. Skal ens Hjerte og Nyrer granskes, vil man jo helst have at gøre med en jævnaldrende og bekendt, med hvem man kan snakke fra Leveren om sine smaa Skavanker.

Crone er en flink Fyr og en flittig Arbejder, paa Færde i Blade og Brochurer, gør udenlandske Rejser og holder populære Foredrag. Han har ogsaa i en Fart skaffet sig et kendt Navn og en værdifuld Praksis. Vi er vedblevet at staa i Berøring, og jeg ser ham daglig paa Kaféen, hvor han fra 4—5 holder Klinik i radikal Samfundslære for en Absinthkreds af yngre Jurister, Journalister og et Par frisindede dominospilende Teologer. Han elsker at høre sig selv tale, er fuld af Spot og Harme mod al Stilstand og Tilbagegang, begejstret Fordomsfjende paa sit eget og andres Omraader.

Vi havde aftalt, jeg skulde komme hjem til ham lidt efter Konsultationstid. Der var heller ingen i Ventestuen, og da han hørte, det var mig, raabte han fra sit Sovekammer, hvor han var i Færd med at vadske sig:

„Skyd Smæklaasen for, saa bliver vi ikke forstyrret.“

Jeg gik ind i hans Arbejdsværelse. Han kom frem i Døren med Haandklædet og nikkede til mig:

„Tag Frakke, Vest og Skjorte af, saa skal jeg straks være hos dig.“

Undersøgelsen var hurtigt endt; der var intet ved mig at anføre. Men jeg kunde ikke undgaa at lægge Mærke til, at Crone var ude af sin sædvanlige fagmæssige Ligevægt.

Han havde gentaget flere af Spørgsmaalene paa en paa-

faldende nervøs Maade, og jeg saa hans Haand ryste, da han udfyldte Blanketten. Han havde røde Pletter paa Kinderne, febrilske Glimt i Øjnene, og nu og da fløj der over hans Læber et usikkert, halvt haanligt Smil, som om han søgte at berolige sig selv mod en indre Utilfredshed.

Jeg fandt mig dog ikke foranlediget til at spørge ham, hvad der var i Vejen, men da jeg takkede ham og tog min Hat for at gaa, sagde han pludselig, forpint alvorlig:

„Nej, sæt dig et Øjeblik, hvis Du har Tid. Tag en Cigaret; jeg vilde gerne tale lidt med dig. Jeg havde en Scene her, lige før Du kom, og trænger til at forklare mig.“

Jeg gjorde i Tavshed, som han bad mig, og satte mig til at ryge, forventningsfuld efter, hvad han vilde betro mig.

„Sig mig først, mødte Du ikke nogen lige her udenfor, da Du kom?“

„Jo, i Porten, en Dame og en Herre.“

„Kendte Du dem?“

„Nej.“ —

„Du aner ikke, hvem det var?“

„Absolut ikke!“

„Du tror heller ikke, Du vil kunne kende dem igen?“

„Næppe. Hun havde tæt Slør, og ham saa jeg ikke paa. Jeg havde kun i Forbifarten et Indtryk af noget lurvet-gentilt ved Parret, en vis Fattigparfume.“

„Saa kan jeg uden synderlig Brud paa Diskretionspligt fortælle dig, hvad det er, der har sat mig i Bevægelse.“

Disse to Mennesker kom fra mig. De er Provinsskuespilere. Han er min kæreste Ungdomsven og hun hans Hustru. Han er en inderlig brav, grundhæderlig Fyr med lutter noble Instinkter. Maaske netop derfor er det gaaet ham lidt skævt i Verden. Han har forsøgt omtrent alt, været Sømand, Landmand, Handelsmand og Bestillingsmand uden nogensinde at bringe det ud over Forhaabningerne og videre end til lige at friste Tilværelsen. Saa lod han sig en Dag engagere ved et tredje Rangs Selskab paa en tynd Baryton og sit elskværdige Ansigt.

Et Par Maaneder efter holdt han Bryllup med Truppens Ingenue. De fik naturligvis straks et Barn og saa hurtig som muligt et til. Det sidste kom særlig ubelejligt lige i Begyndelsen af Sæsonen. De maatte afbryde deres Engagement — det er paa hendes Talent, de lever; hun er, som det hedder, „yndet“ af Provinspublikumet — han gaar med i Kø-

bet. Hun laa længe syg efter Fødslen, ikke en Øre ejede de, de tærede sig gennem Vinteren ved Aftenunderholdninger i Landsbykroerne, sled sig gennem Mørket fra Afkrog til Afkrog, sultede og holdt sammen paa Stumperne, hans sorte Kjole, hendes arme Toiletter — „Garderoben“, de fattige Provinsskuespilleres Livsbetingelse, vigtigere end Talentet.

Da Foraaret kom, var de saa heldige at faa nyt Engagement for den følgende Sæson, den, der om et Par Maaneder skal begynde — nyt Engagement, det vil sige en Smule Forskud, Kredit for Sommeren, nyt Haab, friskt Mod. Og nu mærker den ulykkelige Kone, at hun igen er blevet frugt-sommelig. Hun vil højst kunne optræde en Maanedstid eller rettere, hun vil slet ikke kunne optræde, for Direktøren har i Kontrakten taget Forbehold mod den Art Forfald.

Denne Gang er det mere end Uheld, en drøj Modgang, det er den fuldkomne Ruin, Fattigvæsenet, Ladegaarden, Adskillelse, den mest haabløse Elendighed. I sin Nød kom han saa til mig, hans gamle Ven, Lægen — og ... ja, Du kan vel gætte, paa hvilken Maade han bad mig om at hjælpe dem!“

„Og Du lovede det?“

Han svarede tøvende med lav Stemme:

„Nej, jeg maatte afslaa ... jeg kunde ikke hjælpe.“

„Det var maaske for sent?“

„Aa, for den Sags Skyld“ —

„Ikke farefrit maaske — for hende?“

„En Historie paa nogle faa Dage, absolut uden Fare.“

„Ja saa ...“

Han rejste sig og gentog heftigt:

„Jeg maatte sige nej ... jeg kunde ikke andet!“

I et Par Minutter gik han grundende op og ned ad Gulvet med Hænderne i Lommen, tyggende Cigaretstumpen mellem Læberne. Saa kastede han Hovedet tilbage, smed Cigaretten og begyndte at tale, talte sig varm og friløftet, udtalte sig vidtstvævende og højtideligt, førte sit Forsvar i harmfulde, spydige Anklager mod sin Stands Ufrihed og Fordomme, i bitter Medlidenhed med sig selv:

„Ser Du, vi opdrages jo saadan gennem hele vort Studium med Principper, med Gærder, med Love og Samfundsvedtægter omkring det, vi tilegner os. De indprentes os, og vi maa bekræfte dem med vor Eksamenssed. Vi saakaldte fri Videnskabsmænd, vore Medmenneskers Velgørere, som det

saa smukt hedder, vi faar vore Grænser nøje afstukne, indenfor hvilke det er os tilladt at forske vor Videnskab og øve vore Velgerninger. Man lænker vor ene Haand til Loven, den anden til Biblen. Saaledes marscherer det civilisatoriske Fremskridt. Ja, vi kan tage hinanden under Armen og gaa i Spidsen, vi Læger og Teologerne og Juristerne. Vi er de store Hyklere og Hindrere, de tre sorte Samfundsbevarere. Men derfor er vi ogsaa med hele vor indbildte Kultur i Virkeligheden ikke kommet de store simple Spørgsmaal et synderligt Fnug nærmere.

Vi arbejder jo allesammen, de højst udviklede, de frieste tænkende blandt os, stadig under Trykket af den evige urfødte Gru for at nærme os de sidste Hemmeligheder, under Frygten for Syndefaldsforbudet om at plukke Frugterne paa Kundskabens Træ.

Den Gang Darwin søgte at paavise Arternes Oprindelse, eksperimenterede han med Duer og Kaniner. Men hvis han havde parret Hottentotter med Gorillaer for gennem en Række Forsøg frem og tilbage at fastslaa Beviset for sin mægtige Paastand, vilde Præsterne have fordret ham anklaget og Dommerne puttet ham i Tugthuset. Med hvilken Ret spotter vi saa Galilæis Bødler?

Vi bør ikke gøre os til Herrer over Liv og Død! Det staar skrevet. Og derfor hænger, halshugger og skyder de af Gud indsatte Øvrigheder Jorden over daglig deres Medmennesker, men vi Læger tør ikke forkorte en uhelbredelig Stakkels Lidelser ved at give ham en tilstrækkelig Dosis Morfin!

Vi oplæres og tvinges til at hykle og fortie. Det er gaaet os i Blodet som videnskabelig Arv. Det er pligtmæssig Skik og Brug imellem os at lyve for vore Patienter. Hvor tidt rettes ikke det Spørgsmaal til Lægen, indtrængende og bønligt: „For Guds Skyld, Doktor, sig mig, hvordan det staar til?“ Og straks er Jesuittrøsten til Rede, den tilbageholdne Beroligelse, den falske Opmuntring. Men den syge tror os heller ikke. Vi læser det i hans hjælpeløse, sørgmodige Smil, hvormed han modtager vort Svar, at vi skuffer hans Tillid, at vi piner hans Sjæl, i Stedet for at yde ham den eneste virkelige Lindring, den fulde, klare Sandhed.

... Med grove Øjne trækker det sunde Samfund sine stramme Rettesnore for alle Forhold. Alle skal leve ens, føle ens, forstaa ens, frygte ens. Og vi Læger, der har faaet

Blikket op for de utallige Grader af Forskelligheder, hvem Naturen daglig afslører sine misfødte Undtagelser, sine forbløffende Afvigelser, vi skal rette, pleje, helbrede efter samme ubarmhertige Eksercerreglement. Lovens Straffegridskhed, Religionens Dømmesygge tillader os kun med snæver Mistro sparsomt at undskylde og henstille til Formildelse.

Rundt om i Hospitalerne, paa Sindssygeanstalterne, i Fattigaardene og Fængslerne martres Ofrene for vor lænkebundne Viden. Vi kender Midlerne, men det er forbudt at anvende dem, vi kan paaapege Undskyldningen, men der straffes og plages uden Naade. Vi kan ikke frikende, ikke løse, ikke frelse.

Kun Drukkenbolten og den dyriske Taabe nyder alle Vegne fuld Beskyttelse. Den er vi naaet til at lade vederfares Retfærdighed. Saa dybt stikker vi endnu i Barbari og skinhellig Afmagt, i religiøs Grusomhed og blødhjernet Moral!

Som nu her i Dag denne Kvinde, der kom til mig, brødefri, klar over hvad hun vilde, Herre over sit Legeme og sig selv mægtig, kom til mig, Lægen, mine Medmenneskers udkaarne Hjælper, og bad mig befri hende for, hvad der for hende kan blive en Ulykke, hvori hun og hendes kære gaar til Bunds — hende er det mig forment at bistaa! Det vilde være en Forbrydelse — mod hvem eller hvad? Mod Loven, mod Budene, mod mit Kald. Vi er Livets Beskyttere, og Livet er helligt. Hvilket Liv? Hendes, den blomstrende, Ernærersken, den tappert kæmpende, eller det ufødte, det ganske uudviklede, den lille, spirende Elendighedsmulighed!

— Fy! Hvor jeg skammer mig! Han, min Barndomsven, stod med min Haand i sin og bad mig lige i Øjnene, som den eneste, han turde betro sig til, den eneste, der kunde hjælpe dem. Han fortalte mig hele deres Fortvivlelse, spurgte mig tydeligt og ærligt. Det var umuligt at narre ham, jeg maatte svare rent ud, at jeg ikke vilde.“ —

Entréklokken ringede, det var Ilbud fra en tilskadekommen. Crone trykkede min Haand, han var vaad bag Brillerne.

„Det gør godt at faa sig krænget ordentlig ud.“
Jeg gik.

En Timestid efter saa' jeg ham som sædvanlig paa Ka-

féen. Han var selskabsklædt og sad ved Absinthen i sin vante Kreds — Journalisterne, Juristerne og de dominospillende Teologer — oprømt, spottende, sikker i Sadlen. Da han opdagede mig, kom han leende hen til mit Bord:

„Tak for før ... jeg var nok højt oppe ... hør, Du er vel diskret!“

„Der er jo intet at røbe.“

„Nej, Gudskelov. Jeg er glad over, jeg stod imod. Ingen hæderlig og samvittighedsfuld Læge indlader sig paa den Praksis. Tænk ogsaa, hvad jeg kunde forløbe, hvis hun ikke holdt ren Mund — Kvinder har altid Veninder — hele min Karrière!“

APRIKOSERNE

I.

Den lille Sypige Anna Frølich havde fyret sin sidste Skuffe Kul i Ovn og lavede sig til at gaa ud. Hun stod i Hat og Kaabe henne ved Døren og mønstrede sin Stue, mens hun med en Haarnaal knappede sine Handsker.

Hun var lidt bleg og smal om Kinderne, men ellers en sund og smilende lille Bolle, som Livet endnu ikke havde gnavet paa, blond og klarøjet med friske Læber.

Lampen skulde blive staaende tændt paa Bordet foran Sofaen, til hun kom hjem. Det vilde holde paa Varmen, naar Ilden var brændt ud, og den røde Silkepapirsskærm gav straks et hyggeligt, næsten fint Indtryk, naar man lukkede op fra Gangen. I det hele fandt hun selv sit Kvistkammer med de omhyggeligt sammenhæftede Gardiner og det hvide Sengetæppe nok saa indbydende paa en kold Vinteraften.

Hun drejede sig for at gaa, men vendte i det samme tilbage til Bordet og greb to Fotografier i Ramme, som stod paa Lampedugen. Med Portrætterne mod hinanden lagde hun dem sammen og puttede dem i Kommodeskuffen. Saa lukkede hun sig sagte ud, laasede Døren og hoppede ned ad Trapperne.

Da hun var naaet over Gaarden — hun boede i Baghuset af en Lejekaserne i Havnegade — stillede hun sig paa Tæerne med Ryggen mod Muren og kiggede op til sit Vindue. Hun kunde lige skimte en rødlig Trekant øverst oppe. De to Fag Ruder ved Siden af hendes var mørke, Folkene hun boede hos var gaaet til Ro.

Hun smuttede ud af Porten og drejede om Hjørnet af

den første Gade op imod Kongens Nytorv. Det var en bi-dende og stormende Januaraften. Kulden stemmede Vejret fra hende, og Nordenvinden smældede øjeblikkelig Kjolen ind imellem hendes Knæ. Hun fik Lyst til at vende om igen med det samme, hendes lille Stue stod lokkende for hende. Men hvad kunde det hjælpe, hvad skulde hun tage sig for! Det var de smaa Sypigers lange, bedrøvelige Juleferie. I snart en Maaned havde Maskinen staaet uvirksom i Vinduesfordybningen under sit sorte Shirlings Ligklæde. Der kom stadig intet Bud fra Magasinet; i Morgen vilde det blive den samme Pine. Hun bøjede Hovedet, stak Hænderne i Kaabens Sidelommer og gik til.

Hun havde taget sin Beslutning af Sult. Det var begyndt at gøre ondt i hendes Mave. Det stak og sved som af en Betændelse, der var i Færd med at bryde ud, efter at hun nu i ugevis havde gaaet og smaasultet. Hun havde ikke Lyst til at tabe sine Kræfter, og hun kunde ikke længer staa imod med Cikoriekaffe og Brød to Gange om Dagen. De Par Kroner, hun havde at tære paa, da Arbejdet hørte op, var gaaet i Kakkellovnen, da hun hellere vilde sulte end fryse. Men nu var baade Pengene og Kullene forbi, og hun fandt det hverken urimeligt eller forfærdeligt, at hun fristede Gadelykken, som saa mange af hendes Kammerater, de andre fattige Sypiger, naar hun led Nød og intet kunde fortjene. Hun stod ene i Livet og havde et meget fornuftigt lille Greb paa Tilværelsen, skønt hun knap var nitten Aar.

Alligevel var det med en vis Sørgmodighed, hun i den lange Vintereftermiddag havde gjort sig i Stand til sin Udflugt. Hun havde naturligvis ogsaa drømt om en Gang at hengive sig til en Mand, som elskede hende og maaske vilde gøre hende til sin Hustru. Nu haabede hun kun at træffe en skikkelig Fyr, der vilde give hende noget at spise. Bad han saa til Gengæld om at maatte gaa med hende hjem, vilde hun ikke gøre sig kostbar, blot han talte pænt til hende, og hun syntes en Smule om ham. Det var hele hendes Plan.

Da hun naaede op ved Holmens Kanal, blev hun bange for, at hun var kommet for sent af Sted. Der var slukket i det kongelige Teater og fuldt i Kaféen af Folk, som spiste til Aften. Hun nærmede sig et af Vinduerne og kiggede ind. Ved alle Borde sad under Gasblussene pyntede Damer og Herrer med smilende og oplivede Ansigter, og fra Disken i Baggrunden, hvor Buffetfrøkenen tronedes med majestætisk

Frisure, bragte Opvarterne uafbrudt Fade fulde af Smørrebrød og Østers og Glas med skummende Øl rundt i Lokalet. Nogle spiste ivrigt og i Tavshed og løftede kun Øjnene fra deres Tallerken for at tage et langsomt Drag af Glasset, mens Blikket roligt blinkende gled hen over Omgivelserne. Andre nød deres Mad under livlig Samtale og standsede hvert Øjeblik med en Bid paa Gafflen for at læne sig tilbage og le eller bøje sig frem og gøre en Bemærkning.

I Sofaen lige indenfor Ruden sad en ung Herre alene ved et Bord og læste i en Avis. Han vendte Ryggen til hende, skødesløst henslængt, den ene Fod i en tynd lakeret Støvle trukket op over Knæet. Hans Pels og høje Hat laa paa en Stol ved Siden af Bordet.

Der kom en Opvarter med en Bakke, fjernede ærbødigt et Par Handsker, som laa paa Dugen, stillede et lille blankt Fad med en mægtig Skive blodigt Kød og en halv Flaske Vin foran Servietten, bukkede og forsvandt. Den unge Herre nikkede uden at se op, idet han vedblev at læse, og pludselig opdagede hun, da han gjorde en lille Drejning med Hovedet for at stryge sin Mustache, at hun kendte ham godt fra Østergade. Hun huskede, at hun adskillige Gange havde mødt ham, naar hun om Aftenen bragte Arbejde til Magasinet. Han havde set paa hende og vendt sig, naar hun gik forbi. En Aften vilde han standse og tiltale hende, men hun var straks gaaet over paa det modsatte Fortov. Hun var blevet bange for hans underlige trætte og graadige Øjne. Men det morede hende, at hun nu saa' ham sidde her, den eneste, hun ligesom kendte af alle de vildfremmede Mennesker der inde, og hun tog ikke Øjnene fra hans Nakke, der var skilt lige ned til den skinnende Flip, som stak op over Kjolens fine Silkeopslag. Nu lagde han Avisen bort, bredte Servietten ud, skænkede sig et Glas Vin og begyndte at spise. Hvor nydeligt han holdt paa Gafflen med sine elegante Fingre, der glimrede af Ringe. Hun havde paa Teatret set en Skuespiller, der forestillede Diplomat i et fransk Stykke, med Lillefingeren krummet i Vejret spise paa samme Maade. Han var vist umaadelig rig og flot — skulde hun vente, til han kom ud?

Tungt slentrende Skridt tæt forbi vækkede hende op, og en grov Stemme med Bondelyd spurgte pludselig lige over hendes Hoved:

„Hvad opholder De Dem her efter?“ Hun drejer sig i et

Sæt og var nær kommen til at skrige. Bag hende stod en kæmpesvær Politibetjent med rødt Fjæs og blanke Knapper, skrævende i et Par mægtige Vandstøvler. Han plirede paa hende som paa et Bytte med sine runde lyse Øjne, der lignede umodne Stikkelsbær. Hun trak sig sky tilbage fra Vin-duet.

„De maa inte staa og glo ind ad Ruderne.“ Betjenten spyttede og slentrede videre, tæt op til Muren og spejdende ind i Kaféen. Da han saa', at en Opvarter havde bemærket ham, stillede han sig hen i Skyggen af Portfordybningen, hvor der et Øjeblik efter blev rakt et dampende Glas ud, som han med en Beklagelse over Vejret tømte og rakte tilbage for at begive sig til næste Oase i sit Distrikt.

Den lille Sypige var allerede langt borte. Hvad tænkte hun ogsaa paa saadan at spille sin Tid. Nu opdagede hun paa Hovedvagtgadens Ur, at Klokken gik til elleve. Paany grebes hun af bittersød Vished om at være for sent paa Færde, og det hviskede i hendes Hoved, at hun lige saa godt kunde vende tilbage til sin lune Stue, endnu en Nat sove sig fra Sulten, afvente Morgenens Arbejdshaab, i hvert Fald opsætte sit Skridt en Dag til. Men hun vedblev dog at haste videre hen over Kongens Nytorv, forbi ventende Sporvogne med Rader af søvnige, tæt indpakkede Passagerer, og hurtigt glidende Ekvipager, gennem hvis duggede Ruder hun skimtede Damernes Pelsværk og kniplingsindhyllede Hoveder.

Ved Hesten krydsede hun et Par af sine Kammerater, der ens klædte kom strygende for Vinden Arm i Arm. Deres afmagrede Ansigter lyste med stikkende Blegheid i Skæret fra de elektriske Maanekupler. De havde smaa højrøde Silketørklæder om Halsen og udsendte i Forbifarten en kvalm Duft af Pudder og gammel Parfume. Hun besvarede med et tavst Nik deres forkølede Godaften og skyndte sig at komme fra dem, angst for at blive standset og spurgt ud. Instinktmæssigt styrede hun over mod Bredgades mørke Gab, Indgangen til det fornemme Kvarter. Nu og da fik hun en Fodgænger paa Siden, der kiggede hende flygtigt ind i Ansigtet, mens han kæmpede sig forbi, ludende og med Haanden ved Hatteskylgen. Det var begyndt at fyge, de fine Sne Korn dansede hvislende bort under hendes Skosaaler og bredte sig over Torvet i hvide Flammer og Strimer.

II.

Han lagde hendes Arm i sin.

„Fortæl mig saa, hvad De hedder?“

Hun nævnede sit Navn: Anna Frølich.

„Jeg hedder Jørgen Grüner, Student. Saa er vi jo efter Omstændighederne præsenterede. Skal vi gaa hen og drikke et Glas Vin paa nærmere Bekendtskab?“

Hun svarede: „Ja, Tak!“

De gik tilbage mod Kongens Nytorv. I den lange Ulstercoat, der hyllede ham fra Øreflippen til Hælen, ragede han en hel Alen op over hende, saa han maatte bøje sig dygtig, naar de talte. Hun havde knap set hans Ansigt, der dækkedes af den opsmøgede Krave, men hun havde paa Følelsen, at han var meget ungdommelig. Ved Hjørnet af Dronningens Tværgade var hun, blændet af Snevejret, løbet i Armene paa ham, og han havde holdt hende fast, først for at støtte hende, siden fordi han fik Lyst til ikke at slippe hende, i det samme han saa' ind i hendes Øjne.

„Det var lige det Eventyr, jeg gik og ønskede mig,“ havde han sagt som i Spøg, men den Iver, han øjeblikkelig udfoldede for at behage hende, en vis Hede i hans Beundringsord og Berøringsforsøg, blot hans Stemmeklangers hidsige Usikkerhed havde røbet hende det ægte i hans Angreb og stik imod al Forudberegning væbnet hende til Vanskeligheder og Modstand. Hun havde anstillet sig værdig og drillet ham med krænket Tavshed, var smuttet fra ham og havde ladet sig indfange, havde spillet den langsomt besejrede Dyds lunefulde Rolle, til han nu bankende af Anstrængelse, men med smigret Forførererstolthed drog hende med som sit blidgjorte Bytte. Det var første Gang, han jagede Gadens Vildt, og han havde listet sig bort fra Familiesoiré med Spisestuepolka, opflammet af erfarne Fætters Fortroligheder i Rygværelset og forelskelsessyge Kusiners kælnesmaaindrømmer.

Han konverserede hende som en hvilken som helst ung Pige, han kunde være blevet præsenteret for ved et Bal eller Selskab — om Vejret, som de var enige om at finde afskyeligt, om *Cavalleria rusticana*, som hun ikke havde set, om Eleonora Duse, som hun ikke anede hvem var. Men de havde Blæsten i Ryggen og fulgtes godt sammen. Hun frøs ikke længer og følte sig vel til Mode.

„Skal vi gaa her ind?“

De standsede udenfor en Kafé, hvor der stod „Dameværelse“ paa et af de oplyste Rullegardiner. Hun samtykkede.

Det var et aflangt Kabinet med særlig Indgang og skilt ved en Portiére fra de andre Lokaler. Møblementet, rødt Fløjl og Marmor. Der var ingen der inde. Gassen summede. Der lugtede sødligt. Paa et af Bordene stod et tomt Ølkrus, et Par Kopper og en Tallerken med Kagerester.

Han ringede og vilde hjælpe hende Kaaben af. Hun af-slog.

„Hvorfor? Her er varmt. De bliver forkølet, naar vi kommer ud.“

„Jeg er ikke paaklædt.“

„Idéer, her er jo ingen. Kom nu, vær fornuftig.“

„Nej, saa lad mig selv.“

Hun stillede sig hen foran Spejlet, tog Hat og Handsker af, glattede Haaret og rystede sine Hænder. Saa begyndte hun langsomt at knappe Kaaben op, mens hun vedblev at spejle sig opmærksomt. Hun rødmede af Ærgrelse over, at hun havde ydmyget sig for ham ved at hentyde til sin tarvelige Dragt. Hun vidste godt, at hun saa' pæn ud i sin sorte Kjole med den lille Koralgren i Halsen. Ude paa Gaden havde hun følt sig paa lige Fod og svaret ham frit og spøgende. Nu havde hun selv udtalt Afstanden mellem dem. Det var dumt.

Da hun vendte sig, stod han i Kjole og bukkede let. Hun læste straks i hans Blik, at han syntes om hende. De smilede til hinanden. Nu saa' hun rigtig, hvor ung han var, en pur Dreng, langbenet, rød og hvid med en Smule lyst Dun paa Læben. Hun lod Blikket glide ned ad hans fine Skjortelæg og hvide Vest. Han havde smaa grønne Kugleknapper i Brystet og større af samme Slags i Vesten. Hun fandt ham nydelig.

Opvarteren kom.

„Skal vi drikke Portvin?“ Hun nikkede. Han bad om en halv Flaske.

„Ikke noget at spise?“ spurgte Opvarteren, tøvende med Blikket paa Damen. „Vi lukker snart i Køkkenet.“

Hun skyndte sig at svare nej.

Da de var blevet alene, tog han hendes Haand og tvang hende med en Bevægelse til at sætte sig ind i den lille Sofa bagved Bordet og tog selv Plads med. Han beholdt hendes

Haand, sad lidt og saa' paa hende og sagde saa forlegent dæmpet:

„De er forfærdelig sød.“

Hun svarede sagte: „Det mener De vist ikke.“

„Jo, jeg forsikrer Dem,“ paastod han højtideligt, „jeg syntes det lige straks.“ Og han tilføjede med Følsomhed i Stemmen:

„Det var underligt, vi skulde mødes.“

Hun saa' forbavset op paa ham. Hans Blik var indadvendt, gaadefuldt. Saa svarede hun med et Smil:

„Ja, det var det i Grunden ogsaa.“

Pludselig tog han hende om Livet og vilde drage hende ind til sig.

„Nej. De maa ikke, Opvarteren —“

„Jo, lad mig kysse Dem.“

Han havde overvundet hendes Modstand, og bøjede sig over hende. Hun lyttede et Øjeblik med Hovedet tilbage, saa rakte hun ham sin Mund, og de gav hinanden et langt Kys.

Da Vinen var kommet, og de havde klinket, vilde han kysse igen. Men hun skød sig fra ham og pegede paa Stolen paa den anden Side af Bordet:

„Nej, ikke mere af det. Nu skal De fortælle mig noget morsomt.“

Det første Glas af Vinen havde i et Øjeblik døvet hendes Sult og vækket hendes Humør. Nu vilde hun snakke, le, drille ham og mere sig.

„Hvad vil De have at vide?“

„Sæt Dem først der over.“

Han adlød.

„Hvorfor er De saa fin, hvor har De været henne?“

Han begyndte at fortælle om Selskabet og gav den overlegent livsmætte. Der havde været ganske livligt, raske Damer, men det morede ham ikke længer. Sidste Vinter havde han danset en og tredive Gange og i Aar slap han ikke under halvtreds, kunde han regne ud. Men det skulde ogsaa være hans sidste Sæson, til næste Aar vilde han sige nej til alle Indbydelser. Ellers risikerede han at blive Idiot. Han var allerede begyndt at forsvinde ved Ellevetiden for at drikke Whisky hos à Porta eller i National. Nu vilde han anvende et Aar paa at se Livet, derefter tage sin Eksamen, gøre en Udenlandsrejse og saa komme hjem og gifte sig. Hans Moder ønskede ham gift, naar han blev femogtyve Aar.

Han berørte let sin Families Rigdom og Anseelse, sine Omgangsvenners Flotheder og Laster, og sluttede sit lille Foredrag, for nærværende hans Hovedunderholdningsnummer ved alle Borddanse, med at fylde hendes Glas og hæve sit eget, idet han udtrykte sin Glæde over den lykkelige Indvielse, Mødet med hende havde skænket hans første Skridt paa de nye Baner.

Hun lo ikke en eneste Gang af hans Lapserier, men slugte hvert Ord med opmærksom Alvor. Hun forstod ikke helt, men fængsledes desmere. En fremmed Tilværelse, ubekymret og beskyttet, aabnede sig flygtigt for hendes Syn. Saaledes levede de altsaa, saaledes tænkte de og morede sig, de unge Herrer, hvis Skikkelser og bestemte Snit hendes Blik altid søgte paa Gaden, i hvis kaade eller hovmodige Miner hun nysgerrigt spejdede. Hun mindedes ham, hun havde set bag Kaféens Rude, hun saa' paa ham, hun var kommet sammen med og havde kysset, og følte sig lige fjern fra den ene og den anden. Han sad der lige overfor hende, tryk og sorgløs til alle Tider og glad ved sig selv. Hans Øjne, et Par blaa almindelige Øjne, mødte hendes, barnligt og venligt smilende og udtrykte intet, fortalte hende intet, om hvad han mente med hende, hvad hun betød for ham, den første den bedste, han havde truffet og taget med sig. Han anede jo lige saa lidt om hende, kunde maaske slutte sig til, hvis han tænkte over det, at hun var fattig og fri, siden hun havde fulgt ham. Men hvor brødløs, hvor forladt hun i Grunden var, hvor hun havde kæmpet og sultet, og at han nu sad der som hendes Haab, som en Udvej, hun havde søgt og grebet — hun mindedes sin Dag og de foregaaende, sin Beslutning, Stuen derhjemme, den kolde mørke Gade, Betjenten, Snevejret og Vandringen her ud paa maa og faa — Bevidstheden om hele hendes Elendighed brød pludselig ind over hende, hun bøjede sit Ansigt, og Taarerne strømmede til hendes Øjne.

Han var blevet ved at betragte hende, og hans Udtryk forandrede sig efter hendes. Da han saa' hendes Graad, flyttede han sig over i Sofaen til hende og spurgte elskværdigt:

„Hvad er der i Vejen. Hvorfor bliver De bedrøvet?“

Hun drejede til Siden og hulkede løs i sit Lommetørklæde. Han lagde deltagende sin Haand paa hendes Skulder. Gasen summende over deres ungdommelige Hoveder. Lidt efter spurgte han igen:

„Har De det ikke godt. Sig mig, hvorfor De græder?“

Hun pudsede Næsen et Par Gange, standsede sin Graad, tørrede Ansigtet, vendte sig om imod ham og forsøgte at smile:

„Det var ingen Ting. Bryd Dem ikke om det.“

Og pludselig, med blussende Kinder og Øjne, der tindrede af Graad, slog hun Armene om hans Hals og kyssede ham heftigt. Han følte hendes vaade, hede Ansigt, hans Hjærte svulmede, da han gengældte hendes Kys, og han spurgte hurtigt:

„Skal vi gaa herfra. Maa jeg følge Dem hjem?“

Hun nikkede og rejste sig straks. Han hjalp hende Kaaben paa, og de traadte ud paa Gaden. Indsvøbt i hans Kappe gik de langsomt, hviskende som to elskende, nu og da standsende midt i Fygevejret for at veksle Kys.

Da de stod ved hendes Trappe, bad hun ham blot gaa saa sagte som muligt og løb selv op i Forvejen. Han strøg en Tændstik og fulgte med bankende Hjerte.

III.

„Har Du kendt andre Kvinder før mig?“

De laa i hendes lille, smalle Seng, tæt omslyngede og talte sagte i Mørket. Sneen piskede mod Vinduet, og naar de dybt nede hørte Porten blive smældet i med et Brag, Skridt over Gaarden og Trin opad Trapperne i det store Hus, trykkede de sig tættere sammen og lyttede i Tavs-hed, til der blev stille igen, for saa at hviske og kysses paany, følende sig trygge og i Skjul bag den laasede Dør, tilhørende hinanden.

„Det har Du naturligvis?“

Hun blev ved at spørge, nysgerrigt og smigrende; og undselig for at tilstaa, at han første Gang hvilede i en Kvin-des Arme, svarede han omsider, galant og undvigende:

„Ingen som Du.“

Hun hviskede: „Du er den første hos mig.“

Han troede hende ikke helt, men var alligevel tilfreds. I Morgen kunde han betro sine Venner, at han havde forført en Pige, der var uskyldig. Han besluttede at fortælle Begivenheden ganske ligefrem og overlegent:

„I Aftes, da jeg kom fra min Onkel ...“ Men han vilde dog forsøge at blive sikker og spurgte lidt efter:

„Hvorfor bor Du ikke hos dine Forældre?“

„Jeg har ingen.“

„Er de døde?“

„Ja, Moder døde for to Aar siden.“

„Har Du heller ingen Familie?“

„Nej, jeg er ganske alene.“

„Hvad bestiller Du, er Du i nogen Forretning?“

„Nej, jeg syr.“

Han følte Ulyst til at spørge videre, men i det samme faldt det ham alligevel ud af Munden:

„Kan Du leve af det?“

„Ja, naar jeg har Arbejde.“

Hendes Svar, der kom tøvende og klang som et Suk, misstemte og gjorde ham urolig. Han mindedes hendes Graad paa Kaféen og anede en fortvivlet Tilstaaelse. Duften gik af hans Eventyr. Han begyndte at føle sig uhyggelig. Der var koldt i Værelset, han frøs paa Arme og Ryg og var træt af den ubekvemme Stilling i den lille, tarvelige Seng. Læmpelig gjorde han sig fri og rejste sig.

„Staar Du op?“

„Jeg maa hjem.“

„Bor Du hos dine Forældre?“

„Ja, det er en lang Vej.“

„Skal jeg tænde Lys?“

„Tak, det behøves ikke.“

Han rystede af Kulde, saa Manchetknapperne raslede ved hans Haandled, mens han famlede efter sine Klæder, staaende paa det bare Gulv. Hans Støvler var fugtige; han syntes, Luften var daarlig og strøg en Svovlstik for at tænde en Cigaret.

Hun bad ham tænde Lampen med det samme:

„Jeg maa op og lukke dig ud.“

I Skæret af Flammen saa' han hendes Ansigt, rødplettet og magert, under det uordnede Haar. Han smilte flovt og mumlede:

„Hør, hvor det stormer; tror Du, jeg finder en Vogn?“

Hun svarede ham ikke. Med Hænderne under Nakken stirrede hun stift paa Væggen. Sulten pinte hende voldsomt. Hun tyggede paa en Stump af Lagenet og lyttede nervøst til hans Ur, der dikkede paa Bordet. Hun havde gættet alle

hans Tanker fra det Øjeblik, han vikled sig ud af hendes Arme, forstaaet alle hans korte, generte Svar. Han brød sig ikke det fjerneste om hende. Om lidt vilde han være borte. Vilde han give hende noget?

Ved Siden af Uret laa hans Portemonnæ. Der var Guld-stykker i den, havde hun set, da han betalte Vinen. Maaske lod han ét blive liggende.

Nu gik han til Bordet. Han kneb Øjnene sammen og skottede gennem Vipperne. Han hæftede Urkæden i Vesten, stak Portemonnæen i Benklæderne og følte med et lille vane-mæssigt Smæk paa Brystlommen, om han ogsaa havde sin Tegnebog.

Med Ulsteren knappet til Halsen og Hatten i Haanden kom han hen til Sengen.

„Du behøver ikke at staa op. Jeg kan jo selv lukke mig ud.“

„Det er godt.“

„Godnat da, lille,“ han bøjede sig og kyssede hende paa Panden. — „Tusind Tak for i Aften.“

Hun smilede lidt: „Selv Tak!“ Han saa' ikke Smilet og forstod ikke det stjaalne Spørgsmaal i hendes Øjne. Alligevel følte han sig som hendes Skyldner og vilde gjerne vise sig opmærksom mod sin lille Veninde. Han vidste blot ikke rigtigt, hvordan — var det værdt at give hende Penge? Han havde Ungdommens blufærdige, forfængelige Ulyst til at betale en Elskerinde.

Men da han greb i Lommen efter sine Handsker, fik han en Pakke i Haanden, som han med et fornøjet Udraab trak op og lagde foran hende paa Tæppet:

„Du holder vist af sødt — det er Knas til Natten.“

Det var en pragtfuld Æske med kandiserede Aprikoser, han samme Aften havde vundet i Filippinepresent fra en af sine Kusiner.

„Faa nu ikke ondt i Maven.“

Henrykt over sit stilfulde Galanteri forsvandt han smilende ud af Døren.

Den lille Sypige sad ydmyg tilbage med Gaven i sit Skød. Hun lyttede et Øjeblik efter hans Trin, der hurtigt fjærnede sig, tog Laaget af Æsken og betragtede det kostbare Slikkeri. Sukkerkrystallerne glimrede som Diamanter. Der faldt en Taare paa en af de straalende Frugter og frembragte en lille mørk Plet, hvor den smæltede Glasuren.

Saa spiste hun Aprikoserne.

HERRENS VEJE

Jeg mødte ham udenfor Wivel den Dag i Foraaret, da Dommen var faldet ved Højesteret. Han havde faaet tre simple Maaneder for en Artikel om Politidirektøren.

Han kom lige fra Forkyndelsen. I Kjole og hvidt, pjaskvaad af Angstens Sved og med et søsygt og faaret Udtryk, som en Teolog, der var dumpet til Eksamen.

Den ellers saa sejge og frække Hermansen!

Han havde personlig anraabt de Hæderværdige foran Skranken. Tryglet med sine gamle Forældres sikre Død, sin unge Kærestes forladte Henvisnen, sit Helbreds Ruin, sin Kredits Ødelæggelse!

Det var jo en ren Fejltagelse, at han var kommet til at fornærme Politidirektøren. Han havde været pærefuld, da han skrev Artiklen. Han nærede den største personlige Agtelse for Hs. Højvelbaarenhed. Som Menneske holdt han ligefrem af ham.

„Naade, høje Dommere, Frifindelse, subsidiært en lille Bøde!“

Omsonst — Gubberne havde smilet lumsk og iskoldt vorteret:

Landsover- samt Hof osv. bør ved Magt at stande — Punktum!

Jeg ynkedes og fik ham ind i Verandaen mod Tivoli til Kognak og Sodavand. Der kom bekendte. Vi drak med ham og søgte spøgefuldt at trøste. Men det lykkedes kun momentvis at stramme ham op. Hvert Øjeblik sank han tilbage i sin Rolle som dødsdømt. Han troede nu selv paa den, og for hver ny Skylle, han styrtede i sig, antog hans Elendighed stedse haabløsere Omfang.

„Farvel, kære Venner — lad os klinke for sidste Gang. Om trende Solemærker —!“

„Saa kan Du vist ogsaa trænge til at holde Diæt, Hermansen!“

„Lad vær' at haane mig! Det er hjerteløst. I ved ikke, hvad det vil sige. Jeg, som havde glædet mig til denne Sommer — aa, Bodega — Cirkus — Over Stalden! Nu skal jeg sidde der ude paa Christianshavn.“

„Og fange Fluier!“

„Hold Mund, Abekat, tir mig ikke. Aa, I aner ikke ... aa, min arme, lille Tulle, hvad skal hun dog gøre. Min stakkels, lille Amanda. Se, der kommer hun ... Amanda!“

Ja, ved Gud, kom hun ikke anstigende, den gamle, pudrede Frikadelle, han nu i halvtredje Aar havde trukket rundt med, til Ærgrelse og Harme for Vennerne, fordi hun sugede Penge, Hjerne og Selvagtelse fra ham og snød ham oven i Købet.

„Farvel, Hermansen!“ Vi flygtede skyndsomt. De elskende sank sammen over Resten af Drikkevarerne.

Tredjedagen efter hørte vi, han havde meldt sig til Afsoningen. Han var kommen kørende i Droske med en dødelig Donner og Amanda paa Forsædet.

I den første Tid gik vi og ventede, han skulde faa Delirium.

*

*

*

Saa var det i Forgaars. En slog mig paa Skulderen i Vimmelskæft. Jeg vendte mig; der stod en net, ung Mand i Straahat og blaa Dress og rakte smilende Haanden frem.

„Goddag ... kender Du mig ikke igen?“

„Er det ... er det ikke ...?“

„Hermansen. Jo selvfølgelig ... i ny forbedret Udgave.“ Han lo glædesstraalende. Jeg vilde virkelig ikke neimt have kendt ham. Jeg har aldrig set et Menneske paa saa kort Tid forandre sig saa fuldstændig. Alt det oppustede, det sløve, det gnavne, det sjuskede, hele Knejspepræget var som blæst bort. I Stedet stod en elastisk Yngling med klar Farve, livlige Øjne, sober og pillen fra Top til Taa.

Jeg gengældte Smil og Haandtryk: „Velkommen i det fri!“

„Tak skal Du ha'. Jeg kom ud i Mandags.“

„Har det været en drøj Tur?“

„Drøj. Jeg vil sige dig — det er den bedste Tid, jeg har haft

i mange Aar. Naturligvis, de første 8 Dage, inden man fik vænnet sig til Forandringen. Men siden befandt jeg mig aldeles storartet. Man aner jo ikke, hvad det vil sige: ordentlig Nattesøvn, tidlig op, regelmæssig Levemaade, ingen Spiritus, ingen Ærgrelser, Ro til sit Arbejde, se her, hvad tror Du?" — Han viste mig en sammenrullet Manuskriptpakke.

„Dine Fængselsmemoirer?"

„Nej, min Bog, Du, den jeg altid gik og vrøvlede om, jeg vilde skrive. Den har jeg gjort færdig der ude. Jeg er paa Vejen til min Forlægger."

„Gratulerer ... det vil glæde dine Forældre ..."

„De er henrykte. Jeg er flyttet hjem nu. Den gamle har betalt hele min Klatgæld."

„Endnu bedre — og Amanda?"

„Amanda — den — — vi er komplet færdige, jeg er fri, jeg er glad, jeg er ædru, og jeg er Journalist. Og hvem kan jeg takke for dette herlige Mirakel?"

Han gjorde et Skridt baglænds ud fra Fortovet, rødmede og tog sin Hat dybt af med et ærbødigt begejstret Sving. En spinkel, sirlig Herre med rødligblondt Fuldskæg og Guld-pincenez gik i det samme forbi og løftede afmaalt paa Cyllinderen til Svar paa Hermansens Hilsen.

„Er I to kommen paa Hat med hinanden?"

„Nej, men jeg vil bøje mig for ham, naar og hvor jeg møder ham, min sande Velgører, det dejlige Menneske!"

Og Journalisten sendte et langt, taknemmeligt svømmende Blik efter Politidirektøren.

GRETE

Hvor det altsammen nu er fjærnt og længe siden. At man virkelig har levet saa mange Aar paa Jorden. Disse Erindringer har fulgt mig, lige fra jeg begyndte at skønne, tænke og huske. De har svævet over mig, hvor jeg gik og stod, siden jeg var lille. Venligt er de dalet ned til mig i ensomme Timer, dukket smilende og trøstende frem i bedrøvede Øjeblikke. Hvor smaa og almindelige de end maa forekomme, for mig har de dog dannet Baggrunden for hele mit følgende Liv. Gang paa Gang har jeg kaldt dem til mig, ladet dem gentage, hvad de allerede saa ofte havde fortalt mig, læsket mig ved dem, som ved Drag af min Oprindelses-Kilde.

Grete hed min Barnepige, den eneste jeg har haft. Hun kom til mine Forældres Hus, da jeg var seks Uger, som et ganske ungt Blod og blev hos mig og mine Søskende i samfulde fjorten Aar, til hun var en halvgammel Pige. Som et trofast Husdyr, paalidelig, venlig og taalmodig, gav hun sin bedste Ungdom hen til en Flok fremmede Unger. Modtog med Glæde og Ømhed hver ny lille, der kom til, og græd sine Taarer over dem, der gik bort.

Vi holdt af hende med Børns sorgløse Egenkærlighed, fordi vi følte, at hun nyttede og beskyttede os, at hun var der kun for vor Skyld, for at klæde os af og paa, bade, made og lufte os og passe, vi ikke kom noget til. Men hun legede ikke med os og blev aldrig vor Kammerat og fortrolige. Hun holdt paa Myndigheden og sit Ansvar, og vi lystrede hende mere end vore Forældre, fordi vi frygtede den kolde Glans i hendes graablaa Øjne og den haardnakkede Tavshed om hendes smalt sammensluttede Læber, hvormed hun, ubarmhjertig overfor alle bedende Spørgsmaal og snedige Tilnærmelser, straffede os, naar vi havde været uartige.

Nu lever hun som en gammel Kone i en lille jydsk Provinsby, og jeg har ikke set hende i de snart 30 Aar, der er gaaet, siden jeg var nede og sige Farvel til hende paa Nyborg Banegaard, da hun rejste til sit Bryllup, som hun Aar efter Aar havde opsat for vor Skyld. Opløst i Graad trak hun mig Gang paa Gang ind til sig. Jeg var jo den ældste, den, hun først var kommet til. Med mig tog hun Afsked med fjorten Aars Troskab og Opofrelse, og jeg halvvoksne Dreng skammede mig for Folk, der stod omkring os, over hendes Kys.

Hvis jeg saa' hende igen, vilde jeg sagtens ikke kunne kende hende, men hendes Træk fra den Gang husker jeg tidligst og klarest af alle de Ansigter, der omgav min Barndom. Hun var en Hede-bopige og gik med Landsbydragten al den Tid, hun var hos os. Hendes fint skaarne, fint fregnede Ansigt med det glatte, brune Haar dybt ned over Tindingerne, omsluttet af den gyldentpuldede Hue med hvidt Kantlin og brede Hagebaand af højrødt Atlask. Over den sorte Kjole med Fløjsbredden bar hun et hvidt, kniplingsbesat Forklæde med stor Sløjfe bagpaa; dertil hede-bosyet Krave og Manchetter og blanke, udskaarne Sko. Et pynteligt hvidt Lomme-tørklæde holdt hun sammenlagt i Haanden. Med det blev vore Næser og Øjne tørret, grundigt, om ikke altid lige blidt.

Sammen med Grete oplevede jeg alle de Begivenheder, jeg kan huske fra mine tidligste Barndomsaar. Hun holdt mig i Blusen, da jeg stod i Vindueskarmen og saa' paa Frederik den 7des Ligtog, som i den graa Decemberdag drog forbi ad Vesterbrogade paa Vejen til Roskilde. Jeg saa' Hestgarden med dragne Pallasker og Flor om Kyradserne, og Kongens hvide Vallak „Perle“, der blev trukket med i Toget. Grete fortalte mig, at „Perle“ skulde skydes efter Begravelsen, for at ingen skulde ride paa den efter Kongen, og dette gjorde dybest Indtryk paa mig af hele Højtideligheden.

Kort Tid efter vaagnede jeg sent om Aftenen i Barnekamret, hvor min Søster og jeg laa i vore smaa Senge; der lød Støj og Stemmer i Huset. Jeg hørte tunge Trin i Gangen og min Faders korte Befalinger til Soldaterne, som bar hans Kufferter ned. Lidt efter kom han selv hurtigt gennem Stuen med Pels over Uniformen. Han gik ind i det næste Værelse, hvor min Moder laa til Sengs med min lille nyfødte Broder i Vuggen ved sin Side, og trak Døren til efter sig. Jeg hørte dem længe hviske derinde og min Moders grædende Stemme.

Saa kom han ind til os, bøjede sig over vore Senge, kyssede os heftigt og gik. Entrédøren smældede. Der blev paa en Gang saa underligt stille. Natlampen brændte, jeg hørte stadig min Moders sukkende Graad. En Følelse af Forladthed og Uhygge greb paa en Gang min Søster og mig. Vi rejste os begge paa Knæ i Sengen, kastede os ind til hinanden og græd højt. Saa kom Grete stille ind, lagde os og dækkede os til, satte sig hos os, sang lidt for os og fik os snart til at falde i Søvn.

Hele den følgende Vinter kom der sortklædte Damer og besøgte min Moder i hendes Dagligstue. De tog lange, tæt skrevne Breve op af Lommen og læste højt med bristende Stemmer. Lommetørklædet var aldrig ude af deres Hænder. Ved Afskeden omfavnede de min Moder længe og trak Sløret tæt for Ansigtet, naar de gik. Ordene „de faldne“, „de saarede“, „Prøjserne“, Navne som Dannevirke, Slesvig, Dybbøl trængte sig efterhaanden frem i min Bevidsthed, saa jeg selv begyndte at bruge dem i mine Lege, eller paa vore Spadsereure, hvor jeg ustandseligt spurgte, mens jeg smaatravende holdt Grete i Skørtet, spurgte hende, hvad de betød. Og Grete fortalte mig, mens hun agtpaagivende skød Barnevognen frem ad Fortovet, at min Fader var i Krigen for at slaas med Prøjserne, der vilde tage Slesvig fra os. — Hvad var Slesvig?

„Det er ovre hos Onkel Sigvard, hvor Du var i Sommer. Kan Du ikke huske?“

„Jo, men hvem er saa Prøjserne?“

„Det er de Mænd dér med Pikkelhuerne,“ sagde Grete og viste mig Krigsbillederne fra „Illustreret Tidende“ i en Boghandlers Vindue. Saa forstod jeg udmærket det hele. Hvis Prøjserne tog Slesvig fra os, kom vi aldrig mere over og besøgte Onkel Sigvard. Derfor var min Fader ovre og slaas.

Men da Foraaret kom, gik jeg mellem Grete og Kokkepigen, den tykke, brunøjede Marie, med Mad til de saarede paa Frederiksberg Slot. Hver af Pigerne bar en stor tildækket Blikspand fuld af varm Suppe. Jeg husker, da vi fra Solskinnet paa Pladsen udenfor Søndermarken drejede ind i den kølige, hvidkalkede Slotsport, hvor Skridtene gav Genlyd og en enlig Humlebi højtideligt summede. De mange Trapper, vi arbejdede os op ad og til sidst den store Sal, hvor jeg nysgerrigt stod i Døren og kiggede ind paa de lange Rækker

blege, skæggede Ansigter, der laa i Sengene med underligt klare Øjne. Men da jeg saa' op paa Pigerne, stod de hver med sin Spand og græd i deres Forklæder, saa Taarerne flød dem ned ad Kinderne.

Saa sluttedes Freden, og Soldaterne kom hjem. Om Bordet i vor Spisestue samlede min Fader sine Kammerater fra Felten. Solbrændte og frejdige, overvundne, men ikke kuede sang de med stolte Røster om Aarøes flyvende Korps. Min Moder smilede. Vi Børn gik fra Favn til Favn. Og Grete gled stille ud og ind med Glassene. Grete med de hvide og røde Baand.

Næste Aar fulgte hun mig første Gang i Skole, fulgte og hentede mig hver Dag, til jeg kunde finde Vejen alene. Jeg begyndte nu at føle mig større. Fik ogsaa Lov til at lege i Gaarden paa egen Haand, ja til at smutte tværs over Gaden og samle Kastanier langs et Stykke Plankeværk udenfor en Have. Jeg begyndte ogsaa at samle nye Indtryk og gøre mig Regnskab. Studsede for første Gang ved den sødlige brændte Cikorielugt, der den Dag i Dag svæver over det yderste Vesterbro, fulgte med Interesse Anlæget af den første Sporvognslinje til Frederiksberg, saa' Jernporten blive revet ned og skottede nysgerrig og lokket til Alhambras gyldne og brogede Maurerkupler, der skinnede mellem Træerne i Alléen. Jeg saa' min Fødeby vokse og strække sig udenfor Voldene. De sidste Tredsers blegtsmilende, atterhaabende, rekonvalescentagtige København.

Saa blev min Fader forflyttet til en jydsk Garnison og med ét Slag hele min Synsverden omvæltet. Hvilken Forandring i et Barneliv fra Vesterbro og Frederiksberg til den gamle Herregaard, Asmildkloster, lige udenfor Viborg, hvor vi kom til at bo. I Stedet for Omnibusserne og Trommesalen Stalde fulde af Heste og Køer, som jeg kunde gaa hen til, røre ved, ride paa og trække til Vands. I Stedet for Søndermarken og Alléen en Have udstrakt som en Park, der igen skraanede ned i en Skov, og ved Foden af Skoven Søen, fra hvis modsatte Bred Viborg By malerisk løftede sig med Domkirkens gamle Taarne. En Baggrund af Historie, en ny Himmel. Og udenfor Gaardens Klosterkirke og Bygninger, Lader, Møddinger og Stakke: Markerne med Kæmpehøje og Mergelgrave, en Aa med Sluser og Enge, en harpiksduftende Plantage og til sidst Heden, den jydsk Rygs sorte, brune, violette og gyldenrøde Banker.

Hvilken Marv i alt dette for en otteaarigs Øjne og Hjerne. Hvor meget lærte jeg ikke i disse Aar, hvor jeg levede mellem Dyr og Planter, den største Velsignelse for et Barn. Jeg blev fortrolig med Naturen. Som en lille Maaler indsugede jeg Vejrets, Dagens, Aarstidens og Landskabets Stemninger. Jeg saa' Dyr parre sig, komme frem af Ægget eller af Moders Liv, blive dræbt. Dræbte selv, efterstræbte, lurede. Smagte paa Frugter, Spirer og Grøde. Et lille Menneske, der gjorde sig Jorden underdanig. En lille Frihedsdyrker, der gik egne Veje. Jeg brød mig nu sjældent om at spørge og hadede at blive spurgt, elskede kun selv at lede mig frem, henrykt ved at skelne og opdage. Jeg gennemgik hin den tidlige selvstændige Iagttagelses frugtbare og trodsige Udvikling, som ingen Opdragelse faar Bugt med. Hin lykkelige Indøvelse af Hukommelse, Instinkt og Skarpsindighed, som ingen senere Kundskab, Forklaring eller Erfaring kan veje op.

— Fra Grete var jeg jo omtrent gledet væk. Allerede paa Rejsen kom jeg ligesom udenfor hendes Vinger. Vi sejlede fra København til Aarhus. Vejret var sommerligt, Søen stille. Men Grete satte sig, saa snart hun kom om Bord, paa Bønders Vis hen med Ryggen mod Maskinruffet, hvor der lugtede værst af Olje og Røg, med Hovedet indbundet i Tørklæder, og begyndte straks at lide og kaste op. Hendes syge, røde Øjne fulgte mig hjælpeløst, mens jeg løb omkring og gjorde Bekendtskab med Søfolk og rejsende, var rask og følte mig overlegen. —

Nu, mens hun deltog i Udpakning og Indflytning, befæstede jeg snedigt min Uafhængighed. Her paa Gaarden behøvede jeg jo heller ikke hendes Opsigt. Karlene blev mine Venner og Beskyttere. Hos dem levede jeg i Stalden og kørte med dem i Marken, blev kun hentet ind til Maaltiderne, og naar jeg skulde i Seng.

Jeg husker den første Søndag, da vi havde striglet, vandet og fejjet, stod vi alle paa Række op ad Vognporten og nød Hvilen. Karlene glinsede paa Hals og Ører efter Sæbevadsken, havde rene Skjorteærmer, frisk Halm i Træskoene og Stadspiben i Munden. Gennem den aabne Stalddør lød Hestenes fredelige Gumlen og Staldkarlen Per Gabriels brægende Stemme. Han sad foran sin opslaaede Kiste med det mærkelige „Himmelbrev“ klistret fast indvendig paa Laaget og læste højt for sig selv af Testamentet. Jeg holdt min Ven Mathis i Haanden.

Saa kom Grete paa sine blanke Sko trippende over Stenbroen hen imod os for at kalde mig ind til Frokost. I Frastand, i det blændende Solskin, straaledede hun med Sløjfer og Farver som den nydeligste Dukke. Karlene stirrede og strakte Hals, det var første Gang, de saa' hende i hendes Glans. Og jeg løb hende i Møde med Mathis og gjorde dem bekendt med hinanden. Saa tog hun min anden Haand, og vi fulgtes alle tre tilbage mod Herskabshuset. Jeg gik imellem dem. De talte om mig. Grete spurgte, om jeg var artig, Mathis sagde, jeg var en rask Dreng, og han skulde nok passe paa mig. Jeg var stolt over at have bragt dem sammen.

Men næste Søndag havde Forkarlen, den lange Kræsten, faaet fat paa mig og klemte min Haand saa fast i sin store Næve, at jeg ikke kunde slippe. Han havde ogsaa trakteret mig med en Smørbasse fra Brødkonen, og da Grete kom, traadte han frem med mig og fulgte os til Dørs. Jeg vendte mig om efter Mathis. Han smilte nok saa lystigt. Og saadan blev det Skik hver Søndag, at Mathis og Kræsten skiftedes til Turen og begge to gjorde Haneben til Grete og mig.

Mathis var dog min rigtige Æbleven. Han var en smidig, zigeuneragtig Knøs med kaffebrune Øjne, hvide Tænder, tyndt sort Dun paa Hagen og tykke Krøller ved Ørerne. Han var uforknytt til at prale, og naar jeg sad hos ham paa Agebrættet og fik Lov til at holde Tømmerne, mens vi skumplede hen ad Markvejene, bedaarede han mig med de pragtfuldeste Løgne. Hestene, vi kørte med, en brun og en sort, kaldte han Dragonen og Ulanen. De havde begge været med i Krig. Dragonen havde han selv redet paa, men Ulanen havde han taget fra en østrigsk Kaptajn, som han havde slaet ihjel. Per Gabriel, den gamle, kloge Staldkarl, der gik med Briller og blæste Klarinet om Aftenen, lo smørret, da jeg kom til ham med Historien. Han troede ellers, Forpagteren havde købt begge Bæsterne paa Auktion ved Regimentet i Randers, og Mathis havde aldrig været i Krig. Men Mathis viste mig den indbrændte Krone paa Dragonens Hals og Dobbeltørnen paa Ulanens Laar. Og da Dragonen fik et tykt Bagben og maatte staa med det i mange Dage, omviklet med Halmsimer, fortalte Mathis mig, at det var efter et Stik, den østrigske Kaptajn havde givet den under Kampen med sin Sabel, og hvert Aar paa samme Tid svulmede Bagbenet op. Saa maatte jeg jo tro Mathis.

Han pralede ogsaa af sine Kræfter og sit Mod. Fortalte

hvordan han havde grebet en undvegen Tugthusfange ude mellem Hedebakkerne og en anden Gang taget en gal Tyr ved Hornene og vredet dens Hoved om. Men en Middag ovre i Stalden saa' jeg lange Kræsten tage Mathis i begge Bukselinninger og verfe ham som en Bold hen paa et Knippe Halm, der laa i en tom Baas. Mathis fløj op, bleg og rasende, snapede en Høtyv og vilde gaa løs. Jeg skreg, et Par af de andre Karle sprang imellem. Saa satte Mathis rolig Høtyven hen og smilede paa sin sædvanlige sorgløse Maade, som det hele havde været Spøg. Og da vi bagefter kørte i Marken, fortalte han mig, at lange Kræsten gik og var gnaven, fordi han havde faaet Tvillinger med en Pige nede fra Møllen. Den ene var oven i Købet pukkelrygget. Det var det, han havde drillet ham med. Men havde det været Alvor, skulde han nok have tumlet den Bondeknojd. Historien fortalte jeg Grete, da hun om Aftenen klædte mig af, som det var blevet Vane, at jeg hver Aften berettede hende alt, hvad jeg oplevede mellem Karlene, især om Kræsten og Mathis.

Ved Rughøsten fik Grete Lov at gaa med i Marken. Hun kiltrede Skørtet op, tog Træsko paa og satte et stort, hvidt „Solsæt“ paa Hovedet. Hun var Høstpige hos Mathis og mig, bandt Neg og kørte med paa Læsset. Den strenge, dameagtige Grete var som forvandlet. Landsbypigen fra hendes tidligste Ungdom kom op i hende. Hun lo og sang paa Toppen af det gyngende Læs, kildrede Mathis med Straa i Nakken og væltede mig om i Halmen. Jeg kendte hende ikke igen. Men lange Kræsten saa' ikke mere til den Side, vi gik.

Den Lørdag, Rugen saa var i Hus, fik Høstfolkene som Belønning en lille Dans. Hver Karl indbød sin Hjælperske, Mathis naturligtvis Grete og mig. Jeg fik Lov til at overvære Aabningen af Ballet og stod i et Hjørne af den med Løv og Georginer pyntede Lo og saa' Parrene dreje sindigt rundt i Støvet og det matte Lysskær til gamle Per Gabriels hjerteskrærende Klarinet. De tunge Karle i Vadmel og Transtøvler med Piben hængende i de ubevægelige Ansigter klemte Pigerne, der dansede med tæt nedslagne Øjne. Kun Mathis var der Fart i. Han havde en broget Vest og et kulørt Silkeklæde om Halsen. Han sprang og trampede, viste sine hvide Tænder og svingede Grete, saa de højrøde Nakkebaand fløj. Saa var det Sengetid, og jeg blev hentet. Jeg vidste ikke, det var sidste Gang, jeg saa' min Ven.

Da jeg Søndag Formiddag kom over i Stalden, var han

borte, og af gamle Per Gabriel fik jeg at vide, hvad der var foregaaet. Hen paa Natten, da Punchen virkede, var der blevet Klammeri om Grete mellem Kræsten og Mathis. Historien om Pigen fra Møllen var kommet op, og den forholdt sig nok ikke rigtig, som Mathis havde fortalt. Saa var Grete flygtet hjem, mens Karlene gik løs paa hinanden. Mathis havde trukket Kniv, og Forvalteren havde jaget ham paa Porten. Tidligt om Morgenens havde han faaet sin Løn, pakket sin Kiste og var rejst uden at sige Farvel. Da jeg kom ind, sad Grete paa sit Kammer og græd.

Hun græd hver Dag i lang Tid og hørte intet fra Mathis. Først en Søndag mange Uger efter bragte Brødkonen det Rygte, at han ogsaa var blevet jaget fra sin ny Plads paa en Gaard nogle Mil borte. Men det nænnede jeg ikke at fortælle Grete, og vi talte aldrig om ham mere. Ogsaa for mig var Sommer, Ferie og Glæde for denne Gang forbi. Det gik mig daarligt i Skolen, jeg kom ned i Klassen og blev holdt borte fra Stalden. Der var heller ikke rigtig morsomt mere. En svær Husmand havde afløst Mathis, og midt under Efteraarspløjningen svulmede Dragonens Bagben op igen, og den maatte skydes. Det blev tidligt mørkt og regnede næsten bestandigt. Alting var snavset, uhyggeligt og sørgmodigt. Hver Morgen, før jeg gik i Skole, løb jeg ned i den taagede, øde Have og kastede med Sten og Kæppe efter to Pærer, der sad tilbage i Toppen af det store Kejserindetræ. Jeg ramte dem aldrig, men en Dag, det havde blæst, laa de begge paa Jorden, raadne og uspiselige.

Saa blev det pludselig skingrende Vinter. Isen lagde sig alentyk paa Viborg Sø, og Bønderne kørte over med Vogne og Slæder. Hver Nat frøs det flere og flere Grader, til sidst saa mange, at min Broder og jeg ikke maatte gaa i Skole. Vi legede inde, skrantede, fik Levertran, og stirrede tungsin-digt gennem de frosne Ruder ud paa Kragerne, der flokkede sig og søgte Varme paa den snedækte, svagt dampende Mødding. Hele Gaarden laa knuget og død. Men en Dag hen mod Jul skræmmedes alle Sind op af Dvalen. Det hed sig, at en Tyv havde skjult sig i en af Længerne.

Der var sket Indbrud og stjaalet Fødevarer nogle Nætter i Træk i Landsbyen tæt ved, men da Bønderne havde sluppet Lænkehundene løse, var Tyverierne holdt op. Nu vilde Gaardens bedste Ko pludselig ikke give Mælk, og Malkepigen mente sikkert, at det var, fordi den om Natten blev malket eller

pattet af Tyven, formodentlig en omstrejfende Vagabond, der paa den Maade holdt Livet oppe. Og ganske rigtigt, næste Middag kom Røgterdrengen farende og meldte, at han havde set et Par Ben smutte op ad Stigen, der fra Stalden førte op til Høstænget. Der blev straks sat Vagt og sendt Bud efter Politiet. Og i Skumringen ankom Sognefogden med en Betjent. Bevæbnet med Forke havde saa lange Kræsten og et Par af de andre Karle stanget omkring i Høet, men hidtil uden Held.

Alt dette blev berettet os af Forvalteren, der, ligesom vi skulde gaa til Middagsbordet, bankede paa og bad min Fader, om de ikke maatte laane Pollo, hans store Høns Hund, for ved dens fine Næse mulig at opsnuse Tyven. De vilde gerne fange ham, inden det blev mørkt. Det var farligt at have saadan en Gæst Natten over. Han kunde maaske stikke Ild paa Gaarden.

Pollo fik naturligvis Lov. Den laa og varmede sit spættede Skind ved Ilden, mens den ventede paa Bordets Glæder. Da den hørte sit Navn, løftede den sit brune Hoved og blinkede venligt, men røbede absolut ingen Lyst til at rejse sig. Paa min Faders gentagne Kommando luskede den dog af med Forvalteren, og Maden blev bragt ind. Men et Øjeblik efter blev der banket paa igen. Pollo var straks løbet tilbage til Køkkenet. Suppeterrinens Duft havde været for fristende. Der stod den i Døren og smiskede.

— Saa lad Grete gaa med den der over, sagde min Fader. Hende følger den.

Og Grete gik med Pollo, fulgt af mine lange Blikke. Men jeg vidste, det var unyttigt at bede, og med bankende Hjærte tog jeg fat paa min Suppe. Der gik en halv Snes Minutter under forventningsfuld og større eller mindre Spænding hos os alle. Det var jo dog en Begivenhed.

Saa hørte vi, de kom tilbage. Døren gik op, Pollo sprang muntert ind, og bagved viste Grete sig. Hun var dødbleg og gik underlig stift et Par Skridt frem i Stuen.

— Naa, fik de ham, spurgte min Fader.

Grete nikkede, stod stille og aabnede Munden. Men i Stedet for Svar kom der et kort Hvin, og i samme Nu faldt hun som et Neg strakt om paa Gulvet.

— Hvad er der at fortælle mere? Da Grete var bragt til Sengs, kom Forvalteren ind og meldte, hvad der var sket, og hvad jeg straks havde gættet. Tyven var Mathis. Han var

kommet ned ad Stigen af sig selv, da han hørte dem raabe til Hunden.

— Her behøves ingen Hunde, havde han sagt. Værsgod, her er jeg.

Og da han saa' Grete staa der, havde han smilet paa sin gamle Maade og sagt: — Saa Du skulde være med til at fange mig, lille Grete.

Forkommen, laset og forsulten havde han set ud.

— Nu sidder han ovre i Vognskuret, stakkels Fyr, sluttede Forvalteren og rejste sig. Kræsten og Betjenten passer paa ham, mens der bliver spændt for, og Sognefogden faar sig en Bid Brød.

— Ja, vi skulde vel se at faa spist færdig, sagde min Fader og begyndte at skære Stegen for.

Men hvem havde nu Lyst til at spise? I hvert Fald ikke jeg. Jeg sad og stirrede paa min Tallerken. Mon ingen tænkte paa at lade Mathis faa lidt at spise? Blot jeg maatte have bragt ham min Portion, ja blot den varme Fedtklump, der i det samme forsvandt i Pollos røde Gab!

Saadan oplevede jeg det første lille Drama mellem Mennesker, jeg fik at se Livet.

Men hvor det dog er drømmeagtigt fjærnt og altsammen længe siden. —

London, April 03.

PARADIS

PERSONERNE

CORNELIUS
ELMIRE

WILLMANN
GERHARD

Havestuen i Cornelius's Landsted i Frederiksberg Allé

FØRSTE SCENE

CORNELIUS tager, staaende paa Hovedtrappen, med udbredte Arme mod Willmann, som kommer fra Haven. Velkommen gode Ven, velkommen, træd indenfor og hvil dig! Klapper ham paa Skulderen.

WILLMANN ind, tager Hatten af. Hvor her er svalt, hvor det gør godt at komme i Skyggen.

CORNELIUS. Og Du er gaaet paa dine Ben fra Byen helt her ud?

WILLMANN. Ja, hele Vejen. Jeg tænkte ikke, Varmen var saa stærk. Men da jeg kom uden for Porten, straaled Solen lodret paa min Pande. Det ildner endnu for mine Øjne.

CORNELIUS. Saa sæt dig og husval dig! Bringer ham til Sæde. Hør, véd Du, jeg henter en Flaske af min Hochheimer, af den fra Anno 11! Den ville vi tømme paa denne Højtidsdag, hvor jeg ser dig igen, efter to Aars Forløb. Aa, Du, den er fin og liflig, den frisker uden at gøre døsigt. Nu skal jeg mod Døren ha, ha, ha, jo jeg saa dig komme. Der kommer min Tro Willmann, tænkte jeg, se, hvor han tropper frem med Hatten i Haanden, hvor han haster fra Træ til Træ ... mon han er gaaet tappert paa sin Fod helt her ud; det ligner ham at ville trodse.

WILLMANN. Du spottede mig i dine Tanker, Ven Cornelius ... men hvor er din Hustru?

CORNELIUS. Min Elmire, min Herlighed! Ja, hende maa Du se. Hende skal jeg vise dig ... Du vil misunde og lykønske mig, Du gamle Willmann.

WILLMANN. Saa bed hende komme. Lad mig se og misunde ... Du, unge Cornelius.

CORNELIUS. Ja, sandelig skal Du skue hende og fryde dig.

WILLMANN. Hvor er hun da, saa kald dog paa hende!

CORNELIUS. Vent, vær taalmodig Willmann. Straks maa hun være her ... hun gik lidt før, Du kom. Hun vilde kun en lille Promenade op til Slottet og tilbage, forbi Parterret, hvor Roserne staar og dufter.

WILLMANN. Ud nu, i Middagsheden, i Solen?

CORNELIUS. Solen, ha, ha, tro ikke, *hun* skades af Heden. Hun trængte just til at drikke Sol, sagde hun, til at lade den skinne paa sig. Ja, hun er for Solen at skinne paa ... hun er som et ungt Træ, en slank Acasia, saa skær og berusende.

WILLMANN. Du digter og lader mig tørste. Du glemmer jo Vinen, forelskede Cornelius.

CORNELIUS. Ha, ha ... ja, nu skal jeg hente den, nu skal jeg ... saa drikker vi den gode Vin, og saa fortæller jeg Dig om hende, for at Du ogsaa kan *kende* hende, naar Du faar hende at se ud.

WILLMANN ser smilende efter ham, tager Tobaksdaasen frem og snuser.

ANDEN SCENE

GERHARD ind fra Trappen, ser ikke Willmann. Han har en Rose og et Hefte Noder i Haanden. Her er nok ingen. Mon hun skulde være gaaet ud!

WILLMANN. Hvad behager?

GERHARD. Aa, om Forladelse, min Herre, jeg saa Dem ikke.

WILLMANN. Hvem søger De, min Herre?

GERHARD. Jeg hedder Gerhard. Jeg er en Fætter til Husets Frue, men hun er maaske ikke ...

WILLMANN. Husets Frue er ude at spadserere ... kommer vist om lidt. Husets Herre er i Kælderen efter en Flaske Vin ... kommer straks. Mit Navn er Willmann, jeg er, som De ser, i Øjeblikket Husets Gæst ... vil De gøre mig Selskab og vente til vor Ven Cornelius kommer tilbage?

GERHARD. Nej Tak. Jeg gaar saa igen, min Tid er knap. Jeg vilde blot bringe min Kusine dette Hefte Noder, som jeg har lovet at skaffe hende fra Byen. Jeg lægger det saa her lægger Noderne paa en Gueridon, tillige med Rosen. Maaske De vil være af den Godhed, naar hun kommer ... peger paa Gueridonen.

WILLMANN. At sige, De har været her! Det skal være mig en Ære ... Deres Navn var jo ...?

GERHARD. Gerhard.

WILLMANN. Rigtigt, Hr. Gerhard.

GERHARD. Farvel og Tak, min Herre.

WILLMANN. Jeg beder, ingen Aarsag ... Adiø, min Herre.

GERHARD gaar.

WILLMANN. Ser efter ham, rejser sig, blader i Noderne, lugter til Rosen. Musik og Blomster ... Hr. Gerhard altsaa, Husets Fætter.

TREDIE SCENE

CORNELIUS baglænds ind med Flaske og Glas. Ser Du, her har vi Vinen, jeg har ikke nænnet at tørre Støvet af Flasken.

WILLMANN. Skænk i, min Ven, og lad mig faa Støvet af Halsen.

CORNELIUS skænker. Ja, nu skal vi drikke og snakke lystigt. Nu sætter jeg mig her lige over for dig og stiller Flasken inellem os. Tømmer vi den, er der fler, hvor den kom fra hæver Glasset. Og saa: Skaal da, min kære Willmann, gamle trofaste Ven, og hjærtelig velkommen!

WILLMANN ligesaa. Tak, min brave Cornelius ... Skaal ogsaa Du! De støde Glassene sammen og drikke.

CORNELIUS. Naa ... hvad siger Du saa! Den smagte?

WILLMANN. Det tror jeg, din Vin er delikat.

CORNELIUS. Lad mig skænke for dig igen.

WILLMANN. Men let er den Pokker ikke ... se, hvor han gløder og funkler, Krabaten. Han kan nok gøre En hid-sig i Hovedet, hvis man kommer ham for nær.

CORNELIUS. Aa, det har vel ingen Nød med os. Skaal igen da, Du gamle Kinafarer.

WILLMANN. Ja, det tænkte vi ikke, da Du for to Aar siden fulgte mig om Bord paa min sidste Fart, at jeg skulde finde dig i Ægtestanden, naar jeg kom hjem. Den Gang troede vi nok begge, at naar vi saas igen, skulde det være os to, som slog vore Pjalter sammen for Resten af vore gamle Dage.

CORNELIUS. Og saa svigtede jeg dig, ja. Jeg var troløs ... ha, ha ... Ja, ser Du, jeg taalte ikke at bide saa længe.

WILLMANN mørk. Det skuffede mig. Jeg havde nu bidt

mig fast i den Længsel, at vi to skulde kaste Anker sammen ... drikke vort Glas og smøge vor Pibe til vort sidste Drag, som de to Gamlinge, vi er, som de Venner, vi har været Livet igennem. Og saa var det første, jeg fik at høre, at Du var bleven gift. Derfor tøvede jeg med at søge dig op; hvad skulde jeg her, hvor jeg nu maatte være overflødig! Hvorfor har Du ogsaa giftet dig, Cornelius, hvad skal de Dumheder til i din Alder?

CORNELIUS. Men Willmann, bedste Ven, hvordan er det, Du taler!

WILLMANN. Om Forladelse, Du har Ret ... det var Øjeblikkets Bitterhed. Naa, fortæl mig saa om din Hustru ... dejlig skal hun jo være. Lad mig høre, hvordan Du fik hende.

CORNELIUS. Det er fortalt med faa Ord. Kort før Du rejste, døde, som Du vil erindre, min gamle Ven, Berger. Han kaldte mig til sig, da det var paa det sidste og bad mig være *executor testamenti* og Formynder for hans eneste Datter ...

WILLMANN. Er det hende?

CORNELIUS. Elmire Berger, ja. Husker Du hende?

WILLMANN. Flygtigt, men det forekommer mig ... hun var jo et Barn.

CORNELIUS. Ikke ganske. Hun var atten Aar allerede, da Faderen døde. Hun kom i Huset hos en kvindelig Slægting. Jeg tilsaa hende fra Tid til anden.

WILLMANN. Og forelskede dig i Pigebarnet.

CORNELIUS. Jeg fulgte hende, hvor herligt hun udviklede sig. Hun viste mig saa megen kærlig Godhed. Jeg sagde til mig selv: „Der er Lykken, Cornelius! Har ikke din gamle Ven, Berger, sat dig til at beskytte hende og hendes Formue, og er det ikke som et Vink af Skæbnen til paa én Gang at opfylde begge Dele!“ Kort og godt ...

WILLMANN. Du giftede dig med Pigebarnet.

CORNELIUS. Vi holdt Bryllup i dette Foraar, da hun fyldte sit en og tyvende Aar.

WILLMANN. Og Du dit tredsindstyvende. Du er en dristig Mand, Cornelius.

CORNELIUS. Jeg er en lykkelig Mand.

WILLMANN. Du er en gammel Mand.

CORNELIUS. Men stærk er jeg endnu rejser sig, se paa mig. Endnu blander jeg ikke Vand i min Vin, endnu kan jeg favne min unge Hustru ... hun er min Foryngelse, Du!

WILLMANN. Til Lykke da, med dine gamle Dages Ungdom. Din Skaal, Cornelius, den tømmer jeg af Hjærtet.

CORNELIUS. Tak, min Ven. Kom, rejs dig, sæt dig en Gang her over paa min Plads! De bytter Plads, og Willmann kommer til at sidde i Cornelius's Stol. Se Solskinnet paa Græsset og Blomsterne, se Farverne, hvor de straalere i Middagsglansen, Guldregnen og Syrenerne, hvor de gynger og bugner, kan Du mærke Duften af Lavendler ... hør Fuglene ... Insekterne ... og se saa der ude uden for Gitteret ... i Alléen ... Se ham, den gamle, som nu gaar forbi, alene og bøjet ved sin Stok ... der gaar de ude, hver Dag ser jeg dem, de gamle, de ensomme, de forladte ... de, for hvem det er forbi, hvem ingen venter paa ... de fattigste i Livet. — Saa sidder jeg her inde. Hun sidder ved mine Fødder ... smiler op til mig ... synger for mig. Hendes hvide Fingre glider over Strengene ... Blomsterne dufter ind til os. Da ser jeg mangan Gang saadan en Stakkel standse ved Laagen. Med Hovedet hældet til Siden og Hænderne foldede om Stokkeknappen staar han og titter ind og lytter til Tonerne. Saa snuser han Rosenduft til sig, ser op ad Huset og læser Indskriften „Paradis“ paa Gavlen — og gaar stille bort ... somme Tider visker han en Taare af Øjet. Forstaar Du da, min Ven, hvor jeg føler mig lykkelig, at jeg har kaldet det „Paradis“ Stedet her, at jeg priser min unge Mage og Livet, hun skænkede mig paany.

WILLMANN. Vist forstaar jeg dig. Du synger jo selv som en Drosselhan ved Reden. Misunde dig maa jeg.

CORNELIUS. Du vil komme til at misunde mig endnu mere.

WILLMANN hæver Glasset. Din Hustrus Skaal denne Gang, din Lykke leve!

CORNELIUS. Tak, min El mire leve! Tys, der kommer hun.

WILLMANN. Er det hende, hun som synger?

CORNELIUS. Ja, hun fortæller mig, at hun kommer.

FJERDE SCENE

ELMIRE fra Haven. Goddag igen! Standser og hilser Willmann fremmed.

CORNELIUS. Kom nærmere og hils vor Gæst. Det er Willmann, Du kender ham jo, min gamle Ven.

ELMIRE rækker Willmann Haanden. Hr. Willmann, velkommen hos os. Jeg husker Dem fra min Faders Hus.

WILLMANN. Madame! De er venlig, som erindrer en gammel Mand.

ELMIRE. Jeg haaber hjerteligt, De vil finde Dem vel i vort Hus. Jeg frygter kun, De er mig paa Forhaand lidt ugunstigt stemt. Jeg har jo paa en Maade, saa vidt jeg har kunnet forstaa, optaget en Plads, De ved Deres Hjemkomst havde stolet paa, ventede Dem alene — — nu maa De finde Dem i at dele den med mig, det vil De nok? Hun rækker ham Haanden.

WILLMANN. Min Frue! Kysser hendes Haand.

CORNELIUS. Ja, ikke sandt, her er Plads nok, Plads til Willmann ogsaa. Kom, sæt dig min Elmire, her imellem os. Og naar saa Gerhard kommer ...

ELMIRE ser hen paa Gueridonen, Gerhard! Han har jo været her. Hvorfor gik han igen?

CORNELIUS. Nej, Du tager fejl.

ELMIRE. Jo vist, der ligger jo ...

WILLMANN. Din Frue har Ret. Her var før, medens Du hentede Vinen, en ung Kavaller. Han navngav sig Gerhard, han bragte ...

ELMIRE hurtigt. Dette Hefte Musik.

WILLMANN dvælende. Rigtigt. Han bad mig hilse og meddele hans Visit. Tilgiv, at jeg har glemt det.

CORNELIUS. Saa kommer han nok siden. Men sæt dig, der er en Rest i Flasken endnu, vi var just i Færd med at tømme din Skaal.

ELMIRE. Gør Hr. Willmann os den Ære at spise hos os til Middag?

CORNELIUS. Ja selvfølgelig.

WILLMANN. Ja, Tak, hvis ...

ELMIRE. De undskylder mig, saa vil jeg gaa og gøre Bordet festligt.

CORNELIUS. Willmann, en Dag som denne ... Pryd det med Blomster, Elmire.

ELMIRE. Er d e t Glas dit?

CORNELIUS. Ja, Dejligste.

ELMIRE. Jeg nipper en Draabe ... Hr. Willmann, Skaal, jeg er lykkelig, De er kommen. Ved De, jeg har mærket det længe: Han savnede Dem, Deres Hjemkomst var hans stille Ønskemaal ... Saa, sætter jer nu igen til Ro ved

Glasset ... nej, sæt Dem, Hr. Willmann, før gaar jeg ikke.

CORNELIUS til Willmann. Som hun befaler! De tager Plads igen.

ELMIRE betragter dem smilende. To saa gamle Venner. Hvor det er smukt at se. Hvor meget maa de ikke have at tale om sammen ... Hvor mange Hemmeligheder vist, fra længe før jeg blev til ... og jeg har alle mine for mig ... Adieu til siden da, Kaster et Kys til dem med Gerhards Rose. Ved Døren: Cornelius!

CORNELIUS. Mit Hjerte!

ELMIRE. Du kalder paa mig, hvis Gerhard kommer. Ud.

FEMTE SCENE

CORNELIUS. Hvor hendes Stemme toned. Nu blev her stille.

WILLMANN. Det var, som man havde en Fugl inde hos sig i Stuen.

CORNELIUS. Du mener, man vidste intet Øjeblik, hvor man havde hende. Nu var hun der, saa her.

WILLMANN. En broget, straalende Fugl, som man vilde sætte i et prægtigt Bur i sin fineste Stue.

CORNELIUS. Bur behøves ikke. Hun flyver ikke bort. Ikke længere, end at hun af sig selv kommer igen. Det er Lykken at vide det ... Hemmeligheden ved det hele, Du.

WILLMANN. Skænk mit Glas fuldt.

CORNELIUS. Du er forstemt.

WILLMANN. Jeg hader dem.

CORNELIUS. Hvem?

WILLMANN. Kvinderne. Dem alle.

CORNELIUS 1er. Kvindehader. Du ...

WILLMANN. Jeg taler alvorligt.

CORNELIUS. Hvad Fanden mener Du da?

WILLMANN. Jeg frygter dem.

CORNELIUS. Du er bange. Det maa være kommen med Alderen, lige paa det sidste. Før var Du ... tilgiv, jeg ler ... før — Du var jo tværtimod ...

WILLMANN. Maaske har jeg ogsaa først senere ret forstaaet mit eget Sind. Men jeg har altid følt det saadan, som jeg siger dig: Frygt, Uvilje i Kvindens Selskab, Modbydelighed for at komme under hendes Indflydelse. Maaske skyl-

des det ogsaa det Liv, jeg har ført som Langfarer, bestandig paa vide Togter. Jeg har helt hørt Havet til, og Kvinden har jeg kun mødt i en Rus ... en Rus af Længsler eller Vin ... stundom af begge Dele. Med udbredte Arme er jeg styrtet imod hende ... ør ... blændet af Drik og Kraft ... jeg har favnet mig stærk og favnet mig træt, til Frygten greb mig, saa jeg rev mig løs ... frelste mig om Bord paa mit Element, hvor jeg følte mig sikker. Saaledes har vekselvis Attraa og Frygt kastet mig imod hende og revet mig tilbage som Bølgeskvulpet, hvorpaa jeg færdedes. Men jeg har aldrig ejet Tiden til at lære hende at kende under det daglige Samlivs klare Ro, hvor man koldt gennemskuer hende, eller stirrer sig blind paa hende.

CORNELIUS. Eller tilbeder hende og tror paa hende.

WILLMANN. Tror, fordi man ikke ser.

CORNELIUS. Hvad ser man ikke ... hvad er det, jeg ikke ser?

WILLMANN. Hendes Øjne, som skinner og lyver, hendes Smil, som lokker og lyver. Min Ven, jeg har betvunget det, jeg har aldrig betroet mig til nogen før, jeg har spillet den tapre Skræder ... men jeg har ofte siddet i en Kreds af Kvinder ... i en Selskabssal ... ved en Koncert ... og under Pileglimtene fra deres Blik og Tænder har jeg følt Rædselen ... en Rædsel som en ensom Hvid blandt Vilde ... imellem Kannibaler.

CORNELIUS. Du forbavser mig. Du raser jo aldeles. Hvad kan dog bringe dig til at udtale saadant, dit Liv maa jo være fordærvet ... Og just som hun havde vist sig for dig, det yndige Barn, som svævede her igennem nys ... ja, næsten i hendes Nærværelse, medens hendes Røst endnu maa klinge i dit Øre.

WILLMANN. Der ser Du Beviset. Før hun kom, hvor talte vi ikke sammen, utilsløret, med Venskabs aabne Til-lid. Men næppe havde hun været til Syne, saa omspændes vi af uklare Tanker, saa var det, som der blev slynget Ild imellem os, det gaadefulde Fluidum antændes.

CORNELIUS. Af hende, min lille blaa Fugl.

WILLMANN. Din Paradisfugl, som Du holder i Bur, hvis Dør staar aaben, saa hun sirligt hopper ind og ud. Vent min Ven, vogt dig! En Dag, naar Foraaret mægtigt banker, og Zigøjneren fløjter ved Gitteret ... at hun ikke flyver med Vildgæssene.

CORNELIUS. Hold nu inde. Det smerter mig at høre. Det forekommer mig ikke sømmeligt imod min Hustru.

WILLMANN. Gamle, blinde Mand.

CORNELIUS. Willmann! Hvad tilslører Du med dine Ord. Mod hvem vil Du hidse mig? *Pavse.*

WILLMANN *rejser sig, gaar over Scenen, søger Hat og Stok.* Gerhard ... hedder han ikke saa, Eders unge Ven?

CORNELIUS. Jo, Gerhard. Hvorfor bringer Du ham paa Tale?

WILLMANN. Hendes Fætter, ikke sandt?

CORNELIUS. Elmires Barndomsven.

WILLMANN. Som kommer dagligt i dit Hus. Som ventes med Spænding ... hvis Ankomst hun ivrig paalagde dig at melde.

CORNELIUS. Willmann!

WILLMANN. Medens hun dumdristig, for mine Øjne, kyssede Roserne, som jeg havde set ham ...

CORNELIUS *afbrydende ham.* Ti! Er Du forrykt af Ondskab. Stille. Er Du kommen for med koldt Blod at myrde vort gamle Venskab.

WILLMANN. Jeg kom for at overbevises. Du lovede, jeg skulde misunde dig ... Du pralede dig rig for mig, og bød mig naadig at skue din Herlighed. Det var jo mig, Du tænkte paa, da Du talte om „dem der ude“, de, som maa gaa forbi ... de ensomme ... de fattige i Livets Skygge. Som en af dem vilde Du, jeg ogsaa skulde føle mig, for at Du kunde se din Sol skinne. Jeg misunder dig dog ikke, Cornelius.

CORNELIUS. Gaa.

WILLMANN. Jeg har det i Sinde. Farvel, Du Lykkens Daare ud.

CORNELIUS *iler efter ham ud paa Havetrappen.* Willmann, Willmann ... Djævel! Tilbage i stærk Bevægelse. Elmire!

SJETTE SCENE

ELMIRE *ind.* Min Husbond.

CORNELIUS *griber hendes Hænder.* Ak, Elmire.

ELMIRE. Dit Ansigt er smerteligt bevæget. Hvad er sket. Hvor er vor Gæst?

CORNELIUS. Kald ham ikke vor Gæst.

ELMIRE. Har han krænket dig saa bittert?

GORNELIUS. Saaret mig i mit inderste Hjerter og dryppet Gift i Saaret.

ELMIRE. Fortæl mig alt. Kom sæt dig her bringer ham til Sæde, saa hviler jeg paa Skammelen ved dine Fødder, som jeg plejer. Lad mig saa høre: hvordan faldt de bitre Ord?

CORNELIUS. Jeg kan knap forklare det. For faa Minutter siden sad vi her ... han og jeg ... glade i hinandens Selskab, over vort Gensyn ... der var ikke Tanke af ondt ... Dog jo, nu staar det klart for mig ... der var alligevel, lige fra allerførst, noget falskt i Klang, noget stikkende i Tonen, som vi vist ogsaa begge følte, men som vi søgte at skjule, som vi højtrøstet overdøvede ... men saa brast det med ét for Willmann.

ELMIRE. Var det, før jeg var inde? Nej, det maa have været efter ... den Gang var I jo oprømte, blussende af Vin og Spøg, med fugtige Læber.

CORNELIUS nikker. Det var, da Du havde forladt os. Hans Blik blev ondt, hans Tale skærende mod Livet, som havde han lidt Alverdens Sorg griber hendes Haand, og pludselig slyngede han Mistanken mod mig, den faldt som Draaber af Ild paa mit Hjerter.

ELMIRE. Min Gud!

CORNELIUS drager hende til sig. Elmire ... Barn, min dyrebare ... kun Du kan give mig Fred.

ELMIRE dæmpet. Mod mig altsaa.

CORNELIUS. En eneste uskyldig Forsikring af dine Læber ...

ELMIRE. Hvad forlanger Du?

CORNELIUS. Hør mig først oprigtigt. Lad os for Alvor tale sammen. Jeg har levet dette Aar som en Drøm, og aldrig spurgt mig selv, om Du tilhørte mig med Rette. Hvad følte Du for mig, da jeg bad Dig blive min?

ELMIRE. Undselig Taknemmelighed. Mit lille Pigeherter brændende Hengivenhed. I var traadt mig i Faders Sted, jeg holdt af Eder, næsten som af min Fader.

CORNELIUS. Og siden ... da jeg ægtede dig?

ELMIRE. Jeg følte mig stolt og lykkelig. At behage dig var stedse mit højeste Ønske.

CORNELIUS. Jeg ser vore Billeder sammen hist i Spejlet ... dit lysebrune Hoved og mit gamle hvide, mine Rynker og din friske Blomstren. Kan det være sandt?

ELMIRE rejser sig. Hvis Du kunde høre mit Hjertes inderste Tanker.

CORNELIUS. Dit Hjertes Tanker ere som Fugle i Naturen ... de flyve lydløse over mit Hoved.

ELMIRE lægger Haanden paa hans Hoved. Min milde, fredsæle Husbond.

CORNELIUS. Du undviger kærligt at svare mig, Elmire, let mit Sind med de klare Ord, jeg trænger til at høre.

ELMIRE. Hvad vil Du, jeg skal sige? Med hvilke Forandringer, der lyder som Beskyldninger, trænger Du ind paa mig?

CORNELIUS. Ved din Side har jeg indbildt mig til i Dag at afkaste tredive Aar af min Alder. Nu pludselig øjner jeg Forskellen ... mit afsindige Selvbedrag ... en dræbende Angst jager mig. Jeg bønfalder dig, kom mig til Hjælp.

ELMIRE. Tilgiv min Synd, at jeg næsten maa smile. Du nævner din gamle Alder og taler med en Ynglings fyrige Lidenskab. Véd Du af, til daglig, naar intet ængster dig, er Du mere Olding.

CORNELIUS. Dine Ord isne mig ... for sidste Gang ...

ELMIRE. Min Fader, lad mig kaldø dig som forud med dette Navn og søg selv ... ogsaa for min Skyld ... at berolige dit Sind. Eller føler Du ikke, at Du taler uklogt til mig, at Du glemmer, jeg er din Hustru.

CORNELIUS. Jeg kan ikke berolige mig, jeg lever ikke, jeg lider. Mistanken koger i min Hjerne.

ELMIRE. Saa nævn din Mistanke. Pin mig ikke længere ... o hvilken Dag! Hun presser Haanden mod sit Bryst.

CORNELIUS. Elmire.

ELMIRE. Nu.

CORNELIUS. Har Du en anden i dine Tanker?

ELMIRE. Hvem? Hvilken anden? Til hvem sigter Du?

CORNELIUS. Hvem anden vel end han, som daglig deler dit Selskab. Det er unyttigt at nævne hans Navn.

ELMIRE. Ham altsaa. Min Barndomsven, min Legebrosder. Hvor afskyeligt. Saaledes skal alt tilsmudses og forðæves. Intet kan faa Lov til at forblive uskyldigt.

CORNELIUS. Jeg taaler ham ikke længere, taaler ikke bestandigt at træffe hans Ansigt vendt imod dit, at høre ham spille til dine Sange, og se hans Blomster ved dit Bryst.

ELMIRE. Hvad har Du i Sinde?

CORNELIUS. Adskille Eder.

ELMIRE. Vise ham bort?

CORNELIUS. Han har ofte ønsket at rejse for at uddanne sit musikalske Talent. Jeg agter at tilbyde ham den fornødne Sum til at opholde sig borte i to Aar.

ELMIRE. Du vil købe ham bort. Men hvis nu ...

CORNELIUS. Du elsker ham!

ELMIRE. Nej.

CORNELIUS. Lyver Du?

ELMIRE. Men hvis han kaster dig dine Penge i Ansigtet?

CORNELIUS. Saa dræber jeg ham. Jeg vil have Fred i mit Liv.

ELMIRE. Du truer. Du vil dræbe. Men for mig har Du intet Hensyn. Fred i d i t Liv for enhver Pris. Mig ofrer Du ingen Tanke. Der kommer en Dag en Mand ind i dit Hus, han kalder sig din ældste Ven, han krænker dig giftigt og beskylder din Hustru. Og h a m dræber Du ikke, men mig mistror Du i samme Nu, overvælder mig og truer ... jeg, som er to Gange Barn imod dig. Almægtige Gud! Skal da dette fra nu af være mit Liv ... hver uskyldig Ungdomslyst myrdes. Var det derfor, jeg hengav min Ungdom. Er dette dit holdte Løfte om kærlig Beskyttelse og sorgløs Tryghed! Saa lad mig hellere dø! Brister i stærk Hulken.

CORNELIUS betragter hende, lader Armene synke, den ophidsede Vrede i hans Ansigt gaar lidt efter lidt over i sønderknust Fortvivlelse.

Hvad har jeg kunnet gøre ... Usling, som jeg maa være imod hende. Barn, for Guds Skyld, stil din Graad. Jeg holder ikke ud at være den, som har faaet dine søde Øjne til at græde.

ELMIRE. Grusomt har Du handlet imod mig.

CORNELIUS. Glem det, jeg var afsindig, nu ser jeg jo klart, at Du er uskyldig.

ELMIRE. Og i Morgen vil Du paany beskyldte mig ... og hver Dag der kommer. Alt er forspildt.

CORNELIUS tager hendes Haand. Nej, alt skal blive som før. Blot Du vil love — nej, jeg forlanger slet intet bøjer Knæ læg blot din lille Haand paa mit gamle Hoved ... saa, nu er det slettet ud.

SYVENDE SCENE

WILLMANN kommer fra Haven, standser paa Verandaen og kalder med bevæget Stemme Cornelius!

CORNELIUS. Du kommer tilbage!

WILLMANN. Tør jeg komme? Ser fra den ene til den anden.
Har jeg voldet Fortræd?

CORNELIUS. Se, hun har fældet Taarer.

ELMIRE. Og *ham* har De dybt bedrøvet.

WILLMANN. Hvis Tilgivelse kan opnaas, saa giver mig den begge. Jeg har handlet i Vanvid ... jeg fatter ikke, hvad der drev mig. Var Vinen, Du skænkede mig, for stærk, eller havde Solen forbrændt mit Hoved, saa jeg talte som i ond Feber? Blandede skinsyg Misundelse, besk Fortvivlelse over Ensomheden deres Gift i mine Ord? Kun af ét véd jeg: da jeg længe havde stormet af Sted som en rasende, standsede jeg som ved et usynligt Ryk. Jeg stivnede fra Isse til Fod, og i ulyksalig Klarhed stod alting for mig. Jeg ilede tilbage, betyngtet af sorgfuld Iver. Jeg kan kun forsvare mig ved dybt at anklage mig ... det er Eders Sag at dømme mig, som jeg har fortjent.

ELMIRE. Tilgiv ham.

CORNELIUS. Tak hende.

WILLMANN kysser Elmires Haand. Rene Engel. Omfavner Cornelius. Ædle Ven.

CORNELIUS bevæget. Min stakkels Willmann.

ELMIRE. Hvor træt De dog ser ud, De skælver.

WILLMANN fører Haanden over Øjnene. Ja, det har stærkt betaget mig.

CORNELIUS. Kom, sæt dig til Hvile.

ELMIRE. Du selv ser ogsaa træt og udmattet ud. I skulde begge hvile *smiler*. Ja lyd mig smukt og blund en Stund før Middagsbordet. Saa drejer vi Stolene bort fra Lyset ... saadan ... sæt Dem nu dér, Hr. Willmann, og Du her. De sætter sig fornøjede ved Siden af hinanden.

CORNELIUS. Vi lystre, Willmann.

WILLMANN. Vi lystre.

ELMIRE. Nu blot, Hr. Willmann, Deres Lommetørklæde, lad mig brede det over Deres Ansigt ... det er mod Fluernes Plagen tildækker Willmanns Ansigt se saa, Godnat ... Og dit breder Lommetørklædet ud over Cornelius's Ansigt saadan, Godnat. Sov nu begge sødt og vel, til jeg kalder. De slummer ind. Hun gaar sagte hen og stiller sig i Verandadøren. En Stund staar hun ubevægelig og drømmende, saa rører hun sig og lytter. Fra Haven klinger dæmpet Strængespil, det er Gerhard, som kommer med en Guitar over Skulderen. Han hilser hende med udbredte Arme. Dejlige Kusine.

ELMIRE. Stille, tys!

GERHARD *hvisker*. Solen varmer, saa Blodet danser, Ro-

serne dufter, saa man kan miste Forstanden. Hør Nattergalen ... kom ud, Elmire, skal jeg synge for dig, hvad han fortæller.

Hun nikker og vinker, at han skal gaa tilbage. Han kysser paa Fingrene og fjerner sig baglænds, medens han sagte lokker paa Guitaren. Saa lister hun sig over Gulvet til de slumrende, retter paa Silketørklædet, som er gledet til Side fra Cornelius's Ansigt og gaar paa Taaspidserne tilbage i Verandadøren. Der standser hun og vender sig smilende om med Fingeren paa Læben, idet

Tæppet falder.

DESVÆRRE KUN JENSEN

Det er ogsaa Satans, udbød Digteren, Baron Bille.
— Hvilket, spurgte hans Ven, Forfatteren Grev Myre.

De sad naturligvis sammen i en Sofa paa Bernina og drak Whisky og Apollinaris. Det var om Natten. Omkring dem det sædvanlige tvekønnede Selskab af ung aandelig Adel, cigaretrøgende, absinthdrikkende, rejepillende og befrugtende hinanden. Altsammen Følger af Frisindets Indførelse i Danmark under Kristian den 9de ved Professor Brandes.

— Forbandet, sukkede Baronen paany.

— Hvilket, for Pokker, frittede atter Greven. Nu har Du jamret dig fire Gange. Skal Du ha' en lille?

— Det tror jeg ikke — foreløbig.

— Er Du kommet til at bruge de Penge, Du har faaet ind til Mindesmærket for Hørup?

— Jeg har ikke faaet nogen ind.

— Det er vel ikke noget saa tarveligt som en Veksel? —

— Hold Mund!

— Ja, en Kvinde kan det ikke være. Thi at Du er fuldt ud lykkelig i Kærlighed, véd jeg af den Rift, Du bærer paa Næsen, og det Øje, Du gik med i forrige Uge.

— Herregud, det er det modbydelige humoristiske Bidrag, jeg har lovet min Forlægger, Etatsraad Barnum, til hans nye Julealbum. Han har faaet den charmante Cirkusidé, at alle Kineserne i hans Tivoli skal optræde i et større Fest- og Ensemblenummer som aandelige Karikaturer af os selv. Han sværmer jo for den Slags Gala-Parade- og Humbugsforestillinger, store Tableauer til at bløffe Presse og Publikum, med ham selv som det usynlige Midtpunkt i den straalende Krans af berømte Gøglere, som Direktøren i Slutningsapoteosen af en Sommerrevy.

— Betyder al denne Bitterhed mod den Mand, som Du i dine Taler ved hans Middage og Jubilæer mer end én Gang har kaldt Litteraturens Velgører, at Du allerede har faaet Honoraret?

— Nej, tværtimod. Hvis jeg havde faaet Honoraret, maa Du kende mig godt nok, til at jeg ikke vilde nære fjærneste Betænkkelighed ved at narre ham. Men han har været saa snedig ved denne Lejlighed at udelukke alle Forskud. Det skal være en ren Tillidssag, har han hævdet, et purt Venskabsarbejde. I Morgen Kl. 12 præcis skal vi allesammen møde i Manégen og aflevere vort Nummer, og saa skal vi formodentlig have Salæret overrakt paa en eller anden festlig idiotisk Maade tillige med Etablissementets Guldmedalje og et Glas sur Champagne!

— Bliv ganske rolig væk. Bliv syg —.

— Det er umuligt. Jeg har lovet ham det højtideligt endnu i Forgaars. Kære Baron, sagde han og hypnotiserede mig med sit sleske Vampyrsmil, saa stoler vi ganske bestemt paa at se Dem her paa Lørdag med en rigtig morsom lille Historie. Vi trænger til noget morsomt. Og De kan, det er jeg vis paa! Den frække Agerkal ... lad ham selv lave sine morsomme Historier. Hvem Fanden oplever, ser eller hører nu til Dags en morsom Historie? Eller forstaar at fortælle den? Jeg har spekuleret mig gal for at finde paa én. Det har spoleret min Nattesøvn i de sidste fjorten Dage, og jeg er gaaet i Staa med mit nye Drama for at grave i min Hjærne efter bare en Idé til en morsom Historie. Sommetider farer jeg op og griner himmelhøjt. Jeg tror, jeg har snappet en Pointe. Men naar jeg saa skal forme den, svinder den ind til noget fuldkommen taabeligt. Kære, lille Myre, Du min Aands- og Standsfælle, som trods dit flittige Navn aldrig bestiller det mindste, men piler omkring og ser alt muligt, kan Du ikke hjælpe mig?

— Hvordan?

— Skriv den forbandede Historie for mig eller fortæl mig noget, jeg kan bruge. Saa skal Du faa — —

— Hvor meget?

— Konvoluten med Prostitutionssalæret. Saa beholder jeg selv Medaljen.

— Med Ret til at bære samme.

Greven pustede en Røgsky fra sin Havaner med den for Grever og fornemme Forfattere lige ejendommelige Elegance og bemærkede filosofisk:

— Du har Ret i, at den morsomme, den vittige Historie er blevet en Sjældenhed i Litteraturen i vore Dage. Hvor møder man den spirituelle klare Fortæller? Han er afløst af Grubleren, Sjæleforskeren, den sørgmodige Tvivler eller den tilslørende Drømmer. Ingen véd bestemt, hvor han vil hen, naar han begynder. I Stedet for den befriende Pointe har vi faaet det tyngende Spørgsmaalstegn ...

Og dog skaber Livets straalende Humør hver Dag omkring os Tusinder af morsomme Historier. Dets lunefulde Kraft springer ud i Bundter af kaade Glimt. Dets Ansigt ler og spotter os lige op i vore forknytte og rindende Øjne, gennem hvis kunstigt paaklignede Brillen vi kun ser lutter Betænkelighed, Bedrøvelighed og Forargelse.

— Ja, smilede han og tog et dybt Drag af sit Glas, hvor mange sprudlende Farcer har jeg ikke set spille paa Livets Scene med lun og hjærtelig Latter. I hvilket evigt foryngende Kildevæld af Komik og guddommelig Ironi har jeg ikke badet min Sjæl, saa den har bevaret sig ung og stærk og doven. Som en Abe, der gynger sig højt paa en Palmegren og skærer Ansigter af de sorte, der sveder og puffes der nede og kaster dem Frugtskallerne i Hovedet.

— Men saa fortæl dog, Du glade Abe — Skænk mig blot en eneste af dine liflige Kærner, lad mig fange en Straale af al din Sol.

— Fortælle, fortælle ... Nu jog Du mine Syner paa Flugt. Erindringerne dansede i min Hjerne — nu svandt de som Elverpiger. Ja, vent lidt, saa skal jeg prøve paa at gribe et enkelt Træk. Se om jeg kan vise dig det levende som et lysende Insekt, man holder et Sekund i sin Haand. Men lad os sidde stille en Stund — vi maa ned paa Jorden igen.

— Ned fra Palmegrenen.

— Ja, helt ned paa Fortovet mellem Kaféborde og Laurbærtræer i Baller.

De to Poeter sad tavse som Sfinxer i Cigaretrøgens Taager. Saa tindrede det i Myres Øjne, og han begyndte at tale.

— Den kaadeste, den vildeste Tid, jeg i de senere Aar har oplevet, var den Sommer, da det store norske Konsortium rasede her nede og tog det halve Nordsjælland paa Haanden med Hoteller, Badesteder, Herregaarde og Byggegrunde lige fra Hellerup til Marienlyst.

Naar jeg tænker paa de trende Ugers vanvittige Svindel og alle de Fjæs og Figurer, der alvorlige, godtroende, fjollede

eller frække tumlede rundt i dens Hvirvel, kildrer det endnu i mine Ryghaar. Jeg ser dem for mig. Jeg ser den gamle, bondesnu Adelsmand og Godsejer, der fældede Cognacstaa-
rer, hver Gang han skulde underskrive Salgskontrakten paa sin Fædrenegaard og de schneidige Nevørs griske Smil under Moustachen, da han med rystende Klo omsider kradsede sit Navn. Aftenen efter var han i Cirkus med et stort svensk Pige-
barn, og det opdagedes, at han havde en talrig Venstrehaandsfamilje her inde, til hvem han allerede var begyndt at fordele den kontante Udbetaling, inden de fik ham bremsset med en Umyndiggørelse.

Hans Modpart, den lille blankskallede norske Advokat, glemmer jeg aldrig. Han døde et Par Aar efter under det store Kristiania-Krach af Skrumpenyre, men den Gang var han i fuld Kraft, og hans Nyrrer tilsyneladende uovervindelige. Hans Øjne var dog endnu mærkeligere. De skelede og sad saa dybt inde i Hulningerne uden Spor af Bryn eller Vip-
per og lignede Navler under Guldbrillerne. Blinde Navler. Han boede paa d'Angleterre. Hans Morgenføk var Absinth og to Stykker med Gammelost. Disse var omtrent det eneste faste, han indtog hele Døgnet. Klokken 9 begyndte han at telegra-
fere. Han telegraferede til alle mulige Mennesker med Penge i gamle Norge og spurgte, om de vilde have Parter. Af femten eller tyve hang maaske én paa. Saaledes dannede han Aktiekapitalen. Enkelte Kapitalister kom selv her ned. Der var for Eksempel en forhenværende Direktør for en norsk Bonde-
bank, der lige var sluppet ud af Tugthuset. Han havde siddet for nogle kolossale Snyderier, men fra sin Celle havde han ved sine Venners Hjælp forstaaet at spekulere. Hans Geni, der i Ensomheden var blevet skærpet, lod ham gætte rigtigt, og da han blev benaadet, var han igen en Matador, og Arrestforvareren, der havde ageret Mellemmand for Procenter, tog sin Afsked med Afkald paa Pension.

Nu bar „Direktøren“ som spøgefuld Symbol svære Guld-
lænker om begge Haandled og i Slipset en Brillantsammen-
sætning, der forestillede en Due med et lille Smaragdblød i Næbet, en Opmærksomhed fra Arrestforvareren til Minde om deres Samvirken i Arken. Hos Portieren deponerede han sin Kuffert, der blandt andet indeholdt tyve Tusind i Kontan-
ter, og tørstende efter Frihed og Livsnydelse forsvandt han sporløst samme Aften og sov aldrig nogen Nat i Hotellet, men lod hver Morgen pr. Bybud fra et eller andet mystisk Opholds-

sted afhente en ren Krave og to Hundrede Kroner. Hvorpaa han ved 11-Tiden, frisk og arbejdsdygtig, stillede foran Guld-kuren og plejede Forretningerne. Hans Tag var at optræde som stokdøv og lade dem, han forhandlede med, skrive alt op til sig paa smaa Stykker Papir, som han omhyggelig stak i Lommen, mens han personlig kun ytrede sig mundtligt. Paa den Maade fik han alting skriftligt fra Modparten og kunde selv fragaa, hvad der ikke passede ham.

Her ved Fortovsbordene samledes da i Sommerformiddagens Løb Konsortiets Medlemmer, Agenter og Kommissionsnærer, Journalister og selskabelige Deltagere. Bud fløj op og ned fra Advokatens Værelse til Beletagen, hvor Matadorerne sled i det med Bismarcker og Kongepjolttere. Ekspretelegrammer indløb og afsendtes, Slutsedler underskrevs. Millioner skabtes. Ved 4-Tiden standsede Omsætningen for den Dag, Vognene kørte frem, og man rullede i Tivoli eller til Skovrestauranterne.

Der spistes til Middag ved mægtige Tafler mange Retter kostelig Mad, talløse Flasker af fantastiske Aargange. Advokaten og Direktøren var de fyrstelige Værter. Og daglig voksede Kuverternes Antal. De mærkeligste og forskelligste Mennesker sluttede sig til, især ud paa Aftenen, naar det populære Konsortium med Følge drog rundt paa Varietéerne. Over alt, hvor Toget traadte an, stod Opvarterne paa Hovedet og Sangerinderne slog op med Benene. Førstepladserne ryddedes ærbødigt, Champagnen begyndte at vælde, og de omkringsiddende inviteredes til at drikke med.

En Aften taarner de op paa Alléenberg, hvor der sad en lille sejt Københavner med Hatten skubbet bag og en Bajer foran sig, ganske alene midt for Tribunen. Den lange Hale af blussende, hvidbrystede og larmende Herrer, der væltede ind og skubbende til Stole og Borde trængte sig frem omkring ham, anfægtede ikke den knusende Ro, hvormed han, strygende sin Cigaret, sad og smaablinkede op til Pigebørnene. Selv da et Par Stykker ugenert slog ned ved hans Bord, skævede han knap til dem og rørte sig ikke med en Bevægelse. Saa blev et svingende fuldt Champagneglas skudt hen til ham, og den vomme-fagre Søkkaptajn — Kristian den 4des udtrykte Genganger, Selskabets joviale Kraft, slog ham djærvt paa Skulderen:

— Naa, Skaal da, Kammerat, faar jeg drikke et Glasbæger med Dem? Det er sandt, vi faar vel præsentere os selv først

... Jeg er altsaa Kaptajn Hoppestad fra Aas, og der sidder Digteren Olaf Maag og der Højesteretsadvokat Lyngre.

Den lille sejge havde set næsvist gloende mod Nordmanden, hilste saa med en henrivende koket Drejning af Haandfladen op mod Hatteskyggen og svarede i en uforlignelig flabet, høflig Tone:

— Tak, kommer der ikke. Mit Navn er desværre kun Jensen.

Hvorpaa han gentog Drejningen med Haandfladen til Digteren og Advokaten, rejste sig, spyttede og forsvandt: — Jeg skal dog ikke spille Klown for Jer!

Der opstod et Sekunds Forbløffelse, saa brast den tykke Kaptejn i en skraldende, overdøvende Latter. Rystede frem og tilbage og stammede halvkvalt: — Mit Navn er desværre kun Jensen ... det er jagu det danskeste danske jeg har hørt i mit Liv ... Skaal, mit Navn er desværre kun Jensen! Og han skrallo igen og efterlignede Fyrens simple, stikkende Udtale.

Men fra det Øjeblik havde Selskabet fundet sit Slagord. Fra nu af hørte man uafsladeligt ikke andet: — Godmorgen — Farvel — Skaal — Tak — Værsgod — Godnat, mit Navn er desværre kun Jensen, gentaget ved enhver mulig og umulig Anledning, som et Revyomkvæd, til Idioti, til Delirium.

Omsider var der ikke flere Parter at inddrive, ikke flere Arealer at opkøbe. Nordsjællands værdifuldeste Skatte var erobrede af driftige Vikinger, de norske Blade hoverede, der opstod betænkelige Røster i den danske Presse, og Spekulanterne besluttede at rejse hjem med Byttet og se at faa det over paa andre Hænder, inden Misundelsen havde lagt sig.

Saa holdt Advokaten da sit vældige, vidtberømte Slutningsgilde. Forberedelserne var pompøse og vidunderlige. Hotellets Pragtsal med tilstødende Selskabslokaler blev prydet med Guirlander og Vimpler af begge Rigers Farver. Der engagedes et Basunkorps, som ved Indgangen skulde hilse de ankomende Gæster med Fanfarer. Københavns Overpræsident, den kommanderende General og Sjællands Biskop blev højtideligt indbudte. Men da man tænkte sig Muligheden af, at disse Autoriteter vilde udeblive, lejede Advokaten hos en Hofjuveler et Antal af de fornemste inden- og udenlandske Ordener, for at Forsamlingen i hvert Fald kunde faa et udsøgt og glimrende Præg.

Desværre forbød en uovervindelig Hindring mig i sidste

Øjeblik at komme med til Middagen, som skal have været formidabel. Indrettet paa gammel romersk Vis med lange Ophold mellem Retterne, i hvilke man røg, drak Whiskysoda, dansede eller kørte smaa Ture i Byen med sin Borddame. Og saa Talerne gik jeg glip af. Særlig Tugthusdirektørens havde været stemningsfuld. Iklædt Serafimerordenens Baand havde han talt for Nordens Folk og bragt en særlig Hyldest til den gæstfri danske Nation, der havde modtaget ham saa ædelmodigt og venligt. Musikken spillede „Flyv Fugl“ og en forhenværende kongelig Balletdanser, der bar den gyldne Vlies' Insignier, havde takket paa Nationens Vegne. Næste Dag var Vliesen ikke til at finde. Den letbenede Kunstner havde opfattet den som en personlig Hædersgave, glemt at aflevere den til Overkellneren og var straks om Morgenens ilet med den paa Assistenthuset.

Det var blevet mer end sent, da jeg kom. Portieren fulgte netop en Herre og en Dame til Vogns, jeg hørte Herren dæmpet nynne: „Kør langsomt, Kusk —“ og tænkte, nu slukkes vist de sidste Fakler.

Det første Syn, der mødte mig ved min Indtræden i Spisesalen, var Advokatens Lig. Han laa udstrakt paa Resterne af et koldt Bord med Støvlerne lige i Vejret. Hovedet hvilede paa en Bederyg, den ene Haand i et Fad med Hummer, den anden omklamrede endnu Skelettet af en Fasan. Rundt om Liget stod halvtømte Glas med Øl og Vin. Paa Brystet af den hensovede funkede St. Olaf-Ordenens Storkors i Brillanter. Iøvrigt var han spækket med mavebæltede Havannacigarer, formodentlig en sidste Hædersbevisning. De var stukket ind overalt, i Brystindlægget paa Manchetskjorten, i Vestelommerne, i Knaphullerne. De sad der som Patroner. Han lignede en Boergeneral falden paa Valpladsen. Over Panden skyldfri Fred, lukkede Øjenlaag bag Guldbrillerne, om Munden et ubekymret Smil.

Jeg vilde gaa uden at forstyrre den afsjælede, da Værtens blegrøde Whiskers pludselig viste sig imellem et Par violette Portiører. Han saa mig ikke, jeg trak mig tilbage i Skyggen. Med to alenlange Regninger i Haanden nærmede han sig snigende Liget. Den aadselgravende Hyæne. Kredsede om det, snusede til det og lod med en lynsnar gridsk Bevægelse Haanden stryge hen over Kjolen paa begge Brystsider. Blot føle om der var en Tegnebog. I det samme gled der en Trækning over Advokatens Aasyn og han aabnede Navlegabene et Sekund.

— Hr. Advokat, skyndte Værten sig at sige med faderlig Bekymring i Stemmen. — Hr. Advokat, De kan dog virkelig ikke ligge her ... og viftede ham blidt med Regningerne. Men Advokaten vendte sig om paa Siden med Kinden paa Bederyggen og snøvlende, idet han sparkede et Par Glas paa Gulvet:

— Gaa bare væk — ligger udmærket ... mit Navn er desværre kun Jensen.

Og atter indtraadte Dødens Ro, mens Værten hævede sit Blik mod Pragtsalens Stukloft med Øjne som en anskudt Hjort.

I den tilstødende Kaffesalon fandt jeg „Direktøren“ sidende paa en Sofa ved Siden af en Dame. Det var en mig bekendt Baronesse. Ganske vist ikke fra Hofballerne, men dog en veritabel Standsfælle. Baronon, der arbejdede i Kunstgødningsfaget, sad i et Hjørne af Salonen ved et Spillebord med en mægtig Kammerherrenøgle i blaa Silkesløjfe paa Bagen. Han underviste Balletdanseren, der paa dette Tidspunkt endnu var Indehaver af Vliesen, i Ecarté.

Ingen af de tilstedeværende bemærkede min Ankomst.

Direktøren holdt Baronessens lille aristokratiske Haand i sin store røde Næve. Han saa fuldkommen overjordisk salig ud med en barnlig Tilbedelse i de smaa lyse Griseøjne. Tænke sig, for kun faa Maaneder siden sad han bag mørke Mure, og nu sad han her i elektrisk Lys og drak Likør og klemte en Baronesse. Var det ikke mer end Paradiset?

— Tror Di, Di kunde bli gla i mei? — hørte jeg ham hviske.

Hendes Naade saa bly til Siden.

Da løsnete Direktøren sit Klenodie, Diamantduen med Smaragdbladet, fra sit Skjortebryst og lod den falde i Damens Skød. Hun snappede den hastigt, greb sit Likörglas og nikkede til ham med Tindren i Blikket: — Skaal! De klinkede og drak ud med Øjnene dybt i hinanden.

— Det var Fandens ... jeg tror ikke, jeg har vundet et eneste Parti, udbød i det samme Balletdanseren med Følsetstemme.

— Nej, dette var mit Nummer femten, svarede Baronon forretningsmæssigt. Jeg véd ikke, om De ønsker at fortsætte? Og han kastede et Blik over Skuldrene til sin Gemalinde, der kunde betyde saa meget som: Er Du færdig?

Hun svarede med en Nakkebevægelse. Direktørens Hoved

laa mod Sofaryggen. Han var ved at slumre ind. I den nedhængende Haand klemte han en af Baronessens Handsker.

Men hvor var min Ven, Kaptejnen, Bue hin digre, der dritte im Bunde? Forgæves søgte jeg ham i de næste Rum, og paa min Forespørgsel svarede en sørgmodig Opvarteryingling, der pillede Cigaretstumper op af Gulvtæppet, at Hr. Kaptejnen for et Øjeblik siden havde begivet sig til Ro. Overkellneren havde egenhændig ledsaget ham op.

— Hoho, min brave, tænkte jeg, fældet paa Valen. Jeg vil dog se dig paa lit de parade, før jeg gaar hjem. Og jeg begav mig ind i Hotellet og fik hans Nummer hos Portieren. Men paa Trappen op til Beletagen fo'r en Dame mig silkeraslende forbi. Det var Baronessen. Hun løb saa hurtig, hun kunde og holdt Kjolen løftet foran med begge Hænder. Inden jeg havde naaet Afsatsen, var hun allerede langt henne ad Korridoren. Saa hørte jeg en Dør blive revet op, lukket og laaset af.

I det samme travede tunge Skridt der nede. Jeg bøjede mig ud. Det var Direktøren. Han hev sig op ad Gelænderet, to Trin ad Gangen med et glubende Udtryk i Fjæset. Jeg skyndte mig at træde til Side, og han røg forbi mig som den blinde Drift.

En Dør stod paa Klem lige for Opgangen. Der brasede han ind. Der lød et Bums, som han tumlede mod noget.

Saa skinnede en Lysstribe pludselig ud, og jeg hørte Kaptejnens straalende Bas først i Søvn, saa kraftigere og vaa-gen:

— Halløj, Du kvæler mig jo ... hva i svingende Fa'n vil Du her? Mit Navn er desværre kun Jensen!

INDHOLD AF FØRSTE BIND

	Side
GAMMEL GÆLD	
Gammel Gæld.....	1
Børn	27
EVROPA I KØBENHAVN	
Evropa i København.....	61
Københavnsk Demimonde.....	69
Ved et københavnsk Badested.....	74
Københavnske Væddeløb	81
Københavnsk Politi	87
Beaumonden i København.....	91
Idioten fra Dampskibet	96
Tivoli	101
Hjort og Michelsen	109
LIVET ER —!	
Livet er —!.....	151
Tvillinger	162
Lægen.....	167
Aprikoserne	173
Herrens Veje	184
Grete.....	187
Paradis	197
Desværre kun Jensen	211

GUSTAV ESMANN
SAMLEDE SKRIFTER

NOVELLER, SKITSER, SKUESPIL

3 BIND à 3 KR. → 30 HEFTER à 30 ØRE

Ingen moderne dansk Forfatter har i den Grad være Hovedstads-Skildrer som Gustav Esmann. Om København samler sig al hans litterære Frembringelse. Og aflagde han engang imellem et flygtigt Besøg i *Provinsen*, var det som den maliciøse Københavner, der finder alle de smaa Ravnekrogs-Pudsigheder frem. Andre Hovedstadsforfattere har søgt ud til *Provinsen* som til den fredlyste Idyl, der vakte sentimentale Stemninger hos dem. Den Trang havde Esmann ikke.

København var ham i og for sig nok. Han elskede, tilbad og dyrkede den By, der for ham var det eneste Sted i Verden, hvor det var værd at leve og dø. Selv naar han spottede allerlystigt over Byen og dens til Tider lidt kejtede Forsøg paa at agere Storstad, var det uden at mene noget hjertelig ondt dermed. I Virkeligheden nød han med fanatisk Bypatriotisme den Udvikling, København i de sidste Aartier gennemløb fra en stivnet Residensstad til en begyndende Storstad. Han elskede Travlheden og Tummelen, de hidsige Spekulationer, den vilde Jagt efter Lykken og Rigdommen. Han spillede som en Fisk i Vandet i Aften- og Natlivets elektriske Clair-obscure. Han beundrede, med et ironisk Smil, de smaa letlevende Københavnerinders Ynde og Skikkelighed. Han fandt dem søde og pudsige, naar de forsøgte at hævde sig som Demimonde i Verdensby-Stil, og han rørtes over dem, naar de gik til Bunds i Kampen for Tilværelsen og forfulgtes af brutale Politi-Love.

Stadig blandes i hans Bøger Ondskabsfuldhed og Følsomhed. Det er denne Blanding, denne Usikkerhed, der skaber den ejendommelige Poesi i hans altid ulasteligt elegante Prosa, en Prosa skrevet med en fin, nervøs Spiller-Haand,

med en Skrift, der dirrede af baade Træthed og Kamplyst, af Jagen efter Sensation og Længsel efter Hvile.

Han blev for den almindelige Bevidsthed Københavneren fremfor alle andre Københavnerne. Og det lykkedes ham at blive det for alle Klasser af Befolkningen. Hans Smag, hans Kultur, hans medfødte Elegance bevarede ham Forbindelse med de øvre Lag, og for dem skrev han sine udmærkede kgl. Teater-Lystspil. Men hans Evne til ogsaa at forstaa Stemninger og Rørelser i den brede Befolkning gjorde ham tillige til en beundret Folkeskribent. Man tilgav ham hans Overklasse-Forfinethed, ja fandt en Tiltrækning i den, fordi han, saa ligegyldig for gængs Opfattelse, gjorde ogsaa Samfundets Stedbørn, de foragtede og de forfulgte, til sine Helte og Heltinder, snart i komisk og snart i rørende Belysning.

Hvor afholdt og beundret han var bleven, føltes i en ganske forbavsende Grad, da han pludselig bortreves. Og hvor ægte og værdifuld hans Litteratur er, det har den stigende Interesse for hans Skuespil vist. Netop i disse sidste Par Aar har Esmanns københavnske Lystspil og Folkekomedier haft glimrende Succes'er baade herhjemme og i vore Nabolande. Ingen dansk Komadieskribent i de senere Tider har haft et saa sikkert Tag i Publikum. Og den stilistiske Finhed, den formelle Omhu, hvormed han udarbejdede sine Stykker, sikrer dem den samme Værdi i Litteraturen som paa Scenen.

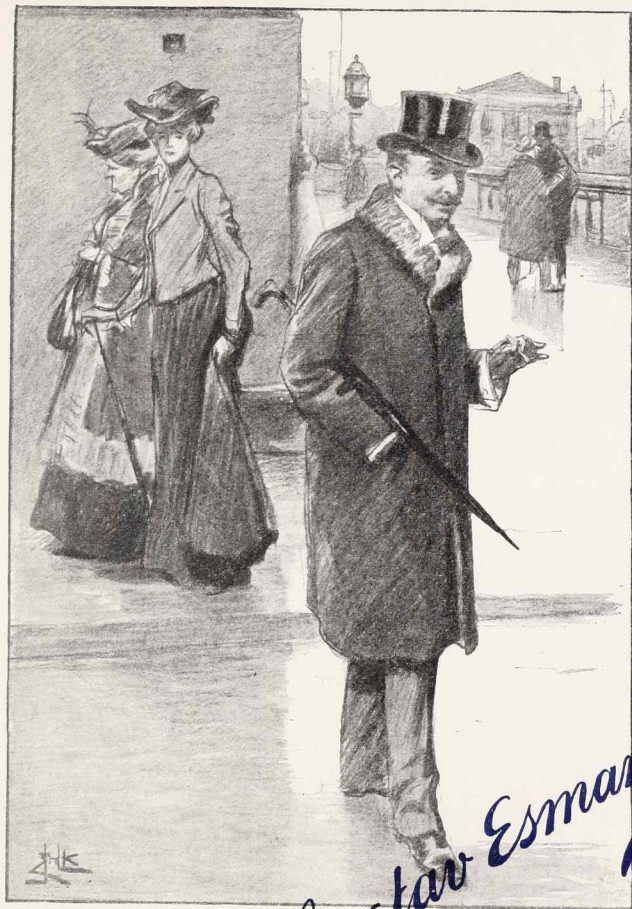
Men i mindst lige saa høj Grad vil Esmanns københavnske Noveller og Skitser hævde deres Plads. Hver enkelt af dem er et lille Kunstværk. De har, de bedste af dem, Rang med de mest beundrede af Maupassants Fortællinger.

Undertegnede to Forlag, der tilsammen ejer alt, hvad Esmann har skrevet, udgiver nu i Forening en samlet billig Udgave af Esmanns Værker. Udgaven vil omfatte 3 Bind, hvert paa en Snes store Ark. Og Prisen bliver kun 3 Kr. pr. Bind, 30 Hefter à 30 Øre. Det garanteres, at Prisen ikke overskrides. Esmanns Værker der hidtil kostede ca. 37 Kr., vil saaledes nu kunne faas for $\frac{1}{4}$ af den oprindelige Pris.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHSKE
FORLAG

SAMLEDE VÆRKER

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

HEFTE
PRIS 30 ØRE

GUSTAV ESMANN

SAMLEDE SKRIFTER

NOVELLER, SKITSER, SKUESPIL

3 BIND à 3 KR. ✱ 30 HEFTER à 30 ØRE

Ingen moderne dansk Forfatter har i den Grad været Hovedstads-Skildrer som Gustav Esmann. Om Kjøbenhavn samler sig al hans litterære Frembringelse. Og aflagde han engang imellem et flygtigt Besøg i *Provinsen*, var det som den maliciøse Kjøbenhavner, der finder alle de smaa Ravnekrogs-Pudsigheder frem. Andre Hovedstadsforfattere har søgt ud til Provinsen som til den fredlyste Idyl, der vakte sentimentale Stemninger hos dem. Den Trang havde Esmann ikke.

Kjøbenhavn var ham i og for sig nok. Han elskede, tilbad og dyrkede den By, der for ham var det eneste Sted i Verden, hvor det var værd at leve og dø. Selv naar han spottede allerlystigt over Byen og dens til Tider lidt kejtede Forsøg paa at agere Storstad, var det uden at mene noget hjertelig ondt dermed. I Virkeligheden nød han med fanatisk Bypatriotisme den Udvikling, Kjøbenhavn i de sidste Aartier gennemløb fra en stivnet Residensstad til en begyndende Storstad. Han elskede Travlheden og Tummelen, de hidsige Spekulationer, den vilde Jagt efter Lykken og Rigdommen. Han spillede som en Fisk i Vandet i Aften- og Natlivets elektriske Clair-obscur. Han beundrede, med et ironisk Smil, de smaa letlevende Kjøbenhavnerinders Ynde og Skikkelighed. Han fandt dem søde og pudsige, naar de forsøgte at hævde sig som Demimonde i Verdensby-Stil, og han rørtes over dem, naar de gik til Bunds i Kampen for Tilværelsen og forfulgtes af brutale Politi-Love.

Stadig blandes i hans Bøger Ondskabsfuldhed og Følsomhed. Det er denne Blanding, denne Usikkerhed, der skaber den ejendommelige Poesi i hans altid ulasteligt elegante Prosa, en Prosa skrevet med en fin, nervøs Spiller-Haand,

med en Skrift, der dirrede af baade Træthed og Kamplyst, af Jagen efter Sensation og Længsel efter Hvile.

Han blev for den almindelige Bevidsthed Københavneren fremfor alle andre Københavnerne. Og det lykkedes ham at blive det for alle Klasser af Befolkningen. Hans Smag, hans Kultur, hans medfødte Elegance bevarede ham Forbindelse med de øvre Lag, og for dem skrev han sine udmærkede kgl. Teater-Lystspil. Men hans Evne til ogsaa at forstaa Stemninger og Rørelser i den brede Befolkning gjorde ham tillige til en beundret Folkeskribent. Man tilgav ham hans Overklasse-Forfinethed, ja fandt en Tiltrækning i den, fordi han, saa ligegyldig for gængs Opfattelse, gjorde ogsaa Samfundets Stedbørn, de foragtede og de forfulgte, til sine Helte og Heltinder, snart i komisk og snart i rørende Belysning.

Hvor afholdt og beundret han var bleven, føltes i en ganske forbavsende Grad, da han pludselig bortreves. Og hvor ægte og værdifuld hans Litteratur er, det har den stigende Interesse for hans Skuespil vist. Netop i disse sidste Par Aar har Esmanns københavnske Lystspil og Folkekomedier haft glimrende Succes'er baade herhjemme og i vore Nabolande. Ingen dansk Komedieskribent i de senere Tider har haft et saa sikkert Tag i Publikum. Og den stilistiske Finhed, den formelle Omhu, hvormed han udarbejdede sine Stykker, sikrer dem den samme Værdi i Litteraturen som paa Scenen.

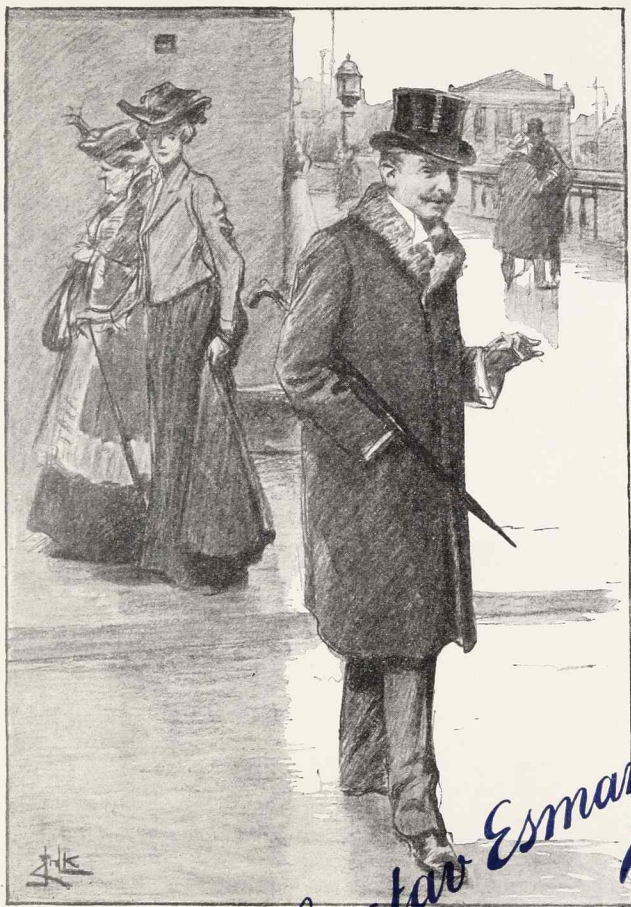
Men i mindst lige saa høj Grad vil Esmanns københavnske Noveller og Skitser hævde deres Plads. Hver enkelt af dem er et lille Kunstværk. De har, de bedste af dem, Rang med de mest beundrede af Maupassants Fortællinger.

Undertegnede to Forlag, der tilsammen ejer alt, hvad Esmann har skrevet, udgiver nu i Forening en samlet billig Udgave af Esmanns Værker. Udgaven vil omfatte 3 Bind, hvert paa en Snes store Ark. Og Prisen bliver kun 3 Kr. pr. Bind, 30 Hefter à 30 Øre. Det garanteres, at Prisen ikke overskrides. Esmanns Værker, der hidtil kostede ca. 37 Kr., vil saaledes nu kunne faas for $\frac{1}{4}$ af den oprindelige Pris.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

SAMLEDE VÆRKER

Gustav Esmann

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

GUSTAV ESMANN

SAMLEDE SKRIFTER

NOVELLER, SKITSER, SKUESPIL

3 BIND à 3 KR. ✱ 30 HEFTER à 30 ØRE

Ingen moderne dansk Forfatter har i den Grad været Hovedstads-Skildrer som Gustav Esmann. Om København samler sig al hans litterære Frembringelse. Og aflagde han engang imellem et flygtigt Besøg i *Provinsen*, var det som den maliciøse Københavner, der finder alle de smaa Ravnekrogs-Pudsigheder frem. Andre Hovedstadsforfattere har søgt ud til Provinsen som til den fredlyste Idyl, der vakte sentimentale Stemninger hos dem. Den Trang havde Esmann ikke.

København var ham i og for sig nok. Han elskede, tilbad og dyrkede den By, der for ham var det eneste Sted i Verden, hvor det var værd at leve og dø. Selv naar han spottede allerlystigst over Byen og dens til Tider lidt kejtede Forsøg paa at agere Storstad, var det uden at mene noget hjertelig ondt dermed. I Virkeligheden nød han med fanatisk Bypatriotisme den Udvikling, København i de sidste Aartier gennemløb fra en stivnet Residensstad til en begyndende Storstad. Han elskede Travlheden og Tummelen, de hidsige Spekulationer, den vilde Jagt efter Lykken og Rigdommen. Han spillede som en Fisk i Vandet i Aften- og Natlivets elektriske Clair-obscur. Han beundrede, med et ironisk Smil, de smaa letlevende Københavnerinders Ynde og Skikkelighed. Han fandt dem søde og pudsige, naar de forsøgte at hævde sig som Demimonde i Verdensby-Stil, og han rørttes over dem, naar de gik til Bunds i Kampen for Tilværelsen og forfulgtes af brutale Politi-Love.

Stadig blandes i hans Bøger Ondskabsfuldhed og Følsomhed. Det er denne Blanding, denne Usikkerhed, der skaber den ejendommelige Poesi i hans altid ulasteligt elegante Prosa, en Prosa skrevet med en fin, nervøs Spiller-Haand,

med en Skrift, der dirrede af baade Træthed og Kamplyst, af Jagen efter Sensation og Længsel efter Hvile.

Han blev for den almindelige Bevidsthed Københavneren fremfor alle andre Københavnerne. Og det lykkedes ham at blive det for alle Klasser af Befolkningen. Hans Smag, hans Kultur, hans medfødte Elegance bevarede ham Forbindelse med de øvre Lag, og for dem skrev han sine udmærkede kgl. Teater-Lystspil. Men hans Evne til ogsaa at forstaa Stemninger og Rørelser i den brede Befolkning gjorde ham tillige til en beundret Folkeskribent. Man tilgav ham hans Overklasse-Forfinethed, ja fandt en Tiltrækning i den, fordi han, saa ligegyldig for gængs Opfattelse, gjorde ogsaa Samfundets Stedbørn, de foragtede og de forfulgte, til sine Helte og Heltinder, snart i komisk og snart i rørende Belysning.

Hvor afholdt og beundret han var bleven, føltes i en ganske forbavsende Grad, da han pludselig bortreves. Og hvor ægte og værdifuld hans Litteratur er, det har den stigende Interesse for hans Skuespil vist. Netop i disse sidste Par Aar har Esmanns københavnske Lystspil og Folkekomedier haft glimrende Succes'er baade herhjemme og i vore Nabolande. Ingen dansk Komedieskribent i de senere Tider har haft et saa sikkert Tag i Publikum. Og den stilistiske Finhed, den formelle Omhu, hvormed han udarbejdede sine Stykker, sikrer dem den samme Værdi i Litteraturen som paa Scenen.

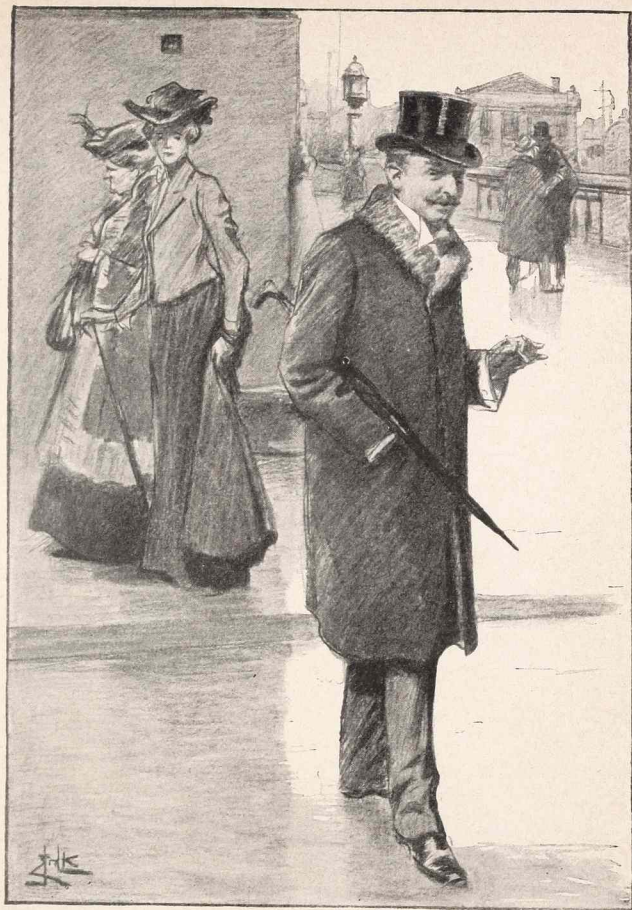
Men i mindst lige saa høj Grad vil Esmanns københavnske Noveller og Skitser hævde deres Plads. Hver enkelt af dem er et lille Kunstværk. De har, de bedste af dem, Rang med de mest beundrede af Maupassants Fortællinger.

Undertegnede to Forlag, der tilsammen ejer alt, hvad Esmann har skrevet, udgiver nu i Forening en samlet billig Udgave af Esmanns Værker. Udgaven vil omfatte 3 Bind, hvert paa en Snes store Ark. Og Prisen bliver kun 3 Kr. pr. Bind, 30 Hefter à 30 Øre. Det garanteres, at Prisen ikke overskrides. Esmanns Værker, der hidtil kostede ca. 37 Kr., vil saaledes nu kunne faas for $\frac{1}{4}$ af den oprindelige Pris.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

SAMLEDE VÆRKER

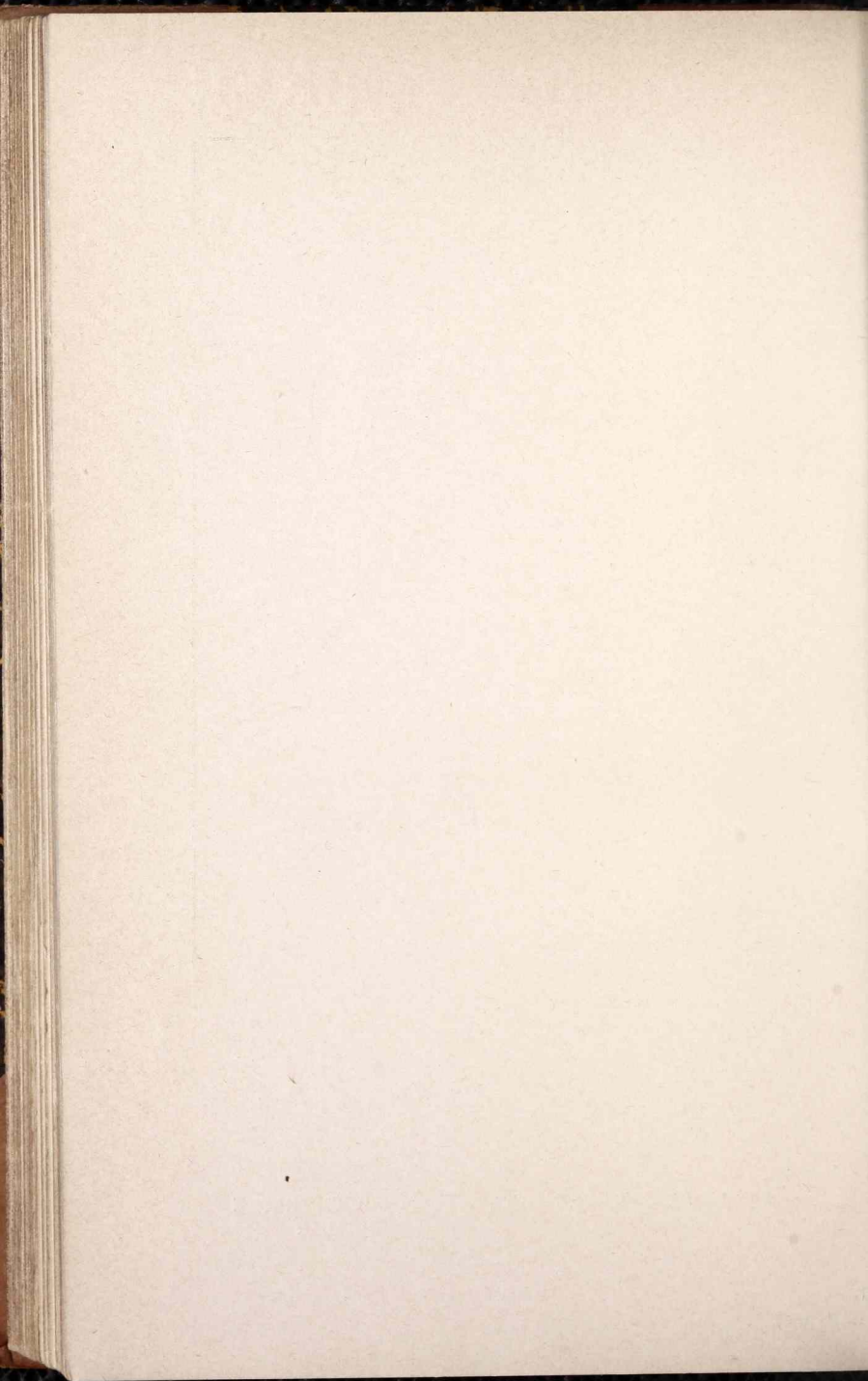

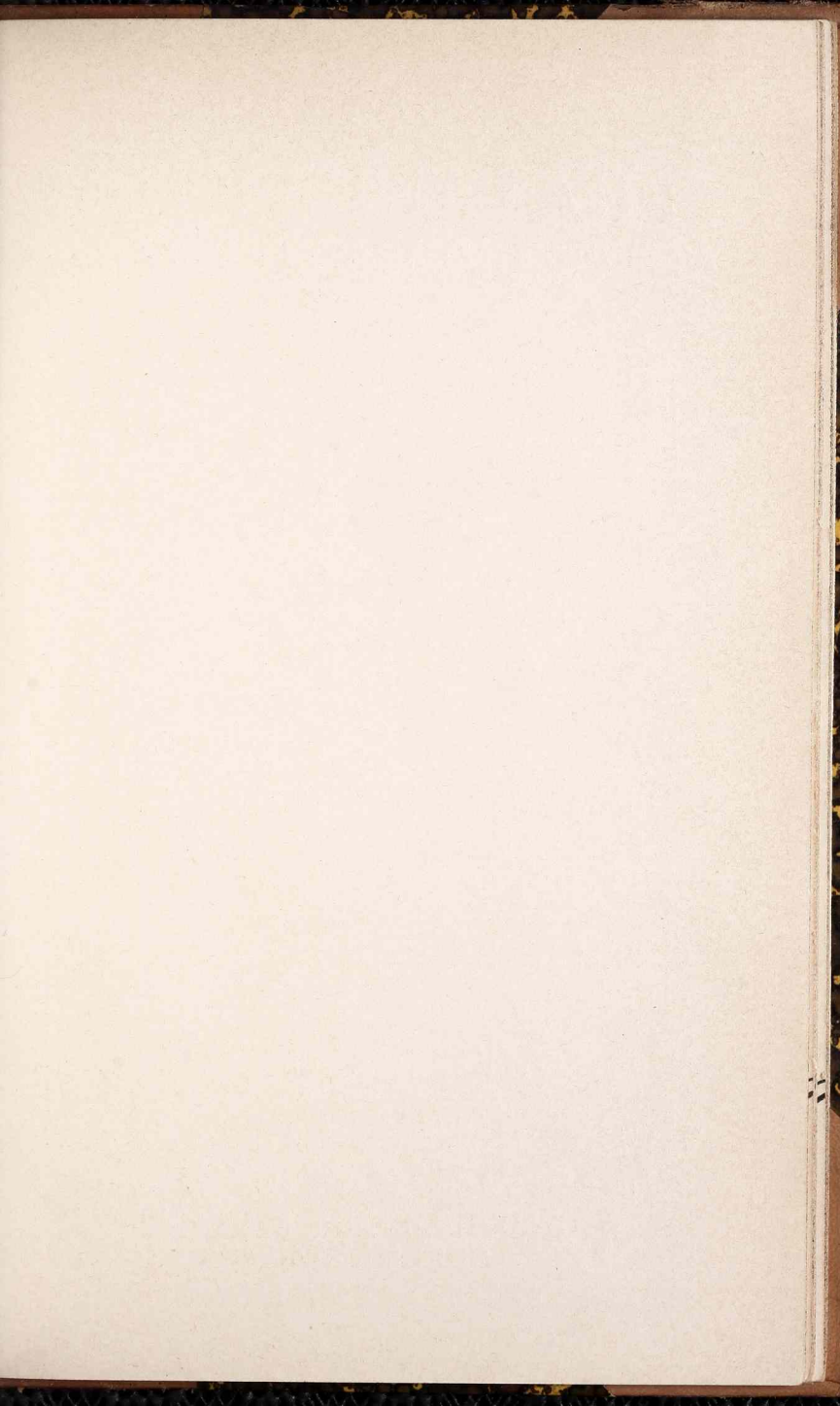
Af *Gustav Eschmann*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

HEFTE
PRIS 30 ØRE

GUSTAV WIED

FRA LAND OG BY

UDVALGTE FORTÆLLINGER I FOLKEUDGAVE

I denne 2 Binds Udgave, hvorpaa herved indbydes til Subskription, samles de berømte Bind *Silhuetter*, *Barnlige Sjæle*, *Menneskenes Børn I-II*, *Lystige Historier* med Udeladelse af enkelte Smaating samt nogle af Fortællingerne fra *H. C. Andersen* og (ved velvillig Imødekommenhed fra det Schubothske Forlag) fra *To Kroner og Halvtreds* foruden enkelte hidtil i Bogform ikke udgivne Fortællinger. Det bliver saaledes det ypperste af, hvad Wied har skrevet i Novelle-Form, der her samles i en meget billig Folkeudgave.

Det var med *Silhuetter* og de følgende Samlinger — snart burleske, snart humoristiske, snart fantasifuldt rørende Historier — at Wied brød igennem og erhvervede sig Navn som en af sin Tids populæreste Skribenter.

Wied er noget ganske for sig selv. Ingen før eller ingen siden har ejet hans barokke Lune, hans eventyrlige Ovenuds-Komik, hans Evne til at sige de forvovneste Ting paa en Maade, saa ingen tager alvorlig Forargelse, hans hjertelige Evne til at finde *Mennesket* selv i de mest stakkels og forhutede Eksistenser.

De bedste af Wieds Smaafortællinger har forlængst opnaaet Ry som klassiske; Oplæsere og Fortællere har forlængst gjort dem berømte Landet over.

Nu da de fleste af de Samlinger, hvori disse Fortællinger har været trykte, er enten udsolgte eller saa godt som udsolgte, har Forlaget ønsket at foranstalte af dem en *samlet Udvalgs-Udgave*, der kunde blive staaende i vor Litteratur som en *virkelig Folkebog*.

Udgaven vil bl. a. bringe følgende Fortællinger:

Prinsessen af Frørup — Den gamle Kammerherre — Ole Stød — I Familiehuset — Jensen — Fugleskydning — Hans Olsen — Endetønden — En Middag — Faareper I — Faareper II — Faareper III — Faareper IV — Nu gaar hun godt igen — Introduktion — Mester Bomler — De unge og de gamle — En farende Svend — Fra Kirkegaarden — En Forestilling — Lars Madsen — Mørkning — En Runde — Syg — Madam Bertelsen — I Middagsstunden — En Brevveksling — Paa Marken — En cand. jur. — Hos Jessens — Marked — Ungdom og Uskyld — Afslutning — Menneskenes Børn I — Familieliv — I Hulvejen — Et Besøg — En „Bohème“ — Digteren — Christiane — En Kanetur — Avis-konen — I Kupéen — „En Ditlevsen“ — Omvendelse — Af et Brev — Sælhunden — Børn — I Drift — En Situation — Ruskvejr — Et Eksperiment — Helligaften — Det svage Køn — Menneskenes Børn II — Spader Es — Livsglæde — Glade Jul, dejlige Jul — Slipset — Erotik — En Historie om en Pels og en Krone — Selma Tornhøj — Hønseriana — Hva' Satan skal vi med Støren? — En Nytaarsvisit — Regnvejr — Da Baby skulde paa Hotel — Kyddet — At krepere Kammerherren — Den yderste Termin — To Kroner og Halvtreds — Mandfolk — Døren — Et lille Mellemværende — Brødrene Grøn — Skomager Munter — Den hellige Aand.

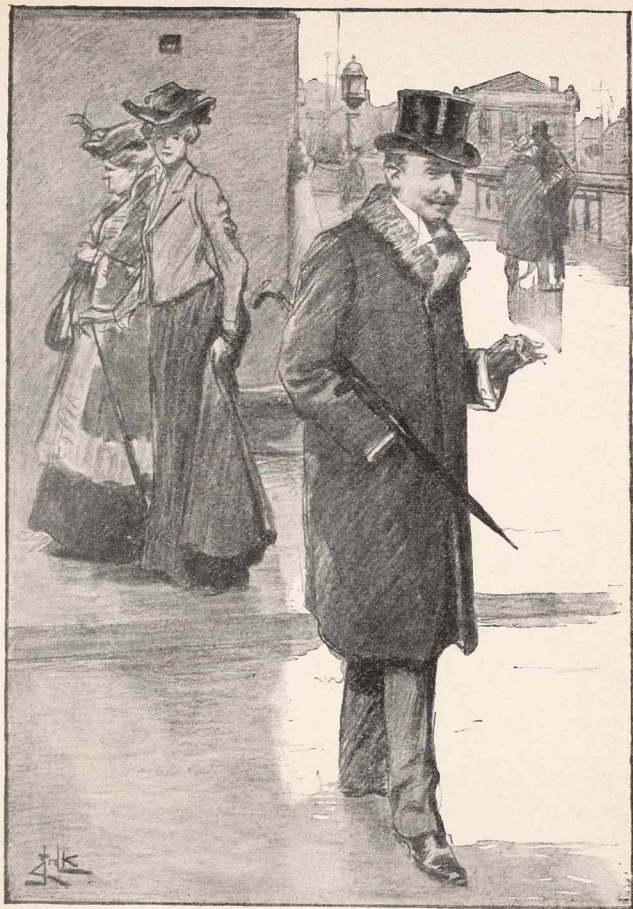
Disse Titler alene vil vække festlige Erindringer hos Læseren. Hvilken Sum af Jagttagelse, Forstaaelse, Lystighed, Satire, Respektløshed rummes ikke i disse?

De tilbydes nu i en Udgave, som enhver kan overkomme at anskaffe, i et forholdsvis ringe Antal Hefter à 25 Øre. Forlaget garanterer, at Prisen for de to store Bind ikke bliver over 5—6 Kroner.

1ste Hefte faas til Gennemsyn i enhver Boghandel.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

SAMLEDE VÆRKER

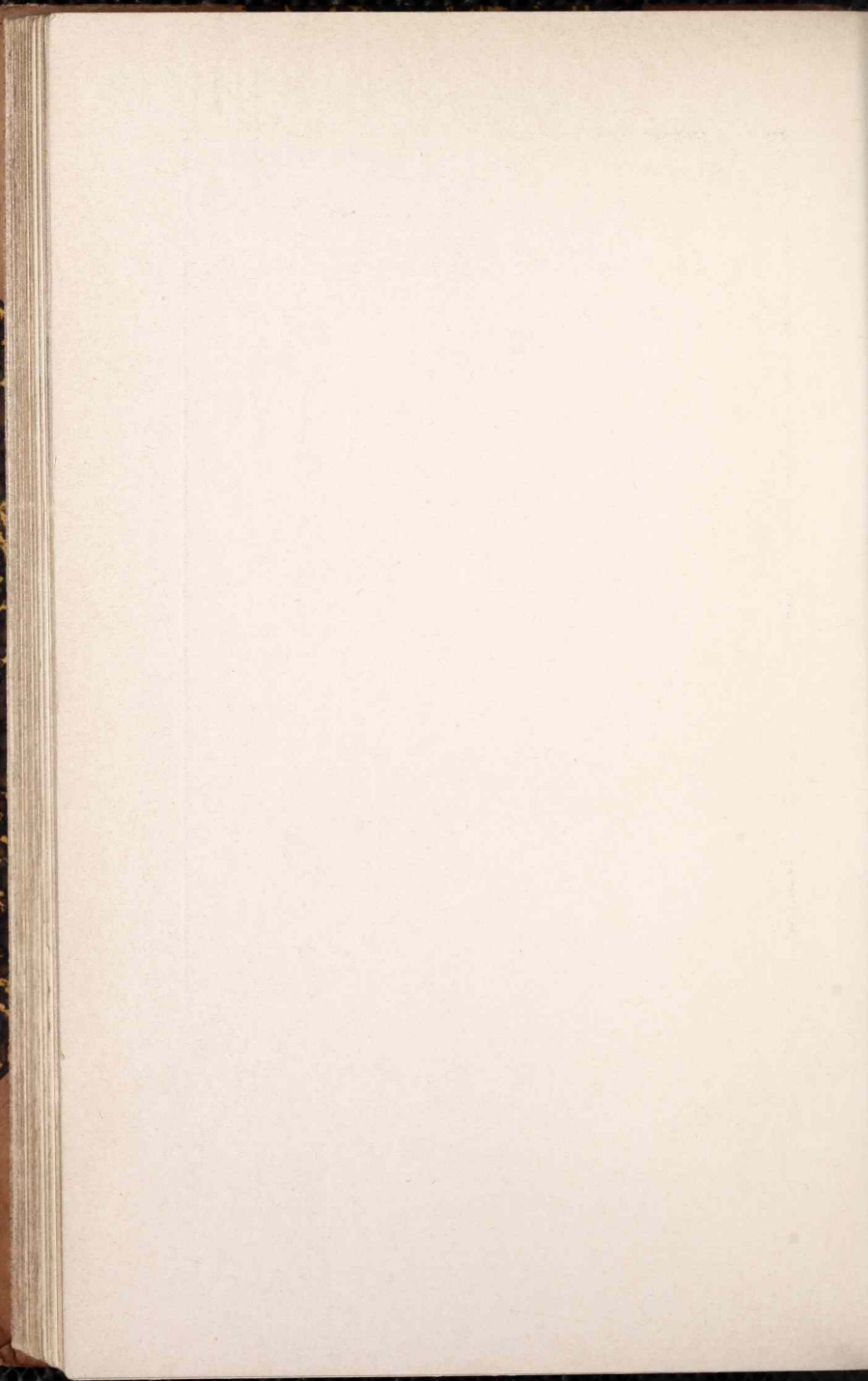

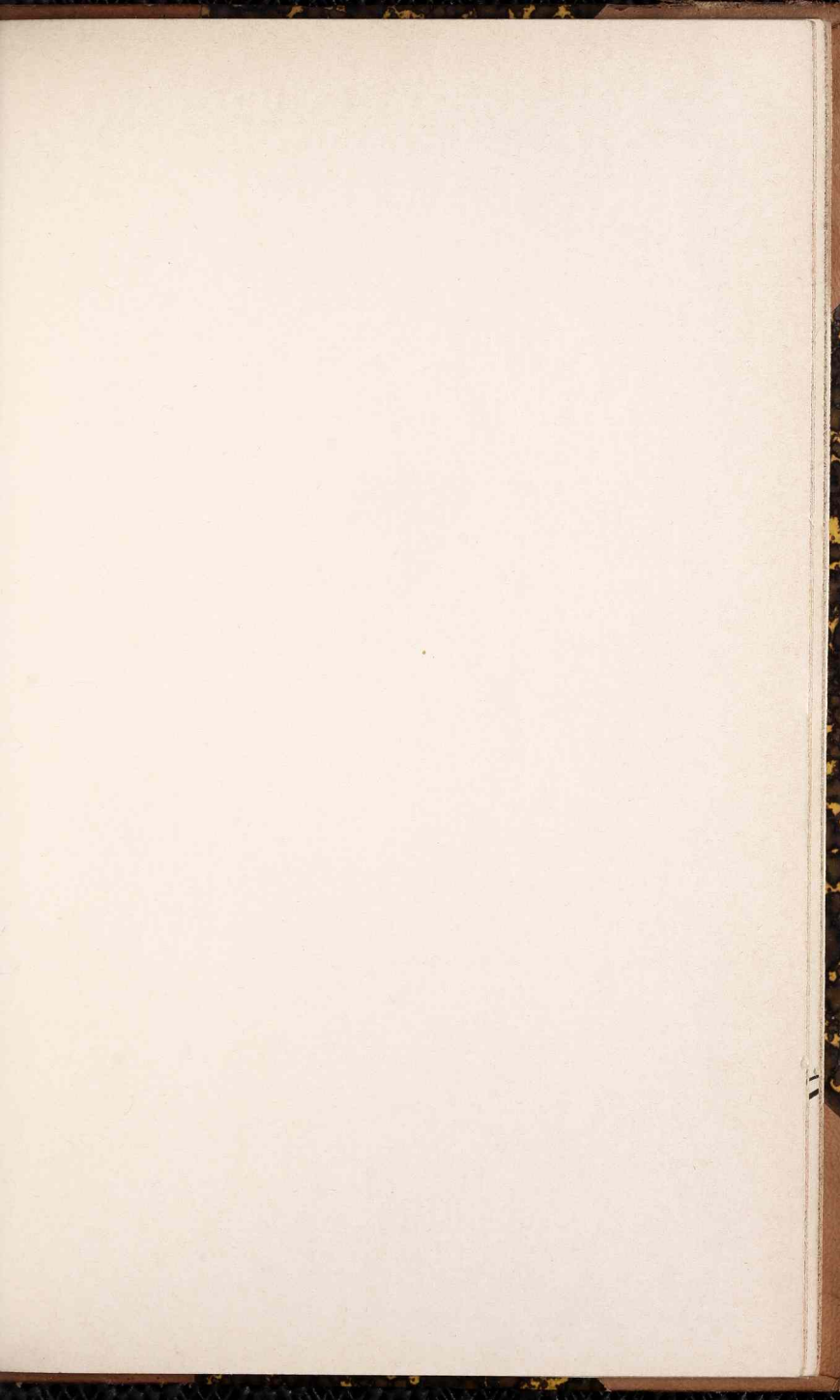
Af *Gustav Esmann*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

. HEFTE
RIS 30 ØRE

GUSTAV WIED

FRA LAND OG BY

UDVALGTE FORTÆLLINGER I FOLKEUDGAVE

I denne 2 Binds Udgave, hvorpaa herved indbydes til Subskription, samles de berømte Bind *Silhuetter*, *Barnlige Sjæle*, *Menneskenes Børn I-II*, *Lystige Historier* med Udeladelse af enkelte Smaating samt nogle af Fortællingerne fra *H. C. Andersen* og (ved velvillig Imødekommenhed fra det Schubothseske Forlag) fra *To Kroner og Halvtreds* foruden enkelte hidtil i Bogform ikke udgivne Fortællinger. Det bliver saaledes det ypperste af, hvad Wied har skrevet i Novelle-Form, der her samles i en meget billig Folkeudgave.

Det var med *Silhuetter* og de følgende Samlinger — snart burleske, snart humoristiske, snart fantasifuldt rørende Historier — at Wied brød igennem og erhvervede sig Navn som en af sin Tids populæreste Skribenter.

Wied er noget ganske for sig selv. Ingen før eller ingen siden har ejet hans barokke Lune, hans eventyrlige Ovenuds-Komik, hans Evne til at sige de forvoxneste Ting paa en Maade, saa ingen tager alvorlig Forargelse, hans hjærtelige Evne til at finde *Mennesket* selv i de mest stakkels og forhutede Eksistenser.

De bedste af Wieds Smaafortællinger har forlængst opnaaet Ry som klassiske; Oplæsere og Fortællere har forlængst gjort dem berømte Landet over.

Nu da de fleste af de Samlinger, hvori disse Fortællinger har været trykte, er enten udsolgte eller saa godt som udsolgte, har Forlaget ønsket at foranstalte af dem en *samlet Udvalgs-Udgave*, der kunde blive staaende i vor Litteratur som en *virkelig Folkebog*.

Udgaven vil bl. a. bringe følgende Fortællinger:

Prinsessen af Frørup — Den gamle Kammerherre — Ole Stød — I Familiehuset — Jensen — Fugleskydning — Hans Olsen — Endetønden — En Middag — Faareper I — Faareper II — Faareper III — Faareper IV — Nu gaar hun godt igen — Introduktion — Mester Bømler — De unge og de gamle — En farende Svend — Fra Kirkegaarden — En Forestilling — Lars Madsen — Mørkning — En Runde — Syg — Madam Bertelsen — I Middagsstunden — En Brevveksling — Paa Marken — En cand. jur. — Hos Jessens — Marked — Ungdom og Uskyld — Afslutning — Menneskenes Børn I — Familieliv — I Hulvejen — Et Besøg — En „Bohème“ — Digteren — Christiane — En Kanetur — Avis-konen — I Kupéen — „En Ditlevsen“ — Omvendelse — Af et Brev — Sælunden — Børn — I Drift — En Situation — Ruskvejr — Et Eksperiment — Helligaften — Det svage Køn — Menneskenes Børn II — Spader Es — Livsglæde — Glade Jul, dejlige Jul — Slipset — Erotik — En Historie om en Pels og en Krone — Selma Tornhøj — Hønserriana — Hva' Satan skal vi med Stæren? — En Nytaarsvisit — Regnvejr — Da Baby skulde paa Hotel — Kyddet — At krepere Kammerherren — Den yderste Termin — To Kroner og Halvtreds — Mandfolk — Døren — Et lille Mellemværende — Brødrene Grøn — Skomager Munter — Den hellige Aand.

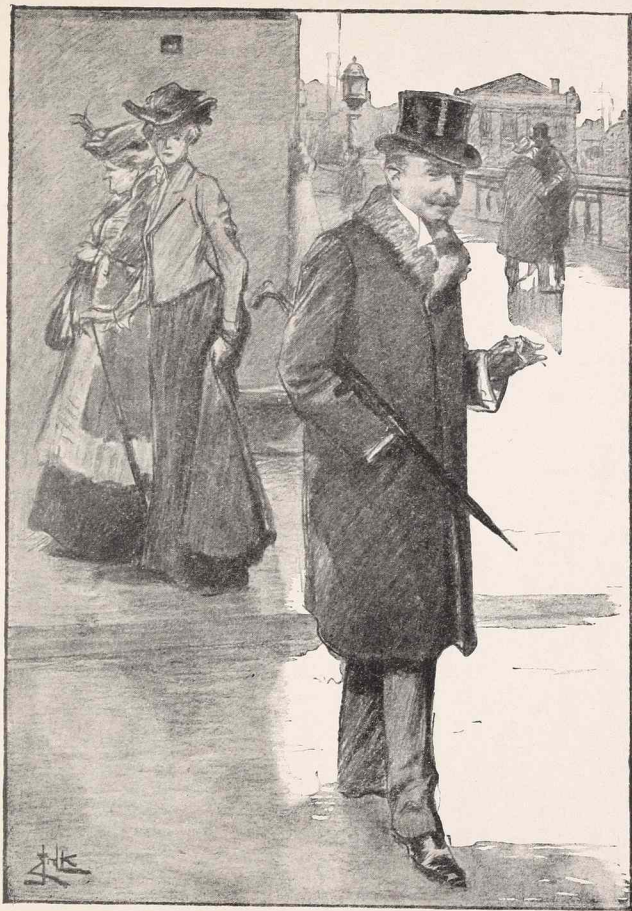
Disse Titler alene vil vække festlige Erindringer hos Læseren. Hvilken Sum af Jagttagelse, Forstaaelse, Lystighed, Satire, Respektløshed rummes ikke i disse?

De tilbydes nu i en Udgave, som enhver kan overkomme at anskaffe, i et forholdsvis ringe Antal Hefter à 25 Øre. Forlaget garanterer, at Prisen for de to store Bind ikke bliver over 5—6 Kroner.

1ste Hefte faas til Gennemsyn i enhver Boghandel.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

SAMLEDE VÆRKER

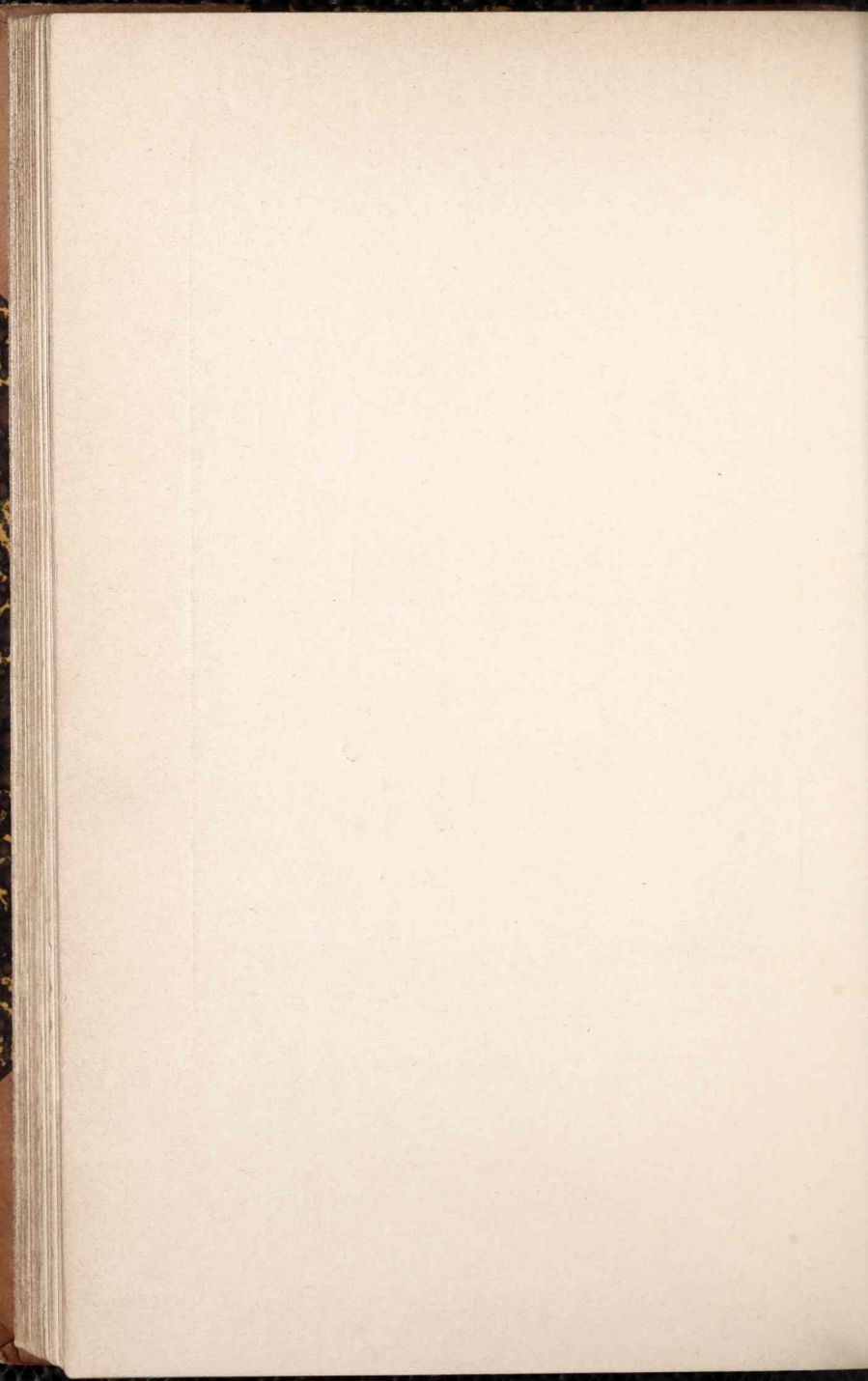

Af *Gustav Eschmann*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

HEFTE
IS 30 ØRE

GUSTAV WIED

FRA LAND OG BY

UDVALGTE FORTÆLLINGER I FOLKEUDGAVE

I denne 2 Binds Udgave, hvorpaa herved indbydes til Subskription, samles de berømte Bind *Silhuetter*, *Barnlige Sjæle*, *Menneskenes Børn I-II*, *Lystige Historier* med Udeladelse af enkelte Smaating samt nogle af Fortællingerne fra *H. C. Andersen* og (ved velvillig Imødekommenhed fra det Schubotheske Forlag) fra *To Kroner og Halvtreds* foruden enkelte hidtil i Bogform ikke udgivne Fortællinger. Det bliver saaledes det ypperste af, hvad Wied har skrevet i Novelle-Form, der her samles i en meget billig Folkeudgave.

Det var med *Silhuetter* og de følgende Samlinger — snart burleske, snart humoristiske, snart fantasifuldt rørende Historier — at Wied brød igennem og erhvervede sig Navn som en af sin Tids populæreste Skribenter.

Wied er noget ganske for sig selv. Ingen før eller ingen siden har ejet hans barokke Lune, hans eventyrlige Ovenuds-Komik, hans Evne til at sige de forovneste Ting paa en Maade, saa ingen tager alvorlig Forargelse, hans hjertelige Evne til at finde *Mennesket* selv i de mest stakkels og forhutlede Existenser.

De bedste af Wieds Smaafortællinger har forlængst opnaaet Ry som klassiske; Oplæsere og Fortællere har forlængst gjort dem berømte Landet over.

Nu da de fleste af de Samlinger, hvori disse Fortællinger har været trykte, er enten udsolgte eller saa godt som udsolgte, har Forlaget ønsket at foranstalte af dem en *samlet Udvalgs-Udgave*, der kunde blive staaende i vor Litteratur som en *virkelig Folkebog*.

Udgaen vil bl. a. bringe følgende Fortællinger:

Prinsessen af Frørup — Den gamle Kammerherre — Ole Stød — I Familiehuset — Jensen — Fugleskydning — Hans Olsen — Endetønden — En Middag — Faareper I — Faareper II — Faareper III — Faareper IV — Nu gaar hun godt igen — Introduktion — Mester Bømler — De unge og de gamle — En farende Svend — Fra Kirkegaarden — En Forestilling — Lars Madsen — Mørkning — En Runde — Syg — Madam Bertelsen — I Middagsstunden — En Brevveksling — Paa Marken — En cand. jur. — Hos Jessens — Marked — Ungdom og Uskyld — Afslutning — Menneskenes Børn I — Familieliv — I Hulvejen — Et Besøg — En „Bohème“ — Digteren — Christiane — En Kanetur — Avis-konen — I Kupéen — „En Ditlevsen“ — Omvendelse — Af et Brev — Sælghunden — Børn — I Drift — En Situation — Ruskvejr — Et Eksperiment — Helligaften — Det svage Køn — Menneskenes Børn II — Spader Es — Livsglæde — Glade Jul, dejlige Jul — Slipset — Erotik — En Historie om en Pels og en Krone — Selma Tornhøj — Hønsariana — Hva' Satan skal vi med Støren? — En Nytaarsvisit — Regnvejr — Da Baby skulde paa Hotel — Kyddet — At krepere Kammerherren — Den yderste Termin — To Kroner og Halvtreds — Mandfolk — Døren — Et lille Mellemværende — Brødrene Grøn — Skomager Munter — Den hellige Aand.

Disse Titler alene vil vække festlige Erindringer hos Læseren. Hvilken Sum af lagtagelse, Forstaaelse, Lystighed, Satire, Respektløshed rummes ikke i disse?

De tilbydes nu i en Udgave, som enhver kan overkomme at anskaffe, i et forholdsvis ringe Antal Hefter à 25 Øre. Forlaget garanterer, at Prisen for de to store Bind ikke bliver over 5—6 Kroner.

1ste Hefte faas til Gennemsyn i enhver Boghandel.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

SAMLEDE VÆRKER

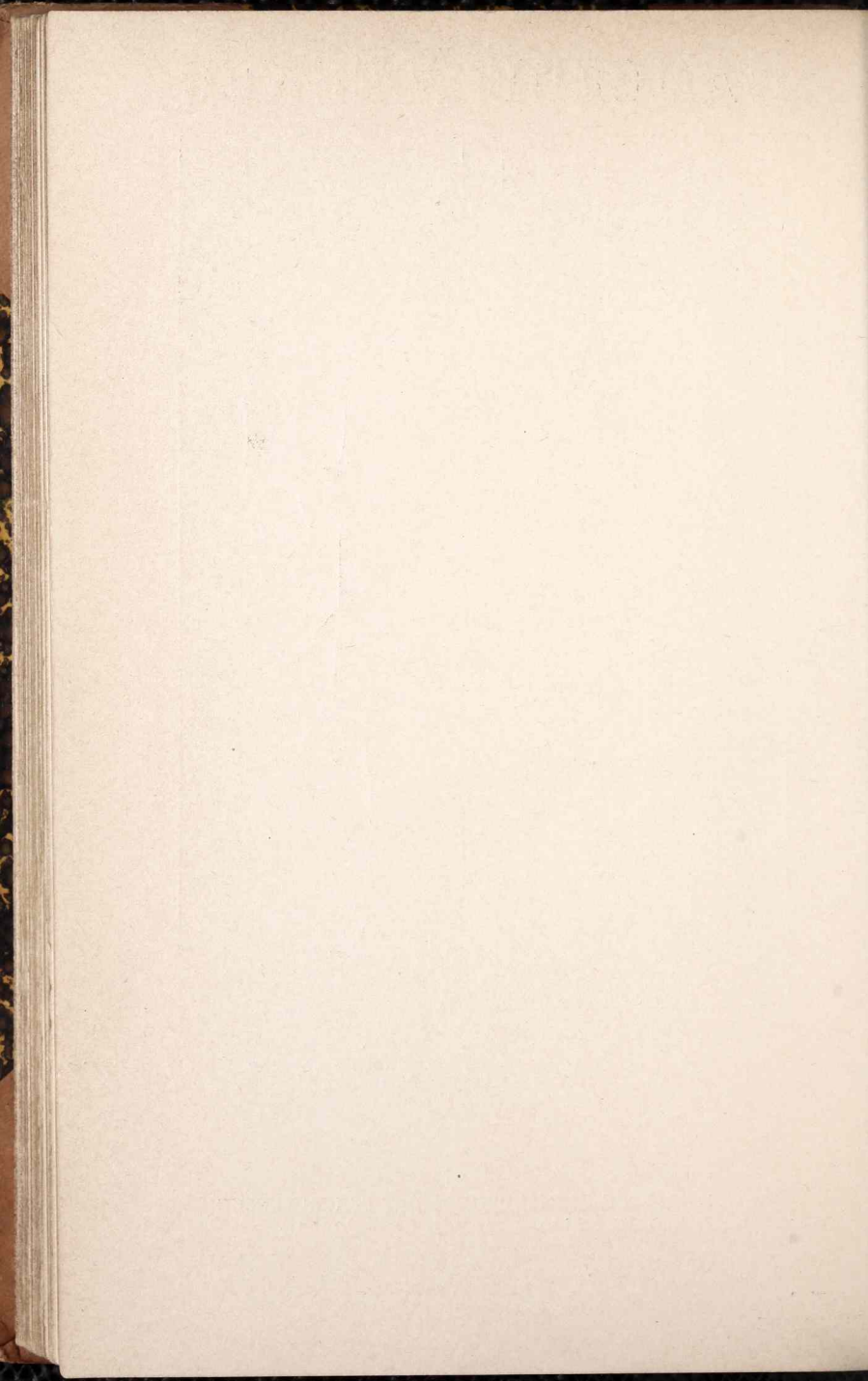

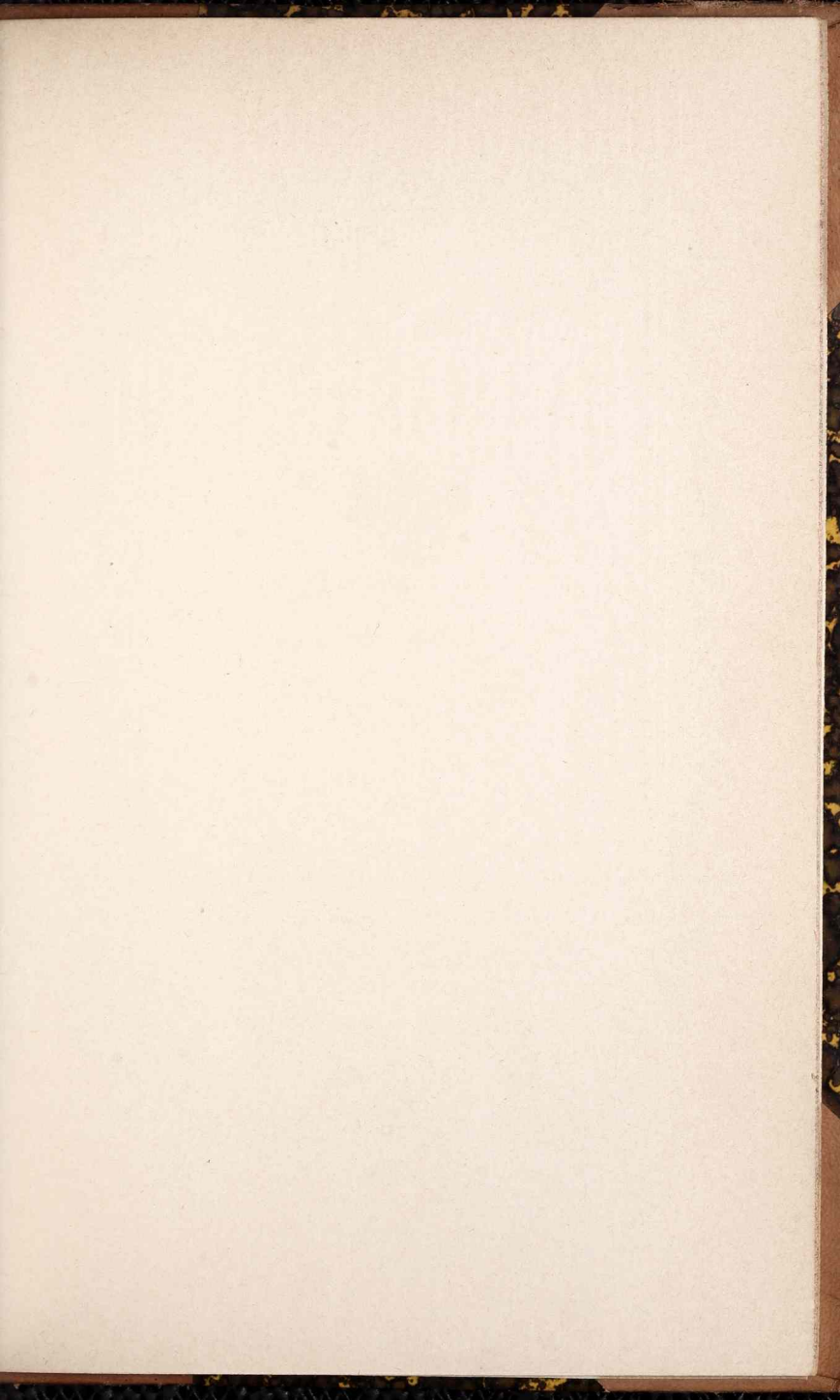
Af *Gustav Esmann*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

7. HEFTE
PRIS 30 ØRE

ENHVER SUBSKRIBENT

paa nærværende Værk har Ret til at erholde nedennævnte store Standard-Værk til de *kun for Subskribenter gældende Priser.*

PRAGTVÆRKET

DANMARKS LAND

et Pragtværk i stort Kvartformat paa 54 Ark med over 400 større og mindre Illustrationer efter moderne Fotografier — og 80 Bilagsbilleder i Kvartformat med Afbildninger efter danske Kunstneres ypperste danske Billeder, trykt paa tykt engelsk Kunsttryk-papir —

erholder enhver Subskribent:

i Omslag à 4 Kr. 50 Øre,

indb. i alm. Shirtingsbind à 6 Kroner,

indb. i comp. Pragtbind med marmoreret Snit og

Forsats à 7 Kr. 50 Øre.

SAMLEDE VÆRKER

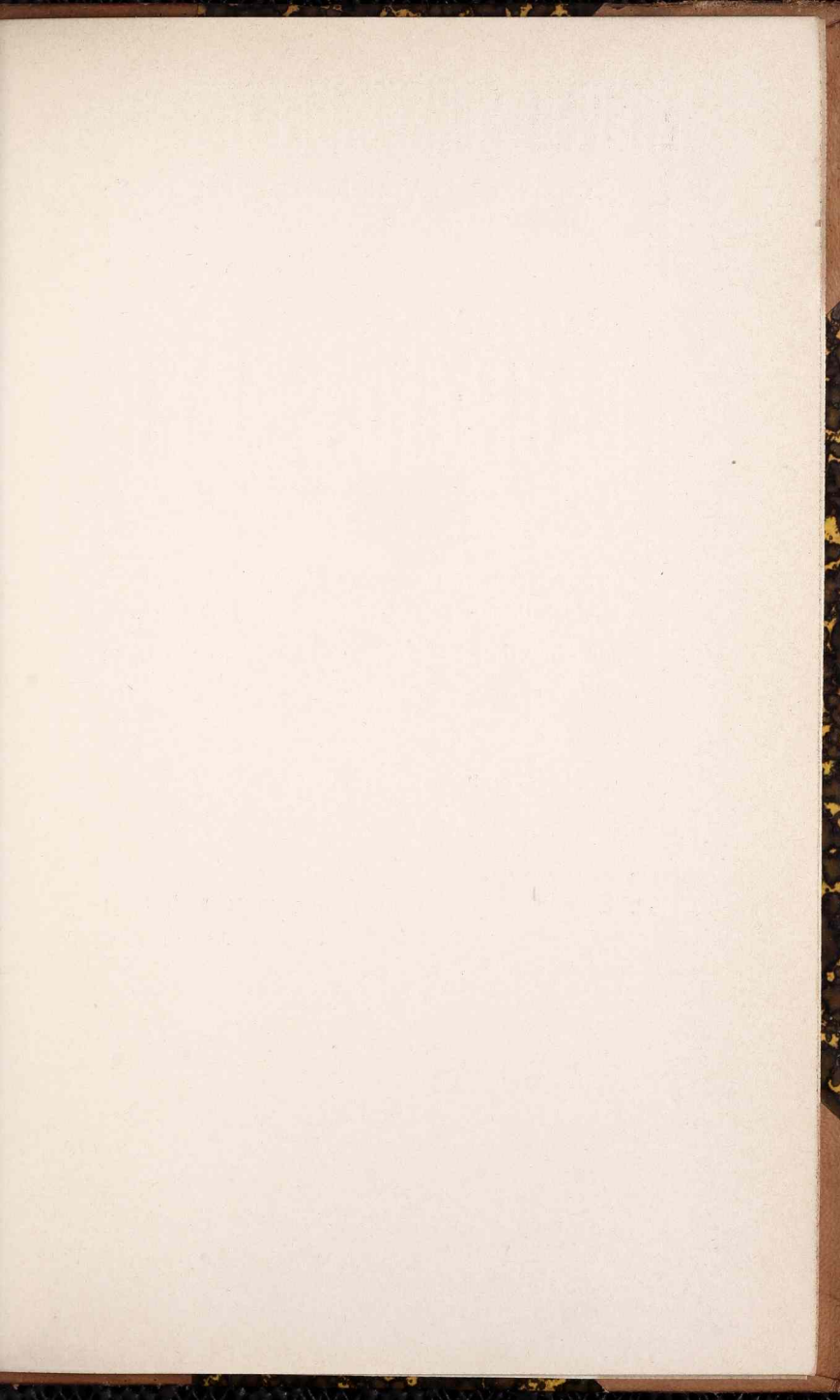

Af *Gustav Eschmann*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

8. HEFTE
PRIS 30 ØRE

ENHVER SUBSKRIBENT

paa nærværende Værk har Ret til at erholde nedennævnte store Standard-Værk til de *kun for Subskribenter gældende Priser*.

PRAGTVÆRKET

DANMARKS LAND

et Pragtværk i stort Kvartformat paa 54 Ark med over 400 større og mindre Illustrationer efter moderne Fotografier — og 80 Bilagsbilleder i Kvartformat med Afbildninger efter danske Kunstneres ypperste danske Billeder, trykt paa tykt engelsk Kunsttryk-papir —

erholder enhver Subskribent:

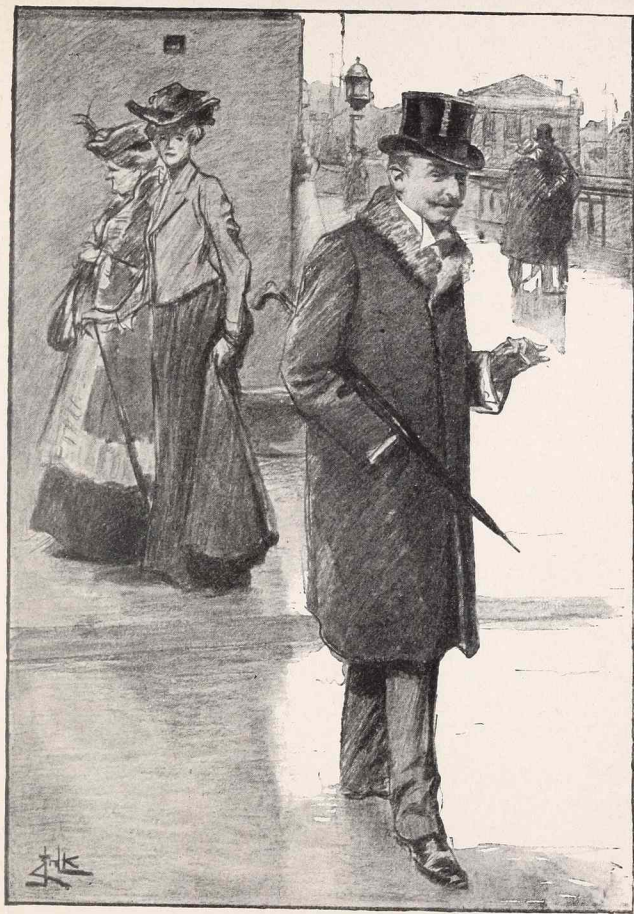
i Omslag à 4 Kr. 50 Øre,

indb. i alm. Shirtingsbind à 6 Kroner,

indb. i comp. Pragtbind med marmoreret Snit og
Forsats à 7 Kr. 50 Øre.

SAMLEDE VÆRKER

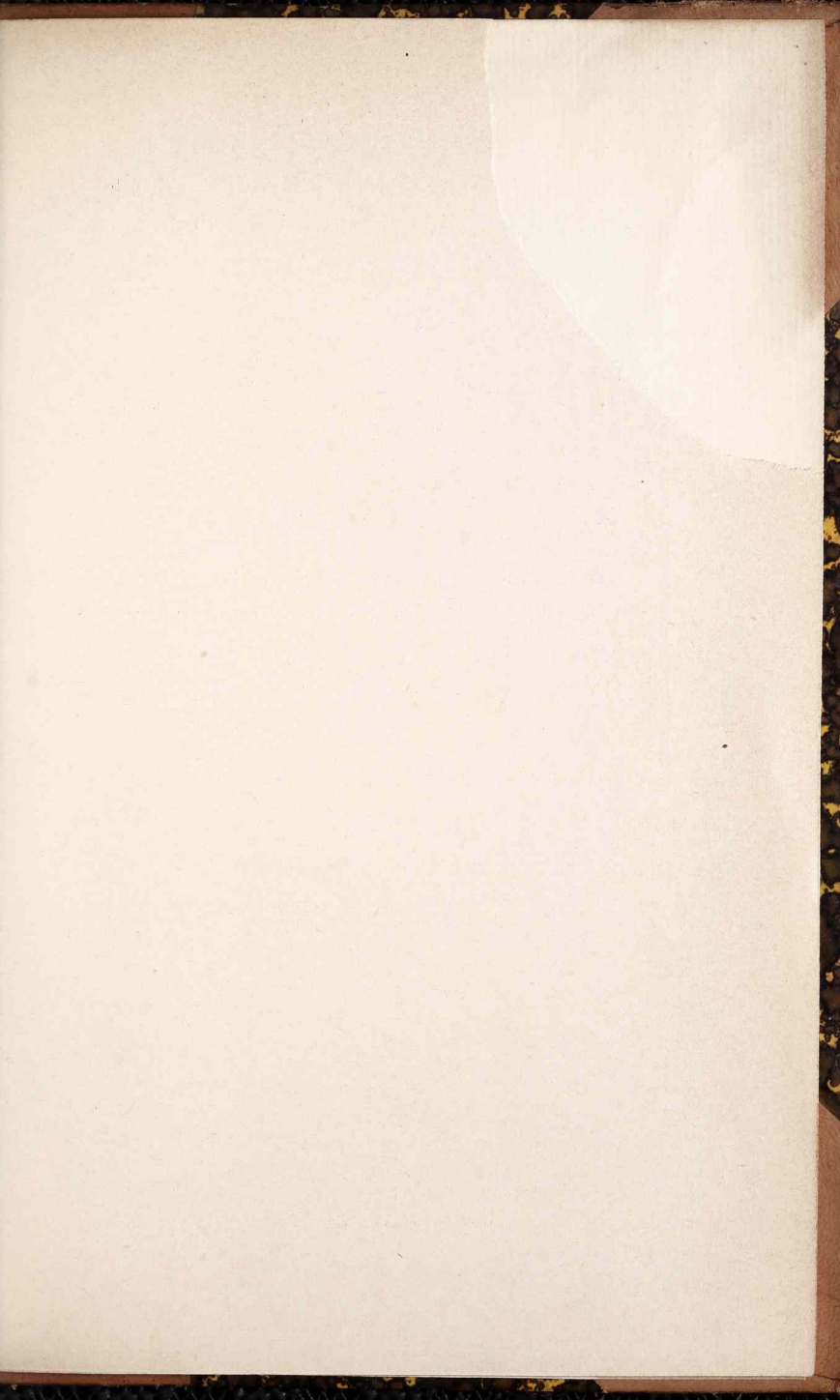

Af *Gustav Esmann*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

HEFTE
PRIS 30 ØRE

SUBSKRIBENT

ende Værk har Ret til at erholde
nte store Standard-Værk til de *kun*
skribenter gældende Priser.

AGTVÆRKET

DANMARKS LAND

et Pragtværk i stort Kvartformat paa 54
Ark med over 400 større og mindre Illu-
strationer efter moderne Fotografier — og 80
Bilagsbilleder i Kvartformat med Afbildnin-
ger efter danske Kunstneres ypperste danske
Billeder, trykt paa tykt engelsk Kunstryk-
papir —

erholder enhver Subskribent:

i Omslag à 4 Kr. 50 Øre,

indb. i alm. Shirtingsbind à 6 Kroner,

indb. i comp. Pragtbind med marmoreret Snit og

Forsats à 7 Kr. 50 Øre.

